ΕΤΟΣ Β'.— ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.— ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 39 (105) ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 2-03 ΚΥΡΙΑΚΗ, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

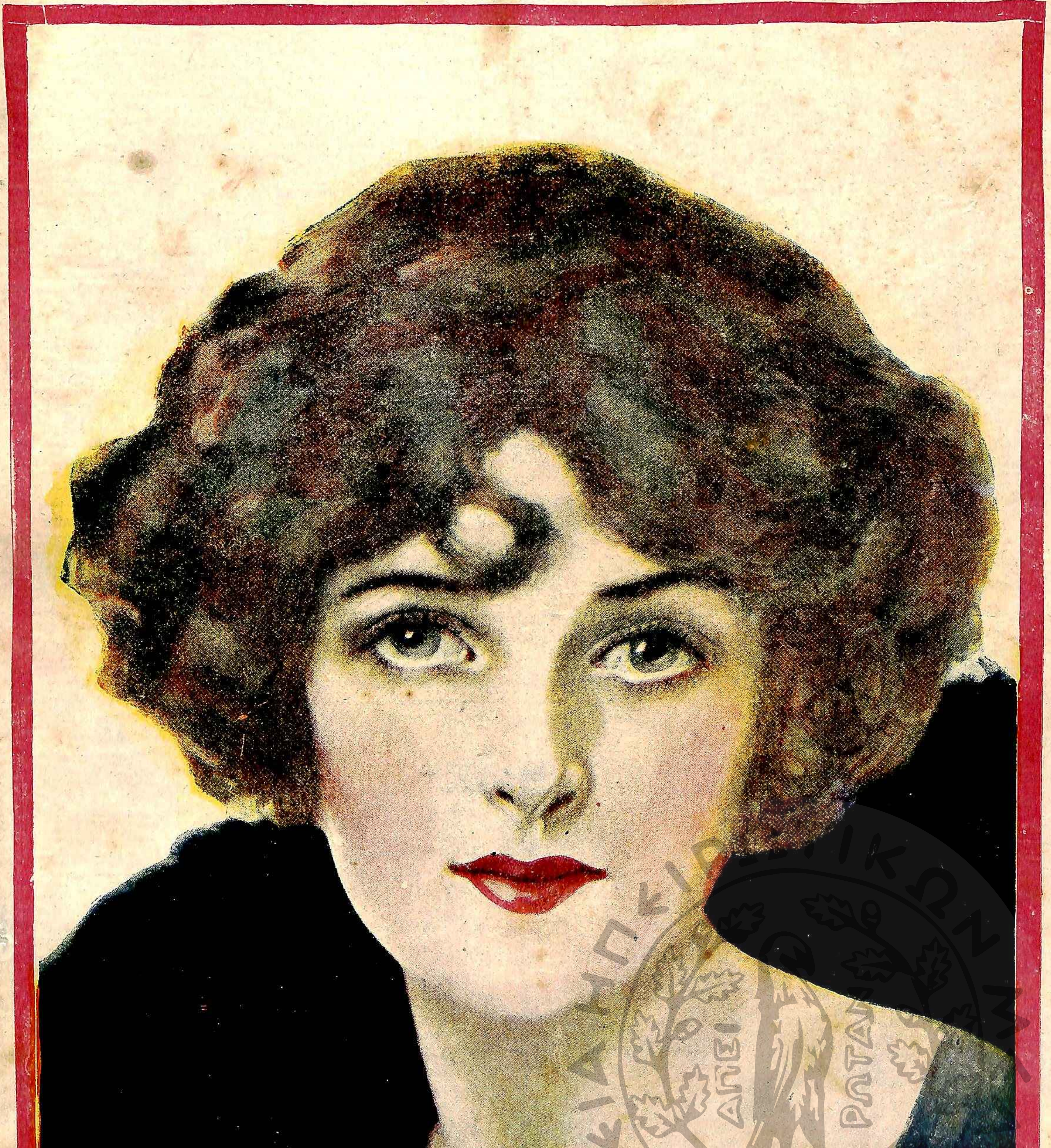

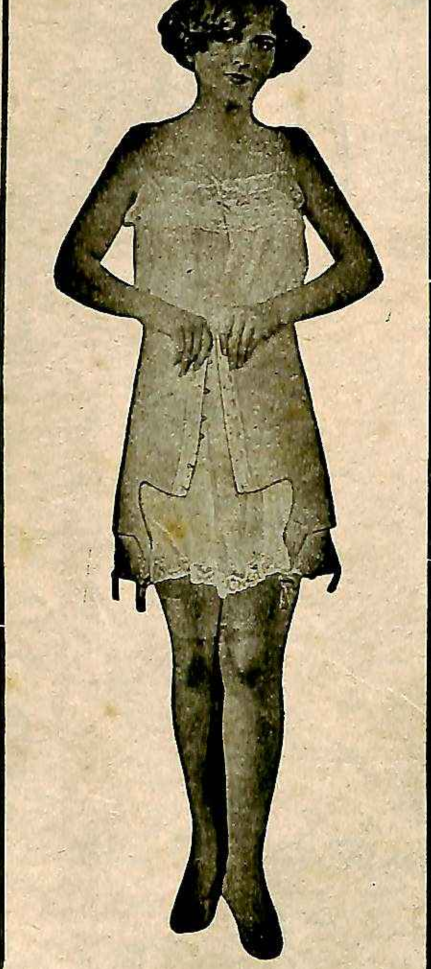

ΖΩΝΑΙ
ΕΛΑΣΤΙΚΑΙ
Ὅλων τῶν εἰδῶν
Ν. ΧΙΟΝΗΣ & Σ^{ΙΑ}
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15

«ΒΟΤΡΥΣ»
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δραχ. 57.500.000
Κεντρικὸν Πρατήριον ὁδὸς Ἀθηνᾶς 53.

Οἶνοι χῦμα: λευκοί, ἐρυθροί, γλυκεῖς, μοσχᾶτοι.
Οἶνοι εἰς φιάλας: Ἐπιτραπέζιοι, ἐπιδόρπιοι, ὀρεκτικοί, τονωτικοί.
Βερμοὺτ ἐκ παλαιοῦ Μοσχάτου οἴνου Μαυροδάφνη ἀπαράμιλλος.
Παλαιὸν ἀπόσταγμα Οἴνου «ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιάκ.
ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλώσεως.

Κυρία,
Θέλετε ν' ἀποκτήσητε ἕνα καινούργιο καὶ μοδέρνο φόρεμα.
Βάψατε μόνη τὸ παληὸ σας μὲ Γερμανικὴν βαφὴν ὑφασμάτων
ARTI
καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶνε φόρεμα παληὸ καὶ βαμμένο.
Πωλοῦνται στὰ Ἐμπορικὰ καὶ Φαρμακεῖα. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
Ἀθῆναι Λέκα 21α

Δάνεια ἐπὶ πολυτίμων ἀντι[illegible]μένων
Δραγα[illegible]ανίου 6β

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενῆτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ θὰ εἶνε τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μιὰ μέρα ἡ αἰτία τῆς εὐζωΐας σας.

Ἀγόρια, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἓν τοιοῦτον ὡρολόγιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωῒ διὰ τὰς μελέτας σας, σύντροφον τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶνε ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρῃ ἐκ τούτου.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ πέρτατον τοῦτο καθῆκον.

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (Σταδίου 47 - Γ. Σταύρου 2, Ἀθῆναι) καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοδεύοντας.

ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΝ ΚΑΦΕΚΟΠΤΕΙΟΝ
ΙΩΑΝΝ. ΦΩΤΟΥΧΟΥ
ΚΑΪΡΟΝ
RAHABET EL TIBN N. 23
Γνήσιοι καφφέδες Μόκκας ἐπιστημονικῶς παρασκευαζόμενοι ἀπὸ ἀπόψεως καβουρδίσματος καὶ ἀλέσματος ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ ἰδίου.

ΤΟΝ ΓΝΗΣΙΟΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΝ ΤΗΣ ΜΟΚΚΑΣ
ΘΑ ΕΥΡΗΤΕ ΜΟΝΟΝ ΣΤΟΝ
ΚΑΡΟΛΟΝ
ΤΟ ENFANT GATÉ ΤΟΥ ΚΑΪΡΟΥ
MIDAN TEWFIKIEH

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΡΑΦΕΙΟΝ
„LE PETIT PARISIEN"
Ι. Ε. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ
Ράπτει μὲ παριζιάνικο γοῦστο καὶ ἱκανοποιεῖ καὶ τὸν πλέον ἰδιότροπον πελάτην
3 ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 3

ΤΟ "ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΣΙΚ"

Συνιστῶμεν εἰς τὰς ἀναγνωστρίας μας ὡς τὸ μόνον περιοδικὸν Μόδας καὶ ἐργοχείρων τὸ «ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΣΙΚ».

Τὸ «ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΣΙΚ» ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ 50—60 μεγάλας σελίδας, περιέχει: Σχέδια ἐργοχείρων πάσης φύσεως εἰς φυσικὸν μέγεθος· μοντέλλα φορεμάτων, ἀσπρορρούχων καὶ παιδικῶν ἐνδυμάτων· μουσικὰ τεμάχια καὶ ἐν γένει ὕλην ἐνδιαφέρουσαν τὰς γυναῖκας. Εἶνε συνεπῶς τὸ μόνον ἀπαραίτητον διὰ τὰς Ἑλληνίδας περιοδικόν. Κυκλοφορεῖ τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ πωλεῖται πρὸς 7 δρ. τὸ τεῦχος. Συνδρομὴ ἐσωτερικοῦ ἐτησίως δρ. 75, ἐξωτερικοῦ σελίνια 10.

Ἰδιοκτήτης-διευθυντὴς Ε. Κ. Μαρκαντώνης. Γραφεῖα - σχεδιαστήρια - Ἐργαστήρια Κεντημάτων - Προικῶν καὶ Πλισσέδων Ἑρμοῦ - Κορνάρου 3, Ἀθῆναι.

ΣΑΠΟΥΝΙ - ΚΡΕΜΑ - ΠΟΥΔΡΑ
EDELWEISS (ΕΝΤΕΛΒΑΪΣ)
Εἶναι τὸ ἀπαραίτητον Τρίο διὰ τὴν τουαλέττα τῶν Κυριῶν.
Δίδουν ὡραιότητα, δροσερότητα καὶ ἁπαλότητα εἰς τὸ δέρμα καὶ ἀφίνουν ἕνα γλυκύ[illegible] ἄρωμα.
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Σίνα 9 - Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 8-72 (Παλαιόν)

Ο "ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ"
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

Ἡ μεγαλυτέρα ἐκδοτικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὁ συνεκτικὸς δεσμὸς ποὺ κρατεῖ εἰς ἐπικοινωνίαν ὅλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ νέου κόσμου

«Ἡμερήσιος Ἐθνικὸς Κῆρυξ» «Κυριακάτικος» καὶ «Μηνιαῖος»

Ὁ «Κυριακάτικος» κυκλοφορεῖ παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν Ἕλληνες. Εἰς τὰς σελίδας του ἀντικατοπτρίζεται ὅλη ἡ ἐνδιαφέρουσα καὶ πολυθόρυβος Ἀμερικανικὴ ζωὴ εἰκονογραφημένη, μὲ τὰς ἐκκεντρικότητας τῶν ἑκατομμυριούχων της, μὲ τὰς ἐρωτικὰς περιπετείας τῆς ἀριστοκρατίας της, μὲ τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς ἐπιτυχίας τῶν μεγαλοεπιχειρηματιῶν της, μὲ τὰ θαύματα τῶν ἐφευρετῶν της, μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας της καὶ μὲ τὰς εἰς ὅλας τὰς ἐπιδόσεις προόδους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅσοι παρακολουθοῦν τὸν «Κυριακάτικον» παρακολουθοῦν καὶ τὴν ζωὴν τῆς μεγάλης Ἀμερικῆς, ὅσον μακρὰν καὶ ἐὰν εὑρίσκωνται.

Ὁ «Μηνιαῖος» θαῦμα καλλιτεχνικῆς ἐμφανίσεως καὶ συμπλήρωμα ἀπαραίτητον κάθε Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Αἱ σελίδες του πλούσιαι εἰς ἐπίκαιρα θέματα καὶ ζητήματα τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του.

Τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» τῆς Νέας Ὑόρκης συμπληρώνει τὸ Ἡμερολόγιόν του μὲ τὰς ὑπερτετρακοσίας σελίδας του, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν ἀληθινὴν ἐγκυκλοπαίδειαν.

Τὸ Ἡμερολόγιον τιμᾶται ἀντὶ ἑνὸς μόνον δολλαρίου χρυσόδετον.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται διὰ κάθε ἔκδοσιν ἢ ὅλας μαζὺ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» Ἐν Ἀθήναις Ὁδὸς Βουλῆς ἀρ. 18.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην Ὁδὸς Κεφαλληνίας 30
Ὧραι 8—11 π. μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. τηλεφ. 7-62 Παλαιόν

Δ^{Ρ} Λ. Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ
Νοσήματα δέρματος, τριχωτοῦ κεφαλῆς. Μεταδοτικά
Σολωμοῦ 52α 3 - 6 μ. μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΟΙ
Γραμμὰς ὀρειχαλκίνους, Ποντιλιέ, Μονές, Ἡμίμαυρες, Κορνίζες. Εὑρίσκετε στὸ τυπογραφεῖον ΣΤΡΑΓΓΑΛΟΥ — Λέκκα 7

ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ
ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ Τραπεζῶν δι' ἀνάληψιν ἐργασιῶν μὲ ὅρους εὐνοϊκούς.
Π. ΚΥΒΕΛΛΟΣ
Δραγατσανείου 6β

Μὲ τὴν ὑπερβολικὴν ζέστην μεταχειρίζεσθε τὴν ἁγνήν, ἀβλαβῆ καὶ πασίγνωστον
ΚΟΛΩΝΙΑΝ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ
Μ. Λ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΓΛΟΥ
Πλατ. Παλαιοῦ Δημοπρατηρίου 104
Διὰ τοὺς κουρεῖς διαρκὴς παρακαταθήκη τῶν ἠγγυημένων ξυραφίων No 1172.

ΕΤΟΣ Β. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β. - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 39 (105 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7.
ΤΥΠΟΓΡ.: *Γερμανοῦ Π. Πατρῶν 5.*
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 2-08

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

ΤΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ

Ἡ ἀστυνομία Πόλεων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ ν' ἀντιληφθῇ σὲ ποιὰ κατάσταση βρίσκονται τὰ περισσότερα τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, τὰ ὁποῖα μεταφέρουν καθημερινῶς χιλιάδες κόσμου. Ὅταν ταξειδεύει κανεὶς μὲ αὐτὰ νομίζει ὅτι ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμὴν θὰ διαλυθοῦν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν. Καὶ ὅσον μὲν τρέχουν σὲ ἀσφαλτοστρωμένους δρόμους, κάτι πάει κ' ἔρχεται.... Ὅταν ὅμως ὁ δρόμος δὲν ἔχει ἄσφαλτον, τότε τὸ μαρτύριο τῶν ἐπιβατῶν εἶνε ἀπερίγραπτον.... Διατρέχουν κίνδυνον θανάτου σὲ κάθε στιγμή... Ἀφήνουμε δὲ τὶς περιστάσεις κατὰ τὶς ὁποῖες ὁ σωφὲρ εἶνε ἀδέξιος...

Ο ΠΑΓΟΣ

Πρὸ μιᾶς ἀκόμη ἑβδομάδος ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς μικροσκοπικοῦ κομματιοῦ πάγου, διὰ τὸ ὁποῖον συνήπτετο πολλὲς φορὲς ἀληθινὴ μάχη, ἐθεωρεῖτο ἀληθινὸ κατόρθωμα. Τώρα ὅμως μὲ τὶς πρῶτες φθινοπωρινὲς κρυαδίτσες καὶ μὲ τὴν παρατηρουμένην ὕφεσιν τοῦ δαγκείου τὰ παγοπωλεῖα ἔπαυσαν ν' ἀποτελοῦν τόπον κοσμικῆς συγκεντρώσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβλεπε κανεὶς τὴν κομψὴ δεσποινίδα δίπλα στὴν ἀγαθὴ νοικοκυρὰν καὶ τὸν νεαρὸν δανδῆ κοντὰ στὸν ἐργάτην... Ὁ πάγος περιμένει διαλυόμενος σιγὰ σιγὰ τοὺς καταναλωτάς του, οἱ ὁποῖοι ἀραιώνουν ὁλοένα... Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ δόξα τοῦ πάγου, ὅπως ὅλες οἱ δόξες, παρῆλθε... Εὐχόμεθα μόνον νὰ μὴν ἐπανέλθῃ...

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Πρώϊμες φθινοπωρινὲς πνοές, ἀρκετὰ δροσερές, ἄρχισαν νὰ φυσοῦν μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἀνέπνευσε μὲ ἀνακούφιση... Ποτὲ ἄλλοτε ὁ ἐρχομὸς τοῦ φθινοπώρου δὲν ἐπροξένησε τόσην χαρὰν στοὺς συμπολίτας, οἱ ὁποῖοι—ὅλοι ἀνεξαιρέτως—τὸ θεωροῦν ὡς τὸν μόνον ἰατρὸν ὁ ὁποῖος θὰ κατορθώσῃ νὰ νικήσῃ τὸν δάγκειον. Καὶ δὲν ἔχουν ἴσως ἄδικον... Ἡ παρατηρουμένη ὕφεσις τῆς τρομερᾶς ἐπιδημίας, ποὺ ἄλλαξε κυριολεκτικῶς τὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς μας, ἀποδίδεται στὸ πρῶτο φθινοπωρινὸ ἀεράκι, τὸ ὁποῖον ἄρχισε νὰ τὴ διώχνει... Ἄς ἐντείνῃ λίγο τὴ δύναμί του καὶ ἄς τὴν διώξῃ ὁλότελα γιὰ ν' ἀναπνεύσουμε πειὰ ἐλεύθερα... Θὰ τοῦ εἴμαστε αἰωνίως ὑπόχρεοι.

Ο ΦΟΒΟΣ

Ἕως τώρα ἐθεωρεῖτο εὐτυχὴς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κατώρθωνε νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ μιὰ ἀρρώστεια καὶ δυστυχὴς ἐκεῖνος ποὺ τὴν περνοῦσε. Μὲ τὸν δάγκειον ὅμως οἱ ὅροι ἀνεστράφησαν. Ἐνῷ ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἐπέρασαν, ἀναπνέουν καὶ κινοῦνται πλέον ἐλεύθερα, οἱ ἄλλοι οἱ μὴ δηχθέντες ἀπὸ τὴν τρομερὰν στεγόμυιαν, διέρχονται ἀληθινὸ μαρτύριο. Περιμένουν τὸν δάγκειον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν καὶ μὲ τὸν φόβον αὐτὸν ἡ ζωή τους ἔχει μεταβληθῇ εἰς ἀληθινὴν κόλασιν. Μακαρίζουν τοὺς δαγκειοπλήκτους καὶ τοὺς βλέπουν ζηλοτύπως, ἐνῷ ἐκεῖνοι τοὺς ἐρωτοῦν κακεντρεχῶς πῶς πάει ἡ ὑγεία των... Ὑπάρχει μάλιστα κίνδυνος, καὶ ἂν ξεφύγουν ἀπὸ τὸν δάγκειον, νὰ τοὺς παραμείνῃ ὡς νευροπάθεια ἡ δαγκειοφοβία...

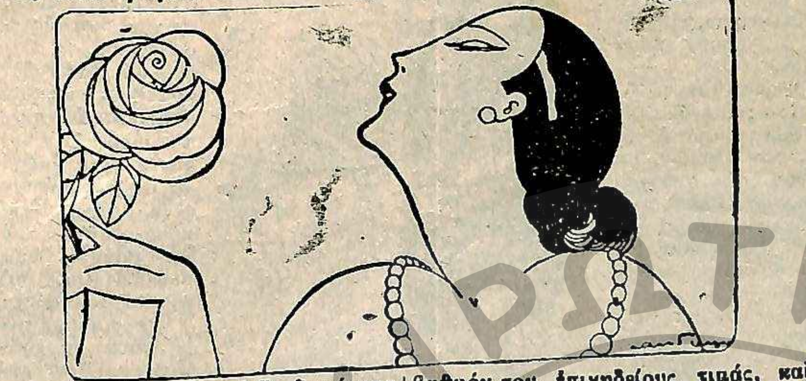

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟΝ ΘΗΛΥ

Ὅπως ἀπεδείχθη ἀπὸ τὰ πειράματα ποὺ ἔγιναν στὸ Ἰνστιτοῦτον Παστέρ, ἡ θηλυκὴ στεγόμυια εἶνε ἐκείνη ἡ ὁποία μεταφέρει μὲ τὰ δήγματά της στοὺς ἀνθρώπους τὸ μικρόβιον τοῦ δαγκείου. Ὁ κακομοίρης ὁ ἀρσενικός... στεγόμυιος δὲν ἐνοχλεῖ καθόλου τοὺς ἀνθρώπους οὔτε εἶνε αἱμοπότης ὅπως τὸ κατ' εὐφημισμὸν τρυφερόν του ἥμισυ. Μὰ μήπως τὸ ἴδιον δὲν συμβαίνει καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα ζωΰφια καὶ ζῷα; Μήπως τὸ ἴδιον δὲν συμβαίνει καὶ στὸ ἀνθρώπινον γένος... Παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ αἰώνιον θῆλυ παρουσιάζεται αἱμοχαρές, αἱμοβόρον, πρόξενος μεγάλων κακῶν καὶ συμφορῶν... Ζητήσατε λοιπὸν τὸ θῆλυ καὶ εἰς τὸν δάγκειον ἀκόμη!.. Ἕνα μόνο πρᾶγμα παραμένει ἀνεξήγητον: ἡ προτίμησις τῆς στεγομυίας πρὸς τὰς ὁμοφύλους της τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, διότι ὡς γνωστὸν περισσότερες εἶνε ἡ γυναῖκες ποὺ προσεβλήθησαν ὑπὸ δαγκείου ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, αὐτὸ εἶνε μυστήριον...

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΕΛΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ἀπὸ τὸν «Φίλον τοῦ Νόμου», ἐφημερίδα ἑβδομαδιαίαν, ποὺ ἐξεδίδετο στὴν Ὕδρα τὸ 1824-27 πέρνουμε πάλι σήμερα, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας τὰ κάτωθι:

Ἐλευσὶς τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1826

Ὁ Φρούραρχος τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν στρατηγὸς Ἰωάννης Γκούρας, τὴν πρώτην τοῦ ἐνεστῶτος ἐνῷ ἐστέκετο εἰς ἓν κανονοστάσιον, παρατηρῶν τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ ἐχθροῦ, ἀνελπίστως καὶ ἀπευκταίως ἐφονεύθη, κτυπηθεὶς ἀπὸ ἐχθρικὸν βόλι εἰς τὴν κεφαλήν.

Οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ λυπηθέντες διὰ τὴν ὑστέρηση τοῦ ἀνδρός, χωρὶς διόλου ἐξ αἰτίας αὐτῆς ν' ἀπαυδίσουν, ἀπέδωκαν πρῶτον εἰς τὸ λείψανον, μὲ ὅσην ἐσυγχώρει ἡ περίστασις παράταξιν, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὸν βαθμόν του ἐπικηδείους τιμάς, καὶ συνελθόντες ἔπειτα ἐσκέφθησαν περὶ ἐκλογῆς νέου φρουράρχου, καὶ ἄχρι νέας περὶ τούτου διαταγῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐψηφίσθη παρ' αὐτῶν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο ὁ ἄξιος Κ. Μακρυγιάννης, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς ἀρετὰς καὶ τὸν πατριωτισμὸν ἐλπίζει ὅλη ἡ φρουρὰ νέαν ἐμψύχωσιν καὶ δύναμιν.

* * *

Ἄλλη ἀπὸ Ἄνδρον εἴδησις αὐξάνει τὸ πρὸς τὸν χρηστότατον πατριώτην Θεόφιλον Καΐρην χρεωστούμενον σέβας μας. Ὁ πεπαιδευμένος οὗτος πολίτης ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Ἄνδρον Ὀρφανοτροφεῖον, ὅπου θέλουν τρέφεσθαι καὶ διδάσκεσθαι τὰ ὀρφανὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ δὲ τὴν σύστασιν αὐτοῦ τοῦ Ὀρφανοτροφείου, μελετᾷ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἑλβετίαν, ὅπου τοῦ Φιλεμβέργου καὶ τοῦ Πεσταλότση αἱ νέαι μέθοδοι ἐξετέλεσαν καλὰ τὰ σχέδια τοῦ Ρουσσὼ καὶ τὴν παιδικὴν ἀνατροφὴν ἐτελειοποίησαν. Ἐκεῖ σκοπὸν ἔχει ὁ ἐνάρετος οὗτος πολίτης νὰ προσπαθήσῃ εἰς τὸ νὰ συστηθῇ Γυμνάσιον Ἑλληνικόν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ὀρφανῶν, ὅσα δείξουν νοῦν ἐξέχοντα καὶ χρηστὰ ἤθη. Ἐκεῖ δύνανται νὰ διευθύνωνται καὶ τῶν πλουσίων Ἑλλήνων τὰ τέκνα, ἐκεῖ εἰς τὴν ἔνδοξον γῆν τῆς Ἑλβετίας, ὅπου τοῦ Γιλλώμου Τέλου, οἱ καλοὶ καὶ βιομήχανοι ἀπόγονοι ἀγαπῶσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ δείχνουσι χρηστὰ ἤθη.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΠΙΘΗΚΩΝ

Πολλοὶ φυσιοδίφαι καὶ ζωολόγοι ἀναφέρουν ὅτι αὐτοκτονίες δὲν παρατηροῦνται μόνον στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ στοὺς πιθήκους οἱ ὁποῖοι αὐτοστραγγαλίζονται!

Ἕνας ἄγγλος πλοίαρχος ἀναφέρει σχετικῶς ὅτι κάποτε στὸ πλοῖο του εἶχε ὡς ἐπιβάτη ἕνα θηριοκυνηγό, ὁ ὁποῖος μετέφερε στὴν Ἀγγλία ἀπὸ τὴν Αὐστραλία μερικοὺς χιμπατζῆδες. Ὁ πλοίαρχος μὲ ἔκπληξί του παρετήρησε ὅτι ὁ κυνηγὸς καὶ οἱ φύλακές του παρακολουθοῦσαν νυχθημερὸν ἄγρυπνα τοὺς χιμπατζῆδες. Ἐκτὸς αὐτοῦ παρετήρησε ὅτι ὅλοι οἱ χιμπατζῆδες εἶχαν τὶς οὐρές τους δεμένες μὲ στερεὰ σχοινιὰ γύρω ἀπ' τὸ κορμί τους. Κινούμενος ἀπὸ περιέργεια ρώτησε τὸν κυνηγό, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐξήγησε ὅτι αὐτὸς εἶχε δέσει ἔτσι τὶς οὐρὲς τῶν χιμπατζήδων γιατὶ τὰ ζῶα αὐτὰ ὅταν αἰχμαλωτίζονται σὲ μεγάλη ἡλικία δὲν μποροῦν νὰ ὑποφέρουν τὴ σκλαβιὰ καὶ τοὺς πρώτους ἰδίως μῆνες στενοχωροῦνται τόσο ὑπερβολικὰ ὥστε αὐτοκτονοῦν. Τὴν δὲ αὐτοκτονία τους πραγματοποιοῦν μὲ τὸν ἁπλούστερο καὶ ἀποτελεσματικώτερο τρόπο. Τυλίγουν τὴν οὐρά τους—ἡ ὁποία εἶνε ὄχι μόνο ἐξαιρετικὰ μακρυά, ἀλλὰ καὶ προικισμένη μὲ μεγάλη δύναμι—γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό τους, ἔπειτα τεντώνονται μὲ ὅλη τὴ δύναμί τους ἕως ὅτου πεθαίνουν ἀπὸ ἀσφυξία.

Ὁ Μὶλν Ἔντβαρτς, ἕνας ἀπ' τοὺς γνωστοτέρους περιηγητάς, ἀναφέρει ὅτι κάποτε ποὺ ταξείδευε ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ στὴν Ἀγγλία, ἔτυχε μὲ τὸ ἴδιο πλοῖο νὰ μεταφέρεται κ' ἕνας ἐξημερωμένος οὐραγγοτάγκος. Κάποια μέρα ὁ οὐραγγοτάγκος ἐκεῖνος μπῆκε μέσ' στὴν καμπίνα τοῦ πλοιάρχου, βρῆκε ἐκεῖ ἕνα περίστροφο γεμάτο, τὸ πῆρε στὸ χέρι του—ἡ μάλλον στὸ πόδι του—τὸ ἔφερε κοντὰ στὸ κεφάλι του μὲ τὴν κάννη γυρισμένη κατεπάνω του, καὶ ἐπίεσε τὴ σκανδάλη.

Στὸν κρότο τοῦ πυροβολισμοῦ ὁ πλοίαρχος, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ μερικοὶ ἐπιβάτες ὥρμησαν πρὸς τὴν καμπίνα ὅπου βρῆκαν τὸν οὐραγγοτάγκο νεκρό.

Τὰ αἴτια τῆς παραδόξου ἐκείνης αὐτοκτονίας, ἡ ὁποία ἐξετελέσθη μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρωπίνους κανόνας... δὲν ἐγνώσθησαν ποτέ.

Ἐπίσης καὶ τὰ πουλιά, καὶ μάλιστα ὡρισμένα εἴδη καναρινιῶν, αὐτοκτονοῦν ἂν κλεισθοῦν μέσα σὲ κλουβί.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΛΟΥ'Ι' ΝΟΑΡ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Λόρα ἀντελήφθη τὸν θαυμασμὸ τοῦ Ζαλίσχ γιὰ τὴν γοητευτικὴ ὀμορφιά της, ἄκουσε τὰ λόγια του καὶ γέλασε μὲ ἱκανοποίησι.

— Ἔλα, τοῦ εἶπε, θέλεις νὰ μὲ συνοδεύσῃς στὸν περίπατο. Ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ μιλήσουμε γιὰ τὶς ὑποθέσεις μας. Κατόπιν ὅμως, πρὶν δηλαδὴ γυρίσουμε σπίτι, θὰ σ' ἀφίσω. Ἔχω νὰ πάω κάπου...

Ἦταν πειὰ ἕτοιμη. Κομψότατα καὶ πολυτελέστατα ντυμένη, ὡραία καὶ ὑπερήφανη... Ἡ ἀπομάκρυνσίς της ἀπὸ τὸ θέατρο τὸν τελευταῖο καιρὸ τὴν εἶχε ὠφελήσει. Εἶχε ξεκουραστεῖ, εἶχε ἀναλάβει ἀπ' τὶς περιπέτειες τοῦ πανδοχείου τῆς Καμπανίας.

— Ἂς πηγαίνουμε, εἶπε στὸν Ζαλίσχ.

Αὐτὸς σηκώθηκε καὶ τὴν ἀκολούθησε.

— Θὰ πάρουμε ἕνα ἀγοραῖο ἁμάξι, τοῦ εἶπε ὅταν κατέβηκαν κάτω. Δὲν θέλω νὰ ξέρῃ ὁ ἁμαξᾶς μου ποῦ πηγαίνω...

Προχώρησαν, πῆραν ἕνα ἁμάξι καὶ τράβηξαν πρὸς τὸ Σαὶν Κλού. Σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ δρόμου ἡ Λόρα σπάνια μιλοῦσε. Ζήτησε διάφορες πληροφορίες ἀπὸ τὸν Ζαλίσχ κι' ἔπειτα βυθίστηκε σὲ σκέψεις. Σ' ἕνα στρίψιμο τοῦ δρόμου ἡ Λόρα εἶπε στὸν ἁμαξᾶ νὰ σταματήσῃ.

— Ἂς κατέβουμε νὰ κάμουμε ἕνα γῦρο πεζοί, εἶπε δυνατὰ στὸν Ζαλίσχ.

Καὶ ἔπειτα γυρίζοντας στὸν ἁμαξᾶ τοῦ σύστησε:

— Θὰ μᾶς περιμένῃς ἐδῶ.

Ἀκούμπησε κατόπιν στὸ μπράτσο τοῦ συνοδοῦ της καὶ προχώρησαν πρὸς τὰ πιὸ ἐρημικὰ μέρη τοῦ δάσους.

— Ποῦ πηγαίνουμε; ρώτησε ὁ Ζαλίσχ ἀνήσυχος.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ξέρῃς. Στάσου ἐδῶ καὶ περίμενέ με.

— Θ' ἀπομακρυνθῇς μόνη σου; Τὸ μέρος εἶνε ἔρημο.

— Φοβᾶσαι;

— Φοβοῦμαι γιὰ σένα.

— Μὴν ἀνησυχῇς... Δὲν θὰ τολμήσῃ κανεὶς νὰ πειράξῃ τὴ βασίλισσα τῶν Ἀτσιγγάνων. Ἐξ ἄλλου... κύτταξε.

Καὶ τοῦ ἔδειξε ἕνα μικρὸ περίστροφο, τὸ ὁποῖο εἶχε κρυμμένο στὴν τσέπη της.

Ὁ Ζαλίσχ δὲν εἶπε πειὰ λέξι. Κάθησε ὑπομονετικὰ στὴ χλόη κι' ἄναψε ἕνα τσιγάρο.

Ἡ Λόρα προχώρησε μὲ γοργὸ βῆμα, κυττάζοντας πάντοτε γύρω της μήπως τὴν παρακολουθοῦν, βγῆκε ἀπὸ τὸ δάσος καὶ τράβηξε πρὸς τὸ πιὸ ἐρημικὸ καὶ πιὸ ἄγριο σημεῖο τοῦ μέρους αὐτοῦ.

Ποῦ πήγαινε;

Τὸ μονοπάτι ποὖχε πάρει ἔβγαζε στὴν σπηλιὰ τοῦ γέρω-Ἀτσίγγανου, τοῦ καταραμένου Ἀρρούχ, ὅπως τὸν ἔλεγαν.

Ὁ γέρος αὐτὸς ἀνῆκε στὴ μεγάλη φυλὴ τῶν Ἀτσιγγάνων καὶ ἐξασκοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γόητος τῶν ἐχιδνῶν. Τόσα δὲ πολλὰ κεφάλια ἀπὸ ὀχιὲς ἔδινε κάθε χρόνο στὸ ἐπαρχιακὸ συμβούλιο τῆς γειτονικῆς κωμοπόλεως, τὸ ὁποῖο πλήρωνε γιὰ τὴν καταστροφὴ τῶν φειδιῶν, ὥστε μόνο ἀπ' αὐτὰ εἰσέπραττε χίλια ὀχτακόσια φράγκα.

Διάφορες φῆμες κυκλοφοροῦσαν γιὰ τὸν Ἀρρούχ. Ἦταν ἄνθρωπος πολὺ ἐπικίνδυνος. Ἔλεγαν ὅτι κάποτε ἔκαμε ἕνα τρομερὸ ἔγκλημα εἰς βάρος τῶν ὁμοφύλων του. Δὲν τὸν ἐσκότωσαν δὲ οἱ ὁμόφυλοί του, ἀλλὰ τὸν ἐξώρισαν, δὲν τὸν ζύγωναν κοντά τους, τὸν περιφρονοῦσαν.

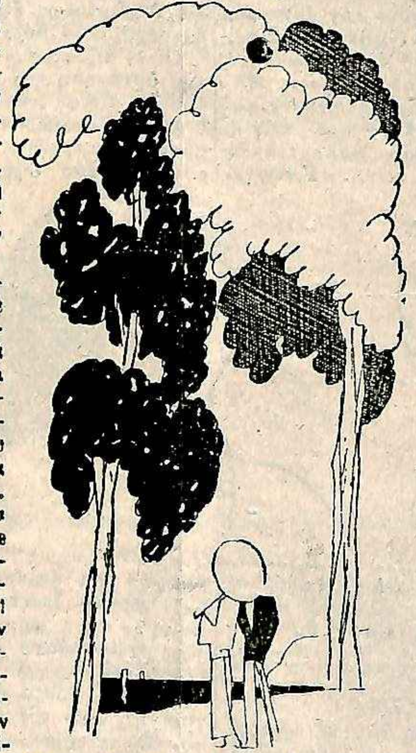

Κι' ὅμως στὸν περιφρονημένο αὐτὸν Ἀτσίγγανο πήγαινε τώρα ἡ Λόρα. Ὅταν ἔφτασε στὴ σπηλιά του, εἶδε ὅτι ὁ Ἀρρούχ ἦταν ἐκεῖ.

Ψηλός, ἰσχνός, ὁλοΐσιος σὰ λεύκα, μὲ μαλλιὰ ψαρά, ὁ γόης τῶν φειδιῶν, θὰ ἦταν ὡς ὀγδόντα χρονῶν, ἀλλὰ στέκονταν ἀκόμα καλά. Τὸ κεφάλι του στέκονταν πάντα ψηλά, περήφανα. Γιὰ νὰ λάβετε μια ἰδέα φαντασθῆτε τὸ Χριστὸ γερασμένο μὲ ψαρρὰ μαλλιὰ καὶ γενειάδα! Ἔτσι θἄχετε μιὰν ἀμυδρὴ εἰκόνα αὐτῆς τῆς πατριαρχικῆς μορφῆς. Τὸ μάτι του ὅμως ἦταν μάτι ἀγρίου θηρίου, ἄγριο καὶ καταχθόνιο. Ποτέ του ὁ Ἀρρούχ δὲν μιλοῦσε πολλὴν ὥρα.

Πῶς καὶ ποῦ διέθετε ὅσα κέρδιζε, δὲν ἤξερε κανείς. Τὴ στιγμὴ ποὺ μπῆκε ἡ Λόρα ἦταν ἀπασχολημένος στὴ δουλειά του. Ἀφοῦ τὴν κύτταξε γιὰ κάμποσην ὥρα, ἀνεγνώρισε σ' αὐτὴ μιὰ γυναῖκα τῆς φυλῆς του.

— Κόρη μου, εἶπε ἀνασηκωνόμενος, σὲ χαιρετῶ. Γιατί ἦρθες σὲ μένα ποὺ ὅλοι οἱ Ἀτσίγγανοι μὲ περιφρονοῦν; Ἐσήμανε λοιπὸν ἡ ὥρα τοῦ οἴκτου καὶ τοῦ ἐλέους γιὰ τὸ γέρω-Ἀρρούχ.

— Ἴσως!... εἶπε ἡ Λόρα.

— Μακάρι νἆναι ἔτσι. Πρὸ μηνὸς ἡ φυλή μας ἐξέλεξε τὸ βασιλέα της. εἶπε λυπημένος ὁ γέρος. Ὁ βασιληᾶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ χάρη σ' ἕναν ἐγκληματία ἀδερφὸ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδό του στὴ φυλή. Μοῦ φέρνεις τὴν ἐλπίδα αὐτή;

— Ἴσως, ξανάπε ἡ Λόρα. Δὲν ἐξέλεξαν ὅμως βασιλέα ἀλλὰ βασίλισσα οἱ Ἀτσίγγανοι κι' αὐτὴ μὲ στέλνει...

— Ἀ! ἔχουμε βασίλισσα; Ποιά εἶνε;

— Θὰ σοῦ τὸ πῶ, μὰ πρὶν θέλω νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς σὲ κάτι ζητήματα, ποὺ ἐνδιαφέρουν τὴ βασίλισσα.

— Λέγε, κόρη μου, ὁ γέρω-Ἀρρούχ σὲ ἀκούει.

— Ὑπάρχουν, ρώτησε ἡ κόμησσα, ὀχιὲς ποὺ τὸ φαρμάκι τους νἄχῃ κεραυνοβόλα ἀποτελέσματα;

— Ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὸν δαγκάσῃ ὀχιά, πεθαίνει μέσα σὲ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀρρούχ.

— Καὶ μποροῦμε νὰ βροῦμε ἀμέσως μιὰ τέτοια ὀχιά;

— Μάλιστα.

— Ἂν τὴν ἔβαζε κανεὶς μέσα σ' ἕνα στρῶμα θἄμενε ἐκεῖ;

— Βέβαια, φτάνει τὸ στρῶμα νὰ εἶνε ζεστό.

— Καὶ θὰ δάγκωνε ἐκεῖνον ποὺ θὰ ξαπλώνονταν στὸ στρῶμα γιὰ νὰ κοιμηθῇ;

— Βέβαια θὰ τὸν δάγκωνε.

— Ἡ κόμησσα σκέφτηκε μερικὲς στιγμὲς καὶ ὕστερα εἶπε:

— Ἄλλοτε δὲν κράτησες κάποιο μυστικό. Φάνηκες προδότης. Ἂν τύχαινε μιὰ μέρα νὰ σὲ ἀνακρίνουν οἱ δικαστές, θὰ ἔκρυβες αὐτὰ ποὺ θὰ ποῦμε τώρα μεταξύ μας, θὰ κρατοῦσες σιωπή;

Τὰ μάτια τοῦ Ἀρρούχ ἄστραψαν καὶ φάνηκε σὰ νὰ τὸν συγκίνησαν πολὺ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Λόρας.

— Κόρη μου, τῆς εἶπε, τριάντα χρόνια ὁλόκληρα ζῶ μονάχος καὶ δίχως νὰ μιλῶ. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν εἶπα ποτὲ ὅσα λόγια εἶπα σήμερα μαζύ σου. Μπορεῖς νὰ μὲ δοκιμάσῃς. Ἀρχίζω νὰ νοιώθω τὴν παγερὴ πνοὴ τοῦ θανάτου. Κάθε νύχτα τὰ κόκκαλά μου παγώνουν. Ἐπιθυμοῦσα νὰ πεθάνω στὰ χέρια τῶν παιδιῶν μου καὶ κάτω ἀπὸ τὴν στέγη τοῦ ἁμαξιοῦ μου. Ποτὲ δὲ θὰ φανερώσω τίποτε σὲ κανέναν. Τὸρκίζουμαι στὸ νερό, στὴ φωτιά, στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ. Γονατισμένος παρακαλῶ νὰ μὲ ξαναδώσετε στὴν οἰκογένειά μου καὶ στὴ φυλή μου.

— Σκέψου πῶς ἂν κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἀνοίξῃς τὰ χείλη σου καὶ φανερώσῃς τὸ μυστικό, θὰ πεταχτῇς γιὰ πάντα ἔρημος σὲ μιὰ ἔρημη γωνιὰ τοῦ δάσους.

Ὁ γέρω-Ἀρρούχ ὕψωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε:

— Ὢ! ἂν μποροῦσα νὰ μιλήσω στὴ βασίλισσα, θὰ μὲ πίστευε.

Ἡ Λόρα συγκινήθηκε.

— Ἡ βασίλισσα, εἶπε, σὲ πιστεύει.

Καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ δαχτυλίδι τὸ διακριτικὸ τοῦ ἀξιώματός της.

Ὁ Ἀρρούχ γούρλωσε τὰ μάτια του. Εἶχε σαστίσει. Πῶς;... Βρισκόταν μπροστά του ἡ βασίλισσα τῶν Ἀτσιγγάνων!..

Γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα δέθηκε ἡ γλῶσσα του, δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ. Τέλος πῆρε βαθειὰ τὴν ἀναπνοή του, γονάτισε κάτω καὶ φίλησε τὴν ἄκρη τοῦ φορέματος τῆς Λόρας, τραυλίζοντας:

— Βασίλισσά μου!... Κυρία μου!.. Συγχώρησέ με ποὺ δὲν σὲ κατάλαβα... Συμπάθησε τὸ γέρο Ἀρρούχ... Εἶμαι στὶς προσταγές σου, κυρία μου!... Διάταξέ με καὶ θὰ ὑπακούσω. Καὶ τὸ κεφάλι μου, καὶ ἡ ζωή μου εἶνε δικά σου...

— Σήκω ἐπάνω, τοῦ εἶπε ἡ Λόρα.

Ἐκεῖνος σηκώθηκε καὶ στάθηκε ἐμπρός της ὑπάκουος καὶ πρόθυμος γιὰ ὅλα.

— Τὸ μόνο ποὺ θέλω ἀπὸ σένα σοῦ τὸ εἶπα. Θέλω ἕνα φεῖδι, μιὰ φαρμακερὴ ὀχιά.

— Θὰ τὴν ἔχῃς. Καὶ ἑκατὸ ἂν μοῦ ζητοῦσες θὰ τὶς εὕρισκα πρὸς χάριν σου.

— Πρὸς τὸ παρὸν φτάνει ἡ μία. Ἐπίσης μὴ ξεχνᾷς τὴ σύστασι ποὺ σοὖκανα. Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ μάθῃ πῶς ἦρθα ἐδῶ. Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ὅτι σοῦ ζήτησα καὶ μοῦ προμήθευσες ἕνα φεῖδι. Οὔτε οἱ ἄνθρωποί μας, οὔτε ἡ ἀστυνομία ἂν πέσῃς ποτὲ στὰ χέρια της.

— Θὰ προτιμήσω νὰ μοῦ ξερριζώσουν τὴ γλῶσσα, παρὰ νὰ πῶ λέξι!

— Ἂν κρατήσῃς τὸ λόγο σου θὰ κρατήσω καὶ γὼ τὸν δικό μου. Θὰ σ' ἐπαναφέρω μιὰ μέρα μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν μας, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς φυλῆς μας.

— Ὢ! κυρία μου, σ' εὐχαριστῶ. Ὁ γέρω-Ἀρρούχ θἆναι πάντα σκλάβος σου..

— Θὰ δοκιμάσω τὴν ἀφοσίωσί σου. Εἶσαι γόης τῶν φειδιῶν, μὰ εἶσαι, ὅπως λένε, καὶ μάγος. Ξέρεις πράγματα ποὺ κανεὶς δὲν τὰ ξέρει...

Ἡ Λόρα σώπασε γιὰ λίγα δευτερόλεπτα, σὰν νὰ τὴν ἀπασχόλησε κάποια σκέψις κι' ἔξαφνα εἶπε στὸν Ἀρρούχ:

— Φοβᾶσαι τοὺς νεκροὺς ποὺ σηκώνουνται ἀπὸ τοὺς τάφους τους; Θὰ σὲ τρόμαζε ἕνας Βρυκόλακας; Θὰ μποροῦσες νὰ τὰ βάλῃς μαζὺ μ' ἕνα τέτοιο τέρας ἂν τύχαινε μιὰ τέτοια περίστασι;..

Ὁ Ἀρρούχ κύτταξε τὴν Λόρα στὰ μάτια καὶ τῆς εἶπε μὲ σοβαρὰ φωνή:

— Ὁ γέρω Ἀρρούχ ξέρει πολλὰ πράγματα ποὺ δὲν τὰ ξέρουν, ποὺ δὲν τὰ φαντάζουνται οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὁ γέρω Ἀρρούχ κατέχει μυστικὰ τρομερά. Κατέχει δυνάμεις φοβερές. Δὲν φοβᾶται κανένα. Ὁ γέρω Ἀρρούχ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βάλῃ μ' ὅλα τὰ πνεύματα τοῦ ἄλλου κόσμου. Ὁ γέρω Ἀρρούχ δὲν φοβᾶται τοὺς Βρυκόλακας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΠΑΛΗΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΦΛΑΝΔΡΑΣ

Ο ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

(Στὴ Φλάνδρα, τὴν γραφικὴ αὐτὴ χώρα τοῦ Βελγίου, τὴν ὁποία μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸ ἐξύμνησε ὁ μέγας ποιητὴς Αἰμίλιος Βεράρεν, διατηροῦνται μέχρι σήμερα ἀκόμα μερικὲς παληὲς μεσαιωνικὲς συνήθειες. Τὰ ἔθιμα αὐτά, ποὺ ἀνασταίνουν μιὰν ὁλόκληρη χαμένη ἐποχὴ—μιὰν ἐποχὴ μυστηρίου καὶ ποιήσεως—προσδίδουν κάποιο ἰδιαίτερο θέλγητρο στὴ Φλάνδρα. Δυστυχῶς ὅμως, μεταξὺ τῶν ἐθίμων αὐτῶν σώζεται στὸ χωριὸ Καμπραί, καὶ ἕνα, τὸ ὁποῖο πολλὲς φορὲς θὰ ἔκανε τοὺς ἁπλοϊκοὺς Φλαμανδοὺς νὰ βλαστημήσουν, ἰδίως ὅταν θὰ πετάγονταν τὴ νύχτα τρομαγμένοι ἀπ' τὸ κρεββάτι τους, ἀκούγοντας τοὺς βαρεῖς ἤχους μιᾶς καμπάνας νὰ σημαίνουν τὶς ὧρες. Τὴν καμπάνα αὐτὴ τὴ βαράει σὲ κάθε ὥρα ἕνας ἄνθρωπος ποὺ κάθεται στὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας γι' αὐτὴ μονάχα τὴ δουλειά. Γιὰ τὸ κουραστικὸ δὲ αὐτὸ ἐπάγγελμα, κυκλοφορεῖ στὸ Καμπραὶ ἡ ἑξῆς παληὰ παράδοση.)

Μιὰ φορὰ κ' ἕνα καιρό, ζοῦσε στὸ Καμπραὶ ἕνας λεβεντονιὸς ποὺ τὸν ἔλεγαν Μαρτῖνο. Ρολόϊ δὲν ὑπῆρχε ἀκόμα τότε στὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τὸ χωριὸ ἤτανε φτωχικὸ καὶ λιγοκατοικημένο.

Ὁ Μαρτῖνος ἤτανε, καθὼς εἴπαμε, ἕνας λεβεντονιός: ψηλός, γερός, καλοφτιαγμένος, ὠμορφάνθρωπος, σωστὸς ἄντρας μὲ δυὸ λόγια. Ἡ μόνη του δουλειὰ ἤτανε νὰ πειράζῃ τὶς παντρεμένες γυναῖκες τοῦ χωριοῦ καὶ νὰ κυνηγάῃ τὰ κορίτσια. Ἂν τὸ πρᾶγμα σταματοῦσε ὡς ἐδῶ δὲν θὰ εἶχε καμμιὰ σημασία. Μὰ ὁ Μαρτῖνος ἤτανε λιγάκι ὁρμητικός, καὶ ὁποια γυναῖκα δὲν ἤθελε μὲ τὸ καλὸ ν' ἀνταποκριθῇ στὸν ἔρωτά του, τὴν ἀνάγκαζε διὰ τῆς βίας νὰ τὸν ἀγαπήσῃ.

Μά, ὅπως λέει καὶ ἡ παροιμία: «μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τρεῖς καὶ τὴν κακή του μέρα». Ὁ Μαρτῖνος εἶχε ἐπαναλάβει τόσες πολλὲς φορὲς τὸ ἄσχημο αὐτὸ παιχνίδι, καὶ τόσες γυναῖκες εἴχανε παραπονεθεῖ στὸν ἄρχοντα τοῦ τόπου γιὰ τὴ βάναυση συμπεριφορὰ τοῦ ἄμυαλου αὐτοῦ νέου, ὥστε ἡ ἀστυνομία ἀπεφάσισε νὰ πιάσῃ τὸν ἐνοχλητικὸ αὐτὸ ἐρωτομανῆ καὶ νὰ τὸν δικάσῃ. Οἱ νόμοι ἤτανε τότε πολὺ αὐστηροὶ στὰ ζητήματα τῆς ἠθικῆς, ἐπειδὴ στὰ δικαστήρια ἐλάμβαναν μέρος καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὲς ἀρχὲς ἡ ὁποῖες τιμωροῦσανε παραδειγματικά.

Καὶ μιὰ μέρα ποὺ ὁ ἀστόχαστος Μαρτῖνος τόλμησε νὰ προσβάλῃ μὲς στὴ μέση τῆς κεντρικῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ τὴν κόρη κάποιου προύχοντα, ἡ ἀστυνομία δὲν ἔχασε καιρό, τὸν ἔπιασε καὶ τὸν πέρασε ἀπὸ τὸ δικαστήριο, ποὺ τὸν κατεδίκασε σὲ θάνατο!

Ὅταν ἦλθε ἡ μέρα ποὺ θὰ γινόταν ἡ ἀπαγχόνισή του, κάποιος κληρικὸς πῆγε ἀπὸ τὸ πρωῒ καὶ τὸν βρῆκε στὸ κελλί του, γιὰ νὰ τὸν βάλῃ νὰ κοινωνήσῃ καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ. Ὁ Μαρτῖνος δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίσταση στὸ λειτουργὸ τοῦ ὑψίστου. Τοῦ ἐξομολογήθηκε ταπεινότατα ὅλες τὶς ἁμαρτίες του, τὶς ὁποῖες καὶ ἀναγνώρισε, προσθέτοντας μονάχα ἐκεῖνο ποὺ εἶχε πεῖ ἤδη στὸ δικαστήριο: ὅτι δὲν ἔφταιγε καθόλου ἂν κυνηγοῦσε τὶς γυναῖκες, ἐπειδὴ τὸ πάθος του γι' αὐτὲς ἦταν ἀνώτερο τῆς λογικῆς καὶ τῶν δυνάμεών του. Ὅταν ἔβλεπε καμμιὰ ὡραία γυναῖκα μπροστά του, τὸν ἔπιανε ζάλη, τὸ λογικό του σκοτιζότανε καὶ δὲν ἤξερε πειὰ τί ἔκανε. Κανένας φόβος—οὔτε τῆς κολάσεως, οὔτε τῆς ἀγχόνης—δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν κάνῃ νὰ λογικευθῇ. Καί, ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησή του αὐτή, μὲ κορμὶ ἴσο σὰν λαμπάδα, τράβηξε γιὰ τὴν ἀγχόνη ἐν μέσῳ τῶν λογχοφόρων στρατιωτῶν, κρατῶντας ψηλὰ στὰ χέρια τὸν Ἐσταυρωμένο, βαδίζοντας πρὸς τὸ θάνατο σοβαρὸς καὶ ἀπαθέστατος!...

Ἄπειρο πλῆθος εἶχε μαζευθῇ γύρω ἀπὸ τὴν ἐξέδρα, πάνω στὴν ὁποία γινότανε συνήθως οἱ ἀπαγχονισμοί. Ἐννοεῖται ὅτι, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ τέτοιες περιστάσεις, τὸ ὡραῖο καὶ ἀσθενὲς φύλο ὑπερτεροῦσε ἀριθμητικῶς. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι τὴν φορὰν αὐτή, ἡ γυναῖκες εἶχαν ἰδιαιτέρους λόγους νὰ ἐνδιαφέρωνται γιὰ τὴ θανατικὴ καταδίκη τοῦ ἀδιάντροπου αὐτοῦ νέου, ποὺ δὲν ἐδίσταζε ἄλλοτε νὰ φιλήσῃ καὶ τὴν πιὸ τίμια γυναῖκα μὲς στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Ἀπὸ κεῖ πάνω κύτταζε περίλυπος.

Παρακολουθούσανε λοιπὸν μὲ περιέργεια τὶς χειρονομίες τοῦ Μαρτίνου, καθὼς καὶ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου του, ὅταν στάθηκε ὄρθιος δίπλα στὴν ἀγχόνη. Ἐκεῖνος ὅμως ἦταν ἀτάραχος καὶ ἀπαθής.

Ὁ πνευματικός, ποὺ τὸν συνώδευε τὸν ἐξόρκιζε νὰ ἀπαρνηθῇ τὸ δαίμονα ποὺ εἶχε μέσα του, πρὶν ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τότε ὅμως ὁ Μαρτῖνος, ἄρχισε νὰ λέῃ δυνατά, γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ ὅλο τὸ πλῆθος ποὺ ἦταν συγκεντρωμένο τριγύρω:

— Ἐμένα μοῦ φαίνεται, πάτερ μου, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ μὲ συγχωρέσῃ γιὰ τ' ἁμαρτήματά μου, ἐπειδὴ Ἐκεῖνος μονάχα γνωρίζει τὴν ἀλήθεια, ἐκεῖνος μονάχα γνωρίζει τί γίνεται στὴν ψυχή μου. Τὸ ξέρει πολὺ καλὰ πῶς δὲν εἶνε δικό μου σφάλμα ἂν ἀγαπῶ πολὺ τὶς γυναῖκες, ἐπειδὴ Ἐκεῖνος μ' ἔφτιαξε τέτοιον... Οἱ δικασταὶ ἐνόμιζαν πῶς ἔλεγα ψέματα ἢ πῶς τοὺς κορόϊδευα ὅταν ὑπεστήριζα στὸ δικαστήριο ὅτι καὶ μπροστὸ στὴν ἀγχόνη δὲν θὰ πάψω νὰ λέω πῶς ὁ ἔρωτας εἶνε τὸ ὡραιότερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Νά, βλέπω τώρα μπροστά μου τὸ ἀπαίσιο μηχάνημα, ποὺ θὰ μοῦ κλέψῃ τὴ ζωή! Ἔ! λοιπόν, τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν συλλογίζομαι, οὔτε τὸν θάνατο, οὔτε τὰ νειάτα μου, οὔτε τὴν τιμωρία ποὺ μὲ περιμένει στὸν ἄλλο κόσμο. Ἐσᾶς μονάχα συλλογίζομαι, ὡραῖες μου. (ἐξακολούθησε ὁ περιπαθὴς Μαρτῖνος ἀποτεινόμενος αὐτὴν τὴν φορὰ στὶς γυναῖκες) ἐσεῖς εἶστε ἡ μοναδική μου ἔγνοια!... Σᾶς βλέπω τώρα, γεμᾶτες ζωή, καὶ νοιώθω μιὰ παράξενη φωτιὰ νὰ κυλάῃ στὶς φλέβες μου!... Ἂν δὲν εἴχανε τὰ χέρια μου δεμένα, θὰ ἤμουν πρόθυμος νὰ καταδικασθῶ καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ σὲ θάνατο, φτάνει μονάχα νὰ μποροῦσα νὰ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου μιὰν ἀπὸ σᾶς!... Ναί, τέτοιος εἶμαι. Καὶ μὲ τὸ τρομερὸ αὐτὸ ἐλάττωμά μου, ἑτοιμάζομαι νὰ παρουσιασθῶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἥσυχος καὶ ἀτάραχος, ἐπειδὴ ξέρω πῶς ἐκεῖνος θὰ μὲ συγχωρέσῃ!...

Ὁ λόγος αὐτὸς ἔκανε μεγάλη αἴσθηση στὸ μαζεμένο πλῆθος.

Πολλὰ ὡραῖα γυναικεῖα μάτια εἶχαν ἤδη δακρύσει. Ὁ πνευματικὸς κύτταζε τὸ Μαρτῖνο μὲ ἀνοιχτὸ στόμα ἀπὸ τὴν κατάπληξη, μὴ πιστεύοντας στ' αὐτιά του. Τέλος, γιὰ καλὴ τύχη τοῦ Μαρτίνου, ἕνας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους δικαστάς, ὁ ὁποῖος εἶχε συγκινηθῆ ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ ἐξομολόγηση τοῦ ἑτοιμοθάνατου, ἐπρότεινε κάτι πρωτότυπο: ν' ἀναβάλλουν προσωρινὰ τὴ θανατικὴ ἐκτέλεση καὶ νὰ κάνουν δημοψήφισμα μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ἂν θέλουν νὰ θανατωθῇ ὁ Μαρτῖνος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δημοψηφίσματος ἦταν καταπληκτικό.

Ὅλες ἡ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ, ἡ ὁποῖες εἶχαν ὡς τότε γραμμένο τὸ Μαρτῖνο στὰ κατάστιχα τοῦ διαβόλου, συγκινημένες ἀπὸ τὸν φλογερὸ λόγο ποὺ ἔβγαλε ὁ ὡραῖος νέος ἐνῶ στεκότανε στὴν πόρτα τοῦ θανάτου, ἐψήφισαν μὲ φανατισμὸ νὰ τοῦ χαρισθῇ ἡ ζωή!...

Κ' ἔτσι ἔγινε!...

Μὲ τὴ διαφορὰ πῶς ἐπειδὴ ὑπῆρχε φόβος ἂν τὸν ξανάφηναν τὸ Μαρτῖνο ἐλεύθερο νὰ κυκλοφορῇ στοὺς δρόμους, νὰ ἄρχιζε πάλι νὰ πειράζῃ τὶς τίμιες γυναῖκες, ἀπεφάσισαν νὰ χτίσουν ἕνα ψηλὸ καμπαναριό, καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσουν ἐκεῖ ἐπάνω γιὰ νὰ σημαίνῃ τὶς ὧρες μὲ μιὰ καμπάνα καὶ νὰ μὴ μπορῇ ἔτσι νὰ λείψῃ καθόλου ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη φυλακή του!...

Ἀπὸ κεῖ πάνω κύτταζε περίλυπος νὰ περνοῦνε κάτω ἡ γυναῖκες, μὰ δὲ μποροῦσε πειὰ νἀκάνῃ τίποτε...

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

— Σουφλὲ μὲ τυρί.

Ἑτοιμάσετε πρῶτα μιὰν ἄσπρη σάλτσαν ἀρκετὰ πυκτὴ μὲ 50 δράμια βούτυρο, 50 δράμια ἀλεῦρι, καὶ μισὴ ὀκᾶ γάλα. Ἀνακατώσατε καλὰ τὸ μῖγμα ἐπάνω σὲ σιγανὴ φωτιά. Ὅταν ἰδῆτε ὅτι γίνεται σὰν ζύμη, τὸ βγάζετε ἀπὸ τὴν φωτιὰ ἀμέσως καὶ προσθέτετε 125 δράμια ξυμένο τυρί, 6 κιτρινάδια αὐγῶν καὶ κατόπιν καὶ τὰ ἀσπράδια τῶν αὐγῶν ποὺ τὰ ἔχετε χτυπήσει πρίν, καλά. Ρίχνετε ἁλάτι καὶ πιπέρι, τὰ ἀνακατώνετε καλά. Χύνετε τὸ μῖγμα σὲ βουτυρωμένη φόρμα καὶ τὸ ψήνετε σὲ ὄχι πολὺ ἀναμμένο φοῦρνο, ἐπὶ εἴκοσι ἢ εἰκοσιπέντε λεπτά.

Προσέξτε ὅμως νὰ εἶνε ἡ φόρμα μεγάλη ὥστε νὰ μὴ γεμίσῃ ἕως ἐπάνω, διότι τὸ σουφλὲ φουσκώνει στὸ ψήσιμο καὶ χύνεται.

— Γλύκισμα—μουσελίνα.

Γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ γλύκισμα χρειάζονται 3 αὐγά, δυὸ κουταλιὲς πολὺ λεπτὸ καὶ καλὸ ἀλεῦρι, τρεῖς κουταλιὲς ζάχαρι καὶ ἕνα λεμόνι.

Χωρίστε τὰ ἀσπράδια τῶν αὐγῶν ἀπὸ τὰ κιτρινάδια. Χτυπῆστε τὰ ἀσπράδια πολὺ καλά· χτυπᾶτε χωριστὰ καὶ τὰ κιτρινάδια, προσθέσετε σιγὰ-σιγὰ τὴν ζάχαρι, κατόπι λίγο-λίγο τὸ ἀλεῦρι, τὰ χύνετε στὰ ἀσπράδια καὶ ἐξακολουθεῖτε νὰ χτυπᾶτε τὸ ὅλον ἐπὶ 10 λεπτά, προσθέσατε τὸν ξυμένο φλοιὸ τοῦ λεμονιοῦ, χύνετε τὸ μῖγμα σὲ μιὰ βουτυρωμένη φόρμα καὶ τὸ στέλνετε σὲ ζεστὸ φοῦρνο.

ΓΝΩΜΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἐὰν θέλετε νὰ γεννήσετε ἄνδρας μεγάλους καὶ καλούς, μάθετε πρῶτον τὴν γυναῖκα τί ἐστὶ μεγαλεῖον.

Ρουσσὼ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΧΩΛ ΚΕΪΝ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

(Τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίσῃ καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ!...
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δυνατὴ φωτιὰ ἔκαιγε σ' αὐτὴ καὶ ἕνα τραπέζι ἦταν στρωμένο στὴ μέση μὲ ἄφθονα φαγητά.

— Τί λές, πῶς σοῦ φαίνεται; τὴ ρώτησε ὁ Πῆτος.

Ἡ Καίτη κύτταξε ὁλόγυρά της. Δὲ μιλοῦσε. Τὰ μάτια της ἄρχισαν νὰ βουρκώνουν.

— Δὲν θὰ ἦταν καλὸ αὐτὸ τὸ σπίτι καὶ γιὰ τὴν κυρία ἑνὸς δικαστῆ, ἑνὸς ἄρχοντα; εἶπε ὁ Πῆτος, ἐνῷ συγχρόνως ἔπαιζε μὲ τὴ λαβὴ τοῦ μαστιγίου του.

Ἡ Καίτη δὲ μπόρεσε πειὰ νὰ κρατηθῇ. Ἐζάρωσε σ' ἕνα κάθισμα καὶ ξέσπασε σὲ κλάματα. Ὁ Πῆτος κατσούφιασε.

— Ψυχή μου, καρδοῦλα μου, τί ἔχεις; τὴ ρωτοῦσε. Φτωχό μου κορίτσι, τί σὲ πειράζει; Πές μου, παιδί μου.

— Δὲν εἶνε τίποτα, Πῆτε, τίποτα...

Ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε νὰ στενάζῃ. Οἱ λυγμοὶ τίναζαν τὸ στῆθος της σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ θαρροῦσε κανεὶς πῶς θἄσπαζε ἡ καρδιά της.

Ὁ Πῆτος πλησίασε, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγγὴ στὸ πλάγι της κ' ἔσυρε ἁπαλὰ τὴν παλάμη του ἀπάνου στὸ χέρι της. Κατόπι εἶπε μὲ φωνὴ τρεμουλιαστή:

— Τὸ ξέρω πῶς εἶνε σκληρὸ γιὰ ἕνα κορίτσι νὰ ξεχάσῃ ἀμέσως, μόλις παντρευτῇ, μητέρα, πατέρα κι' ὅ,τι ἀγαποῦσε ἀπὸ παιδὶ ἀκόμα. Εἶνε πολὺ σκληρό, ἀκριβή μου, τὸ ξέρω.

— Ὢ! ἄφισέ με, Πῆτε. Ἄφισέ με! φώναζε ἡ Καίτη κλαίοντας.

Ὁ Πῆτος ἔτριψε τὰ μάτια του καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴν κυρία Γκόρρυ τῆς εἶπε:

— Ὡδήγησέ την ν' ἀνεβῇ ἀπάνου. Ἐγὼ θὰ κατεβῶ νὰ βάλω τὴ φοράδα στὸ παχνί!

Ἡ Γκόρρυ, ἐξαιρετικὰ περιποιητική, ἀνέβασε τὴν Καίτη στὴν κάμαρά της. Ἀφοῦ ἔμεινε λίγο μαζύ της, τὴν καληνύχτισε κι' ἔφυγε.

Μόλις ἀπόμεινε μονάχη της ἡ Καίτη ξέσπασε πειὰ σὲ ἀσυγκράτητα κλάματα. Ἡ ἀπελπισία της ἦταν ἀβάσταχτη. Ἡ φουρτοῦνα ποὺ ὀγκώνονταν μέσα της ξεσποῦσε τέλος. Οἱ ἐλπίδες της σωριάζονταν τώρα πειὰ σ' ἐρείπια. Ὅλα πειὰ ἐτελείωσαν. Λίγο-λίγο ὅμως σὰν θυμήθηκε πάλι τὸ Φίλιππο, ἡ ταραχή της ἄρχισε νὰ μετριάζεται. Ὤ! τὴν ἀγαποῦσε καὶ θὰ τὴν ἀγαποῦσε πάντα! Οὔτε στιγμὴ δὲ θἄπαυε νὰ τὴν ἀγαπᾷ. Ὅ,τι καὶ νἄκαναν κι' αὐτὴ δὲ θὰ ξεχνοῦσε τὸ Φίλιππο. Ὅπως δὲν θὰ τὴν ξεχνοῦσε κι' ἐκεῖνος. Θὰ τὴ βλέπη στ' ὄνειρό του καὶ θἀπλώνῃ τὰ χέρια του νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ, μὰ αὐτή, ἀλλοίμονο, δὲν θὰ εἶνε κοντά του.

Ἡ Καίτη πῆρε δύναμι ἀπ' αὐτὴ τὴ σκληρὴ παρηγοριὰ καὶ ἡ κυρία Γκόρρυ, ποὺ ἀπὸ τὸ ἀποκάτου δωμάτιο εἶχε τεντώσει τ' αὐτί της γιὰ ν' ἀκούῃ, κατάλαβε ὅτι δὲν ἔκλαιε πειά. Μὲ τὸ πρόσωπό της κρυμένο μέσ' τὶς δυό της παλάμες, ἡ Καίτη συλλογίζονταν. Δὲν εὕρισκε τίποτα νὰ ψέξῃ τὸν ἑαυτό της. Δὲ μποροῦσε, ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της, νὰ κάμῃ διαφορετικὰ κι' ἂν παντρεύτηκε, δὲν τὄκαμε μὲ τὴ θέλησί της.

Ὁ καναπὲς ποὺ κάθοταν ἦταν πολὺ ἀναπαυτικός. Ἡ νύχτα ἦταν ἤρεμη καὶ γλυκειά. Σὲ μιὰ στιγμὴ κύτταξε ὁλόγυρά της. Ἡ φωτιὰ στὸ τζάκι ἔκαιε ἥσυχα-ἥσυχα κι' ἔνοιωθε τὰ πόδια της νὰ ζεσταίνουνται μέσα στὴ μαλακὴ προβειὰ ποὺ τῆς εἶχαν στρώσει ἀποκάτου. Ἕνα λυχνάρι στὸ τραπέζι σκόρπιζε τὸ θαμπὸ φῶς του. Στὸ ἕνα μέρος τῆς κάμαρης ἦταν μιὰ γκαρνταρόμπα παληοῦ ρυθμοῦ μὲ μεγάλο καθρέφτη. Στὸ ἄλλο ἦταν τὸ κρεββάτι μὲ μπερντέδες κόκκινους. Τὸ δωμάτιο αὐτὸ εἶχε μιὰ παράδοξη ὄψι οἰκειότητος. Τῆς φαίνονταν πῶς ἐκεῖ μέσα εἶχε ζήσει ὅλη της τὴ ζωή. Ἐσηκώθη γιὰ νὰ κυττάξῃ καλύτερα καὶ τότε πρόσεξε πῶς ἡ κάμαρη αὐτὴ εἶχε γίνει κατ' ἀπομίμησιν τῆς κάμαρης τοῦ πατρικοῦ της σπιτιοῦ. Τῆς φαίνονταν ὅτι κάτι τι ἀπὸ τὴν ψυχή της πετοῦσε καὶ πλανιόταν ἐκεῖ μέσα.

Ἡ ἀπελπισία της ἦταν ἀβάσταχτη...

Τὰ μάτια τῆς Καίτης ἄρχισαν νὰ βουρκώνουν καὶ πάλι. Ἔκανε νὰ βγάλῃ τὸ φόρεμά της, ὅταν κάτι ἄλλο τράβηξε τὴν προσοχή της ἀπάνου στὸ μάρμαρο τοῦ κομμοδίνου. Ἦταν ἕνας καθρέφτης μικρός, ὅμοιος μὲ τὸν παληὸ τὸ δικό της μ' ἕνα μπιλλιετάκι ἀπάνου. Τὸ μπιλλιετάκι αὐτὸ ἔγραφε:

«Σ' ἀντικατάστασι τοῦ καθρέφτη σου ποὺ ἔσπασε κάποτε.
Μὲ βαθύτατη ἀγάπη. Πῆτος».

Ἡ καρδιά της ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατά. Χίλια-δυὸ αἰσθήματα τὴν πλημμύρισαν μὲ μιᾶς. Ἀφῆκε πάλι ἀπάνου στὸ κομμοδῖνο τὸν καθρέφτη, γιατὶ τῆς φαίνονταν πῶς τῆς ἔκαιε τὰ χέρια. Ὕστερα σκέπασε τὰ μάτια της μὲ τὶς παλάμες. Ὅλα ἐκεῖ μέσα τῆς φαίνονταν τώρα πῶς τὴν κατηγοροῦσαν. Πρώτη φορὰ ἄρχισε τώρα νὰ σκέφτεται καὶ γιὰ τὸν Πῆτο. Μήπως τὸν ἀδικεῖ; σκέφτηκε. Ἐκεῖνος τὴν ἀγαπᾷ τρελλά, τὴν παντρεύτηκε, τὴν ἔφερε στὸ σπίτι του, ἐνῷ αὐτὴ στὴν καρδιά της τὸν ἀπατοῦσε, τὸν πρόδινε. Δέχτηκε νὰ παντρευτῇ τὸν Πῆτο, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε σ' ἄλλον δοσμένη τὴν καρδιά της!...

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἄκουσε ἀπέξω τὴ φωνὴ τοῦ Πήτου, ποὺ τραγουδοῦσε:

Κόκκινο μικρὸ πουλάκι,
ποῦ κοιμᾶσαι τὸ βραδύ;

Ἔξαφνα ἄκουσε κάτω τὸν Πῆτο νὰ ρωτάῃ τὴν κ. Γκόρρυ:

— Πῶς εἶνε τὸ κορίτσι, κυρὰ Γκόρρυ; Εἶνε καλύτερα;

— Ναί, κύριε, πιὸ καλύτερα. Ἀναπαύθηκε κι' ὅλας δέκα λεπτά...

Ἔπειτα ἄκουσε τὸν Πῆτο νὰ λέῃ στὴν κ. Γκόρρυ πῶς δὲν πεινάει καὶ νὰ τὴν καληνυχτίζῃ.

Ἡ Καίτη ἔφριξε!...

Κατάλαβε πῶς ὁ Πῆτος θ' ἀνέβαινε τώρα ἀπάνω. Θὰ περνοῦσε μαζύ της στὴν κομψή τους κρεββατοκάμαρα, θὰ τὴν ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του, θὰ τὴν φιλοῦσε, θὰ τῆς ἔλεγε λόγια τρυφερά, θὰ τὴν ἔκανε δική του! Δική του!...

Γιατὶ ὄχι; Μήπως δὲν ἦταν γυναῖκα του;...

Ἡ Καίτη ἔννοιωθε τὴ καρδιά της νὰ σφίγγεται. Νόμιζε πῶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ὑποφέρῃ αὐτό...

— Ὄχι, ποτέ, ποτέ... Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, ψιθύριζε. Δὲν θὰ τὸ ὑποφέρω. Δὲν πρέπει ν' ἀνέβῃ ἐπάνω. Θὰ τρέξω ἐγὼ κάτω καὶ θὰ τοῦ τὰ πῶ ὅλα... Θὰ τοῦ ἀνοίξω τὴν καρδιά μου. Θὰ τοῦ φωνάξω: Πῆτε, συγχώρησέ με, ἔλεος, εἶμαι γυναῖκα ἑνὸς ἄλλου, λυπήσου με, μὴ μ' ἐγγίζῃς!...

Ναί, ἔτσι θἄκανε. Θὰ τοῦ τἄλεγε ὅλα, δὲν θὰ τοὔκρυβε τίποτα. Κι' αὐτὸς θὰ τὴν συγχωροῦσε, γιατὶ τὴν ἀγαποῦσε πολύ. Θἄκανε ὅτι ἤθελε αὐτὴ ἔστω κι' ἂν συντρίβοταν ἡ καρδιά του...

Ἔκαμε ἕνα βῆμα πρὸς τὴν πόρτα, μὰ σταμάτησε ἀπότομα. Σκέφθηκε ἄξαφνα ὅτι ὁ Πῆτος μποροῦσε νὰ τῆς εἰπῇ: «Καταλαβαίνεις ὅτι μὲ μεταχειρίστηκες σὰ μιὰ κούκλα; Μοῦ ζητᾶς νὰ ζήσω μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, πλάϊ-πλάϊ, μαζύ σου, χωρὶς ν' ἀφήσω κανέναν νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι εἴμαστε χωρισμένοι; Τότε γιατὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ εἰπῇς ἀπὸ χτές; Γιατὶ μοῦ τὸ λὲς σήμερα, ποὺ εἶνε πειὰ πολὺ ἀργά;»

Ἡ σκέψις αὐτὴ τὴν πάγωσε!

Ἀ! δὲ μποροῦσε νὰ τοῦ ὁμολογήσῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Ἂν ἦτο δύσκολο νὰ τοῦ τὸ μαρτυρήσῃ αὐτὸ χθές, ἦταν χίλιες φορὲς πιὸ δύσκολο νὰ τοῦ τὸ μαρτυρήσῃ σήμερα καὶ μυριάδες φορὲς δυσκολώτερο, αὔριο.

Ἡ Καίτη ξαναφόρεσε τὸ πανωφόρι της, ποὺ εἶχε βγάλει πρὸ ὀλίγου. Ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἀπὸ κεῖ μέσα, νὰ βγῇ ἔξω, νὰ πάῃ κάπου. Ἀλλὰ ποῦ; Ἀδιάφορο, κάπου. Μονάχα αὐτὴ τὴ διέξοδο εὕρισκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴν τρομερὴ στενοχώρια της. Ὁ Πῆτος ἦταν στὴ σάλα... Σὲ λίγο θὰ πήγαινε νὰ τὴν βρῇ...

Ἐχαμήλωσε τὸ φῶς τῆς λάμπας καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα. Μὰ τότε εἶδε νὰ σαλεύῃ στὸ κάτω δωμάτιο κάποιο φῶς καὶ σὲ λίγο ἄκουσε ἐλαφρὰ πατήματα στὰ σκαλοπάτια.

Ἦταν ὁ Πῆτος ποὺ ἀνέβαινε βαστῶντας ἕνα κερὶ ἀναμένο. Εἶχε φτάσει στὴ μέση τῆς σκάλας, μὰ ὅταν ἄκουσε τὴν πόρτα τῆς Καίτης, ποὺ ἔτριξε, κατέβηκε πάλι κάτου, φροντίζοντας νὰ μὴν κάνῃ κανένα θόρυβο...

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΩΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΘΗΚΕ Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΡΟΤΣΧΙΛΔ

Ἡ καταγωγὴ τῶν Ρότσχιλδ. Πῶς πῆρε τὸ ὄνομα ἡ οἰκογένεια. Ὁ «Κόκκινος θυρεός». Οἱ ἄσημοι σαράφηδες τῆς Φραγκφούρτης. Ὁ πρῶτος Ρότσχιλδ ποὺ ἀπέκτησε περιουσία. Ἡ ἐκμετάλλευσις μιᾶς πριγκηπικῆς μανίας. Οἱ τραπεζῖται ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. Πῶς ἐγύρισε ὁ Λουδοβῖκος 18ος στὴ Γαλλία. Τίτλοι καὶ τιμαί. Ἡ παντοδυναμία μιᾶς οἰκογενείας, κλπ.

Ὁ Νάθαν Ρότσχιλδ

Ἡ πανίσχυρη οἰκογένεια τῶν Ρότσχιλδ ποὺ ἐπὶ ἑνάμισυ περίπου αἰῶνα, χάρις στὸ χρῆμα της, ἐκυριάρχησε σὲ ὅλη σχεδὸν τὴν Εὐρώπη καὶ ἀπέκτησε δύναμι μεγαλείτερη κι' ἀπ' τὶς βασιλικὲς οἰκογένειες, κατάγεται ἀπ' τὴν Φραγκφούρτη τῆς Γερμανίας. Ἐκεῖ ἀνευρίσκονται τὰ πρῶτα ἴχνη τους κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὅπως σ' ὅλες σχεδὸν τὶς Εὐρωπαϊκὲς πόλεις, ἔτσι καὶ στὴν Φραγκφούρτη οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶχαν δικαίωμα νὰ κατοικοῦν μέσα στὴν πόλι ἀλλὰ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ζοῦν ὅλοι μαζὺ σὲ ξεχωριστὴ συνοικία ποὺ ὠνομαζόταν Ἑβραιούπολις καὶ ἡ ὁποία βρισκόταν μακρυὰ ἀπὸ τὶς ἄλλες χριστιανικὲς συνοικίες, σχεδὸν ἔξω ἀπ' τὴν πόλι.

Στὴν Ἑβραιούπολι λοιπὸν τῆς Φραγκφούρτης ἔζησαν ἐπὶ τρεῖς καὶ πλέον αἰῶνες, ἄσημοι μεταξὺ τῶν ὁμοεθνῶν τους οἱ πρόγονοι τῶν σημερινῶν Ρότσχιλδ. Ἐκεῖ εἶχε τὸ σπίτι του ὁ πρόγονός τους Ἄμσελ Μέγιερ. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του ὁ Ἄμσελ Μέγιερ εἶχε ἕναν θυρεὸ βαμμένον κόκκινο. Στὴν γερμανικὴ γλῶσσα ὁ θυρεὸς λέγεται τσίλντ, ἡ δὲ λέξις ρὸτ σημαίνει κόκκινος. Στὴν ἀρχαϊκὴ μάλιστα γερμανική, ἡ λέξις παίρνει καὶ ἕνα κ... Ἀπ' τὸν κόκκινο θυρεὸ τῆς πόρτας οἱ κάτοικοι τῆς Φραγκφούρτης Χριστιανοὶ καὶ Ἑβραῖοι εἶχαν συνειθίσει νὰ λένε: Ὁ Ἄμσελ Μέγιερ ὁ Ρότσχιλδ. Ἔτσι Ρότσχιλντ θὰ πῇ «Κόκκινος θυρεός». Ἀργότερα, μετὰ ἕναν αἰῶνα, ὁ Νιφταλὶ Χίρτζ, ἔγγονος τοῦ Ἄμσελ Μέγιερ πούλησε τὸ σπίτι μὲ τὸν κόκκινον θυρεὸ κι' ἐγκατεστάθηκε σ' ἕνα ἄλλο μεγαλείτερο, ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ρότσχιλντ εἶχε κολλήσει πειὰ ὁριστικὰ στὴν οἰκογένεια καὶ τὸ διετήρησαν ὅλοι οἱ ἀπόγονοι.

Ὁ κυρίως ὅμως ἱδρυτὴς τῆς Δυναστείας Ρότσχιλδ, ἐκεῖνος ποὺ ἔθεσε τὶς βάσεις τοῦ τεραστίου πλούτου της καὶ τῆς παντοδυναμίας της ἦταν ὁ Ἄμσελ Μέγιερ Ρότσχιλδ ποὺ γεννήθηκε τὸ 1743 καὶ ὁ ὁποῖος σὲ ἡλικία δέκα ἐτῶν ἄρχισε νὰ βοηθάῃ τὸν πατέρα του ποὺ ἔκανε τὸν σαράφη. Ἦταν μόλις δώδεκα ἐτῶν ὅταν μὲ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του καὶ τῆς μητέρας του ἔμεινε ἐντελῶς ὀρφανὸς καὶ προστάτης τῆς οἰκογενείας. Χωρὶς νὰ κλονισθῇ καθόλου, συνέχισε θαρραλέα τὴν ἐργασία τοῦ πατέρα του καὶ κατώρθωσε ὄχι μόνο νὰ τὴ βγάλῃ πέρα, ἀλλὰ καὶ πολὺ γρήγορα νὰ σχηματίσῃ περιουσία.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία ἀπετελοῦντο ἀπὸ πλῆθος ὁλόκληρο μικρῶν κρατιδίων. Τὸ καθένα δὲ ἀπ' τὰ κρατίδια ἐκεῖνα εἶχε δικά του νομίσματα. Ἔτσι γιὰ νὰ πάῃ κανεὶς ἀπὸ μιὰ πόλι σὲ ἄλλη ἦταν ἀναγκασμένος νὰ μετατρέπῃ τὰ χρήματά του σὲ νομίσματα τοῦ τόπου στὸν ὁποῖο θὰ πήγαινε. Οἱ σαράφηδες λοιπὸν ἔκαναν χρυσὲς δουλειές, καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλους ὁ Ἄμσελ Μέγιερ ὁ ὁποῖος, χάρις στὴν εὐφυΐα του κατάλαβε ὅτι ὁ μόνος τρόπος γιὰ ν' ἀποκτήσῃ μεγάλη περιουσία ἦταν νὰ ἀποκτήσῃ φίλους μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς μεγιστᾶνες. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν δύσκολο. Οἱ περισσότεροι πρίγκηπες καὶ μεγιστᾶνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχαν τὴν μανία νὰ κάνουν συλλογὴ νομισμάτων. Τὴν μανία ἐκείνη σκέφθηκε νὰ ἐκμεταλλευθῇ ὁ Ἄμσελ Μέγιερ καὶ ἐπειδή, λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματός του ὡς σαράφη τοῦ ἦταν εὐκολώτατο, ἄρχισε νὰ σχηματίζῃ πλούσιες νομισματικὲς συλλογὲς τὶς ὁποῖες μεταπουλοῦσε ἔπειτα σὲ διαφόρους μεγιστᾶνες. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ὁ στρατηγὸς φὸν Ἔστορφ, μανιώδης νομισματοσυλλέκτης ποὺ σιγὰ-σιγὰ ἔγινε ὁ τακτικώτερος πελάτης τοῦ Μέγιερ Ρότσχιλδ καὶ ὁ καλύτερος φίλος του.

Ὅταν ἀργότερα ὁ στρατηγὸς ἀνέλαβε ὑπηρεσία κοντὰ στὸν νεαρὸ πρίγκηπα Γουλιέλμο τοῦ Χανόου, κατώρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ σ' ἐκεῖνον τὴν μανία τῆς συλλογῆς νομισμάτων καὶ φυσικὰ τοῦ παρουσίασε τὸν Ἄμσελ Μέγιερ Ρότσχιλδ. Σιγὰ σιγὰ ὁ πρίγκηψ Γουλιέλμος ἔγινε ὁ μανιωδέστερος νομισματοσυλλέκτης τῆς ἐποχῆς του. Τότε ὁ Μέγιερ ἐχάρισε στὸν πρίγκηπα μιὰ συλλογὴ σπανίων ἀρχαίων νομισμάτων. Εἰς ἀντάλλαγμα ὁ πρίγκηψ Γουλιέλμος τὸν ὠνόμασε τραπεζίτη τοῦ μικροῦ κράτους του.

Ὁ Ἄμσελ Μέγιερ Ρότσχιλδ

Τὸ 1785 πέθανε ὁ πρίγκηψ τοῦ Ἔσσεξ, πατέρας τοῦ πρίγκηπος Γουλιέλμου, ὁ ὁποῖος ἔτσι ἐκληρονόμησε μιὰ περιουσία ὑπὲρ τὰ 100 ἑκατομμύρια φράγκων χρυσῶν, καὶ τὸ πριγκηπᾶτο τοῦ Ἔσσεξ ποὺ τὸ ἕνωσε μὲ τὸ δικό του πριγκηπᾶτο τοῦ Χανόου. Ὁ Ἄμσελ Μέγιερ Ρότσχιλδ ἀγόρασε τότε μιὰ πλουσιωτάτη συλλογὴ σπανίων καὶ ἀρχαίων νομισμάτων καὶ κοσμημάτων. Ὅταν δὲ παρουσιάσθηκε στὸν πρίγκηπα Γουλιέλμο γιὰ νὰ τὸν συγχαρῇ γιὰ τὴν ἀνάρρησί του στὸν θρόνο τοῦ Ἔσσεξ, τοῦ τὴν προσέφερε ἀντὶ ἀσημάντου ποσοῦ μὲ μεγάλη του ζημία. Ὁ πρίγκηψ ἀντελήφθη τὴν θυσία τοῦ φίλου του καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ ἀναθέτῃ ὅλες τὶς οἰκονομικὲς καὶ τραπεζιτικὲς ἐργασίες τοῦ διπλοῦ κράτους του.

Ὁ Ἄμσελ Μέγιερ εἶχε τότε πέντε παιδιὰ καὶ πέντε κορίτσια. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ἐπεκτείνῃ τὶς τραπεζιτικὲς ἐργασίες του καὶ ἔστειλε τὰ παιδιὰ του νὰ ἐγκατασταθοῦν στὶς πλουσιώτερες καὶ ἐμπορικώτερες πόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ ν' ἀνοίξουν ἐκεῖ ὑποκαταστήματα. Ἔτσι ὁ Νάθαν ἐγκατεστάθηκε στὸ Λονδῖνο, ὁ Τζαίημς στὸ Παρίσι, ὁ Σολομὼν στὴν Βιέννη καὶ ὁ Ἄμσελ Μέγιερ ποὺ εἶχε τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ τὸν πατέρα του ἔμεινε κοντά του στὴν Φραγκφούρτη. Χάρις στὸ μοναδικὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τραπεζιτικὸ δίκτυο, οἱ Ρότσχιλδ ἔκαναν τεράστιες ἐργασίες καὶ σὲ πολὺ λίγον καιρὸ σχημάτισαν τὴν μεγαλείτερη περιουσία ποὺ εἶδε ποτὲ ἡ Εὐρώπη. Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ περιουσία τους ὥστε ἄρχισαν νὰ κάνουν δάνεια στὰ κράτη ποὺ πολεμοῦσαν ἐναντίον τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, στὴν Αὐστρία, στὴν Ἀγγλία, καὶ σὲ διάφορα γερμανικὰ κρατίδια.

Ὅταν ὁ δοὺξ τοῦ Οὐέλλιγκτων βρισκόταν μὲ τὰ στρατεύματά του στὴν Ἱσπανία πολεμῶντας μὲ τὰ στρατεύματα τοῦ μεγάλου Κορσικανοῦ, ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ στείλῃ μὲ κανέναν τρόπο τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ τὴν συντήρησι τῶν στρατευμάτων του καὶ ζήτησε τὴν συνδρομὴ τῶν Ρότσχιλδ. Τότε ὁ Νάθαμ καὶ ὁ Τζαίημς Ρότσχιλδ παρέλαβαν τὰ χρήματα τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, τὰ μετέφεραν κρυφὰ στὸ Παρίσι χωρὶς νἀντιληφθῇ τίποτε ἡ κυβέρνησις τοῦ Ναπολέοντος, τὰ κατέθεσαν, πῆραν ἀπὸ ἄλλες Παρισινὲς τράπεζες πιστωτικὲς ἐπιστολὲς γιὰ τράπεζες τῆς Ἱσπανίας καὶ τῆς ἔστειλαν στὸν Οὐέλλιγκτων ὁ ὁποῖος εἰσέπραξε τὰ χρήματα στὴν Μαδρίτη καὶ κατώρθωσε ἔτσι νὰ διεξαγάγῃ τὸν νικηφόρο πόλεμό του ἐναντίον τῶν στρατευμάτων τοῦ Ναπολέοντος. Ἦταν ἡ μεγαλείτερη συναλλαγματικὴ πρᾶξις ποὺ εἶχε γίνει ὡς τότε.

Ὅταν μετὰ τὴν πτῶσι τοῦ Ναπολέοντος ὁ Λουδοβῖκος 18ος ξεκίνησε νὰ πάῃ στὸ Παρίσι γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ στὸν θρόνο τῆς Γαλλίας δὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ τὸ ταξεῖδι του καὶ γιὰ τὶς τελετὲς τῆς ἀναρρήσεως στὸν θρόνο. Ἀπηυθύνθη λοιπὸν στὸν Ἄγγλο ὑπουργὸ τοῦ θησαυροφυλακείου ὁ ὁποῖος τὸν παρέπεμψε στὸν Νάθαν Ρότσχιλδ.

Ὁ Νάθαν ἐφωδίασε τὸν Λουδοβῖκο μὲ τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ τὸ ταξεῖδι καὶ μὲ μιὰ πιστωτικὴ ἐπιστολὴ γιὰ τὸν ἀδελφό του Τζαίημς, ποὺ ἔμενε στὸ Παρίσι, γιὰ ἕνα ἑκατομμύριο λίρες στερλῖνες. Πράγματι μόλις ὁ Λουδοβῖκος ἔφθασε στὸ Παρίσι ὁ Τζαίημς Ρότσχιλδ τοῦ παρέδωσε τὸ ἑκατομμύριο καὶ ἔτσι ὁ βασιλεὺς μπόρεσε ν' ἀντιμετωπίσῃ τὶς δαπάνες τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Αὐλῆς του.

Παραλλήλως ὁ Σολομὼν Ρότσχιλδ ποὺ ἔμενε στὴν Βιέννη εἶχε παράσχει τεράστιες ἐκδουλεύσεις στὴν Αὐστριακὴ κυβέρνησι καὶ εἶχε γίνει ὁ ἀπαραίτητος βοηθὸς τοῦ Μέττερνιχ στὰ οἰκονομικὰ καὶ τραπεζιτικὰ ζητήματα. Γιὰ ν' ἀνταμείψῃ τὶς ὑπηρεσίες του ἐκεῖνες ὁ Μέττερνιχ συνέστησε στὸν αὐτοκράτορα τὴν οἰκογένεια τῶν Ρότσχιλδ. Καὶ στὶς 25 Σεπτεμβρίου 1816 ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ὑπέγραψε διάταγμα μὲ τὸ ὁποῖο ἀπένεμε τίτλους εὐγενείας στὸν Σολομὼν καὶ στὸν Ἄμσελ Ρότσχιλδ εἰς δὲ τοὺς ἄλλους δύο ἀδελφούς, τὸν Τζαίημς καὶ τὸν Κάρολο τὸ δικαίωμα να προτάσσουν τοῦ ὀνόματός των τὸ τιμητικὸ «φόν».

Παραλλήλως, λίγο ἀργότερα ὁ Λουδοβῖκος ὁ 18ος ἀπένειμε στὸν Τζαίημς Ρότσχιλδ τὸν τίτλο τοῦ βαρώνου καὶ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις στὸν Νάθαν τὸν τίτλο τοῦ βαρωνέτου καὶ ἔπειτα τοῦ βαρώνου.

Στὶς 23 Σεπτεμβρίου 1822 ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ προσωρινὲς οἰκονομικὲς δυσχέρειες ἀναγκάσθηκε διὰ τοῦ Μέττερνιχ νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Ρότσχιλδ 900.000 γκοῦλντεν, ποσὸ τεράστιο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Εἰς ἀντάλλαγμα δὲ τῆς ὑπηρεσίας ἐκείνης ὑπεγράφη διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου σὲ ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς Ρότσχιλδ ἀπενέμετο ὁ τίτλος τοῦ βαρώνου.

Σὲ ποιὸ σημεῖο εἶχε φθάσει ἡ παντοδυναμία τῶν Ρότσχιλδ ἀποδεικνύει τὸ ἀκόλουθο περιστατικό.

Κάποτε ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, Λετίτσια Βοναπάρτη, γρηὰ πλέον 75 ἐτῶν ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν μεγάλο γυιό της Ἰωσήφ, ἄλλοτε βασιλέα τῆς Ἱσπανίας, ὁ ὁποῖος τότε ζοῦσε στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες μὲ τὸ ὄνομα κόμης ντὲ Κουρβελλιέρ. Ὁ Ἰωσὴφ εἶχε ζητήσει πολλὲς φορὲς νἄρθῃ στὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν μητέρα του ἀλλὰ ἡ κυβερνήσεις τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γαλλίας εἶχαν ἀρνηθῆ νὰ δώσουν τὴν σχετικὴ ἄδεια. Τότε ὁ κόμης ντὲ Βιλλενέβ, φίλος τῆς οἰκογενείας Βοναπάρτου, ζήτησε τὴν ἐπέμβασι τοῦ Σολομὼν Ρότσχιλδ ὁ ὁποῖος καὶ κατώρθωσε νὰ κάμψῃ τὸν τρομερὸ Μέττερνιχ νὰ ἐπιτρέψῃ στὸν Ἰωσὴφ Βοναπάρτη νὰ ἰδῇ τὴν μητέρα του.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἐνῷ ἐσὺ στὴν ἐρημιὰ σκορπίζεις
[τὴ χαρά σου
καὶ συλλογιέσαι τ' ἄνθη καὶ τὰ
[ἐργόχειρά σου
ἐγὼ στὸ κάτασπρο χαρτὶ τοὺς
[στίχους μου ἀραδιάζω
καὶ σ' ἐνθυμοῦμαι, ἀγάπη μου, καὶ
[κρυφαναστενάζω

Ι. Πολέμης

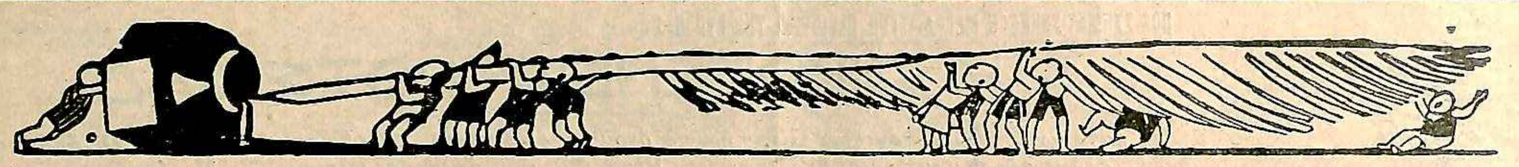

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΨΩΜΙ

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη γιά τήν Νικολέττα τήν Καλούνενα, ἦταν κρίσιμη. Τή φοβόταν τόσο ἡ μαύρη, πού τῆς κακοφάνηκε ἅμα εἶδε ἀπό τό παραθυράκι τῆς κάμαρας τό ἄσπρο φῶς τῆς χαραυγῆς. Καί συλλογίστηκε: «Δέν ἀργεῖ ἀκόμα νά ξημερώση;»

Μά τί τώρα, τί σέ μιάν ὥρα! Τό ποτήρι τήν περίμενε πάντα. Κι' ὅσο πικρό κι' ἄν ἦταν, ἔπρεπε νά τό πιῆ.

Παναπῆ μπορεῖ νά μήν ἦταν καί τόσο.

Καί σήμερ' ἀκόμα ὁ Κουμπάρος ὁ φούρναρης μπορεῖ νά τῆς ἔδινε ψωμί μπιστιοῦ. Τί; ἐπειδής ξύνισε τά μοῦτρα του προψές καί μουρμούρισε ἕνα «πάλι»; Ἦταν καλός ἄνθρωπος, πονετικός. Ἔλεγε μά δέν ἔκανε. Καί πάντα θυμόταν τή φιλία καί τήν κουμπαριά μέ τόν μακαρίτη. Ἀμή πῶς;

Ναί, μ' ἄν σκληρυνόταν κι' αὐτός σἄν τόν γείτονα καί τήν ἔδιωχνε;... Πῶς θά τάϊζε σήμερα τἀνήλικά της; ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα, τί θά μασσοῦσε κι' αὐτή ἡ δόλια, πῶς θά πορευόταν τό ἔρμο τό σπίτι, πού ἡ νοικοκυρά δέν εἶχε ἄλλο φαρδίνι;... Ἡ διακονιά μονάχα θά τῆς ἔμενε. Κι' αὐτό, αὐτό, μέ κάθε θυσία ἤθελε νά τό ξεφύγη. Δέν καταδεχόταν νά τήν ἰδοῦν διακονιάρισσα τή Νικολέττα τήν Καλούνενα, ἐπειδής καί τῆς πέθανε ὁ καλός της ὁ ἄντρας κι' ὁ γιός της ὁ προκομμένος τήν ἀπαράτησε καί ξενιτεύτηκε, γιά νά ζήση μέ τήν κοπέλλα του... Μά καί τί ἄλλο θἄκανε, ἄν δέν τήν ὑποστήριζε ὁ Κουμπάρος, ὥς που νἄφτανε καμμιά βοήθεια ἀπ' τή Ρουσσία, ὅπου εἶχε κάποιο μπάρμπα καί τοὔγραψε τή δυστυχία καί τήν κατάντια της;

Νά μπῆ δούλα; Δέν μποροῦσε γιατ' εἶχε τά μικρά. Νά γυρέψη δουλειά στό σπίτι, — πλύσιμο, σιδέρωμα, μπάλωμα, ράψιμο; Ἤξερε πῶς δέν τά καλοκαταφέρνει. Κι' ὁ ἄντρας της ἀκόμα, ὁ καλός, τή βαργόμαγε συχνά πῶς «ἐφτοῦνες δέν ἤτανε δουλειές γιά δαύτη». Ἕνα πλέξιμο μόνο ἤξερε, μά τί ἔβγαινε ἀπό ἕνα ζευγάρι σκαρτσούνια, πού ἀπόσωνε κάθε βδομάδα; Οὔτε τό ψωμί οὔτε τό προσφάϊ...

Ἄ, μπᾶ! δέν θἆταν ἄλλη σωτηρία ἀπό τή μαύρη κι' ἄραχλη τῆς διακονιᾶς! Καί τήν ἔπιανε τό σύγκρυο νά συλλογιέται πῶς σήμερ' αὔριο θἀναγκαζόταν νά βγῆ μπαμπουλωμένη, ν' ἀπλώση τό χέρι της καί νά κλαφτῆ στό διαβάτη: «Ἀφέντη μου! ἕνα φαρδίνι, νά πάρω ψωμάκι γιά τἄρφανά μου!...»

Ποτέ νά μήν τῆς ξημέρωνε τέτοια μέρα...

Κι' ἄν ἦταν αὐτή πού εἶχε ξημερώσει;...

Ἄ, ὄχι ποτέ! Οὔτε ὁ Θεός δέ θά τὄθελε.

Ὁ Κουμπάρος ὁ φούρναρης, θά τῆς ἔδινε μπιστιοῦ καί σήμερα, καί μεθαύριο, κι' ὅσες ἡμέρες θἄργουσε ἀκόμα ἡ βοήθεια ἀπό τό μπάρμπα τῆς Ρουσσίας.

Κι' αὐτός ὁ βλογημένος!... Στήν ἄκρη τοῦ κόσμου πῆγε νά δουλέψη καί νά πλουτίση.... Δέν ἔκανε νά εἶνε πιό κοντά, στήν Πάτρα, στόν Πύργο, στήν Καλαμάτα;...

Ἡ βοήθεια θἆταν κιόλας φτασμένη, ἐνῶ τώρα ἰδές! μῆνας περασμένος ἀπό τήν ἡμέρα πού ἔδωσε στήν Πόστα «ἐπί συστάσεις», τό γράμμα πού τῆς ἔκαμε ὁ παπα-Βεντουρής, κι' ἀκόμα ἀπόκρισι! Σά νά περίμενε, βλέπεις ἡ πεῖνα...

***

Μ' αὐτούς τούς φόβους καί μ' αὐτές τίς ἐλπίδες, ξεκίνησε κείνη τήν αὐγή ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα, ἀφοῦ σύστησε στά μικρά της νά κάτσουν ἥσυχα στό σπίτι, ὥς που νά γυρίση καί νά τούς φέρη νά φᾶνε ψωμί. Ὁ φοῦρνος τοῦ Κουμπάρου ἦταν μακρυά. Στήν ἄλλη ἄκρη ἔτυχε νά βρίσκεται κι' αὐτός σάν τή Ρουσσία τοῦ μπάρμπα. Ὁλάκερη ὥρα περπάτησε ἡ κακομοῖρα, μέσ' στόν ἥλιο τοῦ θεριστῆ, πού ἄν καί πρωϊνός, ἔκαιγε καί ἐφλόγιζε.

Ἔφτασε ἱδρωμένη, λαχανιασμένη, σκονισμένη καί στάθηκε μέ ἀγωνία μπρός στήν πελώρια παρεθύρα, στήν ἄκρη-ἄκρη. Πῶς χτυποῦσε ἡ καρδιά της! Πῶς ἔτρεμαν τά πόδια της! Πιάστηκε ἀπό τή σανίδα πού ἐξεῖχε, γιά νά μήν πέση κάτου. Καί περίμενε νά ψωνίσουν πρῶτα, μέ λεφτά, δυό ἀβεντόροι τοῦ φούρνου, καί νάρθῆ ἡ σειρά της, καί νά μάθη τήν τύχην της...

Οἱ λίγες ἐκεῖνες στιγμές ἦταν χωρίς ἄλλο ἡ φοβερώτερες, πού πέρασε στή ζωή της!

— Καλή-μέρα, Κουμπάρε μου! μπόρεσα νά πῆ, ἀφοῦ συνῆλθε λιγάκι.

Ὁ κ. Γρηγ. Ξενόπουλος

Ὁ πρῶτος ἀβεντόρος εἶχε ψωνίσει καί ἔφευγε. Ὁ φούρναρης ἑτοιμαζόταν νά σερβίρη τόν δεύτερο, ὅταν ἄκουσε τήν καλημέρα τῆς Νικολέττας.

Γύρισε μιά στιγμή καί τήν κύτταξε. Καί σάν νά κατάλαβε ἀπό τό ὗφος της πῶς ἐρχόταν καί σήμερα χωρίς λεφτά, ξύνισε τά μοῦτρα του κι' ἀπότομα τῆς ἀποκρίθηκε:

— Καλημέρα!... Τοῦ λόγου σου εἶσαι;... Ἔ! ἦρθε κανένα ρούμπλι ἀπό κεῖ-πέρα;

— Ἀκόμα, Κουμπάρε μου, ἀκόμα νά σέ χαρῶ...

— Καί ἦρθες νά σοῦ δώσω πάλι ψωμί μπιστιοῦ;...

Πολύ τῆς κακοφάνηκε αὐτός ὁ λόγος... μπροστά στόν ξένον ἄνθρωπο! Καί παρακαλεστά, ἔγνεψε τοῦ φούρναρη νά πάψη ὥσπου νά φύγη κἄν ὁ ἀβεντόρος. Μά κεῖνος τίποτα.

— Δέν ἔχω! τῆς φώναξε μέ θυμό. Δέν μπορῶ, σοῦ λέω!.. Ἄμε νά σοῦ δώση τώρα κι' ἄλλος. Ἀρκετά, στοχάζουμαι, ἔφαγες ἀπό μένανε! Φτάνει!...

Καί γυρίζοντας στόν ἀβεντόρο, εὐγενικά:

— Πόσο εἶπες, Τζώρτζη μου;

— Ἕνα δίλιτρο καί πέντε μπινέττες.

— Δελέγκου!

Μά ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα δέν ἔφευγε. Τήν κρατοῦσε κεῖ μιά τελευταία ἐλπίδα. Τήν πῆρε πάλι τό μάτι τοῦ φούρναρη νά τόν κοιτάζη νά τοῦ γνέφη παρακαλεστά. Καί ξαναθύμωσε χειρότερα.

— Ἄ, μά μή μέ σκοτίζης ἄλλο! τῆς φώναξε, κουνῶντας καί τό μπαστοῦνι τίς μπινέττες, σά νἄθελε νά τῆς τό φέρη στό κεφάλι. Ἄμε στό καλό χριστιανή μου! μπᾶ!

Δάκρυα ἀνέβηκαν στά μάτια της καί μέ ἀδύναμη φωνή τοῦ κλάφτηκε:

— Κουμπάρε;...

— Τί Κουμπάρε καί ξεκουμπάρε, τήν ἀποπῆρε!.. Τό ξέρεις πῶς ὁ μακαρίτης ἀκόμα μοῦ χρωστάει πενηντατρεῖς σφάντσικες; Ναῖσκε, ναῖσκε!.. Πενηντατρεῖς σωστές!.. Ἔπειτα ἔχεις μοῦτρα καί... Ἔλα! ἄμε στό καλό καί ὁ Θεός νά σέ πορέψη...

— Τρεῖς μεγάλες, Τζώρτζη μου!

Ὁ τελευταῖος λόγος τήν ἀποσβόλωσε. Δέν τὄξερε ἡ δυστυχισμένη, πώς ὁ ἄντρας της χρώσταγε τοῦ κουμπάρου τόσο βιός. Πρώτη φορά τἄκουγε, μά τόν Ἅγιο!.. Εἰδεμή βέβαια ποῦ θἄχε μοῦτρα κι' αὐτή νά πάη νά τοῦ γυρέψη μπιστιοῦ. Ἄ, μά ἡ μεγάλη του καλοσύνη πού τῆς ἔδινε τόσες ἡμέρες!.. Καί πολύ του καί καλά του. Ἀκοῦς ἐκεῖ!...

Κι' οὔτε πού τῆς ἀρνιόταν σήμερα τό ψωμί τήν ἔγνοιαζε πιά, οὔτε πού τήν ἀπόπερνε καί μπροστά στόν ξένον ἄνθρωπο. Εἶχε δίκηο! εἶχε δίκηο καί μεγάλο.

— Δέν τὄξερα!.. μουρμούρισε, χλωμή σάν πεθαμένη. Στά μάτια μου, δέν τὄξερα... Μέ συμπαθᾶς!..

— Ἀντίο!..

Καί τρικλίζοντας, ξεκίνησε νά γυρίση. Τά πόδια της δέν τά ἔνοιωθε, δέν τά ὅριζε πιά. Τήν πήγαιναν ὅπου ἤθελαν. Καί τό καλό ἦταν πού ἤξεραν τό δρόμο,— τόν εἶχαν κάμει τόσες φορές!—εἰδεμή ὁ Θεός τό ξεύρει ποῦ θά βρισκόταν ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα.

Καί βρέθηκε μπροστά στήν Πόστα.

«Ἂς ρωτήσω κἄνε μήν ἔφτασε καμμιά ἀπόκριση, συλλογίστηκε. Μά δέν τό πιστεύω...»

Μπῆκε στήν αὐλή καί ρώτησε ἕναν ἄνθρωπο, πού πρόβαλε τήν κεφάλα του ἀπό τή θυριδούλα μιᾶς πόρτας:

— Μήν ἔχω κανένα γράμμα ἀπ' τή Ρουσσία;

— Πῶς σέ λένε, κυρά μου;

— Μά δέν μέ ξέρεις; δέ ματάρθα δυό βολές;

— Καί σοῦ φαίνεται πῶς μπορῶ ἐγώ νά θυμᾶμαι οὖλο τόν κόσμο ἀπόξω;

Εἶχε δίκηο. Ὅλοι εἶχαν δίκηο σήμερα. Μόνο αὐτή εἶχε ὅλα τἄδικα τοῦ κόσμου... Εἶπε τὄνομά της. Κι' ἄκουσε ἕνα μεγάλο ὄχι!

«Τὤξερα!» μουρμούρισε.

Καί βγῆκε.

***

Τό μεγάλο σάστισμα, ἡ μεγάλη τρεμούλα τῆς εἶχαν περάσει. Καί πιό ψυχρά τώρα, καθώς περπατοῦσε μηχανικά, συλλογιζόταν σέ τί συμφορά τήν ἔρριχνε ἡ ἄρνηση τοῦ Κουμπάρου κι' ἡ ἄργητα τοῦ μπάρμπα... Οὔτε ὁ ἕνας τῆς ἔφταιγε, οὔτε ὁ ἄλλος, οὔτε κανείς. Κι' ὅμως μαζύ μέ τή λύπη της, αἰσθανόταν τώρα κι' ἕνα θυμό. Ἕνα μεγάλο θυμό, μιά λύσσα πού γύρευε νά ξεθυμάνη. Καί στήν ταραγμένη της σκέψη, ξεχνῶντας ἀκόμα καί τό γυιό της τόν προκομένο, τἄβαλε... μέ τό ψωμί.

«Ὤχ! ἀδελφέ! συλλογιζόταν. Οὖλα γιά τοῦτο τό ψωμί! κόποι, πονοι, ἀγῶνας, γιά τό ψωμί! Ὄβολα γιά τό ψωμί! Ὀχτριες, φιλίες, κουμπαριές, γιά τό ψωμί! Ἀνακατώματα, σούσουρα, καυγάδες, φονικά, γιά τό ψωμί! Κι' ἀτιμίες ἀκόμα γιά τό ψωμί... Νά, κι' ἐγώ ἡ ἴδια τώρα, ἄν ἤμουνα πλιό νιά, ποιός τό ξέρει!... Ὁ Διάβολος, καλέ, θά φώτισε τόν Ἀδάμ νά τό κάμη! Τί τὄθελε; Δέν ἄφηνε καλύτερα νά τρῶμε τό σταράκι ὠμό καί φρέσκο σἄν γάλα, ὅπως τρῶμε καί τήν πιτσούνα τοῦ καλαμποκιοῦ;...

»Ὄχι, λέει, νάν τό ξεράνης! νάν τό ἀλέσης! νάν τό ζυμώσης! νάν τό ψήσης! νά γένης φούρναρης! Καί πάλε, μήπως, μποροῦν οὖλοι νά γενοῦνε φουρναρέοι; Πέντε-δέκα μοναχά, κι' οὖλοι οἱ ἄλλοι κρεμασμένοι ἀπό δαύτους! Κι' ἐγώ σήμερα νά πηγαίνω στό φοῦρνο, νάν τόνε βλέπω γιομᾶτο καρβέλια, νά πεινᾶνε στό σπίτι τά παιδιά μου καί νά γυρίζω μέ ἄδειανά χέρια!... Ἄ, δέν εἶνε πράμμα τοῦ Θεοῦ τό ψωμί!... Εἶνε τοῦ Διαόλου!

»Ποτές δέν θά ἡσυχάση ὁ κόσμος, ἄν δέν πάψη νά κάνη ψωμί! Πόσ' ἄλλα πράγματα δέν μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός νά τρῶμε! Καί τό στάρι βέβαια. Μά δέ μᾶς εἶπε νάν τό κάνουμε ἀλεύρι καί πίτουρο, καί νἄχουμε μαῦρο ψωμί γιά τούς φτωχούς, ἄσπρο γιά τους μέτριους, παντεσπάνι γιά τούς πλούσιους, κι' ἀέρα φρέσκο γιά ὅσους δέν ἔχουνε φαρδίνι; !... Νά χαθῆ τό παληόψωμο! τό πράμμα τοῦ Διαόλου!»

Σ' αὐτή τή βλαστήμια εἶχε σταματήσει ἡ σκέψι της, ὅταν, καθώς περνοῦσε ἀπό ἕνα πεζοδρόμιο σ' ἄλλο τῆς Στράτας-Μαρίνας, εἶδ' ἐκεῖ χάμου, στό κοκκινόχωμα τοῦ δρόμου στόν ἥλιο ἕνα κομματάκι ψωμί.

Ἦταν ψίχα μέ λίγη πέτσα. Ἀποφαοῦδι κανενός χορτασμένου, ἴσως καί σκύλου... Δέ φαινόταν οὔτε πολύ ξερό οὔτε πατημένο. Καί τα μερμήγκια, ἕνα πλῆθος τὄχαν περιζωσμένο, καβαλλικεμένο, καί τό τρώγανε.

— Ἄ!..

Ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα στάθηκε, ἔσκυψε, τό σήκωσε, τό τίναξε, το φίλησε εὐλαβικά, τό ἔφερε στό μέτωπό της, ἔκαμε τό σταυρό της καί τό ἀπίθωσε ἐκεῖ στό πεζούλι μιᾶς παρεθύρας, γιά νά μήν τό πατοῦνε...

Ψωμί πεταμένο! Τί ἁμαρτία!

«Θεέ μου καί συγχώρεσέ με! εἶπε μέσα της. Ξεστόχησα πῶς εἶνε τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἅγια Κοινωνια, Μεταλαβωμα καί τό Μυστήριό σου!.. Συγχώρεσέ με πού βλαστήμησα. Δέν εἶνε τοῦ διαόλου. Εἶνε δικό σου! Ἐσύ Θεέ μου, ἐφώτισες τόν ἄνθρωπο νά τό φτιάνη. Εἶνε καλό κι' εὐλοημένο! Ψωμί ψωμάκι τό λένε...» Ὅλος της ὁ θυμός εἶχε γυρισει σέ μιά κατανυξη πού τῆς ἀνέβαζε δάκρυα... Ὅλο της τό μῖσος εἶχε διαδεχθῆ μία ἐπιείκεια γιά τούς ἀνθρώπους, πού τήν ἀδικοῦσαν—καί πρῶτα—πρῶτα τό γιό της τόν προκομμένο—καί μιά τρυφερότη γιά τ'ἀνήλικα, τ' ἀθῶα, πού τήν περίμεναν τώρα ἥσυχα στό σπίτι νά τούς πάη ψωμί—ψωμί καλό καί εὐλογημένο, ψωμί—ψωμάκι, πρᾶμμα τοῦ Θεοῦ...

Ἔπρεπε νά τούς πάη μέ κάθε θυσία.

Καί δέν τῆς ἔμενε ἄλλο, παρά ν' ἁπλώση τό χέρι καί στό διαβάτη.

Θά τὄκανε κι' αὐτό—διακονιάρισσα γιά τό ψωμί. Μπῆκε σ' ἕναν ἰσκιερό δρομάκο, ἀκούμπησε σ' ἕναν παλιότοιχο, σκέπασε ἀκόμα τό χλωμό πρόσωπό της μέ τό μαῦρο της μαντυλόνι καί, ὅταν πέρασε ἀπό μπρός της ὁ πρῶτος καλοντυμένος, θαρεττά, ἀποφασιστικά, ἡ Νικολέττα ἡ Καλούνενα, ἅπλωσε τό χέρι της κι' ἐπρόφερε:

— Ἐλεημοσύνη!

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΛΙΣΣΕΣ ΣΩΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ!

Εἶνε γνωστό ἀπό τή Ρωμαϊκή Ἱστορία τό κατόρθωμα τῶν χηνῶν, πού μέ τίς φωνές των ξύπνησαν τούς φρουρούς τοῦ Καπιτωλίου, ὅταν ἀνέβηκαν στίς ἐπάλξεις οἱ Γαλάται οἱ ὁποῖοι ἦσαν πειά ἕτοιμοι νά πηδήσουν μέσα καί νά κατασφάξουν τούς κοιμωμένους ὑπερασπιστάς τῆς Ρώμης. Οἱ χῆνες ἔσωσαν τότε τήν.... πατρίδα καί ἀνεκηρύχθησαν σέ «ἱερά πτηνά».

Πολύ μικρότερα πτερωτά ἀπό τίς χῆνες, οἱ μέλισσες, ἔσωσαν κι' αὐτές πολλούς αἰῶνας ἀργότερα τήν... πατρίδα. Καί μάλιστα οἱ μέλισσες δέν εἰδοποίησαν ὅπως οἱ χῆνες τοῦ Καπιτωλίου ἁπλῶς τούς ὑπερασπιστάς ἀλλά.... ἔλαβαν ἐνεργόν μέρος στή μάχη. Στά 1642 ὁ Σουηδικός στρατός πολιορκοῦσε τή Βαυαρική πόλη Κίσιγκεν. Οἱ ἀμυνόμενοι εἶχαν περιέλθει σέ ἀπόγνωση καί ἦταν ἕτοιμοι νά παραδοθοῦν. Τότε κάποιος πολίτης ὀνομαζόμενος Πέτρος Χάϊν συνέλαβε τό ἑξῆς τρομερό σχέδιο: Συνεκέντρωσε στίς ἐπάλξεις τῶν τειχῶν ὅλες τίς κυψέλες τῆς πολιορκουμένης πόλεως καί τίς ἔρριψε κατά τῶν κεφαλῶν τῶν πολιορκητῶν. Ἡ ἔξοδος τῶν μικροσκοπικῶν πολεμιστῶν ἐπέφερε τόση φθορά στά τάγματα τῶν Σουηδῶν, ὥστε ἀναγκάστηκαν νά λύσουν ἀμέσως τήν πολιορκία καί νά φύγουν.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

— Ἡ πίκλε;

Πολλές φορές τά εὐρωπαϊκά τουρσιά τοῦ κουτιοῦ χρωματίζονται μέ μιά βαφή πού περιέχει χαλκό καί εἶνε, κατά συνέπειαν, δηλητηριώδης.

Γιά νά βεβαιωθῆτε ἄν πράγματι εἶνε βαμμένα, βουτᾶτε σ' αὐτά μιά βελόνα τοῦ πλεξίματος ἀπό καλό ἀτσάλι. Ἄν ὑπάρχη χαλκός, ἡ βελόνα θά χρωματισθῆ ἀμέσως.

Σᾶς συνιστοῦμε τό πείραμα αὐτό, γιατί πολύς κόσμος ἔπαθε ἀδίκως ἀπό τά τουρσιά αὐτά, τά ὁποῖα, ἐκτός τῶν ἄλλων, εἶνε καί κακοστόμαχα, γιατί στήν Εὐρώπη δέν μεταχειρίζονται ξῦδι φυσικό ἀπό σταφῦλι, ἀλλά τεχνητό. Προσοχή λοιπόν στά ὀρεκτικά σας.

— Γιά τό δάγκειο

Ἕνα πιάτο μέ φρεσκοκομμένες φέτες κρεμμυδιῶν τοποθετημένο σέ δωμάτιο πού μολύνθηκε ἀπό μιασματική ἀσθένεια, ἀπορροφάει ἀμέσως τό δηλητήριο τοῦ μιάσματος.

Σᾶς τό συμβουλεύουμε καί γιά τό δάγκειο αὐτό, γιατί δέν ἀπεκαλύφθη ἀκόμη τί εἴδους ἀσθένεια εἶνε ὁ δάγκειος, ἄν ἔρχεται μέ τόν ἀέρα, μέ τό κουνοῦπι ἤ μέ τήν ἐπαφή.

— Γιά τούς ποντικεύς

Γιά τά σπίτια πού ἔχουνε ποντίκια συνιστῶμεν τό ἑξῆς ἀλάνθαστο φάρμακο: Λιγάκι καμφορά στό μέρος πού συχνάζουν, τά διώχνει ἀμέσως ὅλα.

Περίεργο, ἀλλά ἀληθινό!

— Ὁ κροκός καί τό ἀσπράδι

Οἱ νοικοκυρές δυσκολεύονται πολλές φορές πῶς νά χωρίσουν τό ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ ἀπό τόν κροκό. Καθώς μάλιστα προσπαθοῦν νά τό χωρίσουνε μέ τό κουτάλι, σπάζουν τόν κροκό καί ἔτσι χαλᾶνε τό αὐγό.

Καί ὅμως τό πρᾶγμα εἶνε ἁπλούστατο ὅπως καί τό αὐγό τοῦ ..Κολόμβου.

Ἀρκεῖ νά σπάσετε τό αὐγό μέσα σ' ἕνα μικρό χωνί, πάνω ἀπό ἕνα πιάτο.

Τό ἀσπράδι περνάει ἀπό τό λαιμό τοῦ χωνιοῦ καί πέφτει στό πιάτο καί ὁ κροκός μένει.

— Τά λουλούδια

Θέλετε τά λουλούδια σας νά βαστοῦν πολύ καιρό στό βάζο καί νά μοσχοβολοῦνε;

Πρίν τά βάλετε στό βάζο, ἀφίσετέ τα μισή ὥρα σέ ψυχρό νερό. Αὐτό θά τά κάνη νά μοσχοβολοῦνε περισσότερο.

Θά διατηρηθοῦνε δέ πολύ περισσότερο, ἄν ρίξετε μέσα στό νερό ἕνα σβῶλι καμφορά.

— Γιά τά γάντια

Μιά ἀπό τίς πιό μεγάλες ἐνοχλήσεις τῶν κυριῶν καί τῶν κυρίων, κομψευομένων καί μή, εἶνε τά γάντια πού τρυποῦν ἤ ξεσχίζονται στίς ἄκρες.

Θέλετε ν' ἀποφύγετε τό κακό αὐτό;

Βάλτε μέσα σέ κάθε δάκτυλο τοῦ γαντιοῦ, στήν ἄκρη ἐννοεῖται, ἐκεῖ πού ἀγγίζει τό νῦχι, λιγάκι βαμβάκι καί... θά μᾶς θυμηθῆτε.

— Τά μυριστικά

Ἄν θέλετε τά διάφορα μυριστικά βότανα, χορτάρια, λουλούδια, ὁ μαϊντανός, ὁ δυόσμος, ὁ ἄνιθος, πού μαζεύουν οἱ νοικοκυρές καί τά ξεραίνουνε γιά τό χειμῶνα, νά διατηρήσουν καί ξερά τή δύναμι καί τό ἄρωμά τους, πρέπει νά τά κόβετε πολύ ἐνωρίς, πρωΐ, πρίν ὁ ἥλιος βγῆ καί ἀνοίξουν τά μπουμπούκια τους.

Ὅταν δέ στεγνώνουν προσέχετε νά μή σκονίζωνται, γιατί ἡ σκόνη πού τά πασπαλίζει εἶνε γεμάτη ἀπό μικρόβια.

Πρέπει νά φυλάσσωνται σέ μεγάλες γυάλες κλεισμένες καλά.

— Ὅταν «σᾶς μποῦν ψύλλοι στ' αὐτιά»

Πρόκειται γιά τήν κυριολεξία τῆς φράσεως καί ὄχι γιά τήν μεταφορική ἔννοια πού τῆς ἔδωκεν ὁ ἑλληνικός λαός.

Ὁ καλύτερος τρόπος, λοιπόν, γιά νά βγάλετε ἕνα ἔντομο πού μπῆκε στ' αὐτί σας, εἶνε νά ρίξετε 2—3 σταγόνες θερμό λάδι μέσα.

Ἔστω κι' ἀπό τό λύχνο σας, ἄν... ἔχετε.

— Πῶς νά φυλᾶτε τά μεταξωτά σας

Ὅταν θέλετε νά φυλάξετε τά μεταξωτά σας γι' ἀρκετό χρονικό διάστημα, δέν πρέπει ποτέ νά τά τυλίγετε σέ ἄσπρο χαρτί, γιατί τό ἄσπρο χαρτί χαλάει τό χρῶμα τῶν μεταξωτῶν. Προτιμᾶτε λοιπόν πάντοτε χρωματιστό χαρτί.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΔΟΥΜΑ

— Ἕνα χαριτωμένο κομπλιμέντο

Τήν 18 Ἰανουαρίου 1885, προηγουμένη τῆς πρεμιέρας τῆς «Διονυσίας» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ στή Γαλλική Κωμωδία, ὁ συγγραφεύς ἔλαβε μιά κάρτα ἀπό τήν διάσημο ἀοιδό Χριστίνα Νίλσον, ἡ ὁποία τόν παρακαλοῦσε νά τῆς ἐξασφαλίση ἕνα θεωρεῖο γιά τήν παράσταση τῆς ἐπομένης.

Καταστενοχωρημένος γιατί δέν μποροῦσε νά εὐχαριστήση τήν χαριτωμένη ἀοιδό, ὁ Δουμᾶς τῆς ἀπήντησε μέ τό ἑξῆς λακωνικότατο μπιλιέτο:

«*Δυστυχῶς, δεσποινίς, εἶνε ἀδύνατον... Λυποῦμαι ἐξαιρετικά.. Ὅλες ἡ θέσεις τοῦ θεάτρου εἶνε πιασμένες... Θἄλεγε κανείς πώς πρόκειται νά τραγουδήσετε σεῖς!..*»

— Τό μνημεῖο τοῦ συζύγου

Μιλοῦσαν κάποτε, στό σαλόνι τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, γιά τίς χῆρες καί τή χηρεία.

— Ἐγώ τοὐλάχιστον, ὀφείλω νά ὁμολογήσω, εἶπεν ὁ συγγραφεύς τοῦ «Ἡμικόσμου», ὅτι δέν πιστεύω στήν ὕπαρξη ἀπαρηγορήτων χηρῶν.

— Καλά, καί...ἡ Ἀρτεμισία! Καί τό μνημεῖο πού ἔκανε εἰς μνήμην τοῦ ἀνδρός της;

— Ἄν ἡ Ἀρτεμισία ζοῦσε στά χρόνια μας, ἀπήντησε ὁ Δουμᾶς, πιθανόν νά ἔκανε καί πάλιν τό μνημεῖον αὐτό, μετά τήν τοποθέτηση ὅμως τοῦ τελευταίου λιθαριοῦ θά παντρευόταν...τόν ἀρχιτέκτονα!...

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Ὁ κύριος Ν. συναντᾶ στό δρόμο τό φίλο του Μ. λίγες μέρες μετά τό γάμο του.

— Ἔμαθα τούς γάμους σου, τοῦ λέει, ἀλλά δέν μπορῶ νά συγχαρῶ οὔτε ἐσένα, γιατί δέ γνωρίζω τή γυναίκα σου, μά οὔτε κι' ἐκείνην, γιατί γνωρίζω ἐσένα.

***

Στό ξενοδοχεῖο, μιά ψυχρή ἡμέρα τοῦ χειμῶνος:

Ὁ πελάτης.— Γκαρσόν! Τί ἔχεις κρύο;

Τό γκαρσόν.—Τά πόδια μου, κύριε. Εἶνε τόσο παγωμένα, πού δέν μπορῶ νά κινηθῶ. Καί ἀκόμα εἴμαστε στό Φεβρουάριο!...

ΣΚΕΨΕΙΣ

Γιά ὅποιον διεκπεραιώνη τίς ὑποθέσεις του στόν κατάλληλο καιρό, ἡ μία ἡμέρα ἀξίζει γιά τρεῖς.

***

Ἡ μεγάλες ψυχές ἔχουν θελήσεις ἤ ἄλλες ἡ μικρές μοναχά ἀσθενεῖς ἐπιθυμίας ἔχουν.

***

Ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμός στόν ἔρωτα εἶνε αὐτός τόν ὁποῖον δέν προφέρουν τά χείλη..

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΝΑΝΩΝ

Ἕνας γάμος ποὺ ἀναστατώνει τὴ Σαβάνα. Τὸ χαριτωμένο μικροσκοπικὸ ζεῦγος. Εἰδύλλια καλλιτεχνῶν. Τὰ πρῶτα σύννεφα. Ἡ πρόσκλησις τοῦ Προέδρου Κοῦλιτς. Ἡ ἑσπερὶς στὸ Λευκὸ Οἶκο. Μιὰ περίεργη δίκη διαζυγίου. Ἄλλα διαζύγια νάνων, κλπ.

Ὁ νάνος Βίλλυ Ραίη καὶ ἡ σύζυγός του

Πόσες φορὲς τὸ παλκοσένικο δὲν προετοίμασε τὸ χορὸ τοῦ Ἠσαΐα σὲ δυὸ τρυφερὲς ὑπάρξεις ἠθοποιῶν; Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς συνήθως ἔτσι παντρεύονται. Ἀλλὰ καὶ πόσοι ἀπὸ τοὺς «καλλιτεχνικοὺς» αὐτοὺς γάμους δὲν κλείνουν τὴν αὐλαία τους μὲ.. διαζύγιο!

Μιὰ μέρα, τὸν περασμένον Μάρτιον, ἡ καμπάνες τῆς μητροπόλεως τῆς Σαβάνας, στὴ Γεωργία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, χτυποῦσαν χαρμόσυνα. Σὲ λίγο οἱ κάτοικοι τῆς Σαβάνας ἐμάθαιναν ὅτι τ' ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας θὰ γινόντουσαν οἱ γάμοι δύο λιλιπουτείων ἠθοποιῶν, μελῶν τοῦ ἐκεῖ εὑρισκομένου θιάσου, τοῦ Ἴκε Ματίνα καὶ τῆς Μαργαρίτας Μάτζιους. Κ' οἱ δυό τους ἦσαν νάνοι πρᾶγμα ποὺ κίνησε σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν περιέργεια τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι συνέρρευσαν ἀθρόοι γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴ γαμήλιο τελετή.

Ἡ ἡμέρα ἦταν ἡλιόλουστη. Πολυτελὴς ἐξέδρα εἶχε στηθῆ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, ὅπου θὰ γινόταν ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, στολισμένη μὲ γιρλάνδες ἀπὸ ποικιλόχρωμα λουλούδια. Μιὰ ὀρχήστρα ἔπαιζε συνεχῶς διάφορα γαμήλια ἐμβατήρια. Ρεζισὲρ μὲ κινηματογραφικὰ μηχανήματα προσπαθοῦσαν νὰ καταλάβουν κατάλληλες θέσεις γιὰ νὰ φιλμάρουν καὶ ν' ἀποθανατίσουν ἔτσι τὸ ἐξαιρετικὸ γεγονός. Ὁ συνωστισμὸς ἦταν ἀπερίγραπτος. Ὅλοι ἤθελαν νὰ καμαρώσουν τοὺς μικροσκοπικοὺς νεονύμφους, οἱ ὁποῖοι πάνω στὴν ἐξέδρα φαινόντουσαν σὰν δυό... παιδάκια. Ἡ νύμφη, παρ' ὅλα τὰ εἰκοσιπέντε χρονάκια της δὲν ἦταν ψηλότερη ἀπὸ 57 ἑκατοστόμετρα, ὁ γαμπρὸς τὴν ξεπερνοῦσε στὸ ὕψος μόλις κατὰ πέντε ἑκατοστόμετρα. Παράνυμφοι παρέστησαν γιὰ τὴ νύμφη ὁ δήμαρχος τῆς Σαβάνας κ. Φόρσυθ Πάρκ, καὶ γιὰ τὸ γαμπρὸ ὁ μικρότερος ἀδελφός του Μίκε. Οἱ γάμοι τους ἔγιναν μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ μεγαλοπρέπεια.

Ὁ Ἴκε καὶ ἡ Μαργαρίτα πρωτογνωρίστηκαν σ' ἕνα θέατρο τοῦ Σικάγου, ὅπου ἔπαιζαν διαφόρους κωμικοὺς ρόλους. Ὁ ἕνας συνεπάθησε τὸν ἄλλον καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀναπτυχθῆ μεταξύ τους ἕνα τρυφερὸ ἐρωτικὸ εἰδύλλιο. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ θίασος ξεκίνησε γιὰ νὰ κάνη μιὰ τουρνὲ στὴ Γεωργία. Λίγες μέρες μετὰ τὴν ἄφιξί τους στὴ Σαβάνα οἱ δύο νάνοι εἶχαν ἀποφασίσει κιόλας νὰ παντρευτοῦν. Καὶ εἴδαμε παραπάνω πῶς ἔγιναν οἱ γάμοι τους.

Μά, ἀλλοίμονο! Δὲν πέρασαν πολλὲς μέρες ἀπὸ τὸ γάμο τους κι' ἄρχισαν τὰ πρῶτα σύννεφα νὰ θολώνουν τὴ συζυγικὴ εὐτυχία τοῦ καλλιτεχνικοῦ ζεύγους. Ἡ αὐταρχικὴ στάσις τῆς Μαργαρίτας πρὸς τὸν ἄντρα της, καὶ ἡ ἀπεριόριστη ζηλοτυπία της, ὑπῆρξαν ἡ σπουδαιότερες ἀφορμὲς νὰ μεταβληθῆ ἡ ζωή τους σὲ ἀληθινὴ κόλαση. Μάταια κάθε τόσο ὁ Ἴκε παρακαλοῦσε διάφορες φίλες τῆς γυναίκας του νὰ τὴν φέρουν στὸν ἴσιο δρόμο. Ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε τὰ ἴδια, ποτίζοντας καθημερινῶς μὲ τὰ πικρότερα φαρμάκια τὸν ὑπομονετικὸ σύζυγό της, ὁ ὁποῖος, ἠνείχετο πειθήνια ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες της.

Ὁ νάνος Ἴκε Ματίνα καὶ ἡ σύζυγός του Μαργαρίτα μαζὺ μὲ τοὺς παρανύμφους των.

Ἀπὸ τὴ Σαβάνα ὁ θίασος, στὸν ὁποῖο ἀνήκων οἱ νέοι μας, γύρισε πάλι στὸ Σικάγο. Μιὰ βραδυὰ ποὺ δινόταν κάποια ἑορτὴ στ' ἀνάκτορα τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς Κοῦλιτς, ἐπροσκάλεσε τὸ ζεῦγος τῶν κωμικῶν νάνων Ματίνα, γιὰ νὰ κάνουν μερικὲς κωμικὲς ἀτραξιὸν σ' αὐτή. Μόλις ἔλαβε τὴν τιμητικὴ αὐτὴ πρόσκληση ὁ Ἴκε, ἔτρεξε γεμάτος χαρὰ στὸ σπίτι γιὰ νὰ ἀναγγείλη τὸ εὐχάριστο γεγονὸς στὴ γυναῖκα του.

Ἡ Μαργαρίτα τότε ἄρπαξε ἀμέσως ἀπ' τὰ χέρια του τὴν ἔγγραφο πρόσκληση, τὴ διάβασε κι' ὕστερα κάνοντάς την κομματάκια τὴν πέταξε στὰ μοῦτρα τοῦ ἀντρός της, λέγοντάς του:

—Νὰ ὁ δρόμος! Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ πᾷς ὅπου θέλεις!

Ἐπηκολούθησε μιὰ ἄγρια σκηνὴ κατὰ τὴν ὁποία ἡ Μαργαρίτα κατεξηυτέλισε τὸν σύζυγό της. Ὡστόσο αὐτὴ ἡ σκηνὴ ἦταν καὶ ἡ τελευταία.

Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Ἴκε καὶ ὁ ἀδελφός του πῆγαν καὶ παρέστησαν στὴν ἑορτὴ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου. Ὅταν ὁ Πρόεδρος Κοῦλιτς ρώτησε τὸν Ἴκε γιὰ τὴν ἀπουσία τῆς Μαργαρίτας, ἐκεῖνος τοῦ εἶπε ὅτι πρὸ ὀλίγων ὡρῶν εἶχε παύσει νὰ εἶνε γυναῖκα του.

Καὶ πραγματικὰ τὴν ἄλλη μέρα ὁ νάνος ὑπέβαλε ἐναντίον τῆς συζύγου του ἀγωγὴν διαζυγίου. Κατὰ τὴ δίκη—ποὺ ἔγινε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν—ὁ ἀτυχὴς σύζυγος, μὲ δάκρυα στὰ μάτια διηγήθηκε στὸ δικαστήριο ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τὸ εἰδύλλιό του μὲ τὴ Μαργαρίτα καὶ τὰ μαρτύρια ποὺ ὑπέφερε ἀπ' αὐτή.

—Τὴν ἀγάπησα μ' ὅλη μου τὴν καρδιά—εἶπε ὁ Ἴκε στοὺς δικαστάς—τὴν ἀγάπησα ὅσο δὲν ἀγαπήθηκε καμμιὰ ἄλλη γυναίκα στὸν κόσμο. Μὰ αὐτὴ δὲν μὲ πῆρε γιὰ ἄντρα της, ἀλλὰ γιά... καμαριέρη της. Ἔτσι μὲ μεταχειρίστηκε πάντα!... Ἂς δηλώση τώρα μπροστά σας ὅτι θ' ἀλλάξη διαγωγὴ κ' ἐγὼ ἀποσύρω ἀμέσως τὴν ἀγωγή μου. Κι' αὐτὸ γιατὶ τὴν... ἀγαπῶ!

Μόλις ἄκουσε τὴ δήλωση αὐτὴ τοῦ Ἴκε ἡ Μαργαρίτα ἔκανε ἕνα εἰρωνικὸ μορφασμό, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν διέφυγε ἀπ' τὰ μάτια τῶν δικαστῶν. Ἔτσι σὲ λίγο κι' αὐτοὶ ἐξέδωσαν τὴν ἀπόφασι τοῦ διαζυγίου ἐναντίον της. Τὴν ἄλλη ἡμέρα κι' ὅλας ἡ Μαργαρίτα ἔφευγε γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη, πηγαίνοντας κοντὰ στοὺς γονεῖς της.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι τὰ διαζύγια μεταξὺ τῶν νάνων εἶνε πολὺ σπάνια καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἀνθρωπάκοι συλλογίζονται ὅτι δὲν εἶνε εὔκολο νὰ ξαναπαντρευτοῦν. Οἱ νάνοι καὶ ἡ νάνες εἶνε λιγοστοὶ στὸν κόσμο.

Ὡστόσο, δὲν εἶνε μοναδικὸ παράδειγμα ὁ γάμος τοῦ Ἴκε καὶ τῆς Μαργαρίτας ποὺ ἐναυάγησε τόσο πρόωρα. Τελευταῖα στὸ Μισούρη τῆς Ἀμερικῆς ἕνα ἄλλος ζεῦγος νάνων εἶχε τὸ ἴδιο τέλος. Ἡ χαριτωμένη Μάμπελ Οὐΐλλισμς καὶ ὁ Βίλλυ Ραίη, ὕστερα ἀπὸ ἕνα μακρυχρόνιο εἰδύλλιο παντρεύτηκαν γιὰ νὰ χωρίσουν ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο μετὰ τὸν γάμο των. Καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ τὴν ἀφορμὴ τὴν ἔδωσε ἡ ὡραία Μάμπελ.

Ἴσως αὐτὰ συμβαίνουν γιὰ νὰ ἐπαληθέψη γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα τὸ ρητὸ τοῦ Οὐγκώ: «Ὅταν ὁ ἔρως ἑνώνει δυὸ καρδιὲς ὁ γάμος τὶς χωρίζει!..»

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖα μας. Δέκα 7.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EDMOND SEE

ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΓΥΙΟΣ

Ὅταν εἶδε τὸν γυιό της, τὸν Ἰάκωβο, νὰ μπαίνη μέσα στὴν τραπεζαρία μὲ τουαλέττα ἑσπερίδος, ἡ Ρόζα Λανζεὸν δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἕναν μορφασμὸ δυσαρεσκείας καὶ σχεδὸν ἄθελά της τὸν ρώτησε:

—Θὰ βγῆς ἔξω πάλι ἀπόψε;

—Τὸ ξέρεις καλά, τῆς ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος μὲ τόνο λίγο ξερόν. Σὲ εἶχα προειδοποιήσει. Ἔχω ραντεβοῦ μὲ τὸν Μανουὲλ Οὐρτίγγο.

—Μὴν ξεχνᾶς ὅτι πλησιάζουν ἡ ἐξετάσεις σου.

—Μὴν ἀνησυχῆς! Θὰ εἶμαι ἕτοιμος...

Ἐκείνη κίνησε τὸ κεφάλι της μελαγχολικὰ καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὕφος καρτερικό:

—Ἔστω! Πήγαινε, μικρούλη μου. Ἐγὼ θὰ δουλέψω ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ γυρίσης... Πρέπει νὰ ρίξω μιὰ τελευταία ματιὰ σὲ ὅλα τὰ σχέδια τῶν καλοκαιρινῶν μοντέλλων τοῦ μαγαζιοῦ μας.

Ὁ νέος τῆς ἔρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ κι' ἀπομακρύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα, Ἐκείνη του φώναξε:

—Δὲν μ' ἀγκαλιάζεις λοιπόν;

Ὁ Ἰάκωβος ξαναγύρισε καὶ χωρὶς νὰ κρύψη τὴν ἀνυπομονησία του, ἀκούμπησε ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ τὰ χείλη του στὸ μητρικὸ μέτωπο καὶ βγῆκε ἔξω. Ἀπ τὸ ὕφος ποὺ εἶχε τὴν στιγμὴ ποὺ περνοῦσε τὸ κατῶφλι τῆς τραπεζαρίας φαινόταν καθαρὰ πῶς ἦταν εὐτυχὴς γιατὶ κατώρθωνε τελοσπάντων νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴν μητέρα του.

Ἡ Ρόζα Λανζεὸν—ἡ μαντὰμ Ρόζα ὅπως τὴν ἔλεγαν μέσα στὸ μεγάλο μοδιστράδικο Μπουσκωτὲλ ὅπου ἦταν πρώτη ἐργάτρια κι' ἐκτελοῦσε χρέη διευθύντριας—ὅταν ἔμεινε μόνη βυθίστηκε στὴν μελέτη τῶν διαφόρων σχεδιαγραμμάτων της, μὲ ὕφος ἀφηρημένο.

Ὁ νοῦς της ὅμως βρισκόταν στὸ γυιό της, στὸ ὑψηλόσωμο ἐκεῖνο δεκαεπταέτες ἀγόρι τοῦ ὁποίου οἱ τρόποι καὶ τὸ ὕφος ἀπέναντί της εἶχαν μιὰ σκληρότητα ποὺ τὴν συνέτριβαν. Καὶ ὅμως, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ περιμένη διαφορετικὴ συμπεριφορὰ ἐκ μέρους του. Γιατὶ ἐδῶ καὶ ἕνδεκα χρόνια, ἀπ' τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ ποὺ ὁ πατέρας του τὴν εἶχε ἐγκαταλείψει ξαφνικὰ γιὰ νὰ πάη νὰ ξαναπαντρευθῆ στὴν ἐπαρχία, χωρὶς κἂν νὰ σκεφθῆ τοὐλάχιστον τὸ παιδί του, στὸ ὁποῖο ἐκείνη εἶχε δώσει τὸ ὄνομά του, ἀπ' τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Ρόζα Λανζεόν, ποὺ τότε ἦταν ἀκόμη νέα καὶ ὡραία, εἶχε ἀφοσιωθῆ μὲ ἄγρια λατρεία στὸν γυιό της καὶ εἶχε μεταχειρισθῆ τὰ πάντα γιὰ νὰ τὸν ἀναθρέψη, νὰ τὸν μορφώση καὶ νὰ τὸν κάνη τέλειον ἄνδρα. Καὶ τὸ εἶχε κατορθώσει. Σήμερα ὁ Ἰάκωβος εἶχε τελειώσει πειὰ τὸ Γυμνάσιο κι' ἑτοιμαζόταν νὰ δώση ἐξετάσεις στὸ Πανεπιστήμιο. Ἡ Ρόζα λοιπὸν εἶχε ἐκπληρώσει τὸν μόνο σκοπὸ τῆς ζωῆς της ἀλλὰ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ἱκανοποιήση τὸν μόνο πόθο τῆς ζωῆς της, νὰ βρῆ δηλαδὴ λίγη ἀνταπόδωσι τῆς ἀγάπης της ἐκ μέρους τοῦ γυιοῦ της. Ἀπεναντίας ὁ Ἰάκωβος φαινόταν σὰν νὰ μνησικακοῦσε ἐναντίον της γιὰ τὴν μετριότητα τῆς κοινωνικῆς των θέσεως καὶ πρὸ πάντων ἡ μνησικακία του εἶχε δυναμώσει ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔκανε παρέα μὲ κάποιον συμμαθητή του, τὸν Μανουὲλ Οὐρτίγκο, τοῦ ὁποίου ἡ μητέρα, ἡ ὡραία χήρα Οὐρτίγκο ὅπως τὴν ἔλεγαν, θάμβωνε τὸν Ἰάκωβο μὲ τὴν πολυτέλειά της, μὲ τὴν μεγαλοπρέπεια τῶν τουαλεττῶν της καὶ μὲ τὴν ὀνειρευτὴ χλιδὴ στὴν ὁποία ζοῦσε.

Ἡ Ρόζα Λανζεὸν ἐγνώριζε καλὰ τὴν κυρία Οὐρτίγκο καὶ τὸ τυχοδιωκτικό της παρελθόν. Τὴν ἐγνώριζε γιατὶ ὅταν ἦταν νέες εἶχαν ἐργασθῆ μαζὺ στὸ ἴδιο μοδιστράδικο... Ἀλλὰ ἡ Μοῖρα τὶς εἶχε χωρίσει καὶ ἡ Μαρία Ζαρμποντὲ ὅπως λεγόταν τότε, συνήντησε ἕναν πλούσιο νοτιαμερικανό, τὸν ἑκατομμυριοῦχο Οὐρτίγκο, παντρεύθηκε μαζύ του, γέννησε ἕνα παιδὶ καὶ ὅταν ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ πέθανε ὁ σύζυγός της, ὅλη ἡ κολοσσιαία περιουσία περιῆλθε στὴν κατοχή της.

Καὶ νὰ ποὺ ἡ Μοῖρα—πόσες ἰδιοτροπίες ἔχει—ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια εἶχε ἑνώσει τὰ δυὸ παιδιά τους καὶ τὰ εἶχε κάνει ἀχώριστα. Καὶ ἂν ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ Ἰάκωβος ἔφυγε ἔτσι ἀπότομα ἀπ' τὴν μητέρα του ἦταν γιὰ νὰ πάη νὰ βρῆ τὸν φίλο του μὲ τὴν μητέρα του στὸ «Ριάλτο» στὸ ἀριστοκρατικώτερο κέντρο διασκεδάσεως τοῦ Παρισιοῦ, μὲ τὴν κομψὴ δεξαμενοῦλα του καὶ τὶς ἀναρίθμητες ἀτραξιόν του.

Ἔμειναν μαζὺ μισὴ ὥρα...

Στὸ «Ριάλτο» τὸ γλέντι βρισκόταν στὸ ζενίθ, ὅταν ἔφθασε ἐκεῖ ὁ Ἰάκωβος. Γύριζε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἀνάμεσα στὰ τραπέζια ψάχνοντας νὰ βρῆ τὸν ἀγαπητό του Μανουὲλ μέσα στὴν ἀριστοκρατικὴ ἐκείνη ὁμήγυρη. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς ἀνεκάλυψε τὴν κυρία Οὐρτίγκο καθισμένη μόνη μέσα σ' ἕνα θεωρεῖο ἀνθισμένο καὶ κατάφωτο. Ἔκανε ἕνα φιλικὸ νεῦμα στὸν νέο καὶ τὸν κάλεσε νὰ καθίση κοντά της.

—Ξέρετε, τοῦ εἶπε, ὅτι ὁ Μανουὲλ ἔφυγε γιὰ τὴν Χάβρη, ὅπου ὁ θεῖος του εἶνε ἄρρωστος βαρειά. Καὶ ἔτσι βρίσκομαι ἐγὼ ἐδῶ γιὰ νὰ τὸν ἀναπληρώσω κοντά σας.

Καὶ πρόσθεσε μὲ φιλαρέσκεια:

—Μολονότι δὲν κολακεύομαι τόσο ὥστε νὰ πιστεύω ὅτι ἡ συντροφιά μου ἔχει γιὰ σᾶς τὴν ἴδια ἀξία μὲ τὴν δική του.

Ἐκεῖνος ἔκανε μιὰ κίνησι διαμαρτυρίας.

—Λέτε ἀλήθεια; τὸν ρώτησε φιλάρεσκα ἡ κυρία Οὐρτίγκο. Ὥστε δὲν θὰ σᾶς στενοχωρήση νὰ περᾶστε μερικὲς στιγμὲς κοντὰ σὲ μιὰ γρηὰ σὰν ἐμένα; Εἴσαστε πολὺ εὐγενής.

Ἔμειναν μιλῶντας στὸν ἴδιο τόνο μισὴ ὥρα καὶ ἡ κυρία Οὐρτίγκο—ἡ ἄλλοτε Μαρία Ζαρμπονιὲ παπροσθοῦσε νὰ δώση ἕνα τόνο μισερωτικὸ στὴ συζήτησι κι' ἔθετε σ' ἐνέργεια ὅλη τὴν χάρι καὶ τὴν γοητεία της ποὺ ἐγνώριζε ἐκ πείρας τὴν μαγικὴ δύναμί της γιὰ νὰ γοητεύση τὸν φίλο τοῦ γυιοῦ της. Ἀλλὰ ὁ Ἰάκωβος τὴν ἄκουγε στὴν ἀρχὴ μὲ κάποια ἔκπληξι κι' ἔπειτα μὲ στενοχώρια. Τοῦ κακοφαινόταν ὑπερβολικὰ νὰ βλέπη τὴν μητέρα τοῦ ἀγαπημένου καὶ μοναδικοῦ του φίλου τόσο φιλάρεσκη καὶ τόσο προκλητικὴ ἀπέναντί του, τόσο «ἕτοιμη γιὰ ὅλα» ὅπως ἔλεγε ἡ ἴδια, ἕτοιμη γιὰ τὶς χειρότερες ἐρωτικὲς ἀφροσύνες.

Καὶ τότε χωρὶς νὰ τὸ θέλη ἀναπόλησε τὴν εἰκόνα μιᾶς ἄλλης μητέρας, τῆς δικῆς του, ποὺ ἦταν τόσο διαφορετική, τόσο ἁγνή!... Καὶ ἔννοιωσε μιὰ ἀκατανίκητη ἀνάγκη νὰ ἰδῆ τὴν μητέρα ἐκείνη, τὴν μητέρα του, νὰ καταφύγη κοντά της, νὰ τῆς φέρη κάποια γαλήνη κι' ἀνακούφισι καὶ νὰ βρῆ κι' ὁ ἴδιος κοντά της γαλήνη κι' ἀνακούφισι.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ κυρία Οὐρτίγκο τοῦ ἔλεγε:

—Πῶς ἤθελα νὰ πίναμε λίγη σαμπάνια!... Θέλετε νὰ πῶ νὰ μᾶς φέρουν ἐδῶ ἢ προτιμᾶτε νὰ τὴν πιοῦμε στὸ μέγαρό μου μὲ τὴν ἡσυχία μας;

Ὁ Ἰάκωβος κατάλαβε τὴν πρόθεσί της καὶ ἀπότομα σηκώθηκε, προφασίσθηκε μιὰ ξαφνικὴ ἀδιαθεσία, ἀποχαιρέτησε κάπως ψυχρὰ τὴν ὥριμη γόησσα καὶ ἔφυγε ἀφίνοντάς την σκοτισμένη καὶ λίγο πειραγμένη γιὰ τὴν ἀπότομη ἀναχώρησί του.

Ὅταν ἔφθασε στὸ σπίτι του ἦταν πειὰ περασμένη ἡ δευτέρα πρωϊνή. Ἡ μητέρα του κουρασμένη ἀπ' τὴν νυχτερινὴ ἐργασία της—τίς οἶδε; ἴσως κι' ἀπ' τὴν στάσι τοῦ γυιοῦ της—εἶχε πλαγιάσει καὶ κοιμόταν.

Ὁ Ἰάκωβος αἰσθανόταν μιὰ ζωηρὴ ἀνάγκη νὰ τὴν ξυπνήση καὶ νὰ καθίση μιλῶντας μαζύ της. Ἀλλὰ σκέφθηκε—γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του—τὴν κούρασί της, τὴν λυπήθηκε καὶ περιορίσθηκε ν' ἀποθέση μ' εὐλάβεια στὸ μέτωπό της ἕνα τρυφερὸ φιλί, ἕνα φιλὶ ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ κεῖνο ποὺ τῆς εἶχε δώσει τὴν ὥρα ποὺ ἔφυγε. Πῆγε στὸ δωμάτιό του καὶ βυθίσθηκε σ' ἕναν ὕπνο βαθύ.

Ὅταν ξύπνησε πλησίαζε τὸ μεσημέρι. Θυμήθηκε πὼς ἦταν Σάββατο. Ντύθηκε γρήγορα-γρήγορα καὶ πῆγε—γιὰ πρώτη φορὰ ὡς τότε—νὰ πάρη τὴ μητέρα του ἀπ' τὸ καστάτημα ποὺ θὰ σχολοῦσε.

—Μπᾶ! Πῶς ἦταν αὐτό; φώναξε μὲ χαρούμενη ἔκπληξι ἐκείνη. Καλῶς τὸν ἀγαπημένο μου! Μήπως σοῦ συμβαίνει τίποτε;

—Ὄχι, τίποτε... τίποτε μαμᾶ, ἡσύχασε! Ἀργότερα θὰ σοῦ ἐξηγήσω. Ἐπὶ τοῦ παρόντος πᾶμε νὰ φύγουμε... Καὶ ἂν θέλης, πᾶμε νὰ γευματίσουμε οἱ δυό μας ὁλομόναχοι στὴν ἐξοχή... σὰν δυὸ ἐρωτευμένοι. Σὲ προσκαλῶ νὰ περάσουμε μαζὺ τὸ Σαββατοκύριακο. Θέλεις;

—Ἂν θέλω; Καὶ ρωτᾶς;

Κατέβηκαν μισοαγκαλιασμένοι τὴ σκάλα σὰν ἐρωτευμένοι. Ἀλλὰ ὅταν ἔφθασαν στὴν θολωτὴ ἔξοδο βρέθηκαν ὁπροστὰ σὲ μιὰ ὡραία κυρία, ἀρωματισμένη, φτειασιδωμένη, ποὺ φοροῦσε μιὰ τουαλέττα ἐκθαμβωτική. Ἦταν ἡ κυρία Οὐρτίγκο, μιὰ ἀπ' τὶς καλύτερες πελάτιδες τοῦ οἴκου Μπουσκωτέλ.

Ἡ Ρόζα θέλησε νὰ τὴν πλησιάση γιατὶ ἐκείνη ποὺ ἦταν τρομερὰ μύωψ δὲν τοὺς εἶχε ἀναγνωρίσει. Ἀλλὰ ὁ Ἰάκωβος μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι συγκράτησε τὴ μητέρα του καὶ τὴν τράβηξε πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος.

—Ὄχι, μαμᾶ! Σὲ παρακαλῶ, ἄφισέ την καὶ πᾶμε.

—Ὤ! ἔκαν' ἐκείνη μὲ ἔκπληξι. Ἰάκωβε, μὰ δὲν καταλαβαίνεις; Εἶνε ἡ κυρία Οὐρτίγκο ἡ μητέρα τοῦ φίλου σου.

—Ἡ μητέρα τοῦ φίλου μου... Ἀστεία μητέρα.. Πολὺ κακὴ μητέρα!..

Καὶ πιάνοντας ζωηρὰ τὸ χέρι τῆς μητέρας του τὴν ἀγκάλιασε μὲ πάθος καὶ τῆς εἶπε ἔντονα.

—Ἐσύ, ναί, ἐσὺ εἶσαι μητέρα... πραγματικὴ μητέρα... ποὺ ἀξίζεις νὰ σὲ λέη κανεὶς μητέρα!..

—Ἀγαπημένε μου! τοῦ εἶπε ἡ κυρία Λανζεὸν συγκινημένη μέχρι δακρύων. Τί καλὸς ποὺ εἶσαι σήμερα γιὰ μένα!..

—Θὰ εἶμαι πάντα ἔτσι στὸ ἑξῆς...

Προχώρησαν σιωπηλοί, σφιχτὰ-σφιχτὰ ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον. Ἡ κυρία Λανζεὸν δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ ὁμολογήση, ἀλλὰ ἔννοιωθε ὅτι κάποια ριζικὴ μεταβολὴ εἶχε γίνει στὸν γυιό της, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἀκριβῶς εἶχε ξαναγυρίσει κοντά της, τὴν ἀνεγνώριζε, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ τῆς ἔδινε τὴν θέσι της στὴν καρδιά του!..

EDMOND SEE

Η ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ εὐτυχὴς ἄνθρωπος ἐγεννήθηκε στὴν πόλη τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ἀνήκει στὴν ἐνορία τῆς Μετανοίας. Μορφώθηκε στὴ σχολὴ τῆς Ὑποταγῆς καὶ διαμένει στὴν πόλη τῆς Ἐπιμονῆς. Ἐργάζεται τὴν τέχνην τῆς Φιλοπονίας. Φοράει τὴν ἁπλουστάτη ἐνδυμασία τῆς Ταπεινότητος καὶ συχνάζει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὴν πεδιάδα τῆς Ἀπλότητος. Τροφὴ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι λοιπὸν ζῆ εὐτυχὴς ἔχοντας φίλους του τὴν Εὐαγγελικὴ Ὑποταγὴ καὶ τὴν Ταπεινοφροσύνη.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΕΞΗ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ 8ΟΥ

Ὁ θρῦλος τοῦ Κυανοπώγωνος καὶ ἡ πραγματικότης. Ἕνας βασιλεὺς Λαντρύ. Μισὴ ντουζίνα συζύγων. Ἡ ψευδὴς κατηγορία. Ἡ τραγικὴ τύχη ἕξη γυναικῶν. Ἕνα τραγικὸ ἐξάπρακτο δρᾶμα. Ἡ ἀτυχὴς Αἰκατερίνη τῆς Ἀραγῶνος. Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἄννας Μπόλενα. Ἕνα σκανδαλῶδες διαζύγιο. Μιὰ βασίλισσα πρὸ τοῦ δικαστηρίου. Ὁ θρίαμβος τῆς Ἄννας Μπόλενα, κλπ.

Θᾶχετε ἀκούσει, βέβαια, ὅλοι σας, τὴν ἱστορία τοῦ Κυανοπώγωνος, τοῦ ἀγρίου καὶ τρομεροῦ ἐκείνου ἄρχοντος τοῦ μεσαίωνος, ὁ ὁποῖος σκότωνε ὅλες τὶς γυναῖκες του μὲ τὴν πρόφαση ὅτι τὸν ἐνοχλοῦσαν μὲ τὴν ἀφόρητη περιέργειά τους. Ἔ, λοιπόν ! Ὁ Κυανοπώγων ὑπῆρξε καὶ στὴν πραγματικότητα καὶ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Ἑρρῖκο τὸν 8ο !...

Μὴν παραξενεύεσθε !... Πολλὲς ἱστορίες ἔχουν ὡς βάση τους πραγματικὰ γεγονότα. Ἔτσι καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς ἱστορίας τοῦ Κυανοπώγωνος, ὁ ὁποῖος ζοῦσε στὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλέως Ἑρρίκου πῆρε τὴν ἱστορία τοῦ ἡγεμόνος αὐτοῦ καὶ τὴν ἔκανε παραμῦθι ἀλλάζοντάς την, ἐννοεῖται, σὲ πολλὰ σημεῖα ἀπὸ φόβο μήπως ἐκτεθῆ στὴν ὀργή του. Σήμερα ὅμως εἶνε ἀποδεδειγμένο ἱστορικῶς, ὅτι ὡς πρότυπον γιὰ τὸν θρῦλο τοῦ Κυανοπώγωνος πάρθηκε ἡ ἱστορία τῶν ἐρώτων τοῦ Ἑρρίκου τοῦ 8ου.

Ὁ Ἑρρῖκος 8ος παντρέφτηκε, οὔτε λίγες, οὔτε πολλές, ἕξη γυναῖκες. Τὶς ἑξῆς κατὰ σειρά : τὴν Αἰκατερίνη τῆς Ἀραγώνης, τὴν Ἄννα Μπόλενα, τὴν Ἰωάννα Σεϋμουρ, τὴν Ἄννα ντὲ Κλέβ, τὴν Αἰκατερίνη Χόβαρτ, καὶ τὴν Αἰκατερίνη Πάρ.

Μισὴ ντουζίνα, δηλαδή, ἀκριβῶς ! Δὲν φταίει ὅμως αὐτὸς ἂν δὲν συμπλήρωσε ὁλόκληρη ντουζίνα συζύγων... Ὑπάρχουν περιστάσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες οὔτε οἱ βασιλεῖς δὲν μποροῦν νὰ κάνουν ὅ,τι θέλουν..

Ὁ Ἑρρῖκος, ὅταν βαρειόταν τὰς συζύγους του καὶ ἤθελε νὰ τὶς ξεφορτωθῆ τὶς κατηγοροῦσε ἐπὶ ἀπιστίᾳ...

Καὶ ἡ πρώτη γλύτωσε φτηνὰ μὲ τὸ διαζύγιο. Ἡ δεύτερη ὅμως ἀπεκεφαλισθη. Ἡ τρίτη ἐδηλητηριάσθη. Ἡ τέταρτη γλύτωσε κι' αὐτὴ σὰν τὴν πρώτη. Ἡ πέμπτη ἀπεκεφαλίσθη. Καὶ ἡ τελευταία σώθηκε ὡς ἐκ θαύματος, ἀπὸ τὸν βέβαιον ἀποκεφαλισμό, ἐπειδὴ ἐντωμεταξὺ πέθανε ὁ Ἑρρῖκος.

Ἡ κατηγορίες ὅμως τῆς ἀπιστίας ποὺ ἀπηύθυνε ὁ Ἑρρῖκος 8ος ἐναντίον ὅλων αὐτῶν τῶν συζύγων του, ἦσαν ἄραγε βάσιμες ;... Τὸν ἀπάτησαν πράγματι καὶ ἡ ἕξη ;...

Διάβολε... Ἂν «τὴν εἶχε πάθει» κι' ἀπὸ τὶς ἕξη γυναῖκες του θὰ ἐδικαιολογεῖτο τέλος πάντων κάπως γιὰ τὴν αἱμοβορία του καὶ τὴ σκληρότητά του πρὸς αὐτές. Δὲν συνέβαινε ὅμως αὐτό.

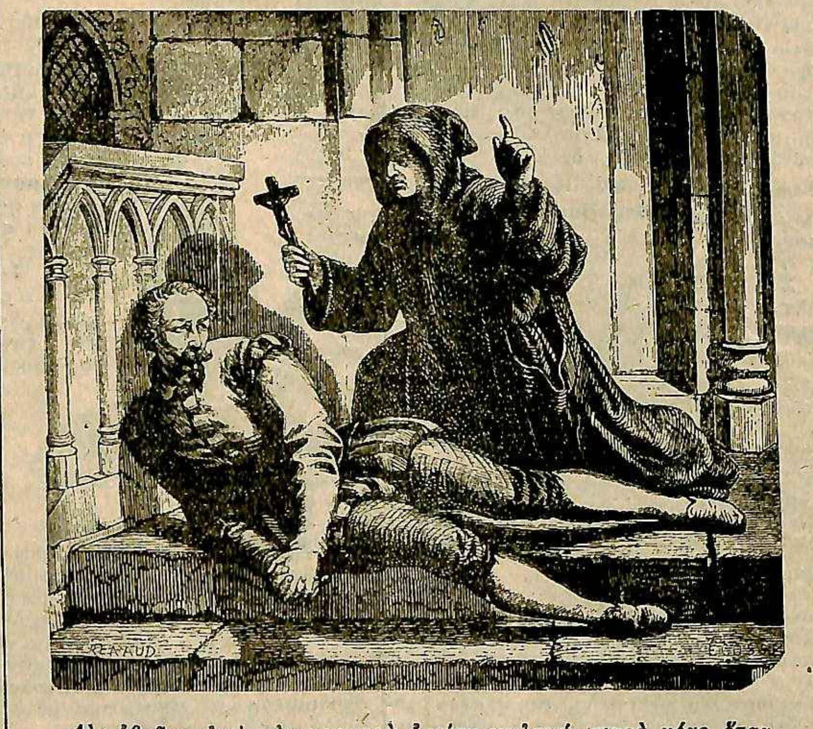

Δὲν ἐβγῆκε ἀπὸ τὴν τρομερὴ ἐκείνη φυλακή, παρὰ μόνο ὅταν ἐπρόκειτο νὰ βαδίση στὸ ἰκρίωμα...

Ἀπὸ τὶς ἕξη γυναῖκες του, δυὸ μονάχα ὑπῆρξαν ὁπωσδήποτε ἐλαφρὲς—κι' ἀπ' αὐτὲς πάλι, μία μόνον, ἡ Ἄννα Μπόλενα τὸν ἀπάτησε μετὰ τὸν γάμον τους.

Ἀξίζει ὅμως νἀφηγηθοῦμε τὸ ἐξάπρακτο αὐτὸ δρᾶμα σ' ὅλες του τὶς λεπτομέρειες μὲ τὴν σειρά του. Ἂς ἀρχίσωμε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πρώτη πράξη — ἀπὸ τὴν πρώτη, δηλαδή, γυναῖκα τοῦ Ἑρρίκου.

***

Ὁ Ἑρρῖκος 8ος ἦταν μόλις δεκαοκτὼ ἐτῶν ὅταν διεδέχθη, στὰ 1509, τὸν πατέρα του Ἑρρῖκο 7ο, στὸν θρόνο τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ πατέρας του ἦταν ἕνας πολὺ οἰκονόμος βασιλεύς, ὡς φαίνεται. Πεθαίνοντας, ἄφισε στὸ θησαυροφυλάκιό του τὸ τεράστιο γιὰ τὴν ἐποχή του ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων λιρῶν στερλινῶν.

Ὁ Ἑρρῖκος ὁ 8ος ἐσπατάλησε ὅλη αὐτὴ τὴν περιουσία στοὺς διαφόρους πολέμους στοὺς ὁποίους ὀφείλουμε νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι ἀνεδείχθη πάντοτε νικητής.

Ὅταν ἀκόμη ἦταν δώδεκα ἐτῶν, εἶχε παντρευθῆ σύμφωνα πρὸς τὰ τότε βασιλικὰ ἔθιμα, τὴν Αἰκατερίνη τῆς Ἀραγώνης, χήρα τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρθούρου, καὶ ἀδελφὴ τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου-Κέντου.

Ὁ γάμος αὐτὸς ἔγινε γιὰ πολιτικοὺς λόγους.

Ὁ πατέρας του μάλιστα εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν διαλύση μόλις ὁ γυιός του ἐνηλικιωνότανε γιατὶ ὁ ἀγγλικὸς λαός, ποὺ ἦταν ἐκ φύσεως προληπτικός, δὲν θὰ ἔβλεπε μὲ καλὸ μάτι τὸ γάμο τοῦ βασιλέως του μὲ μιὰ τόσο στενὴ συγγενῆ του, μὲ τὴ χήρα τοῦ ἀδελφοῦ του. Γι' αὐτὸ πεθαίνοντας, παράγγειλε στὸν διάδοχό του νὰ διαλύση τὸν γάμο του μὲ πρώτη εὐκαιρία.

Ὁ Ἑρρῖκος 8ος ὅμως, ἀπησχολημένος μὲ τοὺς πολέμους, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του, δὲν εἶχε καιρὸ νὰ συλλογισθῆ τὶς παραγγελίες τοῦ πατέρα του. Ἡ βασίλισσα ἦταν κατὰ ἕξη χρόνια μεγαλειτέρα του. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ τῆς ἡλικίας καθὼς καὶ ἡ ἀσχήμια της τὴν ὁποία ἔκαναν ἀκόμη μεγαλείτερη καὶ μερικὰ φυσικὰ ἐλαττώματά της, ἔκαναν τὸν ἄνδρα της σιγὰ-σιγὰ νὰ τὴν συχαθῆ. Σ' αὐτὸ ὅμως συνετέλεσε περισσότερο καὶ κάτι ἄλλο : Τὸ βασιλικὸ αὐτὸ ζεῦγος εἶχε ἀποκτήση ἕνα σωρὸ παιδιά, τὰ ὁποῖα ὅμως πέθαιναν μόλις γεννιόντουσαν. Ὁ Ἑρρῖκος, τότε, ἀπέδωσε τοὺς θανάτους αὐτοὺς στὸ χαρακτῆρα τοῦ γάμου του, καὶ τοῦτο, γιατὶ καθὼς ἀναφέρει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, οἱ νυμφευόμενοι τὴν χήρα τοῦ ἀδελφοῦ τους εἶνε καταραμένοι καὶ καταδικάζονται νὰ μὴν ἀποκτήσουν ποτὲ ἀπογόνους. Κι' ἔτσι, γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὁ Ἑρρῖκος ἀπεφάσισε νὰ χωρίση.

Ἐπίσης σ' αὐτὸ συνετέλεσε καὶ ἡ ἄφιξις στὴν Ἀγγλία μιᾶς τέως κυρίας τῆς τιμῆς τῆς βασιλίσσης τῆς Γαλλίας, τῆς Ἄννας Μπόλενα

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν ἀντίκρυσεν, ὁ Ἑρρῖκος 8ος τὴν ἐρωτεύθηκε σὰν τρελλός.

Ποία ὅμως ἀκριβῶς ἦταν αὐτὴ ἡ Ἄννα ντὲ Μπόλεν, χάριν τῆς ὁποίας ὁ βασιλεὺς ἐθυσίασε μία τόσο ἐνάρετο σύζυγο ;

Ἡ Ἄννα Μπόλενα εἶχε φύγει πολὺ μικρὴ ἀπὸ τὸ Λονδῖνο, μαζὺ μὲ τὴν πριγκίπησσα Μαρία, δευτέρα σύζυγο τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 12ου.

Ἡ διαγωγὴ τῆς Ἄννας στὸ Παρίσι, ὅπου ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τῆς Κυρίας τῆς Τιμῆς τῆς Βασιλίσσης, ὑπῆρξεν πλέον ἡ ἐλευθεριάζουσα. Τὰ ἐρωτικά της σκάνδαλα, εἶχαν ἀπασχολήσει ἐπανειλημμένως τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τοῦ Παρισιοῦ. Οἱ λόγοι ὅμως ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐγκατέλειψε τὴν διεφθαρμένη αὐλὴ τῆς Γαλλίας, στὴν ὁποίαν περνοῦσε τόσο καλά, γιὰ νὰ γυρίση στὴν πατρίδα της, εἶνε ἄγνωστοι.

Ὁπωσδήποτε, μόλις ὁ Ἑρρῖκος τὴν εἶδε, ἐγοητεύθη ἀπὸ τὴν ὡμορφιά της καὶ ἀπὸ τὸν εὔθυμο καὶ ἐλευθεριάζοντα χαρακτῆρα της. Τὴν ὠνόμασεν ἀμέσως «κυρία τῆς τιμῆς» τῆς συζύγου του γιὰ νὰ μπορῆ ἔτσι νὰ τὴν βλέπη εὐκολώτερα καὶ συχνότερα.

Ἡ Ἄννα, ἐκ φύσεως φιλόδοξη εἶχε βαρεθῆ νὰ παίζη πειὰ «δευτέρους ρόλους» καὶ ποθοῦσε ν' ἀνέλθη πιὸ ψηλά. Γι' αὐτὸ δὲν ἄργησε νὰ πιάση σχέσεις μὲ τὸν ἐρωτευμένο βασιλέα. Ὅταν ὅμως αὐτός, παρασυρόμενος ἀπὸ τὸ ἐρωτικό του πάθος, ἔκανε νὰ τὴν φιλήση ἢ νὰ τὴν ἀγκαλιάση, ἐκείνη τὸν ἐμπόδιζε, κάνοντας τὴν τρομαγμένη !

— Πρὸς Θεοῦ ! τοῦ φώναζε, Μεγαλειότατε !... Μὴ μὲ προσβάλλετε !...

— Μὰ γιατὶ εἶσαι ἔτσι σκληρή ;... τὴν ρωτοῦσε ὁ ἀποτυφλωμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα Ἑρρῖκος.

— Γιατὶ ἂν δέχομαι νὰ εἶμαι σκλάβα σας, τοῦ ἀπαντοῦσε αὐτή, δὲν θὰ δεχθῶ ὅμως νὰ γίνω δική σας παρὰ μόνον ἂν μὲ στεφανωθῆτε...

Κι' ἔτσι, ὁ Ἑρρῖκος, ἀπελπισθείς, στὸ τέλος, ὑπέβαλε στὸν Πάπα αἴτηση διαζυγίου ἀπὸ τὴν νόμιμο γυναῖκα του.

Ὁ Πάπας ὅμως ἔφερε τὶς ἀντιρρήσεις του στὴν αἴτηση αὐτή. Κι' ἐπειδὴ ὁ ἐρωτευμένος μας δὲν εἶχε τὴν ὑπομονὴ νὰ περιμένη νὰ τελειώσουν ἡ ἀτελεύτητες διατυπώσεις τὶς ὁποῖες ἐπέβαλε ἡ ἐκκλησία γιὰ τὸ διαζύγιο ἔκανε μυστικὰ τὸν γάμο του μὲ τὴν ἀ-

γαπημένη του Ἄννα Μπόλενα στὶς 14 Νοεμβρίου τοῦ 1532.

Μὲ ἄλλα λόγια, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἔγινε ἔτσι δίγαμος. Ὁ Πάπας μόλις τὸ ἔμαθε αὐτὸ ἐξοργίστηκε καὶ ἔφερε ἀκόμη πιὸ πολλὲς δυσκολίες γιὰ νὰ δώση τὸ διαζύγιο... Καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ παρετείνετο, ἂν ὁ Ἑρρῖκος δὲν ἀπεφάσιζε νὰ ἀπονείμη σ' ἕναν ἔμπιστό του τὸν τίτλο τοῦ ... ἀρχιεπισκόπου μὲ τὴν ρητὴ ἐντολὴ νὰ ἀκυρώση τὸν πρῶτο του γάμο καὶ νὰ θεωρήση ὡς ἰσχύοντα μόνο τὸν δεύτερο !... Μπρὸς στὸ πρωτοφανὲς αὐτὸ πραξικόπημα ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος ἔφριξε... Ὁ καλός μας ὅμως Ἑρρῖκος δὲν λογάριαζε, οὔτε φοβόταν. Ὅταν μάλιστα ὁ καγκελάριος τοῦ βασιλείου Θωμᾶς Μόρους ἀρνήθηκε νὰ ἐπικυρώση τὸν αἰσχρὸ αὐτὸν γάμο, ὁ Ἑρρῖκος, εἰς ἀπάντησιν, διέταξε νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν φυλακίσουν στὸν «Πύργο τοῦ Λονδίνου». Δὲν βγῆκε δὲ ἀπὸ τὴν φοβερὴ αὐτὴ φυλακή, παρὰ γιὰ νὰ βαδίση στὸ ἰκρίωμα, ὅπου καὶ ἀπεκεφαλίσθη κατόπιν διαταγῆς τοῦ βασιλέως.

Ὅσο γιὰ τὴν ἄτυχη βασίλισσα Αἰκατερίνη τῆς Ἀραγώνης, αὐτὴ μέχρι τέλους ἐτήρησε ἀξιοπρεπέστατη πραγματικὰ στάση.

Ὅταν τὴν καλέσαν νὰ παρουσιασθῆ μαζὺ μὲ τὸν ἄνδρα της μπρὸς στὸ δικαστήριο τῶν ἀθλίων ποὺ εἶχαν πληρωθῆ γιὰ νὰ δώσουν στὸ βασιλέα τὸ διαζύγιο, ἡ Αἰκατερίνη παρουσιάσθηκε ἀγέρωχη καὶ περήφανη, σὰν πάντα. Μόλις ὅμως ἀντίκρυσε τὸν ἄνδρα της, ἔπεσε στὰ γόνατά του καὶ τοῦ εἶπε :

— Συλλογισθῆτε, Μεγαλειότατε, ὅτι εἶμαι μία ξένη στὴ χώρα σας, χωρὶς προστασία, χωρὶς βοήθεια, χωρὶς κανέναν δικό μου.. Συλλογισθῆτε ὅτι εἶμαι ἐκτεθειμένη σ' ὅλες τὶς ἀδικίες ποὺ εἶνε ἕτοιμοι νὰ μοῦ κάνουν οἱ ἐχθροί μου... Συλλογισθῆτε ὅτι ἐγκατέλειψα τὴν πατρίδα μου, ἔχοντας ὡς μόνα ἐχέγγυα γιὰ τὴν ἀσφάλειά μου τοὺς δεσμοὺς ποὺ μὲ ἑνώνουν μὲ σᾶς καὶ μὲ τὸν οἶκο σας. Συλλογισθῆτε ὅτι ὑπῆρξα σύζυγός σας ἐπὶ εἴκοσι ἔτη, καὶ ὅτι στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ διαγωγή μου ὑπῆρξε παραδειγματική...

Κι' ἀφοῦ ἐμίλησεν ἀκόμη λίγο, ἡ ἄτυχη βασίλισσα ἔκαμε μιὰ βαθειὰ ἐπίκλιση στὸν βασιλέα, καὶ ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ δῆθεν «δικαστηρίου», ὅπου καὶ δὲν ξαναεμφανίσθηκε.

***

Ἡ Ἄννα Μπόλενα ὠνομάσθηκε τότε ἐπισήμως σύζυγος τοῦ Ἑρρίκου 8ου, καὶ συνεπῶς, βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Τὴν 1η Ἰουνίου 1533 ἐστέφθη στὸ Οὐεστμίνστερ. Ἦταν καιρὸς πειά... Γιατὶ στὶς 5η Σεπτεμβρίου ἐγέννησε ἕνα κοριτσάκι,—τὴν περίφημη Ἐλισσάβετ, τὴν θανάσιμη ἐχθρὰ τῆς Μαρίας Στοῦαρτ.

Ἡ νέα βασίλισσα, ὡστόσο, μεθυσμένη ἀπὸ τὸν θρίαμβό της, καὶ φανταζομένη ὅτι εἶχεν ἀσφαλισθῆ διὰ παντὸς ἐπάνω στὸν θρόνο ποὺ μὲ τόση πονηρία εἶχεν κατακτήσει, ξανάρχισε τὴν παληά της ζωή.

Ὁ ἄνδρας της, ἄλλως τε, τὴν βαρέθηκε γρήγορα καὶ τὴν παραμελοῦσε. Μόλις τὴν ἀπέκτησε, ἐρωτεύθηκε μίαν κυρία τῆς τιμῆς της, τὴν Ἰωάννα Σεϋμουρ.

— Ἐφ' ὅσον ὁ βασιλεὺς διασκεδάζει, — ἐσυλλογίσθηκε τότε ἡ Ἄννα, ἂς διασκεδάσω κι' ἐγώ...

Καὶ τὅρριξε, πράγματι, στὸ γλέντι.

— Ἀμέσως—ἀμέσως συνεδέθη μὲ διαφόρους ἱππότας τῆς αὐλῆς της : τὸν λόρδο Βέστην, τὸν λόρδο Μπρέρετον, ἕναν μουσικὸ ὀνόματι Σμέλτον, καὶ μὲ τὸν... ἱπποκόμο της, τὸν Νόρρις, τὸν ὁποῖον μάλιστα προτιμοῦσε ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ὁ Ἑρρῖκος εἶχε λάβει πληροφορίες γιὰ τὴν διαγωγὴ τῆς γυναικός του. Δὲν περίμενε παρὰ τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ τὴν κατηγορήση ἐπισήμως. Καὶ ἡ εὐκαιρία αὐτὴ τοῦ παρουσιάσθη, στοὺς ἀγῶνας τοῦ κονταροχτυπήματος τοῦ Γκρήνγουϊτς.

Γιὰ τὴν τρομερὴ τιμωρία ὅμως ποὺ ὑπέστη ἡ Ἄννα, καθὼς καὶ γιὰ τὸ τέλος τῶν λοιπῶν ἕξη συζύγων τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ βασιλέως, θὰ γράψωμε στὸ ἄλλο φύλλο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ Ἀνανίας πάντοτε χάνει πράγματα... Ἀξειδάκια. Πρὸ ἡμερῶν πάλι γύρισε ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀλλὰ φαινόνταν πολὺ στενοχωρημένος.

— Τί σοῦ συμβαίνει, τὸν ἐρώτησε ὁ φίλος του Ν. καὶ εἶσαι στενοχωρημένος ;

— Ἄστα, ἀγαπητέ μου, ἔχασα τὸ κλειδὶ τοῦ μπαούλου μου.

— Αὐτὸ εἶνε ἀρκετὰ δυσάρεστο.

Ἀμέσως ὅμως μιὰ ἀστραπὴ πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Ἀνανία καὶ χτυπῶντας τὸ μέτωπό του ξαφνικὰ σὰ νὰ θυμήθηκε, φώναξε :

— Τί ἀνόητος ποὺ εἶμαι ! Μπορεῖ νὰ τὸ κλείδωσα μέσα στὸ... μπαοῦλο μου !...

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμὰς ἕκαστον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΩΝ

Ἡ τελευταῖες θελήσεις ἑνὸς κακούργου. Τὸ δέρμα τῶν γονάτων καὶ ἡ σιγαροθήκη. Ἡ μικρὲς καρμανιόλες στοὺς δρόμους. Μιὰ περίεργη διαθήκη. Ἕνα πενηνταράκι σ' ὅσους παρακολουθήσουν τὴν κηδεία. Ἡ τελευταῖες θελήσεις τοῦ ποιητοῦ Πιρόν. Οἱ λίβελλοι ἐναντίον τοῦ Βολταίρου.

Πολὺ παράδοξες εἶνε ἡ τελευταῖες θελήσεις ἑνὸς κακούργου, τοῦ σωρὲρ Δαυῒδ ντὲ λὰ Ντρόμ, ποὺ καρατομήθηκε στὴν Βαλέντσια τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1909. Ἐπειδὴ ὅμως εἶνε πολλὲς παραθέτουμε ἐδῶ τὶς πιὸ περίεργες ἀπ' αὐτές :

«Ἀναθέτω στὸν ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν Κοσσερὺ τὴν ἐξόφλησι τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τῆς δίκης μου γιὰ νὰ τὰ προσθέση στὸν προϋπολογισμὸ τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ παραχωρῶ ἐπίσης τὸ δικαίωμα νὰ ὁρίση ἕναν νέο φόρο γιὰ νὰ τραβήξη καὶ ἄλλα τάλληρα ἀπ' τὶς τσέπες τῶν ἀγαθῶν ἠλιθίων Γάλλων. Ἐπιθυμῶ ὅπως τὸ δέρμα τῶν γονάτων μου παραδοθῆ στὸν κύριο Σωβέν, ἀστυνομικὸν τῆς Βαλέντσια, τοῦ ὁποίου ἡ ἀστυνομικὲς ἱκανότητες εἶνε παγκοίνως ἀναγνωρισμένες, γιὰ νὰ φτιάξη μὲ αὐτὸ μία ταμπακέρα εἰς ἀνάμνησίν μου. Ἔτσι μιὰ καὶ εἶνε καλὸ λαγωνικὸ θὰ ἔχη πάντοτε κάτω ἀπὸ τὰ ρουθούνια του τὴν μυρωδιὰ ἑνὸς κακοποιοῦ. Εὔχομαι νὰ ἀρρωστήσουν ἀπὸ ἕξη μῆνες ὁ καθένας κι' ἔπειτα νὰ σκάσουν ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ ἐχειροκρότησαν κι' ἐζητωκραύγασαν ὅταν ἀπηγγέλθη ἡ ἐναντίον μου θανατικὴ καταδίκη. Νὰ δοθῆ ἀπὸ ἕνα μετάλλιο γεωργικῆς ἀξίας στοὺς ἀστυνομικοὺς τῆς Λυὼν γιὰ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν δραστηριότητα ποὺ ἀνέπτυξαν προσπαθῶντας νὰ μὲ συλλάβουν. Καὶ μιὰ τελευταία εὐχὴ γιὰ τὴν δημόσια ἀσφάλεια : Προτείνω νὰ τοποθετηθοῦν στὶς πλατεῖες καὶ στοὺς δρόμους, μικρὲς καρμανιόλες. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐλαττωθῆ ἡ ἐγκληματικότης στὴν ὡραία μας χώρα, τὴν Γαλλία, γιατὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ πόσο τρέμουν οἱ ἀπάχηδες τὴν «χήρα» (τὴν λαιμητόμο). Ποιὸς ξέρει ; Καὶ τώρα καληνύχτα σὲ ὅλους !»

***

Τὸν Μάϊο τοῦ 1914 στὴν ἐπαρχία Βαλσὶν πέθανε κάποια γεροντοκόρη ὀνόματι Βιργινία Ράϋ 79 ἐτῶν, ἡ ὁποία στὴν διαθήκη της ὥριζε ὅτι σὲ ὅλους ὅσους παρακολουθήσουν τὴν κηδεία της μέχρι τέλους, νὰ δοθῆ ἀπὸ ἕνα πενηνταράκι στὸν καθένα. Ἡ καϋμένη πολλὰ χρόνια πρὸ τοῦ θανάτου της εἶχε μαζέψει γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸ σ' ἕναν κουμπαρᾶ ἕνα σωρὸ πενηνταράκια.

***

Πολὺ παράξενες εἶνε ἐπίσης ἡ τελευταῖες ἐπιθυμίες τοῦ διασήμου Γάλλου ποιητοῦ τοῦ 17ου αἰῶνος Πιρόν, ὁ ὁποῖος λίγην ὥρα πρὸ τοῦ θανάτου του συγκέντρωσε ὅλους τοὺς οἰκείους του καὶ τοὺς εἶπε :

— Ὁ Βολταῖρος ἐνόσῳ ζοῦσα δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ μοῦ ἐπιτεθῆ. Ἀλλὰ ἐγὼ τὸν ξέρω καλά. Ὅταν πειὰ θὰ ἔχω πεθάνει θὰ φερθῆ καὶ μὲ μένα, ὅπως φέρθηκε μὲ τὸν Κρεμπιγιόν. Λοιπόν, ἀνάμεσα στὰ χειρόγραφά μου βρίσκονται 150 ἐπιγράμματα ἐναντίον του. Ἐάν, ὅταν ἐγὼ δὲν ὑπάρχω πειά, τολμήση νάγράφη ἐναντίον μου ἔστω καὶ μιὰ γραμμή, θέλω ὁ φιλολογικὸς κληρονόμος μου νὰ ἐξαποστέλλη κάθε ἑβδομάδα στὸ Φερνέϋ (τὴν κωμόπολι ποὺ ἔμενε ὁ Βολταῖρος) ἀπὸ ἕνα ἐπίγραμμα ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔχω ἀφίσει».

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

— Ἡ σπουδαιοτέρα τῶν περικλειομένων ὑπὸ ξηρᾶς θαλασσῶν εἶνε ἡ Κασπία θάλασσα, κειμένη μεταξὺ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ἔχουσα ἐπιφάνειαν 180.000 τετραγ. μέτρων.

— Τὸ μεγαλείτερο θέατρο τοῦ κόσμου εἶνε τὸ τοῦ Μελοδράματος τῶν Παρισίων. Ὁ ὄγκος αὐτοῦ εἶνε 4.287.000 κυβ. ποδῶν, ἐδαπανήθησαν δὲ πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ 100 ἑκατομ. φράγκων.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Τὸ μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖο παράγουν μερικὰ κεφάλια εἶνε... ἡ πιτυρίδα.

— Ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶχε κανένα ἐλάττωμα, δὲν θὰ ἔβλεπε μὲ τόση ἡδονὴ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN BLAIZE

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Καϋμένε, καϋμένε Νταρώντ !... Πολλὲς φορὲς τοῦ εἶχα πῆ :

—Ἐσὺ πρέπει νὰ μάθης ξιφασκία !... Ναί, ναί. Μὴ γελᾶς καθόλου. Εἶσαι ὁ καλύτερος καὶ ἀγαθώτερος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἶσαι ὑπερβολικὰ ὀξύθυμος. Πέρνεις φωτιὰ μὲ τὸ πρῶτο... Βέβαια μόλις περάση ὁ θυμός σου σπεύδεις ἀμέσως μόνος σου ν' ἀναγνωρίσης τὸ σφάλμα σου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθης ξιφασκία. Ὡς τώρα ὅλοι οἱ καυγάδες σου περιωρίσθηκαν σὲ ἀνταλλαγὴ ὑβρειῶν φράσεων καὶ σὲ κατακεφαλιές. Ἀλλὰ ἂν καμμιὰ φορὰ βρεθῆς στὴν ἀνάγκη νὰ μονομαχήσης ;

Ἐκεῖνος ἀκούγοντάς με ἀνασήκωνε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του καὶ ξέσπαγε σὲ δυνατὰ περιφρονητικὰ γέλια. Ἡ φρόνησις τοῦ φαινόταν ἠλιθιότης καὶ μάλιστα, ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος, ἀτιμωτικὴ ἠλιθιότης. Διεκήρυσσε ὅτι δὲν ἐκτιμοῦσε καθόλου τὴ ζωή, κι' ὅτι δὲν φοβόταν καθόλου τὸν θάνατο.

Καὶ ὅμως, ἡ ζωή του ἦταν μιὰ διαρκὴς κι' ἀδιάκοπη ἀπόλαυσις. Ἐννοοῦσε ν' ἀπολαμβάνη τὸ ὡραῖο μὲ ὅλες τὶς αἰσθήσεις του, μὲ τὴν ὅρασι, μὲ τὴν ἀκοή, μὲ τὴν γεῦσι, μὲ τὴν ὄσφρησι. Κυνηγοῦσε μανιωδῶς παντοῦ καὶ πάντοτε τὰ ὡραῖα θεάματα, τὴν ὡραία μουσική, τὰ ὡραῖα φαγητὰ καὶ κρασιά, τὰ ὡραῖα ἀρώματα.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔτυχε νάρθη στὸ Παρίσι ὁ περίφημος Νταλκρὸζ γιὰ νὰ δώση δείγματα τῆς ρυθμικῆς γυμναστικῆς ποὺ εἶχε δημιουργήσει ὁ ἴδιος στὴν Γενεύη. Πήγαμε μαζὺ μὲ τὸν Νταρὼντ στὴν πρώτη παράστασι ρυθμικῆς γυμναστικῆς τοῦ Νταλκρόζ, σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα τῆς ὁδοῦ Γκρενέλλ.

Ὁ Νταρὼντ δὲν ἔδωσε καμμιὰ προσοχὴ στὴν μικρὴ διάλεξι ποὺ ἔκανε προεισαγωγικῶς ὁ Νταλκρὸζ γιὰ νὰ ἐξηγήση τὴν μέθοδό του. Ἀλλὰ ὅταν ἀνέβησαν στὴ σκηνὴ ἡ ὡραῖες νέες καὶ τὰ μικρὰ κοριτσάκια καὶ ἄρχισαν νὰ ἐκτελοῦν τὶς ἀσκήσεις τῆς ρυθμικῆς γυμναστικῆς, ὁ Νταρὼντ ἀφοσιώθηκε σ' αὐτὲς ὅλος μάτια καὶ αὐτιά. Ἦταν πραγματικὰ ἕνα θέαμα μαγευτικό. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ κορίτσια εἶχαν γυμνὰ τὰ μπράτσα καὶ φοροῦσαν κουστούμια καὶ κυλότες ποὺ δὲν εἶχαν τίποτε τὸ φιλάρεσκο, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἦταν ἄνετα καὶ ἄφιναν ἀπόλυτη ἐλευθερία κινήσεων στὰ καλλίγραμμα κι' εὐκίνητα σώματά τους.

Ὁ Νταλκρὸζ ἔπαιζε στὸ πιάνο διαφόρους ρυθμικοὺς ἤχους καὶ κάθε τόσο ξεφώνιζε κι' ἀπὸ ἕνα «χόπ !»

Καὶ ἡ μαθήτριες ἔκαναν ἀδιάκοπες ρυθμικὲς κινήσεις, συμφώνως μὲ τὸν μουσικὸ ρυθμὸ καὶ μὲ τὰ προστάγματα τοῦ διδασκάλου των. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ νεανικὰ καὶ κοριτσίστικα σωματάκια ζοῦσαν πραγματικὰ τὸν ρυθμὸ καὶ τὸν ἔκαναν αἰσθητὸ στὰ μάτια τῶν καταγοητευμένων θεατῶν.

Ὅλος ὁ κόσμος χειροκρότησε μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ μαζὺ μὲ ὅλους ὁ Νταρὼντ ποὺ δὲν φανταζόταν ὅτι σὲ λίγο ἐπρόκειτο νὰ δοκιμάση τὴν μεγαλείτερη συγκίνησι τῆς ζωῆς του.

Ὅταν τελείωσαν ἡ ἄλλες ἐμφανίσθηκε στὴν σκηνὴ μιὰ μαθήτρια δεκαοχτὼ ὡς εἴκοσι ἐτῶν ντυμένη κι' αὐτὴ ἁπλά, ὅπως ἡ ἄλλες συνάδελφοί της. Ἐκείνη ἦταν ποὺ ἐνσάρκωνε τὸν ρυθμὸ στὴν ἀπόλυτη τελειότητα.

Ὁ Νταρὼντ τὴν κύτταζε μὲ μάτια θαμπωμένα, κατάχλωμος ἀπὸ συγκίνησι. Ἦταν μιὰ κόρη μὲ θαυμάσιο σῶμα, μὲ μπράτσα μεγαλειώδη καὶ πόδια ἀνώτερα κάθε περιγραφῆς. Ἦταν ἕνα ζωντανὸ ἀριστούργημα, ἕνα ἄγαλμα ἀρχαίου ἀριστοτέχνου, ἀλλὰ ἕνα ἄγαλμα ποὺ ἄλλαζε διαρκῶς στάσεις μ' ἕναν ρυθμὸ ὑπέροχο. Ἦταν τὸ ἀριστούργημα τῆς φύσεως.

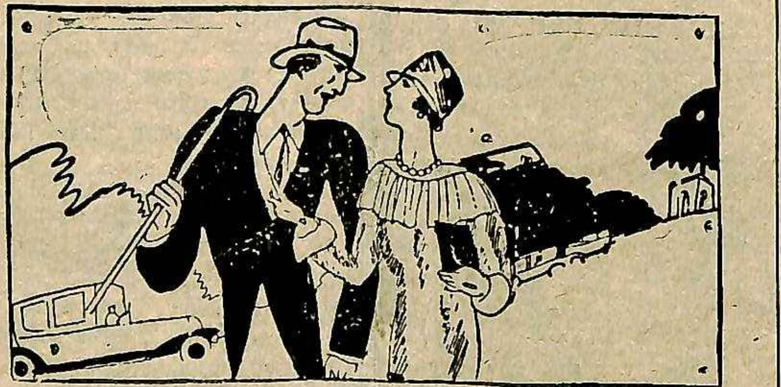

Ὁ Νταρὼντ τὴν κατέτρωγε μὲ τὰ μάτια σὰν νὰ φοβόταν μήπως τὴν χάση ἀπὸ μπρός του. Πῶς νὰ μπορέση νὰ τὴν θαυμάση ὁλόκληρη ; πῶς νὰ μπορέση νὰ θαυμάση τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο κεφαλάκι, τὸ χτενισμένο μὲ ἀρχαία ἑλληνικὴ κόμμωσι ποὺ στεκόταν μὲ τόση εὐγένεια καὶ χάρι ἐπάνω στὸ ἀλαβάστρινο παρθενικὸν σβέρκο ; πῶς νὰ προφτάση νὰ μελετήση ἐκεῖνα τὰ μεγάλα μάτια τὰ τόσο ἔξυπνα καὶ τόσο ἁγνὰ καὶ τὸ στόμα ἐκεῖνο ποὺ ἦταν συγχρόνως ἀθῶο καὶ φιλήδονο ;

Ὅταν ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος ξέσπασε σὲ τρελλὰ χειροκροτήματα ὁ Νταρὼντ δὲν κατώρθωσε νὰ κινήση κἂν τὰ δικά του χέρια.

Ἡ Μαρία Ζιλβὰν—ἔτσι τὴν ἔλεγαν—εἶχε καταμαγεύσει ὅλους τοὺς θεατάς της. Μετὰ τὶς πρῶτες ἐκεῖνες ἐπιδείξεις χόρεψε ἐπάνω σὲ μουσικὴ τοῦ Μπετόβεν, ἔπειτα ἔκανε διάφορες αὐτοσχέδιες φιγοῦρες σὲ θέματα ποὺ τῆς ἔδιναν διάφοροι θεαταί. Πόση εὐγλωττία, πόση ἔκφρασις στὸ εὐκίνητο ἐκεῖνο σῶμα ποὺ ἔπερνε ἀλλεπάλληλες στάσεις ἄλλοτε εὔθυμες, ἄλλοτε τραγικές, ἄλλοτε χαρούμενες καὶ ἄλλοτε πονεμένες ! Ἦταν συγχρόνως μικρὸ κοριτσάκι καὶ ὥριμη γυναῖκα.

Ὅταν τελείωσε ἡ παράστασις ὁ Νταρὼντ σηκώθηκε κι' ἐγὼ τὸν ἀκολούθησα. Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ βρεθήκαμε σ' ἕνα σαλόνι ὅπου ἡ μεγάλες ἀπ' τὶς μαθήτριες ἄλλαζαν τὶς στολὲς τοῦ χοροῦ. Ἐκεῖ βρισκόταν καὶ ἡ Μαρία Ζελβὰν περιστοιχισμένη ἀπὸ ἕνα ὁλόκληρο πλῆθος ποὺ εἶχαν τρέξει νὰ τὴν συγχαροῦν μ' ἐνθουσιασμό.

Ὁ Νταρὼντ προχώρησε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέρος της μὲ ἕνα θάρρος σὰν νὰ τὴν γνώριζε ἀπὸ καιρό.

— Δεσποινίς, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ τραύλιζε ἀπὸ συγκίνησι, εἶσθε ἡ μεγαλείτερη καλλιτέχνις ποὺ ἔχω ἰδῆ στὴν ζωή μου.

Κλάμματα τοῦ ἤρθαν καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια ἐκεῖνα. Ἡ Μαρία Ζιλβὰν μ' ἕνα σεμνὸ χαμόγελο διεμαρτυρήθη γιὰ τὴν ὑπερβολὴ τοῦ κομπλιμέντου καὶ εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ γιὰ τὴν συγκίνησι τοῦ ἀγνώστου θαυμαστοῦ, τοῦ πῆρε τὸ χέρι καὶ τὸ κράτησε μερικὲς στιγμὲς στὸ δικό της.

Ἀλλὰ διαρκῶς ἔφθανε καὶ νέο πλῆθος θαυμαστῶν καὶ ἔτσι ἀναγκαστήκαμε νὰ παραμερίσομε. Περιμέναμε ἐκεῖ παράμερα ὥσπου ἡ Μαρία Ζελβὰν τελείωσε τὴν τουαλέττα της καὶ ὁ Νταρὼντ τὴν συνώδευσε ὡς τὸ ἁμάξι ποὺ τὴν περίμενε στὴν ἔξοδο.

Δὲν ξέρω πῶς τῆς μίλησε καὶ μὲ ποιὰ πρόφασι κατώρθωσε νὰ τὴν πείση νὰ τοῦ ὁρίση συνάντησι στὸ σπίτι της. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ ὁ ἴδιος μοῦ εἶπε ὅτι τὸν εἶχε δεχθῆ τὸ πρωῒ στὸ ξενοδοχεῖο της καὶ ὅτι εἶχαν μείνει συνομιλῶντας μαζὺ ἐπὶ ὧρες πολλές.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο βρισκόμαστε στὸ καφενεῖο τέσσαρες φίλοι ὁ Νταρὼντ, ὁ Χαλαντιέ, ἕνας ἄλλος συνάδελφος κι' ἐγώ. Ὁ Νταρὼντ διηγόταν τὴν παράστασι τῆς προηγουμένης καὶ τὸν θρίαμβο τῆς Μαρίας Ζελβάν.

— Καὶ ξέρετε καὶ κάτι ἄλλο ; μᾶς εἶπε κάποια στιγμή. Ἀπὸ τὴν ἐρχομένη ἑβδομάδα θὰ ἐγκατασταθῶ στὴν Γενεύη. Μάλιστα ! Μὴν γελᾶτε καθόλου. Ἡ Μαρία Ζελβὰν ἢ θὰ γίνη γυναῖκα μου ἢ θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου στὸν ἀέρα.

Ὁ Χαλαντιὲ καθὼς εἶχε τὸ ποτῆρι του στὰ χείλη ξέσπασε σ' ἕνα δυνατὸ χάχανο εἰρωνικὸ ποὺ ἔκανε νὰ χυθῆ τὸ κρασί του.

— Ἐν πρώτοις, εἶπε, εἴτε πρόκειται περὶ ρυθμικῆς γυμναστικῆς εἴτε περὶ κοινοῦ χοροῦ ἡ Μαρία Ζελβὰν εἶνε μιὰ χορεύτρια. Ἐξαιρετικὴ χορεύτρια, ἂν θέλετε, κορυφὴ στὸ εἶδος της, πάντως ὅμως χορεύτρια. Καὶ κανένας ἄνθρωπος ποὺ ἔχει ἀξιοπρέπεια δὲν παντρεύεται μιὰ χορεύτρια.

Ὁ Νταρὼντ ἀποκρίθηκε δύσθυμα.

— Αὐτὸς εἶνε ἕνας ἀφορισμὸς ὑπερμπουρζουαζίστικος.

Ὁ Χαλαντιὲ τοῦ εἶπε τότε μιὰ λέξι βαρειά. Ὁ Νταρὼντ τοῦ ἀπηύθυνε μιὰ ἄλλη ἀκόμη βαρύτερη κι' ἔτσι ἔφθασαν στὶς βρισιές.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι παρὰ τὴν ἐπέμβασι μου καὶ τὴν ἐπέμβασι τοῦ ἄλλου συναδέλφου μας ὡρίσθηκε μιὰ μονομαχία γιὰ τὸ πρωῒ τῆς ἑπομένης.

Ἡ μονομαχία ἐπρόκειτο νὰ γίνη κοντὰ στὴν Γκράντ-Ρού. Ἐγὼ ἤμουν ἕνας ἀπ' τοὺς μάρτυρας τοῦ Νταρὼντ. Εἶχα μιὰ ἀνησυχία φοβερὴ καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ Χαλαντιὲ ἦταν δεινὸς ξιφομάχος.

Τὰ πράγματα ἐξελίχθησαν μὲ ταχύτητα καταπληκτική.

Ὅταν φθάσαμε στὸ γήπεδο τῆς μονομαχίας, μόλις οἱ δυὸ ἀντίπαλοι τοποθετήθηκαν ὁ ἕνας ἀπέναντι στὸν ἄλλον, ὁ Νταρὼντ μὲ μιὰ ἔκφρασι τρελλοῦ ὥρμησε μὲ ὁρμὴ ἀφάνταστη, καταπληκτικὴ ἐναντίον τοῦ Χαλαντιὲ καὶ προτοῦ ἐκεῖνος προφθάση νὰ κινηθῆ τοῦ ἔχωσε τὸ σπαθί του κατάστηθα. Τοῦ εἶχε περάσει πέρα πέρα τὸν ἀριστερὸ πνεύμονα.

Μιὰ γενικὴ κραυγὴ ἀκούσθηκε, κραυγὴ ποὺ βγῆκε ἀπ' τὰ στόματα ὅλων μας, τοῦ θύματος, τοῦ φονηᾶ, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ γιατροῦ. Τὴν πολλαπλὴ ἐκείνη κραυγὴ διαδέχθηκαν στεναγμοὶ καὶ βογγητὰ τοῦ Νταρὼντ ποὺ ἀφοῦ ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐμβρόντητος, ἔννοιωσε ἀμέσως ὅλη τὴν φρικαλεότητα τῆς πράξεώς του κι' ἐπεχείρησε νὰ σκοτωθῆ μὲ τὸ ἴδιο σπαθί. Τοῦ τὸ πήραμε.

Τότε ὥρμησε πρὸς τὸ θῦμα του καὶ σπαρταρῶντας ὁλόκληρος μὲ φωνὴ ποὺ ράγιζε τὴν καρδιά του, τοῦ φώναξε.

— Χαλαντιέ, Χαλαντιέ, ἔλα, ἔλα, σήκω ! Φίλε μου ἀγαπημένε, δὲν τὸ ἤθελα. Μιὰ ἀδεξιότης ἦταν. Σήκω, ἔλα σήκω ! Ρίξε μιὰ ματιὰ στο φίλο σου !

Ἔπειτα γύρισε στὸν γιατρό :

— Γιατρέ μου, σῶσε τον ! Σὲ παρακαλῶ, σὲ ἱκετεύω, κάνε ὅ,τι μπορεῖς καὶ σῶσε τον !

Γύριζε διαρκῶς σὰν νευρόσπαστο πότε πρὸς τὸν γιατρὸ καὶ πότε πρὸς τὸν Χαλαντιὲ ποὺ ἦταν πειὰ νεκρός...

Πέρασαν ἀπὸ τότε τρεῖς μῆνες. Διαρκῶς ὁ Νταρὼντ μοῦ ἔλεγε:

— Ναί, ναί. Εἶχες δίκηο. Ἔπρεπε νὰ εἶχα μάθει ξιφασκία. Ἂν ἤξερα ξιφασκία θὰ τὸν εἶχα πληγώσει ἐλαφρὰ στὸ χέρι ἢ στὸ μπράτσο κι' ἔπειτα θ' ἀγκαλιαζόμαστε φιλιωμένοι πάλι. Ἔπρεπε νὰ εἶχα μάθει ξιφασκία !

Καὶ ὁ δυστυχὴς ἦταν ἀπαρηγόρητος. Δὲν μποροῦσε πειὰ οὔτε νὰ φάη, οὔτε νὰ κοιμηθῆ, οὔτε καὶ νὰ μιλήση. Τὸ γέλιο δὲν ἄνθισε πιὰ στὰ χείλη του ὡς χθὲς τὸ βράδυ ποὺ πέθανε κι' αὐτός, ψιθυρίζοντας διαρκῶς.

— Τοὐλάχιστον θὰ πάω νὰ βρῶ τὸν Χαλαντιὲ νὰ τοῦ ζητήσω συγγνώμην.. νὰ συμφιλιωθοῦμε !

Γιὰ τὴν Μαρία Ζελβὰν δὲν ἔκανε οὔτε μιὰ φορὰ κουβέντα ἀπ' τὴν τραγικὴ ἐκείνη ἡμέρα...

JEAN BLAIZE

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Ὦ Θάλασσα ! σὰν ἤμουνα παιδὶ
[ξεκινοῦσα
ἀπ' τὸ χωριό μου τὸ ἤρεμο κι'
[ἐρχόμουνα σὲ σένα
κι' ὧρες ρεμβὸς ἐκύτταζα πάνω
[ἀπὸ ἕνα βράχο
τὰ κύματά σου γύρω μου νὰ σκά-
[ζουν ἀφρισμένα.
Μέσα μου σάλευε ἡ ψυχὴ γιὰ μα-
[κρυνὰ ταξίδια
κ' ὀνειρευόμουν τὶς λαμπρές, με-
[γάλες πολιτεῖες
ὅπου θὰ ζοῦσα μιὰ ζωὴ φαντα-
[χτερή, παρόμοια
μὲ τὴ ζωὴ σὲ ξενικὲς ποὺ διάβαζα
[ἱστορίες.
Τώρα, ἀπὸ κεῖνον τὸν καιρὸ ἔχουν
[περάσει χρόνια·
τὰ βήματά μου ἔσυρα σὲ τόσους
[ξένους τόπους
κι' ἐγνώρισα ὅλες τὶς ζωὲς καὶ
ὅλους τοὺς ἀνθρώπους :
καὶ κουρασμένος ἔρχομαι σὲ Σένα,
[νὰ ξεχάσω
τῆς ταραγμένης μου ζωῆς τὴ μά-
[ταιη ἱστορία
μέσ' τὴ δική σου, ὦ Θάλασσα, με-
[γάλη ἀνησυχία.

Κ. Οὐράνης

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΜΠΕΗ

Ὁ στρατιώτης καὶ ὁ Μπέης τῆς Ταγγέρης. Τὸ παραμῦθι τοῦ σκλάβου. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ Μπέης. Ἡ προσευχὴ στὸν προφήτη Τὸ βῶδι, τ' ἀλέτρι καὶ τὸ κτῆμα. Ὁ παμπόνηρος βεζύρης καὶ τὰ πεντακόσια φλουριά, κλπ.

Στὸ στρατὸ τοῦ μπέη τῆς Ταγγέρης Χουσεῒν ὑπηρετοῦσε κάποτε, πιστὰ καὶ ἀφοσιωμένα, ἕνας στρατιώτης, ποὺ τὸν ἔλεγαν Μεχμέτ. Ὅταν ἔληξε ἡ θητεία του, ὁ Μεχμὲτ ἀπολύθηκε, ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ὁ στρατολόγος τὸν συνέλαβε στὸ χωριό του καὶ τὸν ξανάστειλε διὰ τῆς βίας στὸ στρατῶνα του. Τότε ὁ φτωχὸς Μεχμὲτ παρουσιάσθηκε στὸ μπέη ποὺ φημιζόταν γιὰ τὴν κρίσι του, γιὰ νὰ ζητήση τὸ δίκαιο του.

— Μπέη μου, τοῦ εἶπε, ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου ἦταν πολὺ πλούσιος ἄλλοτε καὶ εἶχε πολλοὺς σκλάβους. Ἕναν ἀπὸ τοὺς σκλάβους του αὐτοὺς ὁ πατέρας μου τὸν ἀγαποῦσε ξεχωριστὰ γιὰ τὴ φιλοπονία καὶ τὸ ζῆλο του. Γι' αὐτὸ στὸ τέλος μιὰ μέρα τὸν ἐφώναξε καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἐλευθερία του. Ἀπὸ τότε ὅμως, περίεργο πρᾶγμα, οἱ δουλειὲς τοῦ πατέρα μου δὲν πήγαιναν καθόλου καλά, ἔχασε τὴν περιουσία του καὶ πέθανε φτωχός. Ἔτσι ἐγὼ τώρα εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δουλεύω ἀπ' τὸ πρωῒ ἴσαμε τὸ βράδυ γιὰ νὰ κερδίζω τὸ ψωμί μου. Ἂν εἶχα ὅμως αὐτὸν τὸ σκλάβο ποὺ ἀπελευθέρωσε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου, θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω καλὰ γιατὶ θὰ τὸν ἔβαζα νὰ ἐργάζεται στὴ θέση μου. Ἦρθα λοιπὸν νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσης τὴν ἄδεια νὰ ξαναπάρω τὸ σκλάβο τοῦ πατέρα μου.

Ἄρχισε νὰ τοῦ διηγεῖται τὴν ἱστορία του

— Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη, ἀπάντησε ὁ μπέης. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀφήνεται μιὰ φορὰ ἐλεύθερος ἀπὸ τὸν ἀφέντη του, μένει ἐλεύθερος γιὰ ὅλη του τὴ ζωή.

— Μὰ τότε, μπέη μου, γιατὶ ἐσὺ δὲν κάνεις αὐτὰ ποὺ λές ; εἶπε ὁ στρατιώτης.

Ὁ μπέης κατσούφιασε καὶ θύμωσε στὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν αὐθάδεια τοῦ στρατιώτη. Ἔπειτα ὅμως σκέφθηκε ὅτι ὁ στρατιώτης θὰ ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του ἀδικημένο γιὰ νὰ τοῦ τάλεη αὐτὰ καὶ τὸν διέταξε νὰ τοῦ πῆ τί τοῦ συμβαίνει.

Ὁ στρατιώτης τότε τοῦ διηγήθηκε τὴν ὑπόθεσή του καὶ ὁ μπέης τοῦ εἶπε :

— Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ γυρίσης στὸ χωριό σου, ἐκτὸς ἂν θέλης νὰ μείνης στὸ στρατό μου μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ λοχαγοῦ !

***

Μιὰ μέρα ἕνας ὑπήκοος τοῦ μπέη πῆγε νὰ τοῦ παραπονεθῆ γιὰ μιὰ ἀδικία ποὺ τοῦ εἶχε κάνει ἕνας ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ κράτους. Ὁ ὑπήκοος αὐτὸς ἦτανε γέρος καὶ μιλοῦσε τόσο μπερδεμένα, ὥστε ὁ μπέης βαρέθηκε πειὰ νὰ τὸν ἀκούη καὶ στὸ τέλος τοῦ εἶπε μὲ πεῖσμα.

— Πήγαινε, δὲν ἔχεις δίκηο καὶ ὅ,τι ἔπαθες σοῦ ἄξιζε νὰ τὸ πάθης !

Ὁ γέρος σήκωσε τότε τὰ χέρια του στὸν οὐρανὸ καὶ ἄρχισε νὰ προσεύχεται.

Ὁ μπέης τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία.

— Τί ζητᾶς ἀπ' τὸν Προφήτη καὶ προσεύχεσαι ; τὸν ρώτησε.

— Ζητῶ νὰ σὲ κρίνη μιὰ μέρα ὅπως ἐσὺ ἔκρινες ἐμένα τώρα, ἀποκρίθηκε ὁ γέρος.

Ὁ μπέης ἐσκέφθηκε τότε πὼς ἂν ὁ Προφήτης ἄκουγε τὴ δέηση τοῦ φτωχοῦ ὑπηκόου του, δὲν θὰ περνοῦσε καθόλου καλὰ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως.

— Γιὰ ξαναπές μου τὸ παράπονό σου εἶπε, ἴσως νὰ μὴν κατάλαβα καλὰ τὴν πρώτη φορά. Ἄνθρωποι εἴμαστε.

Ὁ γέρος ξαναδιηγήθηκε τότε τὴν ὑπόθεσή του καὶ αὐτὴν τὴ φορὰ ὁ μπέης τὸν ἐδικαίωσε.

***

Ἦτανε λοιπὸν καλὸς καὶ δίκαιος ὁ μπέης Χουσεΐν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπήκοοί του ἔκαμναν ὅ,τι μποροῦσαν γιὰ νὰ διευκολύνουν τὴ δίκαια κρίση του.

Μιὰ μέρα ἕνας φτωχὸς ἀνθρωπάκος τὸν περίμενε ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι του. Μόλις ὁ μπέης ἐβγῆκε στὸ δρόμο, ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε στὰ πόδια του.

— Τί ἔχεις καὶ τί θέλεις ; τὸν ἐρωτᾶ ὁ μπέης.

— Συμφορὰ μου ! μπέη μου, μοῦ συνέβη ἕνα μεγάλο κακό !

— Ποιὸ εἶνε τὸ κακὸ ποὺ σὲ βρῆκε.

Τότε ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τοῦ διηγεῖται τὴν ἱστορία του.

— Ἔχω ἕνα χωραφάκι, τοῦ εἶπε, ποὺ συνορεύει μὲ τὸ κτῆμα ἑνὸς μεγάλου ἄρχοντα. Χθὲς καθὼς ὄργωνα τὸ χωράφι μου, ὄργωνε κ' ἕνας σκλάβος δίπλα στὸ χωράφι τοῦ ἄρχοντα. Ξαφνικὰ δὲν ξέρω πῶς ἔγινε καὶ τὸ ἕνα βῶδι ξέφυγε ἀπὸ τὸ ζυγό, ἔτρεξε καὶ ἐσκότωσε μὲ τὰ κέρατά του ἕνα βῶδι τοῦ ἄρχοντα...

— Κ' ἔπειτα ; ἐρωτᾶ ὁ μπέης.

— Ἔπειτα, λέγει ὁ χωρικός, ἐπῆγα στὸν καδῆ μαζὺ μὲ τὸν ἐπιστάτη τοῦ ἄρχοντα καὶ ὁ καδῆς εἶπε πώς, ἀφοῦ τὸ βῶδι μου ἐσκότωσε τὸ βῶδι τοῦ γειτονά μου, αὐτὸς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πάρη τὸ δικό μου βῶδι.

— Πολὺ σωστά ; ἀποκρίθηκε ὁ μπέης.

— Ἐδίκασε λοιπὸν σωστὰ ὁ καδῆς, μπέη μου ; λέγει τότε ὁ χωριάτης. Μὰ τί σοῦ εἶπα ; Συγχώρησε με μπέη μου, τάχασα μπροστά σου καὶ σοῦ εἶπα ἄλλ' ἀντ' ἄλλων...

— Τί μοῦ ψάλλεις αὐτοῦ ; λέγει ὁ μπέης θυμωμένος.

— Ναί, μπέη μου, σοῦ εἶπα πὼς τὸ δικό μου τὸ βῶδι σκότωσε τὸ βῶδι τοῦ ἀφέντη, ἐνῶ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔγινε ἔτσι καὶ ἀπ' ἐναντίας τὸ βῶδι τοῦ ἄρχοντα σκότωσε τὸ βῶδι τὸ δικό μου...

— Τὸ ἴδιο κάνει ! ἀπαντᾶ ὁ μπέης Χουσεΐν.

— Δὲν κρίνεις καθόλου τὸ ἴδιο, μπέη μου, γιατὶ ὁ καδῆς ἀντὶ ν' ἀποφασίση πὼς εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ πάρω τὸ βῶδι τοῦ ἀφέντη, εἶπε πὼς δὲν εἶχα δικαίωμα νὰ ἀποζημιωθῶ !

— Καὶ γιατί ; κάνει ὁ μπέης.

— Γιατί, ἄρχοντά μου, ὁ γείτονάς μου, ὅπως σοῦ εἶπα, εἶνε ἕνας μεγάλος ἄρχοντας καί, σὰν τέτοιος ποὺ εἶνε, στέκει παραπάνω ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη.

— Κανένας στὸ μπεϊλῆκι τὸ δικό μου δὲν στέκει παραπάνω ἀπ' τὴ δικαιοσύνη ! λέγει αὐστηρὰ ὁ μπέης Χουσεΐν.

— Καὶ σὺ ἀκόμα, μπέη μου ; κάνει πονηρὰ ὁ χωριάτης.

— Καὶ γὼ ἀκόμα ;

— Μπέη μου, λέγει τότε ὁ χωριάτης, ἂν εἶνε ἔτσι, πὲς τότε νὰ μοῦ δώσουν ἕνα βῶδι ἀπ' τὸ στάβλο σου, γιατὶ τὸ βῶδι ποὺ σκότωσε τὸ δικό μου ἀνῆκε στὴν ἀφεντιά σου !

— Τότε διαφέρει, ἐξακολούθησε ὁ μπέης Χουσεΐν, γιατί, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ μένα, ἐγὼ σοῦ δίνω ὄχι μονάχα τὸ βῶδι μὰ καὶ τὸ ἀλέτρι, κι' ὄχι μονάχα τὸ ἀλέτρι ἀλλὰ καὶ τὸ χωράφι ποὺ συνορεύει μὲ τὸ δικό σου !

***

Ὁ μπέης εἶχε ἕνα βεζύρη παμπόνηρο, ὁ ὁποῖος, ὑπηρετῶντας τὸν ἀφέντη του ἐφρόντιζε νὰ ὑπηρετῆ ταυτοχρόνως καὶ τὸν ἑαυτό του. Ἔκαμνε διάφορες ἐπιχειρήσεις καὶ εἶχε μαζέψη ἄφθονα πλούτη. Κάποτε ὁ μπέης εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Φωνάζει λοιπὸν τὸ βεζύρη του, καὶ τοῦ λέγει πὼς χρειαζότανε ἕνα δυὸ χιλιάδες φλουριά, ἐνῶ πραγματικὰ χρειαζόταν μόνο πεντακόσια.

Παραδόξως ὅμως ὁ βεζύρης αὐτὴν τὴ φορὰ δὲν μίλησε γιὰ δυσκολίες οὔτε φάνηκε νὰ τὸν ἐτρόμαξε τὸ ποσό.

— Δυὸ χιλιάδες φλουριά ; θὰ τάχης μπέη μου ! Θὰ σοῦ τὰ δώσω ἐγώ !

— Ἐσύ ; κάνει ἔκπληκτος ὁ μπέης Χουσεΐν, γιατὶ ἡ τσιγκουνιὰ τοῦ βεζύρη ἦταν ξακουστή.

— Ναί, ἐγώ, ἐπαναλαμβάνει ὁ βεζύρης. Καὶ νὰ πῶς : θὰ σοῦ δώσω μονάχα τὰ πεντακόσια. Καὶ σὺ φωνάζεις τότε τὸ Μουσταφᾶ, τὸ Χαλὶλ καὶ τὸν Ἐμὶν καὶ θὰ τοὺς πῆς ὅτι σοῦ ἐδώρησα τὰ χρήματα αὐτά. Φυσικὰ αὐτοί, ἂν εἶνε ἀφοσιωμένοι στὸν ἀφέντη τους, θὰ σπεύσουν νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά μου, καὶ ἔτσι θὰ ἔχης τὶς δυὸ χιλιάδες ποὺ ζητᾶς.

— Σύμφωνοι, τοῦ εἶπε, θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ λές.

Ἀργότερα ὅμως ὁ μπέης, ὅταν καλοσκέφθηκε τὸ πρᾶγμα, κατάλαβε τὴν πονηρία τοῦ βεζύρη του. Ὁ Μουσταφᾶς, ὁ Χαλὶλ καὶ ὁ Ἐμὶν ἦταν τρεῖς ἔμποροι τοῦ μπεϊλῆκιοῦ ποὺ συναγωνιζόντανε τὸ βεζύρη στὶς ἐπιχειρήσεις του. Ὁ βεζύρης ἦταν πολὺ πλούσιος καὶ πεντακόσια φλουριὰ δὲν τοῦ ἐστοίχιζαν καὶ μεγάλα πράγματα. Οἱ ἄλλοι ὅμως, ἂν ἔδιναν ἀπὸ πεντακόσια φλουριὰ ὁ καθένας, θὰ λιγόστευαν πάρα πολὺ τὴν περιουσία τους καὶ ἔτσι θὰ ἔπαυαν νὰ εἶνε ἐπικίνδυνοι συναγωνισταὶ τοῦ βεζύρη. Νὰ ἀρνηθοῦν πάλι δὲν θὰ μποροῦσαν, γιατὶ θὰ φοβοῦνταν μήπως πέσουν στὴ δυσμένεια τοῦ μπέη, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἦταν πολὺ χειρότερο. Ὅπως κι' ἂν ἐρχόταν λοιπὸν τὸ πρᾶγμα ὁ βεζύρης θὰ ἔβγαινε κερδισμένος.

Ὁ μπέης ὅταν κατάλαβε τὴν πονηρία τοῦ βεζύρη του χαμογέλασε. Ἐφώναξε τοὺς τρεῖς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἐξήγησε τὴν ὑπόθεση χωρὶς νὰ τοὺς πάρη πεντάρα, ἀφοῦ ἐξάλλου δὲν τοῦ χρειαζότανε περισσότερα ἀπὸ πεντακόσια φλουριά. Ἐπῆρε ὅμως τὰ πεντακόσια φλουριὰ τοῦ βεζύρη ὁ ὁποῖος τὴν ἔπαθε στὰ γερὰ αὐτὴ τὴ φορά.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ J. MARNI

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

(Στὸ δάσος τῆς Βυλώνης. Ἕνα κλειστὸ αὐτοκίνητο σταματημένο στὸ λιθόστρωτο. Στὸ ἕνα του παράθυρο, τοῦ ὁποίου τὸ στὸρ εἶνε μισοκατεβασμένο, φαίνεται μιʼ ἀνθοδέσμη ἀπὸ βιολέττες. Σεπτέμβριος, 4 ἡ ὥρα τʼ ἀπόγευμα).

Ο ΣΩΦΕΡ πολὺ νέος μὲ λιβρέα πράσινη μὲ χρυσᾶ κουμπιά. Καθισμένος στὴ θέση του διαβάζει ἐφημερίδα.

Η ΚΥΡΙΑ ΦΡΑΙΜΙΕΛ, 20 25 χρόνων, μὲ χαρακτηριστικὰ γλυκὰ καὶ συμπαθῆ. Κάθεται μέσα στὸ αὐτοκίνητο.

Η ΚΥΡΙΑ ΣΕΝ, σύζυγος τοῦ περιφήμου μυθιστοριογράφου Μαξίμου Σὲν 40—45 χρόνων. Μαλλιὰ γκρίζα, πρόσωπο μαραμένο, μεγάλα μαῦρα μάτια, μὲ βλέμμα κουρασμένο. Πλησιάζει τὸ αὐτοκίνητο τῆς κυρίας Φραιμιὲλ καὶ ἀνοιγει τὴν πόρτα του.

Η Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*ὀπισθοχωρῶντας*).— Τί θέλετε; Ἀπατᾶσθε, κυρία...

Κα ΣΕΝ.— Δὲν πιστεύω, κυρία.

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Σᾶς εἶπα πὼς κάνετε λάθος ! (*Τρομαγμένη θέλει νὰ κατέβη ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου*).

Κα ΣΕΝ.— Μὴ φοβᾶστε ! Μὴ φεύγετε ! Πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω ! (*Βγάζει καὶ τῆς δείχνει ἕνʼ ἀνοιχτὸ γράμμα*). Δὲν εἶνε δική σας ἡ ἐπιστολὴ αὐτή ;

(Ἡ κυρία Φραιμιὲλ κατάπληκτη κυττάζει τὸ γραμμα χωρὶς νʼ ἀπαντήση).

Κα ΣΕΝ, (*δίνοντάς της τὸ γράμμα*).— Δὲν εἶνε δικό σας ;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*συνερχομένη ἀπὸ τὴν ταραχή της, τολμηρά*).— Μάλιστα, εἶνε δικό μου.

Κα ΣΕΝ.— Θέλω νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια σχετικῶς μὲ τὸ γράμμα αὐτό. Μπορεῖτε νὰ κατεβῆτε μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Τί θέλετε νὰ μοῦ πῆτε ; Δὲν σᾶς γνωρίζω. Ποιά εἶστε ;

Κα ΣΕΝ.— Εἶμαι ἡ κυρία Σέν.

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*κατακκόκινη*).— Ἡ μητέρα τοῦ Μαξίμου Σέν, τοῦ μυθιστοριογράφου;

Κα ΣΕΝ, (*μὲ γλυκύτητα*).— Ὄχι, ἡ γυναῖκα του.

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*μπερδεμένη*).— Ὤ ! συγνώμην, κυρία... Δὲν ἤξερα... Δὲν ἐπίστευα...

Κα ΣΕΝ.— ...ὅχι ὁ Μάξιμος Σὲν εἶνε παντρεμμένος καὶ μάλιστα μὲ μιὰ τόσο γρηὰ γυναῖκα ; Δὲν εἶνε πράγματι πολὺ γνωστὸ ὅτι εἶνε παντρεμμένος, μὰ αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια... Θέλετε νὰ μοῦ παραχωρήσετε μερικὰ λεπτὰ γιὰ νὰ συνομιλήσουμε, κυρία ;...

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*διστάζοντας*)— Μά... κυρία...

Κα ΣΕΝ, (*στὸν ἴδιο γλυκὸ τόνο*).— Σᾶς παρακαλῶ πολύ !

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Τότε ἀνεβῆτε στὸ αὐτοκίνητό μου.

(Ἡ κ. Σὲν μπαίνει στὸ αὐτοκίνητο καὶ κάθεται διπλα στὴν κ. Φραιμιέλ).

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*στὸ σωφέρ*).— Τράβα σιγὰ στὴ λεωφόρο.

Κα ΣΕΝ.— Ἐν πρώτοις, κυρία, πρέπει νὰ σᾶς τονίσω ὅτι δὲν σᾶς μιλάει αὐτὴ τὴ στιγμὴ μιὰ ζηλότυπος σύζυγος.

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*στενοχωρημένη*).— Ἐν τούτοις...

Κα ΣΕΝ.— Ναί, τὸ ἀναγνωρίζω, τὸ διάβημά μου αὐτὸ κοντά σας, διάβημα ἀλλόκοτο, ἀστεῖο μάλιστα, παρουσιάζει ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς ζήλειας. Ὡστόσο σᾶς τὸ ἐπαναλαμβάνω, δὲ ζηλεύω καθόλου τὸ σύζυγό μου... Ἤμουν ἄλλοτε τρομερὰ ζηλιάρα... Ζηλιάρα μέχρι ἀγωνίας, μέχρις αὐτοκτονίας ! Σήμερα τελείωσαν ὅλα ! Ὁ Μάξιμος ἔχει ἕνα σωρὸ φιλενάδες, μὰ ἐγὼ δὲν τὸν ζηλεύω καθόλου.

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Τ... κυρία ;

Κα ΣΕΝ.— Τότε ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται. Ἐγράφατε τελευταῖα δύο ἐπιστολὲς στὸ σύζυγό μου. Ἡ ἐπιστολὲς σας αὐτὲς ἔμειναν χωρὶς ἀπάντηση. Ξέρετε, γιατί ;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Γιατὶ ἔπεσαν στὰ χέρια σας χωρὶς ἄλλο...

Κα ΣΕΝ.— Ὄχι ! ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Μάξιμος ὁ ὁποῖος δημοσιεύει αὐτὲς τὶς ἡμέρες στὴ «Λευκὴ Ἐπιθεώρηση» τὸ μεγάλο μυθιστόρημά του «Τριπλῆ Καρδιά» εἶνε ἀπησχολημένος στὸ νὰ ζήση τὸ μυθιστόρημά του αὐτό... Καταλαβαίνετε, κυρία... Ἔχει αὐτὴ τὴ στιγμὴ τρία ἐρωτικὰ εἰδύλλια, ποὺ τὸν συγκρατοῦν, ποὺ δὲν τὸν ἀφήνουν οὔτε στιγμὴ ἐλεύθερο !..

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*περιφρονητικά*).— Ὥστε αὐτὸς σᾶς ἀνέθεσε νὰ μοῦ...

Κα ΣΕΝ.— Ὄχι, ὄχι αὐτός ! Ἀκοῦστε... Τὴν περασμένη ἑβδομάδα, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα στὸ σπίτι, ἔρριξε ἀπάνω στὸ γραφεῖο του, ἕνα μάτσο γράμματα λέγοντάς μου : «Νά, διάβασέ του αὐτά. Ἀπάντησε σʼ ὅλα ὅσα ἀξίζουν τὸν κόπο καὶ τὰ ὑπόλοιπα κάψʼ τα !.» Ὤ ! ἂν ἠξέρατε πόσες ἐπιστολὲς λαβαίνουν οἱ φημισμένοι συγγραφεῖς !.. Ἡ ἐπιστολὲς αὐτὲς εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνώνυμες, ὑβριστικές, καμμιὰ φορὰ αἰσχρές, σπανίως δὲ κολακευτικές... Λοιπόν, μέσα στὸ βοῦρκο τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν, βρῆκα σὰν ἕνʼ ἄνθος τὴ δική σας ἐρωτικὴ ἐξομολόγηση... Ἦταν ἀσύνετο βέβαια αὐτὸ ποὺ κάνετε νὰ ἐκμυστηρευθῆτε τὸν ἔρωτά σας, πρὸς ἕνα ἄνθρωπο ποὺ δὲν σᾶς ξέρει, μὰ ἡ ἐπιστολή σας ἦταν τόσο εἰλικρινής ! Ἔτσι ὅπως εἶστε πράγματι σᾶς φανερώνει τὸ γράψιμό σας : πολὺ νέα, ἐνθουσιώδη, ἐρωτευμένη ὄχι μὲ τὸν ἄνθρωπο ἀλλὰ μὲ τὸν συγγραφέα τῆς «Τριπλῆς Καρδιᾶς»... Πέστε μου, δὲν ἐμάντεψα καλά ;..

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*μὲ φωνὴ ποὺ τρέμει*).— Τὸ αἴσθημα ποὺ εἶχα γιὰ τὸν κ. Σὶν ἦταν, πράγματι, θαυμασμός, ἕνας τρυφερὸς θαυμασμός... Ὅταν μὲ τὶς ἐπιστολές μου αὐτὲς τοῦ ζήτησα νὰ τὸν γνωρίσω, δὲν εἶχα καμμιὰ δευτερεβουλία, ἡ ὁποία νὰ μὲ κάνη νὰ κοκκινίζω τώρα...

Κα ΣΕΝ.— Τὸ ξέρω αὐτό... Ἤμουν βέβαια γιʼ αὐτό... Γιατί, ξέρετε, ἦρθα καὶ στὸ πρῶτο ραντεβοῦ ποὺ τοῦ εἴχατε δώσει καὶ στὸ ὁποῖο ἐκεῖνος δὲν ἦρθε... Εἴχατε μάλιστα κοντά σας ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι ποὺ σᾶς μοιάζει πολύ. Εἶνε δικό σας ;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Ναί, ἦταν ἡ Μέριεμ, ἡ κόρη μου. (*Διστάζοντας*). Ζῶ μόνη μου μὲ τὴ Μέριεμ.. Ὁ σύζυγός μου πέθανε πρὸ τριῶν χρόνων... Δὲν ἔχω πειὰ οἰκογένεια.. Εἶμαι πολὺ μόνη... Πλήττω πολύ.. Ὤ, πῶς πλήττω.. Γιʼ αὐτὸ διαβάζω, διαβάζω, διαβάζω... καί..

Κα ΣΕΝ.— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... ἤλπιζα ὅτι ἡ ἀποτυχία στὸ πρῶτο αὐτὸ ραντεβοῦ θὰ σᾶς ἀπεθάρρυνε ἴσως, μὰ σεῖς γράψατε πάλι στὸ σύζυγό μου καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ τοῦ δίνατε ραντεβοῦ σὲ αὐτοκίνητο, σʼ ἕνα αὐτοκίνητο κλειστό ! Τί συνέβαινε τάχα στὸ μυαλό σας ποὺ σᾶς ἔκανε νὰ ἐπιδιώξετε νὰ τὸν συναντήσετε μέσα στὴν ἐρωτικὴ ἀτμόσφαιρα ἑνὸς κλειστοῦ αὐτοκινήτου ! Σκέφτηκα ὅτι δὲν ἔκανε νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ τὸν περιμένετε τοῦ κάκου... Σκέφτηκα ὅτι ἔτσι ἡ ἐπιθυμία σας νὰ γνωρίσετε τὸ Μάξιμο θὰ ἐρεθιζόταν καὶ θὰ μεγάλωνε ἀκόμα περισσότερο... Ὡστόσο, δίσταζα τί ἔπρεπε νὰ κάνω.. Ἂν μποροῦσα νὰ σᾶς εἰδοποιήσω !.. Μὰ δὲν εἴχατε διεύθυνση στὸ γράμμα σας ! Καταλάβαινα ὅτι δὲν ἦταν σωστό, μιὰ καὶ ἤξερα τὸ μυστικό σας, νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ ἐλπίζετε, νὰ ὑποφέρετε χωρὶς λόγο... Καὶ γιʼ αὐτὸ ἦρθα... ἦρθα ἐγὼ ἀντὶ τοῦ συζύγου μου... (*Σύντομη σιωπή*). Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ σᾶς ἔβγαλα ἀπὸ τὸ ὄνειρό σας ;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*πολὺ συγκινημένη*).— Ναί... ναί !.. Ἔχετε δίκηο... Ἦταν ἕνα ὄνειρο ἄρρωστο, ἀφηρημένο, ἔνοχο... μά, Θεέ μου, πῶς ἐτιμωρήθηκα !.. (*Στρέφει ἀλλοῦ τὸ κεφάλι της καὶ σκουπίζει κρυφὰ τὰ δάκρυά της*).

Κα ΣΕΝ.— Ὤ, πρὸ πάντων μὴν κλαῖτε !.. Μὴν κλαῖτε !.. Σᾶς ἱκετεύω !... Ἂν ξέρατε γιὰ ποιὸν ἄνθρωπο κλαῖτε... Ἀκοῦστε με ! Πιστέψτε με... Ἡ ψυχὴ ἡ πιὸ μπερδεμένη στὸν κόσμο, ἡ πιὸ ἀκαθόριστη, ἡ πιὸ ἐπιπόλαια καρδιά, μιὰ καρδιὰ ἀπὸ ἄμμο, μιὰ ἀγρία ματαιοδοξία, νὰ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον θαυμάζετε, νὰ ἐκεῖνος στὸν ὁποῖον ἐγράφατε... Κοιτάξτε με !... Εἶμαι μιὰ ἡλικιωμένη γυναῖκα, σχεδὸν μιὰ γρηά... Πρὸ ὀλίγου σεῖς ἡ ἴδια μὲ πήρατε γιὰ μητέρα τοῦ συζύγου μου... Ἔ, λοιπόν, αὐτὸς εἶνε πιὸ μεγάλος ἀπὸ μένα... Μόνο ποὺ ὁ τεράστιος ἐγωϊσμός του τὸν διατηρεῖ νέον καὶ ὡραῖον ἀκόμα, ἐνῶ ἐγὼ ἔχω τόσες καὶ τόσες θλίψεις ποὺ μὲ γέρασαν πρόωρα...

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Ὤ κυρία !.. (*Σιωπή*).

Κα ΣΕΝ.— Ἔχετε τὴν καλοσύνη νὰ σταματήσετε τὸ αὐτοκίνητο ;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*στὸ σωφέρ*).— Σωφέρ, στάσου !..

Κα ΣΕΝ.— Ποῦ βρισκόμαστε ἐδῶ ; Δὲν ξέρω καὶ τόσο καλὰ τὸ Δάσος...

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Μοῦ φαίνεται πὼς εἴμαστε κοντὰ στὴ λίμνη. (*Στὸ σωφέρ, ὁ ὁποῖος σταμάτησε ἐντωμεταξὺ τὸ αὐτοκίνητο*). Σωφέρ, μπορεῖ ἡ κυρία να βρῆ ἐδῶ εὔκολα ταξὶ γιὰ νὰ γυρίση στὸ Παρίσι...

ΣΩΦΕΡ.— Ὤ, βέβαια !. Αὐτὴ τὴν ὥρα δὲ λείπουν τὰ ταξὶ ἀπὸ δῶ... Στὸν Καταρράκτη θὰ σταθμεύουν πολλά. Θέλετε νὰ πᾶμε ἐκεῖ ;

Κα ΣΕΝ.— Ὄχι, εὐχαριστῶ. (*Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο*). Χαίρετε, κυρία !...

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Χαίρετε, κυρία !... (*Διστάζοντας λίγο*). Κυρία !...

Κα ΣΕΝ.— ...;

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ.— Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ σᾶς σφίξω τὸ χέρι.

Κα ΣΕΝ.— Κʼ ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ σᾶς σφίξω τὸ χέρι.

(Ἀλλάζοντας μιὰ γρήγορη πλὰ δυνατὴ χειραψία).

Κα ΣΕΝ, (*δείχνοντας τὴν ἀνθοδέσμη ποὺ μαραίνεται πλάϊ στὸ τζάμι τοῦ αὐτοκινήτου*)— Δόστε μου αὐτὲς τὶς βιολέττες !

Κα ΦΡΑΙΜΙΕΛ, (*κοκκινίζοντας*).— Ὤ ! ὄχι.

Κα ΣΕΝ.— Ναί !.. Δόστε τές μου..

(Ἡ κυρία Φραιμιὲλ τῆς δίνει τὴν ἀνθοδέσμη).

Κα ΣΕΝ, (*ἐνῶ τὴ μυρίζεται, πολὺ σιγά*).— Θὰ τὶς βάλω ἀπάνω στὸ γραφεῖο του.. Χαίρετε !..

(Ἀπομακρύνεται. Ἡ κυρία Φραιμιὲλ τὴν παρακολουθεῖ μερικὰ λεπτὰ μὲ τὸ βλέμμα. Ἔπειτα σωρειάζεται σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ αὐτοκινήτου της καὶ κλαίει πικρά, πονεμένα...)

J. MARNI

ΕΡΩΤΙΚΟ ΚΑΙ ΛΩΠΟΔΥΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΡΣΕΔΕΣ Ἢ ΠΥΡΓΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Καλά, καλά ! ἔκαμε μʼ ἀνυπομονησία ὁ Ἄγης, κόβοντας αὐτὸ τὸ ἐγκώμιο τῆς Μερσεδές, πάντα μὲ τὴν ἰδέα πῶς θἄταν κανένα παλιοκόριτσο, ἴσως καὶ καμμιὰ ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ Ἐστεμπάν, ποὺ τὴν εἶχαν οἱ λωποδύτες νὰ τοῦ τὴν παρουσιάσουν γιὰ κόρη τοῦ ψευτοτραπεζίτη... Σᾶς εἶπα ὅτι δὲν δίνω πεντάρα, ἂν δὲν ἰδῶ τὰ πειστήρια.

— Μὰ δὲν τὰ ἔχω ! φώναξε μὲ ἀπελπισία ὁ Μικέλε. Πᾶμε μιὰ στιγμὴ νὰ σᾶς τὰ δείξω, νὰ σᾶς τὰ δώσω ;

— Στὸ Ξενοδοχεῖο τοῦ Στέμματος ;

— Μάλιστα. Μπορεῖ νὰ ἰδῆτε καὶ τὴν κόρη του Μερσεδές...

— Ὄχι εὐχαριστῶ ! Τώρα θὰ πάω νὰ κοιμηθῶ στὸ δικό μου Ξενοδοχεῖο,—κιʼ ἡ κυρία Μερσεδὲς πιστεύω νὰ κοιμᾶται—καὶ στὶς δέκα, ἕντεκα, τὸ πρωΐ, μοῦ τὰ φέρνετε.

— Κιʼ ὁ κακόμοιρος ὁ Ἐστεμπὰν τί θὰ γίνη ;

— Ἂς κρυφθῆ πουθενὰ ὡς αὔριο... αὐτὸς ξέρει...

— Ἀδύνατο !.. Θὰ τὸν πιάσουν καὶ εἶνε ἁμαρτία.. Δόστε του τουλάχιστον κάτι τί γιὰ νὰ μπορέση νὰ φύγη, καὶ τοῦ στέλνομε ἔπειτα τὰ ρέστα.

— Οὔτε πεντάρα !.. Εἶπα !

Ὁ Μικέλε ἐπέμενε. Ἀλλὰ κιʼ ὁ Ἄγης τὸ ἴδιο. Μιὰ στιγμὴ σηκώθηκε γιὰ νὰ τοὺς ἀφήση. Ὁ Μικέλε τότε μὲ ἀπότομο κίνημα ποὺ τὸ δικαιολογοῦσε ὁ τρόμος του τάχα γιὰ τὴν τύχη τοῦ Ἐστεμπάν, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ ξανακαθήση.

— Λυπηθῆτε τον !.. γιὰ τὸ Θεὸ !. Εἶνε οἰκογενειάρχης σᾶς εἶπα !.. Ἔχει πέντε παιδιά, τὰ τρία κορίτσια !.. Καὶ χάνεται γιʼ ἀγάπη μας !

— Οὔφ !.. ἔκαμε ὁ Ἄγης. Ἐπιτέλους δὲν κρατῶ ἀπάνω μου χρήματα.

— Μὰ δὲν εἴπατε ὅτι τὰ φέρατε ὅλα ;

— Ναί, μὰ τὰ ἔχω στὴν Τράπεζα. Τὰ ἔστειλα ἀπὸ κεῖ νὰ μὲ περιμένουν ἐδῶ. Αὔριο θὰ πάω νὰ τὰ πάρω. Αὔριο !

— Σὲ ποιὰ Τράπεζα ; ρώτησε ὁ Μικέλε.

— Στὴν Ἐθνική, ἀποκρίθηκε ὁ Ἄγης. Δὲν θὰ σᾶς γελάσω, ἔννοια σας...

— Μὰ θἄχετε κιʼ ἀπάνω σας κάτι τί, δὲν γίνεται...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη—φιλονεικοῦσαν ἔτσι περισσότερο ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας—μπῆκε στὸ καφφενεῖο ὁ κουριέρης τοῦ Ἴγγλες.

Προχώρησε λίγο στὸ δρόμο.

—Σενὸρ Μάρμορας, εἶπε στὸν Ἄγη, τʼ ἀμάξι σᾶς περιμένει. Σᾶς περιμένουν στὸ σαλόνι τοῦ Ξενοδοχείου κʼ οἱ φίλοι σας. Δὲν θὰ κοιμηθοῦν, μοῦ εἶπαν, ἂν δὲν σᾶς ἰδοῦν.

— Ἀμέσως, ἔφθασα !...

Ὁ κουριέρης βγῆκε ἔξω καὶ ἡ φιλονεικία ἐξακολούθησε. Ὁ Μικέλε ἄρχισε καὶ νʼ ἀγριεύη. Καὶ στὸ τέλος ἐδήλωσε καθαρά, ὅτι δὲν θἄφινε τὸν Ἄγη νὰ φύγη, ἂν δὲν ἐξασφάλιζε πρῶτα τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἐκινδύνευε τὸ κεφάλι του.

— Αὐτὰ δὲν εἶνε ἀστεῖα !... εἶπε. Δὲν παίζουν ἔτσι μὲ τὴν τιμὴ καὶ τὴ ζωὴ ἑνὸς δυστυχισμένου.

Ὁ Ἄγης βρέθηκε στὰ στενά. Ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ἔπρεπε τώρα νὰ βγάλη, γιὰ νὰ γλυτώση : ἢ τὸ πιστόλι του ἢ τὸ πορτοφόλι του. Δὲν ἦταν καθόλου δειλός. Εἶχε μάλιστα καὶ τὴν πεποίθηση πὼς οἱ παλιάνθρωποι ἐκεῖνοι θὰ τὤσκαζαν μόλις ἔβλεπαν πιστόλι. Ἀλλὰ φοβήθηκε τὸ σκάνδαλο. Μόνος, ἄγνωστος, ξένος, μόλις πάτησε τὸ πόδι του σὲ κείνη τὴν πόλη, νὰ κάμη φασαρία, δὲν τοῦ ἔρχουνταν καλά. Θὰ τὸν περικύκλωναν, θὰ τὸν ἔπιαναν, θὰ τὸν ἐξέταζαν, θὰ τὸν ἀνέκριναν. Καὶ θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὰ πῆ ὅλα.

Μὰ δὲν τοῦ ἔρχουνταν καθόλου καλά, νὰ διαλαληθῆ ὅτι γελάσθηκε ἔτσι.. Θὰ τἄγραφαν κιʼ οἱ ἐφημερίδες... θὰ τὰ τηλεγραφοῦσαν ἴσως ὡς τὴν Ἑλλάδα... Ἄ, ὄχι ! Περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀγανάκτηση, περισσότερο ἀπὸ τὸν φόβο, τὸν εἶχε κυριευμένο ἡ ντροπὴ γιὰ τὸ πάθημά του. Θὰ γελοῦσαν μπροστά του, θὰ τὸν κοροΐδευαν. Κιʼ αὐτὸ δὲν τὸ ἤθελε, δὲν τὸ καταδέχουνταν. Καλύτερα νὰ περνοῦσε τὸ πρᾶγμα μὲ ἡσυχία. Ἂν ἔδινε τώρα κάτι τί στοὺς ληστές,—γιατὶ δὲν εἶχε πειὰ ἀμφιβολία, ὅτι ἦταν τέτοιοι,—χωρὶς νὰ τοὺς δείξη πῶς τοὺς κατάλαβε, ἴσως θὰ τὸν ἄφιναν νὰ φύγη. Κιʼ ἂν εἶχαν τύχη, δὲ τὸν ξανάβλεπαν !..

Ἔτσι σκέφθηκε σὲ λίγες στιγμές καί, ἀντὶ νὰ τραβήξη τὸ πιστόλι, ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι του.

— Νά, εἶπε, ἕνα γαλλικὸ ἑκατόφραγκο. Τοῦ φθάνει τοῦ κυρίου Ἐστεμπὰν γιὰ νὰ φύγη...

— Καλέ, τί λέτε ! ἐφώναξε ὁ Μικέλε, ποὺ ἔγινε πάλι γλυκὸς μόλις εἶδε τὸ πορτοφόλι. Οὔτε γιὰ μιὰ ὡδιά !.. Πρέπει να τοῦ δώσετε τουλάχιστον πεντακόσια φράγκα.

— Μὰ δὲν κρατῶ ἀπάνω μου, περισσότερα ἀποκρίθηκε ὁ Ἄγης. Ἂς οἰκονομηθῆ μʼ αὐτά, κιʼ αὔριο τοῦ στέλνομε.

— Ἀδύνατο ! Γιὰ ψάξτε !.. θἄχετε κιʼ ἄλλα !

Ὁ Ἄγης ἄφησε στὸ τραπέζι καὶ δυὸ-τρία εἰκοσάφραγκα. Οὔτε τὸ διάβολο νὰ ἰδῆς, οὔτε τὸ σταυρό σου νὰ κάνης, συλλογίσθηκε.

— Ὁρίστε κι αὐτά, εἶπε. Ἄλλα δὲν ἔχω. Καληνύχτα, παιδιά ! Κιʼ αὔριο μὲ ὑγεία !

Ἀλλὰ τὰ «παιδιὰ» δὲν τἄκουγαν. Ὁ Μικέλε ἄρχισε πάλι τʼ ἀπειλητικά του παρακάλια, ἐνῶ ὁ Ἐστεμπάν, μὲ τὸ μονάκριβο μάτι του, ποὺ γυάλιζε ἀπὸ ἀπληστία, φερμάριζε τὸ πορτοφόλι σὰ νὰ ἑτοιμάζουνταν νὰ χυμήξη.

Τὸ ἑκατόφραγκο τὸ κρατοῦσε ὁ Μικέλε· τὰ χρυσᾶ ὅμως νομίσματα δὲν τἄπαιρνε κανεὶς τους. Ἤθελαν κιʼ ἄλλα σώνει καὶ καλά...

Ὁ Ἄγης ἑτοιμάζουνταν νὰ ὑποχωρήση κʼ ἔβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη, γιὰ νὰ πιάση ἀκόμα κανένα ναπολεόνι, ὅταν ἄξαφνα, ἀπότομα, ἀνέλπιστα εἶδε τοὺς «ληστὲς» συμμαζεμένους καὶ ὑποχωρητικούς !

— Καλά, καλά, εἶπε σιγὰ ὁ Μικέλε. Ἂς οἰκονομηθῆ μʼ αὐτὰ ὅπως μπορέση. Κιʼ αὔριο...

Συγχρόνως ἔκρυψε τὸ ἑκατοστάρικο στὴν παλάμη του κʼ ἔγνεψε στὸν Ἐστεμπάν, ποὺ σὰ φοβισμένος, μὲ βία, ἀλλὰ καὶ μὲ τρόπο, μάζεψε τα χρυσᾶ νομίσματα ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ τὰ φύλαξε.

Τί συνέβη λοιπον ; Τί ἔκαμε τοὺς κλέφτες νʼ ἀλλάξουν τρόπο διαμιᾶς ; Ὁ Ἄγης κύτταξε γύρω του, στὸ καφφενεῖο, ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτα. Οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι κάθουνταν στὶς ἴδιες θέσεις. Ἀπέξω πάλι, μπροστὰ στὴ γυάλινη πόρτα, σουλατσάριζαν μερικοί, ἀλλὰ κιʼ αὐτοὶ δὲν παρουσίαζαν τίποτα τὸ ἔκτακτο. Ὁ κουριέρης τοῦ Ξενοδοχείου. ἕνας-δυὸ ἀκόμη μὲ κασκέτα, ἴσως σιδηροδρομικοί, καὶ δυὸ-τρεῖς μὲ ρεμπούμπλικες. Ἀπὸ χωροφύλακα οὔτε σκιά.

Καὶ ὅμως !... Ἂν ὁ Ἄγης μποροῦσε νὰ ἰδῆ ἐκεῖνο ποὺ εἶδαν ὁ Μικέλε καὶ ὁ Ἐστεμπάν, θὰ τὰ ἐξηγοῦσε ὅλα.

Ἀνάμεσα σʼ ἐκείνους ποὺ σουλατσάριζαν ἀπέξω, ἦταν κʼ ἕνας ἀστυνομικὸς μὲ πολιτικά. Τὸν γνώρισαν καλὰ οἱ ἀλιτήριοι, καί, μὲ τὴν ὑποψία πὼς μπορεῖ νὰ ἦταν εἰδοποιημένος ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ Ἄγη καὶ ἦλθε νὰ τὸν γλυτώση, συμμαζεύθηκαν.

— Λοιπόν, αὔριο, σενὸρ Μάρμορα...

— Αὔριο στὶς ἕνδεκα, στὸ Ἴγγλες σᾶς περιμένω.

('Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΤΕΡΕΣ ΑΠΑΓΩΓΕΣ

Ἡ αἰσθηματικὲς περιπέτειες ἄλλοτε καὶ τώρα. Πῶς ἕνας αἰσθηματικὸς καλόγερος κατώρθωνε νὰ δραπετεύη ἀπὸ τὸ μοναστῆρι. Ἡ ἀπαγωγὴ μιᾶς ὡραίας καλόγρηας κατὰ τὴν Ἀναγέννησι. Ὁ πλούσιος γάμος τοῦ πρίγκηπος Χοενλόε καὶ ἡ ἀπαγωγὴ τῆς συζύγου του ἀπὸ ἕναν ἀξιωματικό. Ἡ ἐξαιρετικὴ πολυτεκνία ἑνὸς ἐρωτολήπτου ἐκλέκτορος. Μιὰ ἀριστοκράτις ποὺ ἔγινε εὐνοουμένη θέλοντας καὶ μή. Ἡ τραγικὴ τύχη τῆς Λουΐζας τοῦ Κοβούργου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ Ματάχιλ. Καταδιώξεις, φυλακίσεις κλπ. Μιὰ μέλλουσα βασίλισσα τῆς Σαξωνίας, ποὺ ἀναγκάζεται νὰ γίνη δακτυλογράφος, κλπ.

Ἡ πριγκήπισσα Λουΐζα τῆς Σαξωνίας

Ἡ πριγκήπισσα Λουΐζα τοῦ Κοβούργου

Στὴ σημερινὴ ἐποχή, τὴν ἐποχὴ τῆς δημοκρατοποιήσεως καὶ ἰσοπεδώσεως τῶν πάντων, σπανίως συμβαίνουν κοινωνικὰ σκάνδαλα ποὺ προκαλοῦν τὸ παγκόσμιο ἐνδιαφέρον. Δὲν ὑπάρχουν πειὰ βασιλόπουλα ποὺ νὰ ἐρωτεύωνται τὶς φτωχὲς βοσκοποῦλες, οὔτε καὶ βασίλισσες ποὺ νὰ ἐγκαταλείπουν τὰ πάντα γιὰ ν' ἀκολουθήσουν ἕναν ὤμορφο τραγουδιστή. Τὸ πολὺ πολὺ νὰ διαβάση κανεὶς σήμερα στὴν ἐφημερίδα ὅτι ὁ σωφὲρ Τάδε ἀπήγαγε τὴν κόρη τοῦ δισεκατομμυριούχου κ. Δεῖνα. Αὐτὴ ὅμως δὲν εἶνε πειὰ ἀπαγωγὴ γιὰ αἰσθηματικοὺς λόγους. Ὁ σωφὲρ δὲν ἀπάγει τὴν αἰσθηματικὴ δεσποινίδα, ἀλλὰ μόνον τὰ ἑκατομμύριά της.

Τὴν παληὰ ὅμως ἐποχὴ τὰ πράγματα ἦταν κάπως ἀλλοιώτικα. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν τότε πιὸ αἰσθηματικοί, πιὸ παράφοροι στὸν ἔρωτά τους καὶ πολὺ λιγώτερο συμφεροντολόγοι ἀπὸ σήμερα. Κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ καλόγεροι ποὺ ἀφιέρωναν τὴ ζωή τους στὸ Θεό, δὲν ἔκλειναν γιὰ πάντα τὴν καρδιά τους στὶς αἰσθηματικὲς περιπέτειες.

Ἔτσι βλέπουμε, ὅτι κατὰ τὸν ΙΣ αἰῶνα ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς τῶν Καρμηλιτῶν τοῦ Πράτο, Φρὰ Φιλίππο Λίππι, ποὺ ἦταν συγχρόνως ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους ζωγράφους τῆς Ἀναγεννήσεως, ἀπήγαγε ἀπὸ τὴν μονὴ τῆς Ἁγίας Μαργαρίτας τὴν ἀδελφὴ Λουκρητία Μπούτι.

Ὁ καλόγερος αὐτὸς ἦταν ἄλλωστε διάσημος γιὰ τὶς αἰσθηματικές του περιπέτειες καὶ γιὰ νὰ μπορῆ νὰ δραπετεύση ἀπὸ τὸ μοναστῆρι ὅπου τὸν κρατοῦσαν ἔγκλειστο, ἐξ αἰτίας τῆς παρεκτροπῆς του αὐτῆς, ἔσχιζε τὰ σεντόνια του σὲ λουρίδες, ἔκανε μ' αὐτὰ σχοινιὰ καὶ πηδοῦσε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ζωγράφιζε ἕναν μεγάλο πίνακα γιὰ τὸ ἱερὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Ἁγίας Μαργαρίτας. Στὸν πίνακα αὐτὸν τοῦ ποζάριζε γιὰ μοδέλλο ἡ χαριτωμένη μοναχὴ Λουκρητία. Οἱ δυὸ νέοι σὲ λίγο εἶχαν ἐρωτευθῆ θερμὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ μίαν ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία ἡ μοναχὲς εἶχαν βγῆ γιὰ νὰ πᾶνε νὰ προσκυνήσουν τὴν Ἁγία Ζώνη τῆς Θεοτόκου ποὺ βρισκόταν σὲ μιὰν ἄλλη ἐκκλησία, ἐπωφελήθησαν τῆς εὐκαιρίας καὶ ἐδραπέτευσαν μαζύ.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ μοναχὲς ἐκίνησαν γῆν καὶ θάλασσαν γιὰ νὰ ξαναφέρουν πίσω τὰ ἀπολωλότα πρόβατα. Ἐκάλεσαν μάλιστα εἰς βοήθειαν τὸν πατέρα τῆς Λουκρητίας ἀπὸ τὴ Φλωρεντία. Οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι ὅμως βρῆκαν προστασία κοντὰ στὴ νεώτερη ἀδελφὴ τῆς Λουκρητίας, τὴν Σπινέτα, ἡ ὁποία τοὺς βοήθησε καὶ τοὺς περιέθαλψε, καὶ ἔτσι μπόρεσαν νὰ χαροῦν ἀνενόχλητοι τὴν εὐτυχία τους.

Ἡ Λουκρητία ἀργότερα ἀπέκτησε καὶ ἕνα γυιό, τὸν Φιλιππίνο Λίππι, ὁ ὁποῖος ὡς ζωγράφος ἔγινε ἐξ ἴσου διάσημος ὅσο καὶ ὁ πατέρας του. Τὸ ζωγραφικὸ ταλέντο τοῦ Φρὰ Φιλίππο, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἔγεινε ἀφορμὴ νὰ γνωρισθῆ μὲ τὴν ὡραία Λουκρητία τὸν ἔσωσε καὶ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία. Πρωτοῦ νὰ γίνη ἀκόμη μοναχός, ὁ Φίλιππος σὲ νεαρὰ ἡλικία εἶχε κάνει μὲ τοὺς φίλους του ἕνα ταξείδι ἀναψυχῆς, ὅταν ἔξαφνα τὸ πλοῖο τους συνελήφθη ἀπὸ μαυριτανοὺς πειρατάς. Ὁ δυστυχισμένος Φίλιππος καθὼς καὶ οἱ εὔθυμοι σύντροφοί του συνελήφθησαν ἀπ' αὐτοὺς καὶ ρίχτηκαν στὰ σίδερα. Μὲς στὴν εἱρκτὴ ὅμως ποὺ βρισκόταν ὁ Φίλιππος ζωγράφισε μιὰ μέρα τὴν εἰκόνα τοῦ ἀφέντη του στὸν τοῖχο. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα προκάλεσε τὴν προσοχὴ καὶ τὴν συμπάθεια τοῦ κυρίου του ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ συμπεριφέρεται μὲ λιγώτερη σκληρότητα σ' αὐτὸν κι' ὕστερα ἀπὸ δεκαοκτὼ μῆνες τοῦ ἔβγαλε τὶς ἁλυσσίδες. Τότε ὁ Φίλιππος Λίππι ζωγράφισε ἕνα πλῆθος θαυμάσιες εἰκόνες γιὰ τὸν κύριό του, ὁ ὁποῖος τέλος τοῦ χάρισε τὴν ἐλευθερία του καὶ τὸν ἄφησε νὰ γυρίση πίσω στὴν Ἰταλία. Ὁ Φρὰ Φιλίππο Λίππι πέθανε τὸ 1469, ἡ δόξα του ὅμως ἔμεινε ἀθάνατη.

Ἡ Καρολίνα φὸν Σλότχαϊμ

Ἐρωτικὲς ἀπαγωγὲς ὅμως δὲν συνέβαιναν μόνον κατὰ τὴν Ἀναγέννησι. Συνέβαιναν καὶ κατὰ τὸν πολὺ πλησιέστερό μας δέκατο ὄγδοο αἰῶνα. Ὁ Φρειδερῖκος-Λουδοβῖκος πρίγκηψ τοῦ Χοενλόε, ὁ περίφημος στρατάρχης ποὺ ὑπέστη πανωλεθρία ἀπὸ τὸν Ναπολέοντα στὴ μάχη τῆς Ἰένας τὸ 1806, εἶχε παντρευθῆ κατὰ τὸ 1780 τὴν ὡραιοτάτη καὶ πλουσιωτάτη κόμησσα Ἀμαλία Χυόμ, ὄχι τόσον ἐπειδὴ τὸν εἶχε θέλξει ἡ καλλονή της, ὅσο γιατὶ ἤλπιζε ὅτι μὲ τὸ γάμο αὐτὸν θὰ ξεπλήρωνε τὰ κολοσσιαῖα χρέη του. Πραγματικῶς μὲ τὸ γάμο αὐτόν, ἡ εὐτυχία φαινόταν πως μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ στρατάρχου. Ἡ γυναίκα του ἔκανε τὸ μέγαρόν του τὸ κέντρον ὅλης τῆς ἀριστοκρατίας, ἡ δεξιώσεις διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλη καὶ ὅμως... Ἡ ὡραία πριγκήπισσα δὲν ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό της εὐτυχισμένο στὸ πλευρὸ τοῦ συζύγου της. Παρ' ὅλη τὴν αὐστηρὰ ἀνατροφή της, ἦταν φύσις πολὺ αἰσθηματικὴ καὶ εἶχε ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας πλῆθος αἰσθηματικὲς περιπέτειες. Γι' αὐτὴν λοιπὸν ἡ συζυγικὴ ζωὴ μὲ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ δὲν τὸν ἀγαποῦσε ἦταν μιὰ ἀνυπόφορη φυλακὴ ἀπὸ τὴν ὁποία προσπαθοῦσε νὰ ἐλευθερωθῆ. Καὶ πραγματικῶς μιὰ μέρα ἐδραπέτευσε μὲ τὸν ὡραῖο λοχαγὸ Φρειδερῖκο φὸν Ζάκεν χωρὶς νὰ ἐνδιαφερθῆ οὔτε γιὰ τὸ σύζυγό της, οὔτε γιὰ τὰ ἕξη της παιδιά. Ὁ πρῶτος σταθμὸς τοῦ ἐρωτικοῦ ζευγαριοῦ ἦταν ἡ Δρέσδη. Ἐκεῖ ἄφησαν μιὰ πιστή της ὑπηρέτρια μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ διαδώση ὅτι ἡ πριγκήπισσα εἶχε δολοφονηθεῖ, ἐνῶ αὐτοὶ κατέφυγαν στὸ Μεκλεμβοῦργον ὅπου καὶ ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των. Ἀπὸ τὸν δεύτερο αὐτὸν γάμο ἡ πριγκήπισσα ἀπέκτησε μιὰ κόρη καὶ πέθανε σὲ πολὺ προχωρημένη ἡλικία, τὸ 1840.

Ἡ κόμησσα Χόϋμ

Μιὰ ἄλλη ἐξ ἴσου διάσημη ἀπαγωγὴ ἔγινε ἐπίσης κατὰ τὸν δέκατο ὄγδοο αἰῶνα. Αὐτὴ ὅμως ἦταν ἀκούσια καὶ ἥρως της ὑπῆρξε ὁ ἐκλέκτωρ τῆς Ἔσσης Γουλιέλμος ποὺ ἔζησε ἀπὸ τὸ 1743 ὡς τὸ 1821. Ὁ Γουλιέλμος ἦταν παντρεμμένος καὶ εἶχε πλῆθος νομίμων ἀπογόνων. Μολαταῦτα ἀπὸ τὶς ἐπίσημες εὐνοούμενές του κι' ἀπὸ τοὺς ἐφήμερους ἔρωτάς του εἶχε ἀποκτήσει ἄλλα ἑβδομῆντα τέσσερα παιδιά !

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴ μοναδικὴ αὐτὴ πολυτεκνία του ὁ ἐκλέκτωρ ἦταν διάσημος καὶ γιὰ ἄλλο λόγο. Μετὰ τὴ μάχη τῆς Λειψίας κατὰ τὴν ὁποία τὰ γερμανικὰ στρατεύματα ἐνίκησαν τὸν Ναπολέοντα, ἐπέβαλε στοὺς ἀξιωματικούς του νὰ ξαναφορέσουν καὶ πάλι τὶς παληὲς κοτσίδες τῶν ὁποίων ἡ μόδα εἶχε περάσει πρὸ πολλοῦ καὶ νὰ βάζουν πάλι ποῦδρα στὰ μαλλιά τους. Ἐννοεῖται ὅτι ὄχι μόνον ἡ Γερμανία, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη, γέλασε μαζύ του καὶ ἔκτοτε ὁ ἐκλέκτωρ ἀπέκτησε τὸ παρατσοῦκλι τοῦ «ἐκλέκτορος τῆς κοτσίδας».

Ὁ πρίγκηψ λοιπὸν αὐτὸς ἐρωτεύθηκε τρελλὰ σὲ ἡλικία σαράντα ἐτῶν περίπου τὴν ὡραιοτάτη Καρολίνα φὸν Σλότχαϊμ. Κι' ἐπειδὴ ἐκείνη δὲν αἰσθανόταν γι' αὐτὸν τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, τὴν ἀπήγαγε διὰ τῆς βίας. Ἡ δυστυχισμένη νέα ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἀπαγωγή της, ἐξακολούθησε νὰ μὴν αἰσθάνεται καμμιὰ συμπάθεια γιὰ τὸν ἐκλέκτορα καὶ σὲ πρώτη εὐκαιρία τοῦ ἔφυγε. Τότε ὅμως οἱ ἴδιοι οἱ δικοί της συγγενεῖς τὴν ἐπῆγαν πίσω στὸν ἀπαγωγέα της, ὁ ὁποῖος τῆς ἔδωσε τὸν τίτλο τῆς κομήσσης Ἔσσενσταϊν καὶ τὴν ἀνηγόρευσε ὡς τὴν ἐπισημοτέρα τῶν ἀνεπισήμων σχέσεών του. Ἐκείνη τότε ὑποτάχθηκε στὴν τύχη της, ἐχάρισε στὸν ἐκλέκτορα ἄλλα πέντε παιδιὰ καὶ προσπάθησε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχε ἐπάνω του γιὰ καλό. Πραγματικῶς δὲ ἡ Ἔσση ὀφείλει ἄπειρη εὐγνωμοσύνη σ' αὐτήν.

Στοὺς νεωτέρους χρόνους ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωσι σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο δύο ἀπαγωγές. Κι' ἡ δύο συνέβησαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ περασμένου αἰῶνος, κι' ἡ δύο εἶχαν γιὰ ἡρωΐδες τους αὐτοκρατορικὲς πριγκήπισσες, ἡ ὁποῖες ἐγκατέλειψαν τὴν λαμπρὴ θέσι τους στὸ πλευρὸ τοῦ συζύγου τους γιὰ ν' ἀρχίσουν μιὰ καινούργια ζωὴ μ' ἕναν ἁπλὸ ἀστὸ ἢ εὐγενῆ.

Ἡ ἀπαγωγὴ τῆς πριγκηπίσσης Λουΐζας τοῦ Κυβούργου, τῆς κόρης τοῦ βασιλέως Λεοπόλδου, ἔχει ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον ἐξ αἰτίας τῶν καταδιώξεων ποὺ ὑπέστη τὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι. Ἡ πριγκήπισσα μισοῦσε ἀνέκαθεν τὸν ἄνδρα της τὸν ἐξ ἴσου πλούσιο ὅσο καὶ φιλάργυρο πρίγκηπα Φίλιππο τοῦ Κυβούργου καὶ ὅταν ἐγνώρισε τὸν ταγματάρχη τὸν Οὐλανὸν Γέζα φὸν Ματαχὶχ δὲν ἐδίστασε νὰ φύγη μαζύ του. Ἀμέσως ὅμως τότε ὁ πρίγκηψ κατήγγειλε τὸν Ματαχὶχ ὅτι εἶχε πλαστογραφήσει μιὰ ἐπιταγὴ ἡ ὁποία εἶχε ἐκδοθῆ στὸ ὄνομα τῆς πριγκηπίσσης Λουΐζας καὶ τῆς ἀδελφῆς της ἀπὸ αὐτόν, καὶ τὸν εἰδοποίησε ὅτι τότε μόνον θὰ ἀπέσυρε τὴν καταγγελία καὶ θὰ τὸν ἄφηνε ἐλεύθερο νὰ φύγη, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπέστρεφε τὴν πριγκήπισσα στὸ σύζυγό της. Ὁ ταγματάρχης ὅμως δὲ δέχτηκε αὐτὴν τὴ λύσι κι' ἔτσι κι' αὐτὸς καὶ ἡ Λουΐζα συνελήφθησαν στὸ Ἄλραμ.

Ὁ Ματαχὶχ ἐδικάσθη τότε καὶ παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ἀθῶος κατεδικάσθη σὲ ἕξ ἐτῶν εἱρκτή. Τέσσερα ἀπὸ τὰ ἕξ αὐτὰ χρόνια τὰ πέρασε ὁ δυστυχισμένος Ματαχὶχ στὴν στρατιωτικὴ φυλακὴ τοῦ Μελλερδορφ, ἕως ὅτου ἀφέθηκε ἐλεύθερος ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἐπερώτηση ποὺ ἔγινε στὴν βουλὴ ἐκ μέρους τοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος καὶ ποὺ ἔκανε φοβερὴ ἐντύπωσι σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη.

Ἡ πριγκήπισσα ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε χαρακτηρισθῆ τρελλὴ καὶ εἶχε κλεισθῆ σὲ μιὰ νευρολογικὴ κλινική. Ἀργότερα ἀπηλάθη ἀπὸ τὴν Αὐστροουγγαρία ὡς ἀνεπιθύμητος ξένη καὶ ἔπειτα κλείσθηκε σ' ἕνα φρενοκομεῖο κοντὰ στὴν Δρέσδη.

Μετὰ τὴν ἀποφυλάκισι τοῦ Ματαχὶχ ἀπελευθερώθηκε τέλος πάντων καὶ ἡ πριγκήπισσα κι' οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ποὺ εἶχαν ὑποφέρει τόσα στὴν ζωή τους μπόρεσαν νὰ περάσουν μερικὲς εὐτυχισμένες ἡμέρες. Ζοῦσαν στὴν Ριβιέρα, στὸ Παρίσι καὶ στὶς γαλλικὲς λουτροπόλεις. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἐγύρισαν στὴν Βουδαπέστη καὶ ἀργότερα στὴν Βιέννη. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τὰ οἰκονομικά τους περιῆλθαν σὲ ἀθλία κατάστασι γιατὶ ἡ περιουσία τῆς πριγκηπίσσης εἶχε κατασχεθεῖ ἀπὸ τοὺς συμμάχους καὶ δὲν εἶχαν κανέναν ἄλλον πόρο.

Οἱ συγγενεῖς τῆς Λουΐζας τῆς ἐδήλωσαν ὅτι θὰ τὴν βοηθήσουν καὶ θὰ τὴν δεχθοῦν στὸ σπίτι τους μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει χωριζόταν ἀπὸ τὸν Ματαχίχ. Ἔτσι πιεζομένη ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάγκη ἡ πριγκήπισσα ἐγκατέλειψε σὲ ἡλικία ἑξῆντα τεσσάρων ἐτῶν τὸν ἄνθρωπο γιὰ χάρι τοῦ ὁποίου εἶχε ὑποστῆ τόσα βάσανα. Ὁ Ματαχὶχ δὲν ἔζησε πολὺ ὕστερα ἀπ' αὐτὸν τὸν χωρισμὸ ἀλλὰ πέθανε ὕστερα ἀπὸ λίγο πάμπτωχος στὸ Παρίσι. Κι' ἡ πριγκήπισσα ὅμως ἡ ἴδια δὲν εἶχε καλύτερη τύχη. Ἀφοῦ ἔμεινε ἕνα σύντομο σχετικῶς χρονικὸ διάστημα μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφή της κόμησσα Λονιά, ὕστερα μὴν μπορῶντας νὰ ὑποφέρη τοὺς ἐξευτελισμοὺς καὶ τὴν περιφρόνησι τὴν ὁποίαν τῆς ἔδειχναν ἔφυγε καὶ πῆγε στὸ Βισμπάντεν ὅπου ἔζησε μὲ μεγάλη στέρησι ὡς τὸ 1924.

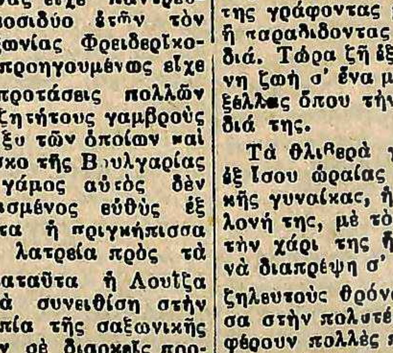

Ὅταν πέθανε ἦταν τόσο φτωχὴ ὥστε τὴν ἔθαψαν σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς τάφους οἱ ὁποῖοι προορίζονται γιὰ τοὺς ἀπόρους.

Κατὰ τὴν ἴδια ἐπάνω-κάτω ἐποχὴ εἶχε συμβῆ καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμη πιὸ σκανδαλώδης ἀπαγωγὴ τῆς ὁποίας ἡρωΐς ἦταν μιὰ μέλλουσα βασίλισσα.

Ἡ ἀρχιδούκισσα Λουΐζα, πριγκήπισσα τῆς Τοσκάνας εἶχε παντρευθεῖ σὲ ἡλικία εἰκοσιδύο ἐτῶν τὸν διάδοχο τῆς Σαξωνίας Φρειδερῖκο-Αὔγουστο, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε ἀποκρούσει τὰς προτάσεις πολλῶν ἀπὸ τοὺς πιὸ περιζητήτους γαμβροὺς τῆς Εὐρώπης, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν πρώην τσαρῖσκο τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδο. Ὁ γάμος αὐτὸς δὲν φαινόταν δυστυχισμένος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ μάλιστα ἡ πριγκήπισσα ἔδειχνε ἐξαιρετικὴ λατρεία πρὸς τὰ παιδιά της. Μολαταῦτα ἡ Λουΐζα δὲν μποροῦσε νὰ συνειθίση στὴν αὐστηρὴ ἐθιμοτυπία τῆς σαξωνικῆς αὐλῆς καὶ ἐρχόταν σὲ διαρκεῖς προστριβὲς γι' αὐτὸν τὸν λόγο μὲ τοὺς συγγενεῖς της οἱ ὁποῖοι δὲν μποροῦσαν νὰ ἀνεχθοῦν τὶς σχέσεις της μὲ τὴν ἀστικὴ τάξι καὶ τὴν μεγάλη φιλαρέσκειά της. Ἡ πραγματικὴ καταστροφὴ ὅμως ἐπῆλθε ὅταν μιὰ μέρα μιὰ κυρία τῆς τιμῆς συνέλαβε ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν πριγκήπισσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ εἰκοσιτριετοῦς Ζιρὸν τοῦ αὐλάρχου τῶν νεαρῶν πριγκήπων. Τὸ ἐπεισόδιο θὰ περνοῦσε ἀπαρατήρητο καὶ θὰ ἐπήρχετο εὔκολα μιὰ συμφιλίωσις τῆς πριγκηπίσσης μὲ τὸν συγκαταβατικὸ σύζυγό της, ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ αὐστηρὸς καὶ ἄτεγκτος πεθερός, ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας Γεώργιος, ὁ ὁποῖος ἀπεφάσισε νὰ κλείση τὴν ὡραία ἁμαρτωλὴ σὲ μοναστῆρι ἢ σὲ ἕνα φρενοκομεῖο. Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν σκέψι ἡ πριγκήπισσα προτίμησε καλύτερα νὰ ἐγκαταλείψη λαθραίως τὴν πρωτεύουσα καὶ συνηντήθη στὸ Σαλτσβοῦργον μὲ τὸν Ζιρὸν μὲ τὸν ὁποῖον πῆγε ἀργότερα στὴν Γενεύη καὶ ὕστερα στὸ Μαντόν.

Ἡ ἀπαγωγὴ αὐτὴ ἦταν ἕνα φοβερὸ κτύπημα γιὰ τὴν Σαξωνία ὁλόκληρη. Ὡς καὶ τὰ θέατρα ἀκόμη διέκοψαν τὶς παραστάσεις τους εἰς ἔνδειξιν πένθους. Ἡ οἰκογένεια τῆς πριγκηπίσσης προσεπάθησε νὰ βρῆ μιὰ συμβιβαστικὴ λύσι ἀλλ' ὅλες οἱ προσπάθειες της ἀπέτυχαν γιατὶ ἡ πριγκήπισσα ἤθελε καλὰ καὶ σώνει νὰ παντρευθῆ τὸν Ζιρόν. Ἐκεῖνος ὅμως ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ σπαταλοῦσε χωρὶς νὰ συλλογίζεται καθόλου τὰ χρήματα τῆς βασιλικῆς του φίλης ἄρχισε νὰ γίνεται ὁλοένα ἀναιδέστερος ἐφόσον ἐξηντλοῦντο τὰ χρηματικὰ μέσα καὶ στὸ τέλος τὴν ἐγκατέλειψε ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβε ἀπὸ τὴν σαξωνικὴ αὐλὴ ἕνα μεγάλο ποσὸν τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχαν ὑποσχεθεῖ ἐν ᾗ περιπτώσει διέκοπτε τὶς σχέσεις μαζύ της.

Ἔτσι τελείωσε τὸ εἰδύλλιο μὲ τὸν Ζιρὸν γιὰ χάρι τοῦ ὁποίου ἡ αἰσθηματικὴ πριγκήπισσα εἶχε ἐγκαταλείψει τὸν θρόνο της καὶ τὴν οἰκογένειά της. Χωρισμένη ἀπὸ τὸν σύζυγό της, στερημένη ἀπὸ τοὺς πριγκηπικούς της τίτλους καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα μιᾶς Αὐστριακῆς ἀρχιδουκίσσης, φέρουσα τὸν ἁπλὸ τίτλο τῆς κομήσσης Μοντινιόζο, ἡ Λουΐζα δὲν ἀπαρνήθηκε τὸν ἔρωτα ἀλλὰ εἶχε καὶ δεύτερη αἰσθηματικὴ περιπέτεια μὲ τὸν Ἰταλὸ συνθέτη Ἐρρίκο Τοζέλλι τὸν ὁποῖον καὶ παντρεύθηκε γιὰ νὰ χωρίση πάλι κατὰ τὸ 1912 ἀπ' αὐτόν. Τὰ οἰκονομικά της ὅμως ἐγένοντο διαρκῶς χειρότερα τόσο ὥστε στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ βγάζη τὸ ψωμί της γράφοντας μὲ τὴν γραφομηχανὴ ἢ παραδίδοντας μαθήματα σὲ παιδιά. Τώρα ζῆ ἐξαιρετικὰ περιωρισμένη ζωὴ σ' ἕνα μικρὸ σπίτι στὰς Βρυξέλλας ὅπου τὴν συντηροῦν τὰ παιδιά της.

Τὰ θλιβερὰ γεράματα αὐτῆς τῆς ἐξ ἴσου ὡραίας ὅσο καὶ αἰσθηματικῆς γυναίκας, ἡ ὁποία μὲ τὴν καλλονή της, μὲ τὸ πνεῦμα της καὶ μὲ τὴν χάρι της ἦταν προωρισμένη γιὰ νὰ διαπρέψη σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ ζηλευτοὺς θρόνους καὶ νὰ ζήση μέσα στὴν πολυτέλεια καὶ στὰ πλούτη φέρουν πολλὲς πένθιμες σκέψεις. Καὶ μᾶς κάνουν νὰ σκεπτόμαστε ὅτι, πιθανὸν νὰ εἶναι προτιμότερη ἡ τωρινὴ πεζὴ καὶ ἀπηλλαγμένη ἀπὸ κάθε αἴσθημα ἐποχή μας, ἡ ὁποία πιθανὸν νὰ ἔχη λιγώτερες χάρες, ἀλλ' ἴσως ἔχει καὶ λιγώτερες ἀπογοητεύσεις ἀπὸ τὴν περασμένη ἐποχή...

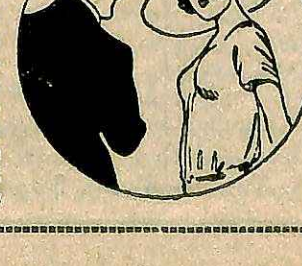

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ποτὲ μὴ θεωρῆς ἕνα πρᾶγμα ἀκατόρθωτο, πρὶν τὸ δοκιμάσης.

ΟΙ ΑΠΟΛΙΤΙΣΤΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΟΙ ΗΜΙΑΓΡΙΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν φυλῶν καὶ οἱ σύμβουλοί των. Ὁ κάθε λαὸς ἔχει καὶ τὸν ..ρήτορά του. Ἡ νηστεῖες τοῦ στρατάρχου καὶ τὰ ὄνειρα τῆς νίκης. Οἱ δεκάρικοι λόγοι τῶν στρατηγῶν. Ἡ ὁδηγίες τοῦ μελλοθανάτου οἰκογενειάρχου στοὺς δικούς του. Ὁ μελλοθάνατος ποὺ σκοτώνει τὰ σκυλλιὰ γιὰ ν' ἀναγγείλουν στὸν ἄλλο κόσμο τὴν ἄφιξί του, κλπ.

Σιγὰ-σιγά, ὅσο ἁπλώνεται ὁ πολιτισμός, οἱ ἀτίθασσοι ἡμιάγριοι οἱ ποὺ ζοῦν στὰ ἐνδότερα τῆς Ἀμερικῆς καὶ οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν σήμερα τὸν γηγενῆ πληθυσμὸν τῆς χώρας, ὀλιγοστεύουν, ἐκπολιτιζόμενοι καὶ αὐτοί. Ὡστόσο ζοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα ἐκεῖ ἕνα πλῆθος ἀπὸ νομαδικὲς φυλές, διακείμενες ἐχθρικώτατα πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, τῶν ὁποίων ὁ πολιτισμὸς δὲν φαίνεται νὰ τοὺς συγκινῆ καὶ πολύ.

Κάθε μία ἀπὸ τὶς φυλὲς αὐτὲς ἔχει καὶ τὸν ἀρχηγό της καθὼς καὶ ἕνα βοηθὸ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ἕνα σύμβουλο, χωρὶς τὴ γνώμη τοῦ ὁποίου δὲ μπορεῖ ν' ἀποφασίση τίποτε ὁ ἀρχηγός. Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀρχόντων αὐτῶν κάθε φυλὴ ἔχει καὶ τόν... ρήτορά της, ἐπιφορτισμένον νὰ ρητορεύη στὰ δημόσια συμβούλια καὶ στὶς γενικὲς συνελεύσεις τῶν συμμάχων φυλῶν.

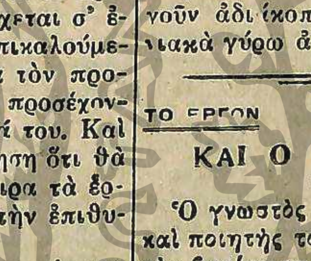

Στοὺς λαοὺς αὐτοὺς δὲν ὑπάρχουν ποινικοὶ νόμοι, γιατὶ δὲν ὑπάρχουν, ὅπως λένε καὶ ὑλικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα καὶ μόνα προκαλοῦν τὰς κολασίμους πράξεις. Συχνὰ ὅμως μεταξὺ τῶν γειτονικῶν φυλῶν προκαλοῦνται ἀγριώτατοι καὶ φονικώτατοι πόλεμοι. Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ τίθεται τότε ἕνας στρατάρχης, ὁ ὁποῖος πρωτοῦ ἀκόμα συγκροτήση τὸ στράτευμά του, ὑποβάλλεται σὲ διάφορες δοκιμασίες : Νηστεύει ἐπὶ ἡμέρες ὁλόκληρες, μουντζουρώνει τὸ πρόσωπό του καὶ δὲν ἔρχεται σ' ἐπαφὴ μὲ κανέναν, ἐπικαλούμενος νύχτα καὶ ἡμέρα τὸν προστάτη του ἄγγελο καὶ προσέχοντας διαρκῶς τὰ ὄνειρά του. Καὶ ἐπειδὴ ἔχει τὴν πεποίθηση ὅτι θὰ νικήση, ὅλα του τὰ ὄνειρα τὰ ἑρμηνεύει σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του.

Ἀφοῦ τελειώσει ἡ νηστεία του καλεῖ τοὺς πολεμιστές του καὶ κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα περιδέραιο ἀπὸ ὄστρακα τοὺς ἐξηγεῖ τὶς ἀφορμὲς τοῦ πολέμου. Μετὰ τὸ λόγο τοῦ πλύνουν τὸ μουντζουρωμένο πρόσωπο, τὸν χτενίζουν, τὸν καλλωπίζουν καὶ τέλος παρατίθεται συμπόσιο κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ στρατάρχης βγάζει ἄλλον δεκάρικο λόγο πρὸς τοὺς στρατιῶτες:

«Νέοι!—τοὺς λέγει—πᾶρτε θάρρος, λουσθῆτε, ζωγραφίστε τὸ πρόσωπό σας, γεμίστε μὲ βέλη τὶς φαρέτρες σας. Ἂς βουΐσουν οἱ λόγγοι ἀπὸ τὰ πολεμικά μας τραγούδια !..»

Ὕστερα ξεκινᾶ ὁ στρατάρχης μὲ τὸ τσεκοῦρι του στὸν ὦμο, τραγουδῶντας κι' ἀκολουθοῦν οἱ στρατιῶτες, τραγουδῶντας κι' αὐτοὶ καὶ ὁρκιζόμενοι νὰ νικήσουν, ἢ νὰ πεθάνουν.

Στὶς ἡμιάγριες αὐτὲς φυλὲς ὅταν ἀρρωστήση κανεὶς καὶ πεισθῆ ὅτι ἡ ἀρρώστεια του εἶνε ἀγιάτρευτη καὶ ὅτι ἀναμφιβόλως θὰ πεθάνη, τότε φροντίζει νὰ σκοτώση ὅσα μπορεῖ περισσότερα σκυλλιά, γιατὶ ἔχουν τὴν πρόληψη ὅτι ἡ ψυχὲς τῶν σκυλλιῶν πετοῦν ἀμέσως στὸν ἄλλο κόσμο καὶ προαναγγέλουν τὴν ἄφιξη τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἑτοιμοθάνατος οἰκογενειάρχης πρωτοῦ χάσει τὶς αἰσθήσεις του, καλεῖ τοὺς δικούς του καὶ τοὺς δίνει διάφορες συμβουλὲς καὶ ὁδηγίες. Δέχεται τὰ δῶρα ποὺ τοῦ φέρνουν οἱ συγγενεῖς γιὰ νὰ τὰ πάρη μαζύ του στὸν ἄλλο κόσμο.

Ὅταν πεθαίνει φοβερὰ οὐρλιάσματα θρήνων ταράζουν τὸν ἀέρα καὶ τὰ δάκρυα χύνονται ἀκράτητα.

Ἂν ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀποθανόντος εἶνε πλουσία, καλεῖ καὶ εἰδικὲς μοιρολογήτρες τὶς ὁποῖες πληρώνει καὶ ἡ ὁποῖες μοιρολογοῦν ἀδιάκοπα καὶ χορεύουν μανιακὰ γύρω ἀπὸ τὸ νεκρό.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΚΑΙ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ὁ γνωστὸς γάλλος συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς τοῦ 18ου αἰῶνος Πιρὸν βγαίνοντας ἀπὸ τὸ θέατρο μετὰ τὴν πρώτη παράστασι τῆς τραγῳδίας του «Φερνάνδος Κορτέζ», ἡ ὁποία εἶχεν σημειώσει ἀποτυχία, λίγο ἔλειψε νὰ πέση ἀπὸ τὴ σκάλα. Παρατυχὼν θεατὴς ἔσπευσε νὰ τὸν ὑποστηρίξη. Ὁ Πιρὸν τότε ἀντὶ ἄλλης εὐχαριστήσεως τοῦ εἶπε :

— Ἔπρεπε τὸ ἔργο μου νὰ ὑποστηρίξης καὶ ὄχι ἐμένα !...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ J. BRUNO-RUBY

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ

Ἡ Ζιννέτα κάθησε σ' ἕναν πάγκο ἀπέναντι στὸ Μεγάλο Ξενοδοχεῖο ποὺ ὤρθωνε τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ κατάφωτον ὄγκο του ἐπάνω ἀπ' τὴ θάλασσα. Ἐκείνη τὴν ὥρα τὸ ξενοδοχεῖο ἦταν κατάμεστο ἀπὸ γυναῖκες θαυμάσιες, γοητευτικές, αἰθέριες, σὰν μεγάλες πεταλοῦδες κι' ἀπὸ ἄνδρας ὡραίους, μὰ πολὺ ὡραίους, σὰν ἐκείνους ποὺ εἶχε ἰδῆ στὸν κινηματογράφο. Συλλογιζόταν ὅτι μέσα σ' αὐτὸν τὸν παράδεισο, οἱ πόθοι καὶ ἡ ἐπιθυμίες τῶν ἀνθρώπων ἱκανοποιοῦντο προτοῦ ἀκόμη γεννηθοῦν. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐκινοῦντο ἐκεῖ μέσα δὲν δούλευαν ποτὲ καὶ διεσκέδαζαν διαρκῶς, ἀδιάκοπα.

Ἀπ' τὸ στῆθος τῆς Ζιννέτας ξέφυγε ἕνας βαθὺς στεναγμός, ἔπειτα δεύτερος κ' ἔπειτα τρίτος. Εἶχε φθάσει ἐκεῖνο τὸ βράδυ μόλις στὴν πλουσία αὐτὴ πόλη. Ποτέ της ἄλλοτε δὲν εἶχε ἰδῆ τόσα πράγματα ἀξιοθαύμαστα κ' ἐκθαμβωτικὰ καὶ ὅλη ἐκείνη ἡ χλιδὴ τῆς ἔκανε κατάπληξι, τὴν ἐσάστιζε, τῆς ἔφερνε ζάλη!

Γιατὶ νὰ μὴν τὴν ἀφίσουν νὰ πεθάνη μέσα στὴν τρώγλη της, στὴ μικρὴ ἐργατικὴ πόλι ὅπου δούλευε. Μιὰ μέρα στὸ ἐργοστάσιο ποὺ ἐργαζόταν εἶχε πληγωθῆ βαρειὰ στὸ ἕνα χέρι, κι' ὅταν θεραπεύθηκε, ὁ ἐργοστασιάρχης της ποὺ ἦταν ἕνας ἀγαθώτατος ἄνθρωπος, νομίζοντας πὼς τῆς ἔκανε καλό, τὴν εἶχε στείλει ν' ἀναρρώση στὴν πόλι ἐκείνη ποὺ ἦταν καμωμένη γιὰ τοὺς πλουσίους, ὅπου ὅλα φαινόντουσαν τόσο εὔκολα, τόσο γοητευτικὰ καὶ ὅπου τὰ τριαντάφυλλα ἀνθοῦσαν μὲς στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα. Ἔτσι ἡ Ζιννέτα ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἦταν καταδικασμένη, ἀφοῦ εἶδε ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὡραῖα πράγματα, νὰ γυρίση πάλι στὴ φτωχή, ἐλεεινὴ πολίχνη της γιὰ νὰ παντρευθῆ τὸ μηχανικὸ Ἐμίλ, τὸ φτωχὸ καὶ κοκκαλιάρη Ἐμίλ!...

Ὡστόσο, ὡρκίσθηκε ν' ἀντισταθῆ στοὺς πειρασμοὺς ποὺ γεννιόντουσαν μέσα της κι' ὁ ὅρκος της αὐτὸς τὴν ἀνακούφισε λίγο. Ἡ συντρόφισσά της ὅμως, μιὰ ἄλλη ἐργάτρια, ποὺ κι' ἐκείνην τὴν εἶχε στείλει ὁ ἐργοστασιάρχης γιὰ ν' ἀναρρώση κι' εἶχαν ταξιδέψει μαζύ, ἄκουσε τὸν ὅρκο της καὶ τῆς εἶπε δύσπιστα καὶ εἰρωνικά:

— Πιστεύεις πὼς θὰ τὸν κρατήσης;

Ἡ Ζαννέτα δὲν ἀποκρίθηκε κι' ἔμεινε ἀμίλητη μὲ τὴν ἔκφρασι ρεμβώδη.

Σὲ λίγο ὅμως ἡ συντρόφισσά της τὴν σκούντησε μὲ τὸν ἀγκῶνα καὶ τῆς ἔδειξε τὴν πόρτα τοῦ Μεγάλου Ξενοδοχείου, ὅπου εἶχε σταματήσει ἕνα πολυτελέστατο αὐτοκίνητο ποὺ ἄστραφτε ὁλόκληρο. Ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο ἐκεῖνο κατέβηκε ἕνα ὡραῖο, ἕνα ὀνειρώδες ζευγάρι, ποὺ προχώρησε πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο. Ἐκείνη ἦταν ψηλὴ κι' εὐκίνητη σὰν καλάμι, μὲ ἕνα πρόσωπο ποὺ δὲν βαριόταν κανεὶς ποτὲ νὰ τὸ κυττάζη καὶ μ' ἕνα φόρεμα ποὺ θὰ στοίχιζε τόσα χρήματα. ὅσα θὰ ἔφταναν γιὰ νὰ συντηρηθῆ μιὰ οἰκογένεια τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες. Ἐκεῖνος λεπτοκαμωμένος, ψηλός, μυώδης, χαλκοπρόσωπος μὲ τεράστια μαῦρα μάτια καὶ μ' ἕνα χονδρὸ βραχιόλι στὸ χέρι. Ἡ συνοδός του κάτι τοῦ ἔλεγε ἐκείνη τὴ στιγμὴ κι' ἐκεῖνος χαμογέλασε δείχνοντας τὰ μεγαλοπρεπῆ δόντια του, ἔπειτα πέρασε τὸ μπράτσο του γύρω ἀπὸ τὴ μέση τῆς γυναικὸς καὶ μπῆκαν μέσα στὸ ξενοδοχεῖο.

Τὸ ὡραῖο ζευγάρι προχώρησε πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο

— Εἶδες τί ὡραῖος νέος; εἶπε ἡ Ζαννέτα στὴ συντρόφισσά της.

—Ἀμ' ἐκείνη; γεμάτη κοσμήματα!.. Καὶ ὅλα γνήσια!

Ἡ Ζαννέτα ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους της.

— Δὲν ἐπρόσεξες τὸ νέο. Ἄστραφτε ἀπὸ πάν' ὡς κάτω... Καὶ τὸ αὐτοκίνητό του!...

— Πῶς θὰ καλοπερνοῦνε! εἶπε ἡ ἄλλη.

Ἡ Ζιννέτα δὲν τὸ εἶχε σκεφθῆ αὐτό.

— Καὶ βέβαια θὰ καλοπερνοῦνε... Ἀλλὰ τί νὰ κάνουν ἄραγε ὅλη τὴν ἡμέρα; πῶς περνᾶνε τὸν καιρό τους;

Τὰ κύματα τῆς θαλάσσης χτυποῦσαν ράθυμα τὴν ἀκρογιαλιά, πίσω ἀπ' τὶς δύο ἐργάτριες. Μπροστά τους στὸ δρόμο περνοῦσαν ἀδιάκοπα αὐτοκίνητα πλούσια, πανάκριβα.

Ἡ δυὸ νέες σηκώθηκαν, πέρασαν ἀπέναντι καὶ κύτταζαν ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς κορμοὺς τῶν πορτοκαλιῶν τὴ μεγάλη βεράντα ὅπου οἱ ἔνοικοι τοῦ ξενοδοχείου δειπνοῦσαν ἀκούγοντας μουσική. Μερικὰ ζευγάρια ἐχόρευαν καὶ μαζὺ μ' αὐτά, τὸ ζευγάρι ποὺ εἶχε κινήσει τὴν περιέργεια τῶν δύο ἐργατριῶν.

— Νὰ πῶς περνᾶνε τὸν καιρό τους! εἶπε ἡ συντρόφισσα τῆς Ζαννέτας.

Ἐκείνη ἔσφιξε τὰ δόντια της. Σιάθηκε καὶ τοὺς κύτταζε σὰν ἀποχαυνωμένη. Ὅταν τελείωσαν τὸ χορό τους, πῆγαν καὶ κάθισαν σ' ἕνα τραπέζι κι' ἄρχισαν νὰ τρῶνε διάφορα πολύπλοκα φαγητὰ πίνοντας συγχρόνως σαμπάνια. Γύρω τους ἦταν κι' ἄλλα ζευγάρια, σὰν αὐτούς, ἀλλὰ κανένα δὲν εἶχε τὴ δική τους ξεγνοιασιά, τοὺς ἄνετους τρόπους τους μέσ' στὴν πολυτέλεια ἐκείνη ποὺ φανέρωναν ὅτι εἶχαν συνειθίσει ἀπὸ μικρὰ παιδιά.

Ὅταν τελείωσαν τὸ δεῖπνο τους, βγῆκαν στὸν περίπατο καὶ βαδίζοντας ἀγκαλιασμένοι χάθηκαν.

Ἡ Ζαννέτα πῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ δικοῦ της τοῦ φτωχικοῦ ξενοδοχείου γιὰ νὰ κοιμηθῆ ἀλλὰ ὅλη νύχτα εἶχε μπροστά της τὸ ὅραμα τοῦ εὐτυχισμένου καὶ προνομιούχου ἐκείνου ζευγαριοῦ. Θὰ ἔδινε τὴ ζωή της γιὰ νὰ εἶνε γιὰ ἕνα χρόνο στὴ θέσι τῆς γυναικὸς ἐκείνης καὶ νὰ αἰσθανθῆ νὰ τὴν περιβάλη ὁ ἔρωτας τοῦ ὑπέροχου ἐκείνου νέου.

«Ἡ ζωὴ εἶνε πολὺ ἄδικη! σκεφτόταν. Αὐτὴ ἡ γυναῖκα χαίρεται ἐκεῖνον τὸν ὡραῖο νέο... Κι' ἐγὼ πρέπει νὰ παντρευτῶ τὸν Ἐμίλ... Τὸν Ἐμὶλ ποὺ δὲν ἀλλάζει πουκάμισο παρὰ μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα, καὶ ποὺ τὰ χέρια του εἶνε διαρκῶς γεμάτα μουντζοῦρες καὶ λαδιές. Ἀ, ὄχι! Δὲν θὰ τὸν παντρευτῶ ποτέ». Τώρα ἤξερε τί πρᾶγμα εἶνε ἕνας ἄνδρας, ἕνας πραγματικὸς ἄνδρας.

Τὴν ἄλλη μέρα ξαναγύρισε πάλι, ὅπως ἡ πεταλοῦδα στὸ φῶς, στὸ ἴδιο μέρος, ἐκεῖ ἀπέναντι στὸ Μεγάλο Ξενοδοχεῖο. Μιὰ ἀκατανίκητη δύναμις, δυνατώτερη ἀπ' τὴν θέλησί της τὴν τραβοῦσε ἐκεῖ.

Ἐκεῖ ἐπάνω στὴν ἐπαρχία της οἱ πλούσιοι ἐφρόντιζαν νὰ κρύβουν τὴν εὐτυχία τους καὶ τὶς διασκεδάσεις τους ἀπ' τὰ μάτια τῶν φτωχῶν. Ἐδῶ τὴν ἔδειχναν ὁλοφάνερα, χωρὶς νὰ σκέπτωνται ἐκείνους ποὺ ἦταν πιὸ φτωχοὶ ἀπ' αὐτούς. Ἡ Ζαννέτα ἔννοιωθε μιὰ μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ἰδῆ ἀκόμη μιὰ φορὰ ἐκεῖνον...

Ἐπερίμενε δυὸ ὁλόκληρες ὧρες καθισμένη στὸν χθεσινὸ της πάγκο νὰ φανῆ τὸ ζευγάρι τῆς προηγουμένης. Περνοῦσε κόσμος πολύς, ὅλοι ἄνθρωποι τῆς ἰδίας κοινωνικῆς τάξεως ποὺ ζοῦσαν μόνο γιὰ τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία μέσ' στὴν μαγευτικὴ ἀκρογιαλιὰ μὲ τὰ πενῆντα ξενοδοχεῖα της. Ἀλλὰ τὸ ζευγάρι τῆς προηγουμένης δὲν περνοῦσε.

Τέλος βαρέθηκε καὶ σηκώθηκε νὰ φύγη ὅταν εἶδε ν' ἀνάβη τὸ φῶς ἑνὸς δωματίου τοῦ πρώτου πατώματος. Τὰ μάτια τῆς Ζαννέτας ἔπεσαν πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ εἶδε νὰ βγαίνη στὸ μπαλκόνι τοῦ δωματίου ἐκείνου τὸ ζευγάρι. Ἐκείνη φοροῦσε ἕνα φόρεμα ἀκόμη πιὸ ὡραῖο καὶ πιὸ πλούσιο ἀπ' τὸ χθεσινό. Ἐκεῖνος φοροῦσε σμόκιν καὶ κάπνιζε ἕνα μεγάλο ποῦρο.

Ἡ εὐτυχισμένη σύντροφός του τὸν πλησίασε, τοῦ ἔπιασε ἁπαλὰ τὸ πηγοῦνι, ἔπειτα πῆρε τὸ ποῦρο ἀπ' τὸ στόμα του καὶ τὸ πέταξε κάτω καὶ τοῦ ἔτεινε τὸ στόμα της. Ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν τὴν φίλησε, μονάχα τῆς εἶπε κάτι μ' ἕνα ἤρεμο χαμόγελο καὶ κίνησε νὰ μπῆ μέσ' στὸ δωμάτιο. Τότε ἡ γυναῖκα τὸν κράτησε ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ ἡ Ζιννέτα τοὺς ἄκουσε ν' ἀνταλλάσσουν μερικὲς φράσεις ἔντονα. Κάτω ἡ ὀρχήστρα ἔπαιζε τὴν «Ραμόνα». Ὁ νέος ἤρεμα πάντοτε, ἀπαλλάχθηκε ἀπ' τὸ σφίξιμο τῆς συνοδοῦ του καὶ μπῆκε μέσα ἀφίνοντάς την μόνη στὸ μπαλκόνι μὲ μιὰ ἔκφρασι λύπης βαθειᾶς σιὰ μάτια.

Ἡ Ζιννέτα τὴν ἄκουσε ποὺ φώναζε κάτι πρὸς τὰ μέσα. Ἀλλὰ ὁ νέος, ἤρεμος πάντοτε, τῆς γύρισε τὴν πλάτη καὶ ἄναψε ἕνα ποῦρο.

Καὶ τότε ἔγινε κάτι τρομερό. Ἡ ὡραία ἐκείνη γυναῖκα ἔσκυψε ἐπάνω ἀπ' τὸ κάγκελο τοῦ μπαλκονιοῦ ἔτσι ποὺ τὰ ὡραῖα ξανθὰ μαλλιά της φαινόνταν σὰν φωτοστέφανος, ἔσκυψε πάρα πολύ, τόσο ποὺ τὸ μισὸ κορμί της βγῆκε ἔξω ἀπ' τὸ κάγκελο κι' ἔπειτα ξαφνικὰ ἀφέθηκε κι' ἔπεσε σὰν ἕνα ἀσημένιο μεγάλο ψάρι στὸ κενό. Ἡ Ζαννέτα μόλις ἐπρόφθασε νὰ ἰδῆ τὸ πέσιμο ἐκεῖνο καὶ ἀμέσως ἄκουσε τὸν φρικιαστικὸ κρότο τοῦ σώματός της ἐπάνω στὶς πλάκες τῆς βεράντας, ἀνάμεσα στὰ ζεύγη τῶν χορευτῶν. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔγινε νεκρικὴ σιγή, ἔπειτα ἀκούσθηκαν ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς οὐρλιάσματα γυναικῶν. Ἡ Ζαννέτα εἶχε καρφωθῆ στὴν θέσι της μὲ τὸ αἷμα παγωμένο στὶς φλέβες της.

Εἶδε ψηλὰ στὸ μπαλκόνι τὸν νέο νὰ πλαταγίζη τὰ δάχτυλά του μὲ θυμό, χωρὶς τὸ παραμικρὸ σημεῖο λύπης κι' ἔπειτα νὰ μπαίνη γρήγορα-γρήγορα μέσ' στὸ δωμάτιο.

Ἡ Ζαννέτα ἔφυγε τρέχοντας. Ὥστε αὐτὴ λοιπὸν ἦταν ἡ εὐτυχία τῶν ἄλλων, ἡ εὐτυχία ποὺ τόσο τὴν εἶχε φθονήσει; Αὐτὸς ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸν ὀνειροπολοῦσε ἐδῶ καὶ εἰκοσιτέσσερες ὧρες;

Ὤ! Αὐτὰ τὰ μάτια μὲ τὴν σκληρὴ ἔκφρασί τους! Θυμήθηκε τὸ δακρυσμένο πρόσωπο τοῦ Ἐμὶλ τὴν ὥρα ποὺ τὴν ἀποχαιρετοῦσε στὸν σταθμό. Τότε ἄρχισε νὰ τρέχη τρελλά... Ἤθελε νὰ φύγη ὅσο μποροῦσε μακρύτερα ἀπ' τὸ Μεγάλο Ξενοδοχεῖο. Ἔτρεχε σὰν νὰ ἤθελε ν' ἀπαλλαγῆ ἀπ' τὴν φρικτὴ ἐκείνη ὀπτασία.

Ὅταν βρέθηκε μακρυά, στράφηκε μιὰ στιγμή, κύτταξε τὸ κατάφωτο ξενοδοχεῖο καὶ μ' ἕναν βαθὺ στεναγμὸ ψιθύρισε:

— Ναί... Θὰ παντρευθῶ τὸν Ἐμίλ. Θὰ παντρευθῶ τὸν Ἐμίλ!...

Καὶ πῆγε νὰ πλαγιάση ἥσυχη πιὰ καὶ ἀπηλλαγμένη ἀπὸ κάθε κακὸ ὄνειρο...

J. BRUNO RUBY

ΚΟΥΡΑΓΙΟ ΜΙΑ ΦΟΡΑ!

Κάποτε ὁ περίφημος Ἑλβετὸς ποιητής, ἀνατόμος καὶ βοτανολόγος Χάλλερ, γράφοντας μιὰ ἐπιστημονικὴ διατριβή, γλύστρησε ἀπὸ τὴν καρέκλα του, ἔπεσε κάτω κι' ἔπαθε κάταγμα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ. Ἀμέσως ἔστειλε κι' ἐκάλεσε ἕνα χειροῦργο, ἀλλὰ ὥς ποὺ νὰ φθάση ὁ γιατρὸς δὲν διέκοψε τὴν ἐργασία του. Ἐξακολουθοῦσε νὰ γράφη μέ... τ' ἀριστερὸ χέρι.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Ὁ Νέλσων...μπεκρῆς μετὰ θάνατον!

Μετὰ τὴ φοβερὴ ναυμαχία τοῦ Τροφαλγκάρ, κατὰ τὴν ὁποία κατεστράφη ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ ὁ ἑνωμένος γαλλοϊσπανικὸς στόλος, ἐπρόκειτο νὰ μετακομισθῆ στὴν Ἀγγλία ὁ νεκρὸς τοῦ κατὰ τὴν ναυμαχίαν φονευθέντος ἐνδόξου ἄγγλου ναυάρχου Νέλσωνος, σύμφωνα μὲ μιὰ ἐπιθυμία ποὺ εἶχε ἐκφράσει ὁ ἴδιος πρὶν πεθάνει.

Ἐπειδὴ ὅμως τὰ μέσα τῆς ταριχεύσεως ἦσαν ἀνεπαρκῆ στὸν ἀγγλικὸ στόλο, οἱ γιατροὶ ἀπεφάσισαν νὰ τοποθετήσουν τὸ πτῶμα μέσα σ' ἕνα βαρέλι μὲ οἰνόπνευμα τὸ ὁποῖον ὡς γνωστόν, ἔχει ἰδιότητες ἀντισηπτικές. Ἀφοῦ ἔγινε αὐτό, ἡ κομίζουσα τὸ λείψανο φρεγάτα ἀπέπλευσε γιὰ τὴν Ἀγγλία. Τὸ ταξεῖδι τότε διαρκοῦσε ἀρκετὲς ἡμέρες. Τὸ πτῶμα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἦταν ἀποτεθειμένο μέσα στὸ βαρέλι κάτω στὸ κῦτος τοῦ πλοίου, ἐνῶ μιὰ φρουρὰ τιμητικὴ ἀπὸ ναῦτες ἀγρυπνοῦσε μέρα καὶ νύχτα κοντὰ στὸ νεκρὸ τοῦ ναυάρχου.

Ὅταν τὸ πλοῖο ἔφτασε στὴν Ἀγγλία, ἀνοίχτηκε τὸ βαρέλι. Τότε πρὸς μεγάλη ἔκπληξι ὅλων, βρέθηκε ἄδειανό, μολονότι τὸ εἶχαν γεμίσει ὡς ἀπάνω μὲ οἰνόπνευμα, τὸ δὲ πτῶμα τοῦ Νέλσωνος ξηρότατο. Οἱ γιατροὶ τότε μ' ἕνα ἐκφραστικὸ χαμόγελο κύτταξαν τοὺς ναῦτες ποὺ εἶχαν φυλάξει κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ τὸν νεκρό. Ἐκεῖνοι φαινόντουσαν κάπως ταραγμένοι. Ὁ πλοίαρχος ἑτοιμαζόταν νὰ τοὺς ἐπιπλήξη αὐστηρὰ ὅταν ἕνας ἡλικιωμένος ναύτης προλαβαίνοντας ἀπετάνθη μὲ θάρρος στὸν ἀρχίατρο καὶ τὸν ἐρώτησε:

— Εἶνε ἀλήθεια, γιατρέ, ὅτι τὰ πτώματα ποὺ βάζουν μέσα στὸ οἰνόπνευμα γιὰ νὰ διατηροῦνται ἀπορροφοῦν τὸ ὑγρὸ καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο διατηροῦνται;

— Δὲν σᾶς τὸ ἔλεγα ἐγώ, εἶπε τότε θριαμβευτικὰ ὁ ναύτης στοὺς συναδέλφους του καὶ σεῖς δὲ θέλατε νὰ τὸ πιστέψετε. Ὁ ναύαρχος, καλὲ τὸ ἤπιε ὅλο!...

Καὶ οἱ ναῦτες ὅλοι μαζὺ ἐπικύρωσαν τὴ γνώμη τοῦ συναδέλφου των ψιθυρίζοντας:

— Ὁ ναύαρχος τὸ ἤπιε!

Ὁ πλοίαρχος ἔκρινε τότε φρόνιμο νὰ μὴ ἐπιμείνη ἀρκεσθεὶς στὴν πρόχειρη αὐτὴ διαβεβαίωση τῆς ἐπιστήμης, ἀφοῦ ἄλλωστε τὸ πτῶμα εἶχε φθάσει διατηρημένο σὲ καλὴ κατάσταση.

Ἔτσι ὁ Νέλσων ἐκηρύχθη καὶ μετὰ θάνατον μπεκρῆς ἀφοῦ καὶ νεκρὸς μπόρεσε νὰ πιῇ ὁλόκληρο βαρέλι οἰνοπνεύματος.

Ὡστόσο, τὸ ἴδιο βράδυ ὅταν τὸ πλήρωμα τῆς φρεγάτας, πῆρε ἄδεια ν' ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν ξηρὰ καὶ σκορπίστηκε εἰς τὰ πνευματοπωλεῖα, ἂν συναντοῦσε κανεὶς τὸν ἡλικιωμένο ναύτη ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποδώσῃ τὴν ἰδιότητα αὐτὴ στὸν ἔνδοξο ναύαρχο, θὰ τὸν ἔβλεπε νὰ κρατάῃ στὰ χέρια του ἕνα ποτῆρι μὲ οἰνόπνευμα καὶ θὰ τὸν ἄκουγε νὰ λέῃ ἐμπιστευτικὰ στοὺς συντρόφους του:

— Αὐτὸ ἐδῶ μοῦ φαίνεται καλύτερο. Καλὸ ἦταν καὶ τὸ ἄλλο εἶχεν ὅμως κάποια πικρὴ γεῦσι!.

—Τὸ τέχνασμα τοῦ Παντερέβσκι

Μιὰ πολὺ διασκεδαστικὴ ἱστορία διηγοῦνται στὴν Πολωνία σχετικῶς μὲ τὸ περίφημο «Μενουὲ» μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐνοούμενες συνθέσεις τοῦ διασήμου πιανίστα καὶ συνθέτου Παντερέβσκι. Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἔξοχος αὐτὸς καλλιτέχνης ἦταν καθηγητὴς στὸ Ὠδεῖον τῆς Βαρσοβίας ἐσύχναζε στὸ σπίτι ἑνὸς Πολωνοῦ φιλολόγου ὀνομαζομένου Σβιζτοτσόσκι. Αὐτὸς μιὰ μέρα ἰσχυριζόταν ὅτι κανένας συνθέτης ἀπὸ τοὺς συγχρόνους δὲν μποροῦσε νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν Μόζαρτ καὶ ὅτι κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲ θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ δημιουργήσῃ ἔργα τόσο ἁπλᾶ καὶ τόσο ὑψηλὰ ὅπως τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τῶν μουσικῶν. Ὁ Παντερέβσκι τὸν ἄκουσε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ τίποτε. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ξαναπῆγε στοῦ φίλου του καὶ ἀφοῦ κάθησε μπρὸς στὸ πιάνο, τὸν ἐρώτησε:

— Θέλετε νὰ σᾶς παίξω κανένα κομμάτι τοῦ Μόζαρτ, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν γνωρίζετε;

Καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ τὸ «Μενουέ». Ὅταν ἐτελείωσε ὁ φίλος του καταγοητευμένος φώναξε:

— Ἔ λοιπόν! Βλέπετε πὼς εἶχα δίκηο σ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγα χθές. Ποιὸς ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς συνθέτας μπορεῖ νὰ γράφῃ ἕνα τέτοιο κομμάτι;

— Λυποῦμαι πολὺ ποὺ σᾶς διαψεύδω στὴ γνώμη σας αὐτή, ἀπήντησε ὁ Παντερέβσκι, ἀλλὰ τὸ «Μενουὲ» αὐτὸ εἶνε ἔργον ἐντελῶς σύγχρονον γιατὶ μόλις σήμερα τὸ συνέθεσα!...

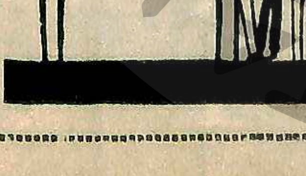

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

Ἐπὶ τέλους! ἀνεκαλύφθη ποιὸς ὑπῆρξε πράγματι ὁ πρῶτος τολμηρὸς ποὺ εἶχε τὸ κουράγιο νὰ πετάξη μὲ μηχάνημα στὸν ἀέρα.

Ὣς τώρα, οἱ ἱστορικοὶ ἀπέδιδαν τὴν τιμὴ αὐτὴ σὲ πολλὰ καὶ διάφορα πρόσωπα, μὰ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ἀποδείξη σὲ ποιὸν ἀνῆκαν δικαιωματικῶς τὰ πρωτεῖα. Φαίνεται ὅμως τώρα πὼς ἡ τιμὴ ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου στὸ Βαρθολομαῖο ντὲ Γκούσμαν, ἀπὸ τὸ Σάντος τῆς Βραζιλίας.

Ὁ ριψοκίνδυνος αὐτὸς ἄνθρωπος γεννήθηκε στὰ 1865. Σὲ ἡλικία 20 μόλις ἐτῶν, συνέλαβε τὸ τολμηρὸ σχέδιο νὰ κατασκευάση ἕνα μηχάνημα μὲ τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ πετάξη στὸν ἀέρα. Μὰ τὸν πόθο του αὐτὸν τὸν κρατοῦσε μυστικὸ ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο ἐπειδὴ ἤξερε πὼς θὰ τὸν ἔπερναν γιὰ τρελλό, ἂν καθόταν νὰ κοινολογήση τὶς παράτολμες ἐλπίδες του.

Ὅταν ὅμως τὰ κατάφερε μὲ τὴν ὑποστήριξη τῆς βασίλισσας τῆς Ἱσπανίας, ποὺ τὸν συνέστησε θερμότατα στὸν βασιλέα τῆς Πορτογαλλίας νὰ εἰσαχθῆ ὡς δόκιμος σ' ἕνα μοναστικὸ τάγμα τῆς Λισσαβῶνος, βρῆκε τότε ὅλον τὸν ἀπαιτούμενο χρόνο γιὰ νὰ κατασκευάση τὴν πτητικὴ μηχανή του. Τὸ σχεδιάγραμμά της βρίσκεται σήμερα στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη τῶν Παρισίων.

Τέλος, τὴν 8 Αὐγούστου 1709, ὁ Βαρθολομαῖος ντὲ Γκούσμαν μπόρεσε νὰ κάνη, στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς Λισσαβῶνος, τὴν πρώτη ἐπίδειξη τῆς μηχανῆς του. Ἐννοεῖται ὅτι ἄπειρο πλῆθος εἶχε παρευρεθῆ γιὰ νὰ ἰδῆ μὲ τὰ μάτια του τὸ ἀπίστευτο καὶ τερατῶδες αὐτὸ πρᾶγμα: ἄνθρωπο δηλαδὴ νὰ πετάη στὸν ἀέρα!..

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Ὁ Βαρθολομαῖος ἔκατσε στὸ ἀεροπλάνο του, ποὺ τὸ εἶχε ἀνεβάσει στὴν κορφὴ τοῦ πύργου Κάζα ντὰ Ἴντια, καὶ ὕστερα τὸ ἄφησε νὰ γλυστρήση στὸ κενόν. Τὸ συγκεντρωμένο πλῆθος, ἀλαλάζοντας ἀπὸ τρόμο καὶ θαυμασμό, εἶδε τὸ Βαρθολομαῖο νὰ διαγράφη μὲ τὴ μηχανή του ἕνα μεγάλο κύκλο στὸν ἀέρα καὶ ὕστερα νὰ πέφτη καὶ νὰ προσγειώνεται χωρὶς νὰ πάθη τίποτα.

Τὸ ἀξιόπιστον τοῦ γεγονότος αὐτοῦ βεβαιοῦν στ' ἀπομνημονεύματά τους ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ τοῦ Μπρούνσβικ καθὼς καὶ ὁ ποιητὴς Θωμᾶ Πίντο Μπριντάο.

Μα ἡ ἀπόπειρα αὐτὴ δὲν ἐπανελήφθη χάρις στὶς ἐνέργειες τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἡ ὁποία θεώρησε τὸν Γκούσμαν ὡς ἀντιπρόσωπο τοῦ διαβόλου καὶ τὴ μηχανή του ὄργανο σατανικό. Ὁ Βαρθολομαῖος ντὲ Γκούσμαν ἀναγκάστηκε νὰ ἀπαρνηθῆ τὸ ὡραῖο αὐτὸ ὄνειρό του—καὶ ἡ ἀεροπορία περιῆλθε σὲ ἀφάνεια γιὰ κάμποσες δεκάδες χρόνια, ὥς ποὺ ἕνας Ἕλληνας, στὴ Ρωσσία, ἐπὶ Τσάρου Ἰβὰν τοῦ Τρομεροῦ, ἐπανέλαβε τὰ πειράματα τοῦ βραζιλιανοῦ προκατόχου του, γιὰ νὰ πληρώση ὅμως τὴν τόλμη του μὲ τὴ ζωή του.

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Τὸ λουλοῦδι πῶχεις βάλει στὸ νερό,
Ἄκουσέ με τὸ καλό σου δὲ γυρεύει
Πέταξέ το ἀπ' τὸ σπίτι σου, κυρά μου,
Εἶνε μάγκας—τὴ ζωή σου νὰ χαρῶ!—
[Καὶ σὲ κλέβει!...

Τ. Μωραΐτίνης

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΖΕΤΤΑΤΟΥΡΑ

Τί ἦταν ἡ ζεττατοῦρα. Ἡ δεισιδαιμονία τῶν Ναπολιτάνων. Ὁ ἅγιος Ἰανουάριος, ὁ προστάτης τῶν Ναπολιτάνων. Τὸ φυλαχτὸ τῶν κεράτων. Τὰ μάτια τῶν ζεττατόρε. Ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου. Ὁ μυστηριώδης καλόγερος. Ἡ ὀλεθρία ἀκρόασις. Ἕνα περίεργο σύγγραμμα, κλπ.

Ἡ Νεάπολις ἦταν ἄλλοτε ἡ πρωτεύουσα καὶ ἡ ἀνθηρότερη πόλις τῆς Ἰταλίας. Εἶχε μεγάλη ἐμπορικὴ κίνησι καὶ ἦταν τὸ κέντρο τῶν λογίων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν τῆς νοτίου Εὐρώπης. Ἐκείνη ὅμως τὴν ἐποχὴ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἀκόμη ἀμόρφωτοι, βυθισμένοι σὲ προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες. Δὲν μποροῦσαν νὰ ἐξηγήσουν τὰ διάφορα φυσικὰ φαινόμενα γιατὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἦταν προοδευμένη ὅπως σήμερα καὶ γι' αὐτὸ στὸ κάθε τι διέκριναν τὴν ἐπίδρασι ὑπερφυσικῆς καὶ ἀνεξηγήτου δυνάμεως. Ἔτσι εἶχαν δημιουργηθεῖ ἕνα σωρὸ προλήψεις. Μιὰ ἀπὸ τὶς προλήψεις αὐτὲς ἦταν καὶ τὸ βάσκαμα, ἡ μαγγανεία, ἢ ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ Ναπολιτάνοι, ἡ ζεττατοῦρα.

Ὁ λαὸς τῆς Νεαπόλεως ἐπίστευε τότε πὼς εἶχε ἕναν ἐχθρὸ κι' ἕναν προστάτη: Ἐχθρός του ἦταν ἡ ζεττατοῦρα καὶ προστάτης του ὁ ἅγιος Ἰανουάριος. Ἂν δὲν ἦτανε ὁ ἅγιος Ἰανουάριος στὸν οὐρανό, ἔλεγαν οἱ Ναπολιτάνοι, ἡ ζεττατοῦρα θὰ εἶχε καταστρέψη ἀπὸ πολὺν καιρὸ τὴ Νεάπολι· καὶ ἂν πάλι δὲν ὑπῆρχε στὸν κόσμο ἡ ζεττατοῦρα, ὁ ἅγιος Ἰανουάριος θὰ εἶχε κάνει τὴ Νεάπολι βασίλισσα τοῦ κόσμου.

Ἐννοεῖται ὅτι παρόμοιες προλήψεις καὶ σήμερα ἀκόμη βρίσκουμε στοὺς ἀγράμματους ἀνθρώπους, ὄχι μόνον τῆς Ἰταλίας ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ κόσμου μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι στὴ Νεάπολη ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὰ πράγματα εἶχαν φθάση στὸ κατακόρυφο.

Ὅλος ὁ κόσμος στὴ Νεάπολη ἔτρεμε τότε τὴ ζεττατοῦρα καὶ χρησιμοποιοῦσε ἐναντίον της ὡς φυλαχτὸ ἕνα ζευγάρι μικρὰ κέρατα τὰ ὁποῖα προμηθευότανε ἀπὸ τὴ Σικελία. Τόση ἦταν μάλιστα ἡ ζήτησις τῶν κεράτων αὐτῶν ὥστε ἕνα ζευγάρι στοίχιζε πεντακόσια φράγκα!

Οἱ Ναπολιτάνοι ἀπέφευγαν σὰ δαιμονισμένους ἐκείνους γιὰ τοὺς ὁποίους ἐπίστευαν πὼς εἶχαν τὴ δύναμη τῆς βασκανίας στὸ μάτι τους. Μόλις τοὺς ἔβλεπαν ἔκαναν διάφορα μαγικὰ σημεῖα γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν καταστρεπτική τους ἐπίδραση. Ἂν ἔβλεπες καμιὰ φορὰ δύο ἀνθρώπους νὰ συνομιλοῦν σ' ἕνα δρόμο τῆς Νεαπόλεως καὶ ὁ ἕνας κρατοῦσε τὸ χέρι του διπλωμένο πίσω ἀπὸ τὸν ὦμο του, ἔπρεπε νὰ καταλάβης ὅτι ὁ ἄλλος μὲ τὸν ὁποῖο συνομιλοῦσε ἦταν ἀπὸ τοὺς μοιραίους αὐτοὺς ἀνθρώπους: ἦταν ἕνας ζεττατόρε, ὅπως τοὺς ἔλεγαν, ἢ τοὐλάχιστον κάποιος ποὺ ἐθεωρεῖτο γιὰ τέτοιος.

Ὡστόσο οἱ ἴδιοι οἱ ζεττατόρε δὲν ἤξευραν τίποτε γιὰ τὴ μυστηριώδη δύναμη ποὺ εἶχαν στὸ βάσκανο μάτι τους. Καὶ φυσικὰ θὰ ἦταν ἕνα πολὺ ἄσχημο κομπλιμέντο, ἂν ἔλεγες σὲ κάποιον ὅτι ἦταν ζεττατόρε. Δὲν ἔμενε λοιπὸν παρὰ νὰ κουβαλᾶς ἐπάνω σου τὰ φυλαχτὰ κέρατα καὶ νὰ κάνης τὰ μαγικὰ σημεῖα ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ περίστασις, ὁσάκις συναντοῦσες ποτὲ ἕνα τέτοιο ἄνθρωπο.

Ὁ καλὸς Θεὸς εἶχε κανονίση ἔτσι τὰ πράγματα, ὥστε οἱ Ναπολιτάνοι νὰ μποροῦν νὰ καταλάβουν ἀμέσως ἕνα ζεττατόρε. Ἔτσι ὁ ζεττατόρε ἦτανε συνήθως ἕνας ἄνθρωπος ὠχρὸς καὶ ἀδύνατος, εἶχε τὴ μύτη κυρτὴ καὶ μεγάλα σκανδαλιάρικα μάτια. Τὰ μάτια τοῦ ζεττατόρε ἔμοιαζαν μὲ τὰ μάτια τοῦ βατράχου. Εἶνε δὲ γνωστὸ ὅτι ὁ λαὸς πιστεύει πὼς ὁ βάτραχος ἐπῆρε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸ δῶρο τῆς βασκανίας καὶ μπορεῖ μὲ τὸ μάτι νὰ σκοτώση ἕνα χελιδόνι.

Ἂν συναντήσης στὸ δρόμο ἕνα τέτοιον ἄνθρωπο ἔλεγαν οἱ Ναπολιτάνοι ἐκείνου τοῦ καιροῦ, φυλάξου γρήγορα! Ἂν αὐτὸς σὲ κυττάξη πρῶτος, τὸ κακὸ ἔγινε καὶ δὲν ὑπάρχει πειὰ κανένας τρόπος νὰ τὸ ἀποφύγης. Ἂν ὅμως τὸν ἰδῆς ἐσὺ πρῶτος, βιάσου νὰ κάνης τὸ μαγικὸ σημάδι: ἄνοιξε ἀμέσως τὸ μεσαῖο σου δάχτυλο, κλεῖσε τὰ ἄλλα καὶ θὰ προλάβης τὸ κακό. Φυσικά, ἂν φορῆς ἐπάνω σου τὸ φυλαχτὸ τῆς ζεττατούρας, εἶνε περιττὸ νὰ λάβης ὁποιαδήποτε ἄλλη προφύλαξη, αὐτὸ μόνο σὲ προστατεύει!

Ὅταν ἕνας ξένος ἐπήγαινε στὴ Νεάπολη, στὴν ἀρχὴ γελοῦσε σὰν τοῦ μιλοῦσαν γιὰ τὴ ζεττατοῦρα. Ἔπειτα σιγὰ-σιγὰ ἡ ζεττατοῦρα ἄρχιζε ν' ἀπασχολῆ τὴ σκέψη του. Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες ὅμως τὸν ἔβλεπες νὰ περπατᾷ στὸ δρόμο φοβισμένος καὶ φορτωμένος μὲ φυλαχτά. Τίποτε ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὰ φυλαχτὰ καὶ τὰ μυστηριώδη σημεῖα ποὺ ἀναφέραμε, δὲν μποροῦσε νὰ σὲ προφυλάξη ἀπὸ τὴ ζεττατοῦρα, ἡ ὁποία δὲν λογάριαζε οὔτε περιουσία, οὔτε κοινωνικὴ θέσι: ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦταν ἴσοι ἀπέναντί της!

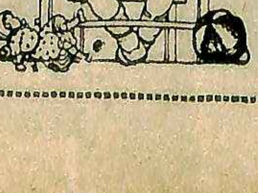

Οἱ Ναπολιτάνοι πίστευαν ὅτι ὁ καλὸς βασιλῆάς τους, ὁ Φερδινάνδος τῆς Ἰταλίας πέθανε ἀπὸ βάσκαμα, ἀπὸ ζεττατοῦρα. Πῶς ἔγινε αὐτό;

Ὁ βασιλεὺς Φερδινάνδος ἦταν ἕνας πολὺ δημοφιλὴς ἡγεμών. Εἶχε ζήση ἑβδομῆντα ἕξη χρόνια καὶ εἶχε βασιλεύση ἑξῆντα πέντε. Στὴ διαθήκη του παρήγγελλε στὸ γυιό του Φραγκῖσκο νὰ ἐξακολουθήση τὶς ἐλεημοσύνες ποὺ ἔκαμε αὐτὸς ὅταν ζοῦσε. Ἔκαναν τότε ἕνα λογαριασμὸ καὶ βρῆκαν ὅτι ἐξόδευε τὸ χρόνο εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες δουκάτα σὲ ἐλεημοσύνες.

Οἱ Ναπολιτάνοι τὸν ἐλάτρευαν. Καὶ ὅταν πέθανε ξαφνικά, ἐζήτησαν ν' ἀποδοθοῦν τὰ αἴτια τοῦ θανάτου του σὲ καμιὰ ὑπερφυσικὴ δύναμη. Καὶ τὴ βρῆκαν...

Ὁ βασιλεὺς Φερδινάνδος δὲν ἦταν ἄνθρωπος χωρὶς προλήψεις. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ οἱ βασιλῆάδες ἦταν τόσο δεισιδαίμονες καὶ προληπτικοὶ ὅσο καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ φτωχοῦ λαοῦ.

Ἀνεκάλυψαν λοιπὸν οἱ Ναπολιτάνοι δέκα πέντε ὁλόκληρα χρόνια πρὸ τοῦ θανάτου του ὅτ ἕνας καλόγερος ποὺ λεγόταν Ὀγιόρι, κατεδίωκε παντοῦ τὸν βασιλέα Φερδινάνδο καὶ τὸν ἀνησυχοῦσε κάθε τόσο γιὰ νὰ γίνη δεκτὸς σὲ ἀκρόαση ἀπ' αὐτόν. Ἀλλ' ὁ Φερδινάνδος ἀρνιότανε γιατὶ τὸν εἶχε κυριεύση ἡ σκέψη πὼς ὁ καλόγερος αὐτὸς θὰ τοῦ ἔκαμνε κακό, ἂν τὸν ἔβλεπε ποτὲ στὰ μάτια. Ἐπίστευε δηλαδὴ πὼς ἦταν κι' αὐτὸς ἕνας ζεττατόρε. Ὁ καλόγερος ὅμως ἐπέμενε. Οἱ αὐλικοὶ τὸν ἔδιωχναν κι' αὐτὸς ξαναγύριζε στὸ παλάτι. Τελευταῖα μάλιστα εἶχε γίνη ἐξαιρετικὰ ἐπίμονος καὶ προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ δῆ τὸ βασιλέα. Ἕνας αὐλικὸς παρεκάλεσε τότε τὸ Φερδινάνδο νὰ δεχθῆ τέλος πάντων αὐτὸν τὸν Ὀγιόρι. Ὁ βασιλεὺς βρέθηκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ σὲ ἀδυναμία καὶ ὥρισε τὴν ἀκρόαση γιὰ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ.

Ὁλόκληρη ὅμως τὴ νύχτα ὁ βασιλεὺς δὲν μπόρεσε νὰ κλείση μάτι. Ἔνοιωθε πὼς ἔκανε ἄσχημα ποὺ εἶχε ὁρίση τὴν ἀκρόαση. Τί μποροῦσε ὅμως τώρα πειὰ νὰ κάμη; Εἶχε δώση τὸ λόγο του καὶ ὁ Φερδινάνδος ἦταν πολὺ αὐστηρὸς στὶς ὑποσχέσεις του. Τὸ πρωΐ ὁ καλόγερος περίμενε ἔξω ἀπ' τὸ παλάτι. Ὁ Φερδινάνδος τὸν ἐδέχθηκε καὶ ἔμειναν μαζὺ δυὸ ὧρες περίπου.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας εἶχε πεθάνη...

Οἱ γιατροὶ ποὺ τὸν ἐξήτασαν εἶπαν πὼς εἶχε πάθη ἀπὸ ἀποπληξία, κανένας ὅμως δὲν τοὺς ἐπίστεψε. Οἱ Ναπολιτάνοι ἦτανε βέβαιοι πὼς ὁ αἴτιος τοῦ κακοῦ ἦταν ὁ Ὀγιόρι. Καὶ ὁ καλόγερος ἐξορίσθηκε ἀπὸ τὴ Νεάπολη γιὰ νὰ μὴν τὸν λυντσάρη ὁ ἐξαγριωμένος λαός!

Στὴ Νεάπολη ἔζουσε τότε ἕνας πολὺ σοφὸς ἄνθρωπος, ὁ Νίκκολο Βαλέττα. Ἦτανε φιλόσοφος, δικηγόρος καὶ γιατρός. Δὲν ὑπῆρχε τίποτε στὸν κόσμο ποὺ νὰ μὴν τὸ ξέρε ὁ σοφὸς αὐτὸς ἄνθρωπος. Ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως τὸν ἐλύπησε πολύ. Ἐσκέφθηκε ν' ἀφιερώση τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του γιὰ νὰ μελετήση ἐπιστημονικὰ τὴ ζεττατοῦρα καὶ νὰ βρῆ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι θὰ μποροῦσαν νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπ' αὐτὸ τὸ κακό. Ἐπὶ πολλὰ χρόνια ἐκλείσθηκε στὸ γραφεῖο του, ἀνάμεσα στὰ σκονισμένα βιβλία του καὶ ἔγραψε ἕνα σύγγραμμα μὲ ὀχτακόσιες σελίδες.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀποτελεῖ ἕνα μνημεῖο τῆς ἐποχῆς. Πόσο ὅμως ἐπιστημονικὰ ἐμελέτησε τὸ θέμα του ὁ πάνσοφος αὐτὸς ἄνθρωπος, αὐτὸ φαίνεται ἀπὸ τὰ παρακάτω σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐξετάζει τὸ βιβλίο του:

1ον) Ἂν ὁ ἄνδρας εἶνε πιὸ βάσκανος ἢ ἡ γυναῖκα.

2ον) Ἂν ἐκεῖνος ποὺ φορεῖ περροῦκα εἶνε ἐπικίνδυνος ζεττατόρε ἢ ἐκεῖνος ποὺ δὲν συνηθίζει νὰ φορῆ περροῦκα.

3ον) Ἂν ἐκεῖνος ποὺ φορεῖ περροῦκα εἶνε πιὸ ἐπίφοβος ἀπὸ κεῖνον ποὺ φορεῖ γυαλιά.

4ον) Ἂν εἶνε πιὸ ἐπικίνδυνος κι' ἀπ' αὐτὸν ποὺ φορεῖ γυαλιὰ ἐκεῖνος ποὺ ρουφάει ταμπάκο· καὶ ἂν ἔχη τριπλάσια βάσκανη δύναμι ἐκεῖνος ποὺ φορεῖ καὶ περροῦκα καὶ γυαλιὰ καὶ ταυτοχρόνως ρουφάει καὶ ταμπάκο.

5ον) Ἂν ἡ βάσκανη γυναῖκα εἶνε πιὸ ἐπίφοβος ὅταν εἶνε ἔγγυος.

6ον) Ἂν οἱ περισσότεροι ζεττατόρε εἶνε καλόγεροι καὶ σὲ ποιὸ τάγμα καλογερικὸ βρίσκει κανεὶς περισσότερους ζεττατόρε, στοὺς Φραγκισκανοὺς ἢ στοὺς Δομενικανοὺς ἢ στοὺς Καπουτσίνους.

7ον) Ἀπὸ πόση ἀπόστασι ἐνεργεῖ ἡ δύναμις τοῦ ζεττατόρε.

8ον) Ἂν ἐνεργῆ ἀπὸ μπρός, ἀπὸ πίσω ἢ ἀπὸ τὰ πλάγια, ἢ κι' ἀπὸ τὶς τρεῖς τὶς διευθύνσεις μαζύ.

9ον) Ἀπὸ ποιὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα καὶ σημάδια μπορεῖς νὰ καταλάβης ἂν ἕνας ἄνθρωπος εἶνε ζεττατόρε.

10ον) Ἂν ὑπάρχουν προσευχὲς μὲ τὶς ὁποῖες μπορεῖς ν' ἀποφύγης τὸ κακὸ τῆς βασκανίας καὶ ποιὲς προσευχὲς εἶνε εἰδικὲς γιὰ νὰ σὲ προφυλάξουν ἀπὸ τὴ ζεττατοῦρα τῶν καλογήρων.

11ον) Ἂν τὰ νεώτερα φυλαχτὰ ποὺ βρῆκαν οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν ἴδια δύναμι μὲ τὰ παληὰ καὶ ποιὸ εἶνε ἀποτελεσματικό: τὸ μονὸ κέρατο ἢ τὰ διπλά.

Καταλαβαίνετε πόσο σπουδαῖο καὶ ἐπιστημονικὸ εἶνε τὸ βιβλίο αὐτὸ μὲ τὶς ὀχτακόσιες σελίδες, ποὺ βρίσκεται τώρα στὸ μουσεῖο τῆς Νεαπόλεως!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ποιὰ ἦσαν τὰ ἑφτὰ θαύματα. Ὁ Κολοσσὸς τῆς Ῥόδου τὸ μεγαλείτερο ἄγαλμα τοῦ κόσμου. Πῶς κατεστράφη. Πῶς ἐτίμησε τὸ νεκρὸ σύζυγό της ἡ βασίλισσα Ἀρτεμισία. Τὰ συντρίμια τοῦ Μαυσωλείου τῆς Ἀλικαρνασσοῦ στὸ Λονδῖνο. Πῶς περιγράφει ὁ Πλίνιος τὸν Ναὸ τῆς Ἀρτέμιδος. Οἱ ἑφτὰ ναοὶ τῆς Ἐφέσου. Ἡ ἐξορία τοῦ Φειδίου, κλπ.

Ὅλος ὁ κόσμος ἔχει ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὰ Ἑφτὰ Θαύματα τοῦ Κόσμου, ἀλλὰ πολλοὶ λίγοι ξέρουν τὴν ἱστορία τους καὶ ἀκόμη λιγώτεροι ξέρουν γιὰ ποιὸ λόγο ἐθεωροῦντο θαύματα.

Λοιπὸν τὰ ἑφτὰ θαύματα τῆς ἀρχαιότητος ἦσαν: ὁ Κολοσσὸς τῆς Ῥόδου, τὸ Μαυσωλεῖο τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ὁ Ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἔφεσσο, τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὁ Φάρος τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ Πυραμῖδες τῆς Αἰγύπτου καὶ οἱ Κρεμαστοὶ Κῆποι τῆς Βαβυλῶνος.

Ὁ Κολοσσὸς τῆς Ῥόδου ἦταν ἕνα κυριολεκτικῶς γιγάντιο ἄγαλμα ποὺ εἶχε κατασκευάσει ὁ διάσημος γλύπτης τῆς ἀρχαιότητος Κλόβις, μαθητὴς τοῦ Λυσίππου. Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ ἦταν τὸ μεγαλείτερο ποὺ ἔχει κατασκευασθεῖ ποτέ. Εἶχε ὕψος 32 μέτρων καὶ ἦταν τοποθετημένο στὴν εἴσοδο τοῦ λιμένος τῆς Ῥόδου. Τὰ πόδια του πατοῦσαν στὶς ἄκρες τῶν δύο λιμενοβραχιόνων εἰς τρόπον ὥστε κάθε πλοῖο ποὺ ἔμπαινε στὸ λιμάνι ἢ ποὺ ἔβγαινε, ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ περνάῃ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη του. Ἐν τούτοις μερικοὶ ἀπ' τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς βεβαιοῦν ὅτι ὁ Κολοσσὸς δὲν ἐστηρίζετο στοὺς λιμενοβραχίονας, ἀλλὰ ἦταν ἁπλῶς τοποθετημένος στὴν εἴσοδο τοῦ λιμένος.

Τὸ ἄγαλμα ἔπεσε κατόπιν ἑνὸς τρομεροῦ σεισμοῦ, τὰ συντρίμματά του ὅμως ἔμειναν σκορπισμένα στὸ ἔδαφος ἕως ὅτου ὁ Καλίφης Μωαβιὰ ὁ 1ος ὅταν κατέλαβε τὴ Ῥόδο στὸ 672 μ. Χ. τὰ πούλησε σ' ἕναν ἑβραῖο ἔμπορο. Γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν συντριμμάτων τοῦ Κολοσσοῦ ἐχρειάσθηκαν 900 καμῆλες.

Τὸ Μαυσωλεῖο ἦταν τὸ μεγαλείτερο καὶ τὸ λαμπρότερο κενοτάφιο ποὺ ἔγινε ποτέ. Στὸ μέγεθος τὸ ὑπερτεροῦσαν μόνον ἡ πυραμῖδες τῆς Αἰγύπτου, ὠνομάσθηκε δὲ Μαυσωλεῖο πρὸς τιμὴν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀλικαρνασσοῦ Μαυσώλου. Ὅταν πέθανε ὁ Μαύσωλος, ἡ σύζυγός του Ἀρτεμισία συγκέντρωσε τὰ ὀστᾶ του, τὰ ἔκαψε, τὴ δὲ σκόνη τους τὴν ἔρριξε μέσα σ' ἕνα κύπελλο νερὸ καὶ τὴν ἤπιε. Συγχρόνως δὲ γιὰ νὰ τιμήση τὸ νεκρὸ σύζυγό της, κατεσκεύασε ἕνα κενοτάφιο καὶ τὸ ὠνόμασε Μαυσωλεῖο. Γιὰ τὴν κατασκευή του ἐργάσθηκαν τρεῖς ἀπ' τοὺς καλυτέρους γλύπτας τῆς ἀρχαιότητος, ὁ Βρυάξις, ὁ Τιμόθεος καὶ ὁ Λεωχάρης, μαθηταὶ καὶ οἱ τρεῖς τοῦ διασήμου Σκόπα. Γιὰ τὴν ἀνατολικὴ πρόσοψι μάλιστα τοῦ Μαυσωλείου ἐργάσθηκε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Σκόπας.

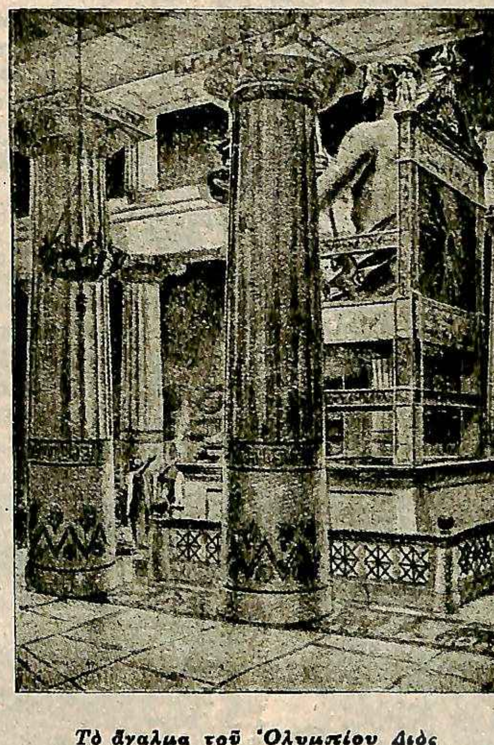

Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διός

Ὁ Λουκιανὸς σ' ἕναν ἀπ' τοὺς «Διαλόγους» του γράφει τὰ ἑξῆς: «Ὑπάρχει στὴν Ἀλικαρνασσὸ ἕνα μνημεῖο τεράστιο ὅμοιο τοῦ ὁποίου δὲν ἐχτίσθηκε ποτέ. Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἄλογα ποὺ εἶνε σκαλισμένα σ' αὐτὸ εἶνε ἀριστουργήματα καὶ καμωμένα ἀπὸ τὸ καθαρότερο μάρμαρο». Στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο βρίσκονται 75 κομμάτια σκαλιστὰ τοῦ Μαυσωλείου. Βρέθηκαν ἀπὸ Ἄγγλους ἀρχαιολόγους ὅταν ἔγιναν ἀνασκαφὲς στὴν Ἀλικαρνασσό. Οἱ ἀρχαιολόγοι αὐτοὶ κατόρθωσαν νὰ συναρμολογήσουν μερικὰ ἀπὸ τὰ κομμάτια ἐκεῖνα καὶ νὰ σχηματίσουν ἕνα ὡραιότατο ἀγαλματάκι ποὺ εἶνε θαῦμα τέχνης καὶ ποὺ ὑποθέτουν ὅτι εἶνε τὸ ἄγαλμα τοῦ Μαυσώλου.

Ὁ Ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἔφεσσο ἦταν τὸ τρίτο ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Παυσανίας ἔλεγε ὅτι ἦταν τὸ ὡραιότερο οἰκοδόμημα ποὺ κατεσκεύασε ποτὲ ἄνθρωπος. Ὁ Πλίνιος τὸ περιγράφει ὡς ἑξῆς: «Ὁ ναὸς αὐτὸς κατεσκευάσθη μὲ ἔξοδα τῶν βασιλέων καὶ τῶν μεγαλειτέρων πόλεων τῆς Ἀσίας. Γιὰ νὰ ἀποπερατωθῆ ἐχρειάσθηκαν 220 χρόνια. Εἶνε χτισμένος ἐπάνω σὲ ἔδαφος μαλακὸ γιὰ νὰ μὴν κινδυνεύη ἀπὸ σεισμούς. Ὁλόκληρος ὁ ναὸς εἶχε μῆκος 425 ποδῶν (120 μέτρων) καὶ πλάτος 220 ποδῶν. Εἶχε 127 κολῶνες ὕψους 60 μέτρων τὴν καθεμιά. Ἀπὸ τὶς κολῶνες αὐτὲς ἡ 36 ἦταν σκαλιστές. Τὴ μιὰ δὲ τὴν εἶχε σκαλίσει ὁ Σκόπας. Ὁ κυριώτερος ἀρχιτέκτων ποὺ ἐργάστηκε στὸν ναὸ αὐτὸ ἦταν ὁ διάσημος Κληροιφρόνης, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ δὲν κατόρθωνε νὰ κάνη τὸ ἐπιστύλιο τῆς εἰσόδου ὅπως τὸ ἤθελε ἀπεφάσισε ν' αὐτοκτονήση. Ἀλλὰ ἡ Ἄρτεμις ἐμφανίσθηκε στὸν ὕπνο του καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ ζήση μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ ἀποτελείωνε ἡ ἴδια τὴν ἐργασία τοῦ ἐπιστυλίου. Καὶ πράγματι τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ τὸ ἐπιστύλιο βρέθηκε ἕτοιμο ἀριστουργηματικὰ καμωμένο.

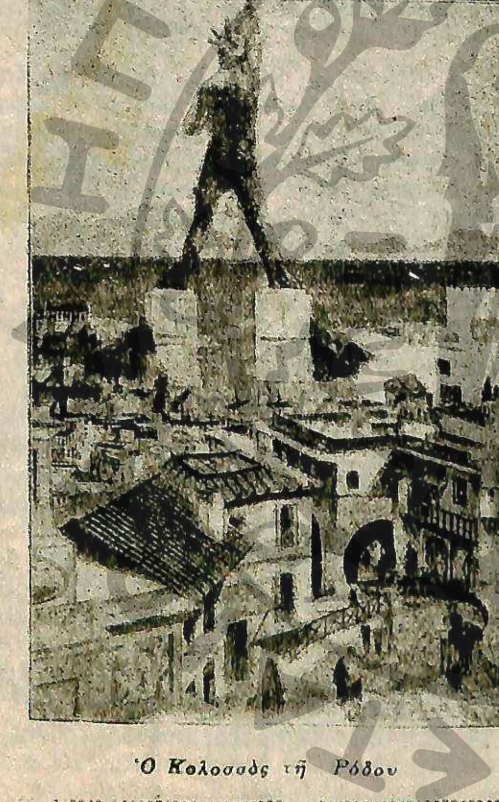

Ὁ Κολοσσὸς τῆ Ῥόδου

Ὁ ναὸς τὸν ὁποῖον περιγράφει ἀνωτέρω ὁ Πλίνιος ἦταν ὁ ἕβδομος ναὸς τῆς Ἐφέσου. Πρὶν ἀπὸ αὐτὸν εἶχαν ἀνοικοδομηθῆ ἄλλοι ἕξ ναοὶ οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταστραφῆ ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Ἕναν ἀπ' αὐτοὺς ἔκαψε ὁ περιβόητος Ἡρόστρατος τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ποὺ γεννήθηκε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ θεωροῦσαν ὡς τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων. Τὸ εἶχε κατασκευάσει ὁλόκληρο ὁ Φειδίας ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ Ὁμήρου τοὺς περιγράφοντας τὸν Δία. Ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐξόρισαν, ὁ Φειδίας κατέφυγε στὴν Ὀλυμπία ὅπου οἱ κάτοικοι τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ μεγάλες τιμές. Καὶ γιὰ νὰ μὴ μένη ἐκεῖ ἀργὸς τοῦ διέθεσαν τεραστία ποσότητα χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντόδοντος. Μὲ τὸν χρυσὸ ἐκεῖνον καὶ μὲ τὸ ἐλεφαντόδοντο, ὁ μέγας ἐκεῖνος τεχνίτης, κατεσκεύασε τὸ χρυσελεφάντινο ἄγαλμα τοῦ Διὸς ποὺ ἦταν πολὺ ὡραιότερο ἀπ' τὸ ἄλλο περίφημο ἄγαλμά του τῆς Ἀθηνᾶς, ποὺ βρισκόταν στὸν Παρθενῶνα.

Λένε ὅτι ὅταν ὁ Φειδίας ἀποτελείωσε τὸ ἄγαλμα γύρισε τὸ πρόσωπό του πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ ρώτησε:

— Ὦ Ζεῦ, εἶσαι εὐχαριστημένος;

Καὶ εἰς ἀπάντησιν ἀκούστηκε ἕνας κεραυνὸς καὶ μιὰ ἀστραπὴ ἔπεσε μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Φειδία, ἡ ὁποία ἄνοιξε μιὰ μεγάλη τρῦπα στὸ ἔδαφος. Ἔτσι ἐξεδήλωσε ὁ Θεὸς τὴν εὐχαρίστησή του.

Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ εἶχε σκανδαλίσει ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ Κλεοπάτρα προσέφερε ἕνα μυθικὸ χρηματικὸ ποσὸν γιὰ νὰ τῆς δώσουν τὸ ἄγαλμα. Ἀλλὰ ἡ προσφορά της ἀπορρίφθηκε. Ἐπίσης ὁ Καλλιγούλας ἔστειλε ἐπίτηδες μερικὲς λεγεῶνες Ῥωμαίων γιὰ νὰ ἁρπάξουν τὸ ἄγαλμα καὶ νὰ τὸ μεταφέρουν στὴ Ῥώμη. Ἀλλὰ κατὰ τὸν πλοῦν, μιὰ τρομερὰ καταιγὶς κατέλαβε τὰ πλοῖα ποὺ μετέφεραν τοὺς Ῥωμαίους καὶ τὰ βούλιαξε αὔτανδρα.

Ὁ Φάρος τῆς Ἀλεξανδρείας ἦταν τὸ πέμπτο θαῦμα τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ ἔμπνευσις τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Φάρου αὐτοῦ ὀφείλεται στὸν διάσημο ἀρχιτέκτονα Σώστρατον. Ἡ κατασκευή του ἐστοίχισε 800 τάλαντα. Ἦταν ὅλος ἀπὸ μάρμαρο καὶ εἶχε τρεῖς ὀρόφους. Στὴν κορυφή του ὑπῆρχε μιὰ γαλαρία, ἀπὸ τὴν ὁποία μποροῦσε κανεὶς νὰ θαυμάση τὸ μεγαλοπρεπὲς πανόραμα τῆς Ἀλεξανδρείας.

Τὸ ἕκτο θαῦμα τῆς ἀρχαιότητος, τὸ ὁποῖο σώζεται ἀκατάλυτο ὡς σήμερα εἶνε ἡ Πυραμῖδες τῆς Αἰγύπτου. Μπροστὰ σ' αὐτὲς γονάτισε μὲ θαυμασμὸ καὶ αὐτὸς ὁ Ναπολέων ὅταν ἔφθασε ὡς ἐκεῖ κατὰ τὴν ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου.

Τὸ ἕβδομο καὶ τελευταῖο θαῦμα ἦταν οἱ Κρεμαστοὶ Κῆποι τῆς Βαβυλῶνος, τοὺς ὁποίους εἶχε κατασκευάσει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ ἀπάνω στὰ πανύψηλα δωμάτια τῶν ἀνακτόρων του. Ὅταν τελείωσε ἡ κατασκευή τους, ὁ μέγας ἐκεῖνος βασιλεὺς στράφηκε πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε:

— Μὲ τὴ βοήθειά σου, Θεέ, κατεσκεύασα τὸ ἀνάκτορό μου τὴν ἕδρα τῆς βασιλείας μου καὶ τὴν καρδιὰ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ κατεσκεύασα ἀκόμη, ὦ θεὲ Μεροντάχ, καὶ τοὺς Κήπους μου, τὸ ἀκατάλυτο αὐτὸ οἰκοδόμημα τὸ καμάρι τῶν αἰώνων!»

ΤΑ ΕΞΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΩΝ ΧΙΛΙΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΩΝ

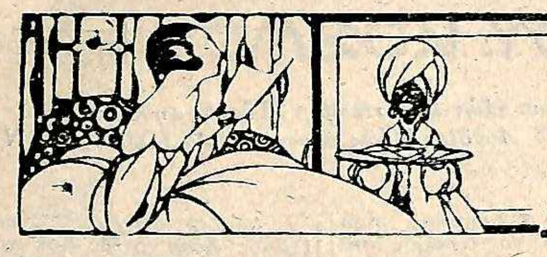

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΧΑΛΙΜΑ

ΣΤΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΘΡΥΛΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ὡραία Φαρρουχνάζ, εἶπε ὁ ψευτοδερβίσης, ὅταν σᾶς ἄφησα τράβηξα πρὸς τὸ παλάτι. Εὑρῆκα ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα καὶ μπῆκα μέσα. Δὲν εἶδα κανένα. Ἄκουσα μόνο μιὰ φωνὴ παραπονετικὴ μὲ θλιβεροὺς στεναγμούς. Ἐπῆγα πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἀκουγόταν ἡ φωνὴ καὶ μπῆκα σ' ἕνα δωμάτιο. Βρῆκα ἐκεῖ μέσα μιὰ νέα ποὺ εἶχε στὸ λαιμό της μιὰ θηλειὰ μὲ τὸ σχοινὶ δεμένο στὸν τοῖχο καὶ στὰ πόδια ἁλυσσίδες σιδερένιες. Τὰ χέρια της ἦσαν κλεισμένα σ' ἕνα σάκκο πέτσινο ραμμένον τόσο σφιχτά, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ τὰ κινήσῃ. Καὶ ἡ δυστυχισμένη, ἀπελπισμένη γιὰ τὴν τύχη της, ἦταν σωριασμένη στὸ σοφᾶ, καμπουριασμένη μὲ τὸ κεφάλι πεσμένο στὰ γόνατα.

Τὴ λυπήθηκα καὶ τὴν πλησίασα γιὰ νὰ τὴ βοηθήσω. Σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ ἀμέσως ἀναγνώρισα σ' αὐτὴ τὴν κόρη ποὺ μ' ἔσωσε, τὴ χαριτωμένη Γκιουλνάζ.

— Βασίλισσά μου, τῆς εἶπα μὲ βαθειὰ συγκίνησι καὶ θυμὸ ἐναντίον ἐκείνου ποὺ τὴν ἔδεσε ἔτσι, σὲ τί κατάστασι σᾶς ξαναβρίσκω; Ποιὰ βάρβαρα χέρια μπόρεσαν νὰ σᾶς ἁλυσσοδέσουν ;

— Ἀγαπημένε μου Συμόργκ, ἀπάντησε ἐκείνη μὲ δάκρυα στὰ μάτια, πράγματι εἴσαστε σεῖς ποὺ βλέπω μπροστά μου ; Ποιὸ κακὸ πνεῦμα σᾶς ἔφερε ἐδῶ ;... Σὲ λίγο θὰ γίνετε θῦμα τῆς σκληρῆς ἀδελφῆς μου. Τὄνοιωσε πῶς σᾶς ἐλευθέρωσα. Καὶ γιὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃ μ' ἔδεσε μ' αὐτὲς τὶς ἁλυσσίδες. Εἶμαι σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι ἀπὸ κάμποσο καιρό. Ἀλλ' αὐτὸ ποὺ μὲ λυπεῖ περισσότερο τώρα εἶνε ὁ κίνδυνος ποὺ διατρέχετε. Φύγετε ἀμέσως γιὰ νὰ σωθῆτε ἀπὸ τὴν ἀπάνθρωπη Μεχρεφτζά.

— Σουλτάνα μου, τῆς εἶπα, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ φύγω καὶ νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω ; Μὲ πιστεύετε ἱκανὴ γιὰ μιὰ τέτοια ἀνανδρία καὶ μαύρη ἀχαριστία ; Προτιμῶ ἑκατὸ φορὲς περισσότερο ν' ἀντιμετωπίσω τὴν ἐκδίκησι τῆς ἀδελφῆς σας. Καὶ ἂν πρόκειται νὰ μοῦ ἐπιβάλῃ τὸν πιὸ τρομερὸ θάνατο δὲν μπορῶ νὰ φύγω καὶ νὰ σᾶς ἀφήσω ἔτσι. Πέστε μου τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ σᾶς ἀπελευθερώσω, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸ κατορθώσω ὅσο δύσκολο κι' ἂν εἶνε.

— Ἀφοῦ ἔχετε τόσο θάρρος, εἶπε ἡ Γκιουλνάζ, ἡ ἐλευθερία μου ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς. Πηγαίνετε στὸν κῆπο πρὸς τὴ δυτικὴ πλευρὰ καὶ θὰ βρῆτε ἀποκοιμισμένη σ' ἕνα κρεββάτι μὲ ἄνθη ὁλόγυρα τὴν ἀδελφή μου. Ἔχει κάτω ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕνα σάκκο ποὺ τὸν χρησιμοποιεῖ γιὰ προσκέφαλο. Ἂν μπορέσετε νὰ πάρετε αὐτὸν τὸ σάκκο χωρὶς νὰ ξυπνήσῃ, ἐσωθήκαμε. Ἐκεῖ μέσα βρίσκεται τὸ κλειδὶ ποὺ μπορεῖ ν' ἀνοίξῃ τὸ χαλκᾶ μὲ τὶς ἁλυσσίδες μου. Ἀλλὰ ἂν ξυπνήσῃ ἡ Μεχρεφτζᾶ, εἶσθε χαμένος κι' ἐγὼ θὰ μείνω γιὰ πάντα ἔτσι. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὰ δεσμά μου. Καμμιὰ ἀνθρώπινη προσπάθεια δὲν θὰ μπορέσω νὰ μὲ βοηθήσῃ.

— Θὰ ἴδητε ὅτι ὅλα θὰ πᾶνε καλά, τῆς εἶπα. Πάω νὰ φέρω τὸ κλειδί.

Ἔβγηκα ἀπὸ τὸ παλάτι, ἐπροχώρησα πρὸς τὸν κῆπο, καὶ εἶδα τὴ μάγισσα ἀποκοιμισμένη στὸ μικρὸ κρεββάτι της, μὲ τὸ κεφάλι ἀπάνω στὸ σάκκο ποὺ ἤθελα νὰ πάρω. Ἔμεινα γιὰ μιὰ στιγμὴ σκεπτικὸς γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶ γιὰ νὰ τῆς πάρω τὸ σάκκο. Ὁ φόβος ὅτι μποροῦσα νὰ ξυπνήσω τὴ Μεχρεφτζᾶ μοῦ ἔφερε τότε μιὰ τρομερὴ ἔμπνευσι. Νὰ τῆς κόψω τὸ κεφάλι μὲ μιὰ δυνατὴ σπαθιὰ ἐνῶ κοιμόταν. Τὄκαμα χωρὶς νὰ χάνω καιρό.

Ἀφοῦ ἐσκότωσα τὴ μάγισσα ἐπῆρα τὸ σάκκο καὶ τὸν ἐπῆγα στὴν ἀδελφή της, ποὺ μὲ περίμενε μὲ μεγάλη ἀγωνία. Τῆς διηγήθηκα τί ἔκαμα κι' ἐκείνη εἶπε ὅτι ὅσο κι' ἂν λυπόταν γιατὶ ἦταν ἀδελφή της, αὐτὸς ὁ θάνατος θὰ ἐλύτρωνε πολὺν κόσμο. Ἔβγαλα τὸ κλειδὶ ἀπὸ τὸ σάκκο, ἄνοιξα τὸ χαλκᾶ καὶ ἔκοψα τὸ σχοινὶ ποὺ ἦταν δεμένος ὁ λαιμός της καὶ τὸ πετσὶ ποὺ ἦταν ραμμένο γύρω ἀπὸ τὰ χέρια της γιὰ νὰ μὴν μπορῇ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ.

Ἔτσι ἐλευθέρωσα τὴν ὡραία κι' εὐγενικιὰ Γκιουλνὰζ καὶ ἀπήλλαξα τὸν τόπο αὐτὸ ἀπὸ τὴν κακὴ ἐκείνη γυναῖκα. Μποροῦμε τώρα, θεία Φαρρουχνάζ, νὰ μποῦμε στὸ παλάτι. Θὰ βροῦμε τὴ Γκιουλνὰζ ποὺ σᾶς περιμένει ἀνυπόμονα γιὰ νὰ σᾶς περιποιηθῇ.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Συμόργκ, ποὺ ἔκανε ὡς τώρα τὸ δερβίση γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἐρωτευμένο φίλο του, τὸν πρίγκηπα τῆς Περσίας, ἔδωσε τὸ χέρι στὴν πριγκηπέσσα τοῦ Κασμὶρ καὶ τὴν ὡδήγησε στὸ παλάτι. Συνήντησαν τὴν Γκιουλνὰζ ποὺ εἶχε βγῆ γιὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ. Ἐκείνη μόλις βρέθηκε μπροστὰ στὴν πριγκηπέσσα ἔπεσε στὰ πόδια της.

Ἡ Φαρρουχνὰζ τὴν ἐσήκωσε ἀμέσως ἡ ἴδια, τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν ἐφίλησε τρυφερὰ καὶ τῆς εἶπε.

— Ὡραία Γκιουλνάζ, εἶμαι καταγοητευμένη ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἔκαμε ὁ γενναῖος καὶ εὐγενὴς Συμόργκ γιὰ νὰ σᾶς ἀπελευθερώσῃ. Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι μιὰ νέα ὡραία καὶ μὲ τόσα αἰσθήματα ὅπως ἐσεῖς, ἤτανε φυσικὸ νὰ κάμῃ ἕναν ἄνδρα νὰ ἐκτεθῇ σὲ τέτοιο κίνδυνο.

— Πριγκηπέσσα μου, τῆς ἀπάντησε ἡ Γκιουλνὰζ ποὺ ἤξερε τὴν ἱστορία τῆς Φαρρουχνὰζ καὶ τὴν ἀποστροφὴ ποὺ εἶχε γιὰ τοὺς ἄνδρες, βλέπετε ὅτι τὸ ἐλάφι δὲν ἐγκαταλείπει τὴν ἐλαφίνα ὅταν ἔχῃ ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθειά του.

Κι' ἐκείνη ποὺ θυμήθηκε μ' αὐτὸ τὸ ὄνειρό της ποὺ τὴν εἶχε κάμῃ ἄλλοτε νὰ πιστεύῃ ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν ἀγαποῦν καὶ νὰ τοὺς ἀποστρέφεται, εὐχαριστήθηκε γιατὶ αὐτὸ ποὺ ἔγινε ἦταν ἀπόδειξις γιὰ τὸ ἐναντίον.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο μπῆκαν μαζὺ στὸ παλάτι. Ἡ Φαρρουχνὰζ τὸ βρῆκε πολὺ ὡραῖο. Ἔπειτα ἐβγῆκαν νὰ πᾶνε στὸν κῆπο μὲ τοὺς θαυμαστοὺς ἀνθῶνες καὶ τὰ δένδρα μὲ τοὺς πιὸ γλυκοὺς καὶ δροσεροὺς καρποὺς τοῦ κόσμου.

Ἐκεῖ εἶδαν περισσότερα ἀπὸ τριακόσια ἐλάφια. Ὅλα αὐτὰ τὰ ζῶα ἦσαν ἄνθρωποι μεταμορφωμένοι ἀπὸ τὴ Μεχρεφτζά.

Ἡ Γκιουλνὰζ ἐπῆρε τότε τὰ χαρτιά, ποὺ εἶχε μεταχειρισθῇ στὸν Συμόργκ, τὰ πλησίασε στὰ ἐλάφια καὶ ὅλα, τὸ καθένα μὲ τὴ σειρά του, ξανάγιναν ἄνθρωποι. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ δυστυχισμένοι ἔπεσαν στὰ πόδια τῆς ἐλευθερωτρίας τους γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσουν γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ τοὺς ἔκανε.

Ὅλοι αὐτοὶ ἦσαν νέοι καὶ καλοκαμωμένοι. Ἄλλοι ἦσαν Τάρταροι, ἄλλοι Κινέζοι καὶ ἄλλοι Κασμιριανοί. Προήρχοντο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀσίας. Ἀλλὰ ὁ ὁδηγὸς τῆς Φαρρουχνὰζ ἔμεινε κατάπληκτος, ὅταν ρίχνοντας ἕνα βλέμμα σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἄνδρες ἀνεκάλυψε τὸν πρίγκηπα τῆς Περσίας. Ὡραία ἔκπληξι θὰ εἶχε νὰ κάμῃ στὶς πριγκήπισσες.

Ἔτρεξε ἀμέσως κ' ἔπεσε μπροστὰ στὸ Φαρρουχσὰντ καὶ κρατῶντας τον ἀπὸ τὰ γόνατα τοῦ εἶπε :

— Ἀγαπημένε μου πρίγκηψ, εἴσαστε καὶ σεῖς λοιπὸν ἐδῶ καὶ εἴχατε τὴν ἴδια τύχη μὲ τοὺς ἄλλους ;

— Ὦ, φίλε μου, εἶπ' ἐκεῖνος μὲ φωνὴ ἀλλοιωμένη ἀπὸ τὴν συγκίνησι, δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω στὰ μάτια μου πῶς εἴσαστε ἐσεῖς ὁ Συμόργκ.

— Ναί, ὑψηλότατε, εἶπ' ἐκεῖνος, ἐγὼ εἶμαι. Καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσω τὴ χαρά σας, σᾶς φέρνω τὴν πριγκήπισσα τοῦ Κασμίρ.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὡδήγησε τὸν κύριό του στὴ Φαρρουχνάζ. Ἐκείνη ἀνεγνώρισε στὸν πρίγκηπα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ νέου ποὺ εἶχε ἴδῃ στ' ὄνειρό της. Ὅπως καὶ ὁ πρίγκηψ τῆς Περσίας κυττάζοντάς την εἶδε πῶς ἦταν ἡ πριγκήπισσα ποὺ διατηροῦσε τόσο ζωηρὰ καὶ μὲ τόση ἀγάπη τὴν εἰκόνα της στὴ μνήμη του.

Ἐνῶ ὁ Φαρρουχσὰντ διηγεῖτο στὴν ἀγαπημένη του τὶς περιπέτειές του καὶ τῆς ἔδειχνε μὲ τὰ θερμότερα καὶ τρυφερώτερα λόγια τὴ χαρὰ ποὺ αἰσθανόταν τώρα ποὺ ἦταν κοντά της, ἡ Γκιουλνὰζ ἐπῆγε στὸ μικρὸ δάσος, ὅπου ἐγύριζαν ἡ ἄσπρες ἐλαφίνες. Τὶς ἄγγισε κι' αὐτὲς μὲ τὸ σωτήριο βότανο κι' ἀμέσως βρέθηκε πῶς ὅλες αὐτὲς ἦσαν νεαρὲς ὡραῖες γυναῖκες ποὺ ἡ μάγισσα τὶς εἶχε μεταμορφώσῃ. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ο ΖΗΛΕΜΕΝΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ

(Ἑλληνικὸ παραμύθι τῆς Καππαδοκίας)

Σὲ μιὰ χώρα ζοῦσε κάποτε ἕνας βασιληᾶς ποὔχε τρεῖς γυιούς. Ὁ βασιληᾶς αὐτὸς εἶχε στὸ παλάτι του ἕνα μεγάλο περιβόλι, στὴ μέση τοῦ ὁποίου βρισκόταν μιὰ μηλιά, ποὺ ἔκανε κάθε χρόνο τρία μῆλα χρυσᾶ.— Μὰ ποτὲ δὲ μπόρεσε νὰ κόψῃ κανεὶς ἔστω κ' ἕνα ἀπὸ τὰ χρυσᾶ αὐτὰ μῆλα.

Ὅταν ἐρχότανε ἡ ἡμέρα γιὰ νὰ τὰ κόψουνε κυττάζανε στὴ μηλιὰ καὶ βλέπανε πῶς τὰ χρυσᾶ μῆλα εἶχαν γίνει ἄφαντα. Αὐτὸ εἶχε κινήσει τὴν περιέργεια τοῦ μεγάλου γυιοῦ τοῦ βασιληᾶ, ὁ ὁποῖος ἀπεφάσισε νὰ παραμονέψῃ μιὰ βραδυὰ γιὰ νὰ δῇ, ποιὸς κλέβῃ τὰ μῆλα.

Καὶ στ' ἀλήθεια τὸ βασιλόπουλο πῆγε καὶ κρύφτηκε ἀπὸ νωρὶς στὸ περιβόλι.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούστηκε ἕνα τρομερὸ μουγκρητὸ καὶ ὕστερα φανερώθηκε ἕνα θηρίο ποὺ τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὴ μηλιά. Τὸ παιδὶ μόλις τὸ εἶδε κόρωσε ἀπὸ τὸν φόβο του. Τὸ τέρας ἄνοιξε τότε τὸ στόμα του. Ἦταν τόσο μεγάλο ποὺ τὸ ἕνα χείλη του ἄγγιζε τὴ γῆ καὶ τ' ἄλλο τὸν οὐρανό.

Πῆρε ἕνα μῆλο κι' ἔφυγε.

Τὸ παιδὶ σὰν ἔφυγε τὸ θηρίο, συνῆλθε καὶ τράβηξε ἴσια ἀπάνω στὸ παλάτι.

— Ἕνα θηρίο, εἶπε, πέρνει τὰ μῆλα, ἀλλὰ ἐγὼ τὸ σκότωσα !..

Οἱ ἄλλοι δύο ὅμως ἀδελφοὶ δὲν πίστεψαν τὰ λόγια του καὶ τὴν ἄλλη βραδυὰ πῆγε ὁ δεύτερος γιὰ νὰ παραφυλάξῃ...

Μὰ κι' αὐτὸς ἔπαθε τὰ ἴδια. Τὸ θηρίο ἀνενόχλητο ἐπῆρε ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ τὸ δεύτερο μῆλο ἀπὸ τὴ μηλιά. Ἔτσι ἔμεινε στὸ δέντρο ἕνα ἀκόμα μῆλο μοναχό.

Τὸ θηρίο παρουσιάστηκε πάλι, μὰ καθὼς ἄνοιγε τὸ στόμα του γιὰ νὰ χάψῃ τὸ μῆλο, τὸ παιδὶ τὸ σημάδεψε μὲ τὴν σαΐτα του καὶ τοὔκοψε τὴν μισὴ γλῶσσα.

Τὸ θηρίο τρομαγμένο τὤβαλε στὰ πόδια. Τότε τὸ βασιλόπουλο ἔτρεξε στὴ μηλιά, πῆρε τὴν γλῶσσα του καὶ τὴν πῆγε ἀπάνω στὸ παλάτι.

— Ποιὸς τὸ σκότωσε τὸ τέρας ; ρώτησε τ' ἀδέλφια.

— Ἐγώ ! ἀποκρίθηκαν καὶ οἱ δυὸ μαζὺ οἱ ἀδελφοί του.

— Νά, ποιὸς τὸ σκότωσε, εἶπε, κι' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὴ γλῶσσα.

Οἱ ἄλλοι τότε πῆγαν νὰ σκάσουν ἀπὸ τὴν ζήλεια τους.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ-πρωΐ τὸ βασιλόπουλο ἀποφασισμένο ν' ἀνακαλύψῃ τὸ θηρίο, κατέβηκε στὸ περιβόλι κι' ἀκολούθησε τ' ἀχνάρια ἀπ' τὸ αἷμα ποὺ εἶχε στάξει ἀπὸ τὴν πληγωμένη γλῶσσα του. Ἔτσι ἔφτασε σὲ μιὰ μεγάλη μαρμαρένια πλάκα. Τὴ σήκωσε καὶ βρέθηκε μπρὸς σὲ μιὰ σκάλα. Ἄρχισε ἀμέσως νὰ τὴν κατεβαίνῃ ὡς ποὺ ἔφθασε σ' ἕνα μέρος ποὔβρε τρία πεντάμορφα κορίτσια.

— Φῦγε ἀμέσως πίσω, ἂν λυπᾶσαι τὴ ζωή σου, τοῦ εἶπαν ἐκεῖνες. Θὰ σὲ φάῃ τὸ τέρας !...

— Δὲν φοβᾶμαι. Ἦρθα γιὰ νὰ τὸ σκοτώσω.

— Ἄκουσε, τοῦ ξανάπον τότε τὰ κορίτσια. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ Δράκος κοιμᾶται. Ὅταν κοιμᾶται ἔχει γουρλωμένα τὰ μάτια του, ἐνῶ ὅταν εἶνε ξύπνιος τἄχει κλειστά.

Πάει τότε τὸ παιδὶ ἴσια στὸ Δράκο, ὁ ὁποῖος εἶχε κλέψει τὰ κορίτσια ἐκεῖνα καὶ τὰ φύλαγε στὴ σπηλιά του. Τὸν βρῆκε μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα. Σηκώνει ἀμέσως τὸ ρόπαλό του καὶ τοῦ δίνει μιὰ κατάμουτρα.

—Χτύπα μου, ἄλλη μιά, εἶπεν ὁ Δράκος ξεψυχῶντας.

— Ὄχι, μιὰ φορὰ μὲ γέννησεν ἡ μάνα μου.

Κι' ἔτσι ὁ Δράκος ψόφησεν ἀμέσως. Τότε τὸ βασιλόπουλο ἐλευθέρωσε τὰ κορίτσια καὶ σὰν τὰ ἔβγαλεν ἀπάνω εἶπε :

— Αὐτὴ εἶνε γιὰ τὸν πρῶτο μου ἀδελφό, αὐτὴ γιὰ τὸν δεύτερο. Καὶ σὰν ἔβγαλε καὶ τὴ μικρὴ εἶπε :

— Κι' αὐτὴ εἶνε γιὰ μένα.

— Ἐσὺ θὰ πάρῃς τὴν μαύρη γῆ γυναῖκα, εἶπαν τότε ἡ ἄλλες δυὸ καὶ ἔκλεισαν ἀμέσως, ἀπὸ πάνω τὸ μάρμαρο, θάβοντας μέσ' στὴ γῆ ζωντανὸ τὸ βασιλόπουλο γιατὶ ζήλεψαν τὴν μικρή τους ἀδελφή.

Ἡ μικρὴ ὅμως ποὺ ἀγάπησε τὸν νέο, πρόφτασε καὶ τοῦ φώναξε :

— «Νὰ κατέβῃς σαράντα σκαλοπάτια κάτω. Ἐκεῖ ὁ Δράκος εἶχε τὰ πρόβατά του. Ἅμα φτάσῃς ἐκεῖ πιάσε ἕνα πρόβατο, ἔτσι μέσα στὸ σκοτάδι.— Ἂν πιάσῃς μαῦρο πρόβατο, θὰ βρεθῇς 40 ὀργιὲς κάτω, ἂν πιάσῃς ἄσπρο θὰ βρεθῇς ἀπάνω.

Ἔβαλε τὴ βασιλοπούλα στὸ ἄλογό του...

Κατέβηκε τὸ παιδὶ τὰ σαράντα σκαλοπάτια, μὰ ὅταν ἔφθασε ἐκεῖ ἡ τύχη του τὄφερε νὰ πιάσῃ μαῦρο πρόβατο. Ἔτσι βρέθηκε ἀμέσως σὲ μιὰ ἄλλη χώρα, σ' ἕνα παράξενο βασίλειο.

Ἐκεῖ ἔμαθε ὅτι ὁ κόσμος δὲν θὰ εἶχε νερὸ γιὰ νὰ πιῇ ἂν δὲν πήγαινε κάθε μῆνα καὶ ἀπὸ μιὰ κοπέλλα, σὲ ἕναν Δράκοντα, ποὺ κρατοῦσε τὴ μάνα τοῦ νεροῦ, καὶ δὲν τὸ ἄφινε νὰ κατεβῇ στὴ πόλι.

Ἐπειδὴ ὅμως ἔτσι τὰ κορίτσια τῆς πολιτείας κινδύνευαν νὰ ἀφανιστοῦν πειά, καὶ φώναζεν ὁ κόσμος, ὁ βασιληᾶς ἔβαλε καὶ τὴν κόρη του στὸ λαχνό, καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνην ἀκριβῶς, ὁ κλῆρος ἔπεσε σ' αὐτή. Ἔτσι θὰ παραδινόταν στὸ Δράκοντα ἡ βασιλοπούλα.

Ὁ πατέρας της, μὴ μπορῶντας νὰ κάνῃ κι' ἀλλοιῶς τὴν ἔντυσεν μὲ τὰ νυφιάτικά της καὶ τὴν ἔστειλε στὸ θηρίο.

Τὴν ὥρα ποὺ ἔφθανε ἡ βασιλοπούλα στὴ πηγὴ τοῦ Δράκου, νά σου καὶ ἔφθασε ἐκεῖ καὶ τὸ βασιλόπουλο.

— Δὲν μοῦ δίνεις, κοπέλλα μου, τῆς λέει, νὰ πιῶ λίγο νερό ;

— Ἂν λυπᾶσαι τὴν ζωή σου, φύγε, τοῦ ἀπαντᾶ αὐτὴ γιατὶ τὸ καὶ τὸ συμβαίνει.

Καὶ τοῦ ἐξήγησε γιατὶ βρισκότανε ἐκεῖ.

— Ἐγὼ θὰ τὸ σκοτώσω τὸ θηρίο. Εἶπε τὸ βασιλόπουλο. Ἐπειδὴ ὅμως εἶμαι ἀγρυπνισμένος θὰ γύρω ἐδῶ νὰ κοιμηθῶ. Ἅμα ἔρθῃ τὸ θηρίο νὰ μὲ ξυπνήσῃς.

Τὸ παιδὶ ἔπεσε στὸ γόνατα τῆς κόρης καὶ τὸ πῆρεν ὁ ὕπνος. Ξάφνου ἀκούστηκε τὸ μούγκρισμα τοῦ θεριοῦ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν βαθειὰ σπηλιά του.

Ἕνα δάκρυ τῆς κόρης ἔπεσε τότε στὸ πρόσωπο τοῦ παλληκαριοῦ καὶ ὁ νέος τινάχτηκε ἀμέσως ἀπάνω ὄρθιος.

— Ἆ ! εἶπεν ὁ Δράκοντας, σήμερα ἔχω δύο μεζέδες.

— Νὰ πάρ' τον ἕνα μεζέ σου, εἶπε τὸ βασιλόπουλο, καὶ τραβῶντας τὴ σαΐτα του, χτύπησε τὸ θηρίο στὸ μυαλὸ καὶ τὸ ἔρριξε κάτω ζαλισμένον. Ἔβγαλε τότε τὸ σπαθί του καὶ τὸ ἀποτελείωσε. Ἀμέσως ἔκοψε τὴ γλῶσσα του καὶ τ' αὐτιά του καὶ τὰ φύλαξε. Ἔπειτα ἔβαλε τὴν κόρη ἀπάνω στὸ ἄλογό του καὶ τὴ συνώδευσε ὡς ἕνα διάστημα. Ἔπειτα ἐξηκολούθησε μόνος τὸ δρόμο του.

***

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε ἡ βασιλοπούλα τὴν βρῆκε ἕνας ἀράπης, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τῆς εἶπε :

— Ἢ θὰ πῆς τοῦ πατέρα σου ὅτι ἐγὼ σκότωσα τὸ θηρίο, ἢ θὰ σὲ φάω !

Ἡ βασιλοπούλα βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι, τρόμαξε καὶ τί νὰ κάνῃ ; Παρουσίασε λοιπὸν τὸν ἀράπη γιὰ φονηᾶ τοῦ Δράκου καὶ σωτῆρα της.

Ὁ βασιληᾶς τὸ πίστεψε καὶ μπρὸς στὸ μεγάλο καλὸ ποὺ ἔγινε, ἀπάνω στὴ χαρά του, ἀποφάσισε νὰ δώσῃ τὴ κόρη του γυναῖκα στὸν σωτῆρα της, ποὺ ἦταν καὶ σωτῆρας ὅλων τῶν κοριτσιῶν τῆς χώρας.

Καθὼς ὅμως ἑτοιμαζόταν ὁ παπᾶς γιὰ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ, νά σου καὶ μπαίνει μέσα στὴν αἴθουσα τὸ βασιλόπουλο. Ὅλοι ξαφνιάστηκαν καὶ περίμεναν νὰ ἰδοῦν ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ παρουσιάστηκε τόσο ξαφνικά.

— Στάσου, παπᾶ, φιλῶ τὸ χέρι σου, εἶπε τὸ βασιλόπουλο. Στάσου καὶ μὴ βλογᾶς.

Ὁ παπᾶς ἐστάθηκε.

Τὸ βασιλόπουλο ποὺ εἶχε μάθει ἀπ' ἔξω τί συνέβαινε, φώναξε στὸν ἀράπη.

— Βρὲ στραβάραπα ! Ποιός, μωρέ, σκότωσε τὸ θεριό ;

— Ἐγώ ! εἶπεν ὁ ἀράπης.

Δῶσε μου σημάδια, βρέ, πῶς ἐσὺ σκότωσες τὸ θεριό !

— Νά, εἶπεν ὁ ἀράπης σημάδια κι' ἔδειξε τὸ σπαθί του, νὰ καὶ μάρτυρας, κ' ἔδειξε τὴ βασιλοπούλα.

Τὸ παιδὶ ὅμως γιὰ νὰ μὴν ἐκθέσῃ τὴν κοπέλλα, δὲν τὴ ρώτησε, μὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σάκκο του, τὴν γλῶσσα τοῦ θηρίου καὶ τ' αὐτιά.

Τότε κι' ἡ βασιλοπούλα δὲν κρατήθηκε.

— Ναί, φώναξε γεμάτη χαρά, ἅμα εἶδε τὸ παλληκάρι, αὐτὸς τὸ σκότωσε μὰ ὁ ἀράπης μὲ φοβέρισε πῶς θὰ μὲ σκοτώσῃ, καὶ γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκα νὰ εἰπῶ ὅτι τὸ σκότωσε ἐκεῖνος.

Ὅλοι τότε σηκωθήκανε καὶ διῶξαν κακὴν κακῶς τὸν ἀράπη.

— Τί χάρι θέλεις ἀπὸ μένα ; εἶπεν ὁ βασιληᾶς. Θέλεις τὴν κόρη μου; εἶνε δική σου.

— Ὄχι, εἶπε τὸ βασιλόπουλο, δὲν μπορῶ νὰ παντρευτῶ τὴν κόρη σου, γιατὶ ἔδωσα λόγο σὲ ἕνα ἄλλο κορίτσι. Ἕνα θέλω, ἀπὸ σέ. Νὰ μὲ στείλῃς στὸν ἀπάνω κόσμο.

— Θὰ σοῦ τὸ κάμω αὐτὸ τὸ καλό, τοῦ ἀποκρίθηκεν ὁ βασιληᾶς. Στὸ περιβόλι μου τρέφω τοὺς πιὸ μεγάλους ἀετούς. Αὐτοὶ θὰ μπορέσουν νὰ σὲ ἀνεβάσουν. Θὰ δώσω μαζύ σου καὶ κρέας καὶ νερὸ καὶ ἅμα φωνάζουν «κρᾶ», θὰ τοὺς δίνῃς κρέας, κι' ἅμα φωνάζουν «κροῦ» θὰ τοὺς δίνῃς νερό.

Τὸ ἄλλο τὸ πρωῒ ἑτοίμασαν ἕνα δίχτυ, ποὺ τὸ πλέξαν ἀπὸ ὅλες τὶς ἄκρες στῶν ἀετῶν τὰ πόδια, ρίξανε μέσα κρέας καὶ κάμποσα φλασκιὰ νερό, μπῆκε καὶ τὸ βασιλόπουλο καὶ ἀπόλυσαν τοὺς ἀετούς.

Οἱ ἀετοὶ πετῶντας κόντευαν νὰ φτάσουν στὸ βασίλειό του, ὅταν ἄξαφνα τὸ κρέας ἐτελείωσε. Τοῦ βασιλόπουλου ἄρχισε τότε νὰ τρέμῃ ἡ καρδιά του.

— Κρᾶ : φωνάξανε οἱ ἀετοί.

Τί νὰ κάνῃ τὸ φτωχὸ τὸ βασιλόπουλο. Οἱ ἀετοὶ φωνάζαν, θέλανε νὰ φᾶν. Εἶδε καὶ ἀπόειδε καὶ αὐτό, κόβει τρία κομμάτια κρέας ἀπὸ τὸ σῶμα του καὶ τοὺς τὸ δίνει.

Ἔτσι φθάσανε στὴ πατρίδα του. Ἐκεῖ εἶδε ὅλον τὸν κόσμο στοὺς δρόμους καὶ τὴν πολιτεία.

— Τί τρέχει ; Ρώτησεν ἕναν τσοπάνο.

— Σήμερα παντρεύεται ὁ γυιὸς τοῦ βασιληᾶ μας καὶ παίρνει τὴ ὠμορφότερη κοπέλλα, ποὺ εἶδε ποτὲ ὁ κόσμος.

— Προφταίνω στὸ γάμο ;

— Ἂν εἶν' τὰ πόδια σου γερά, προφταίνεις στὸ τραπέζι.

. . . .

Τὸ βασιλόπουλο λαχανιασμένο, ἔφτασε στὸ παλάτι.

Κανένας δὲν τὸν γνώρισε. Ὁ κόσμος ποὺ τὸν ἔβλεπε ἔτσι σκονισμένον καὶ ἀνάλλαγο, τὸν περιγελοῦσε καὶ ἡ φρουρὰ τὸν ἔδιωχνε. Μὰ αὐτὸς σπρώχνοντας ἀπὸ δῶ, σπρώχνοντας ἀπὸ κεῖ, μπόρεσε νὰ μπῇ μέσα

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΔΑ

ΓΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

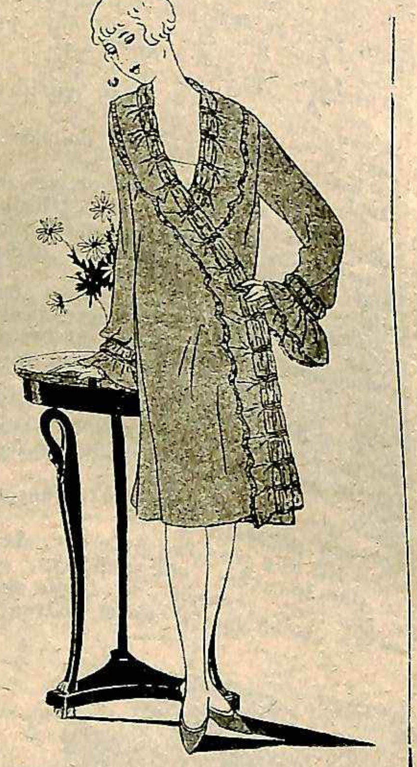

Ρόμπα τοῦ σπιτιοῦ ἀπὸ νουμπιέν, γαρνιρισμένη μὲ σοῦρες καὶ φιστόνι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

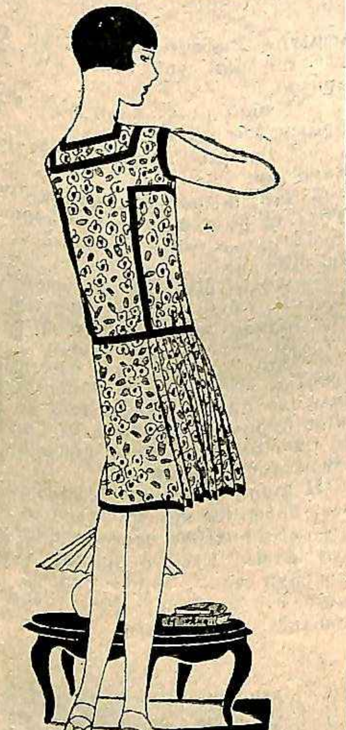

Φόρεμα ἐξοχικὸ ἀπὸ κρετόν, μὲ λουλούδια καὶ γαρνιρισμένο μὲ κορδέλλα. Ἡ φοῦστα εἶνε πλισσὲ στὰ πλάγια καὶ ἐμπρός.

ΕΝΑ ΚΟΜΨΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

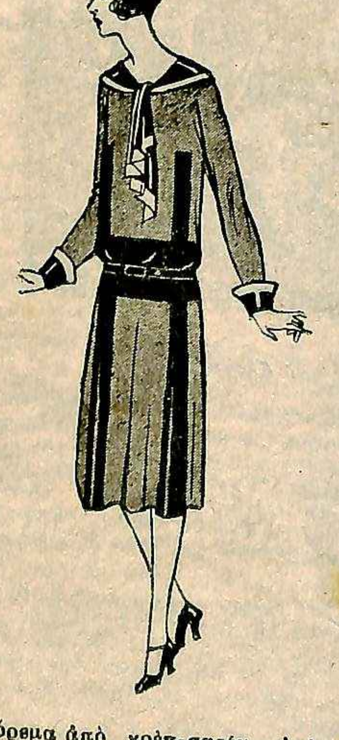

Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-σατέν, ἀπ' τὴν θαμβὴ ὄψι τοῦ ὑφάσματος, γαρνιρισμένο μὲ ντεκοὺπ ἀπὸ τὴν γυαλιστερή του ὄψι.

ΦΟΡΕΜΑ ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

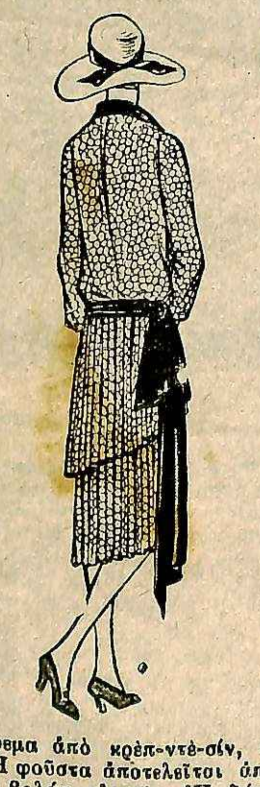

Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σίν, ἐμπριμέ. Ἡ φοῦστα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἄνισα βολάν, πλισσέ. Ἡ ζώνη καὶ ὁ γιακᾶς εἶνε ἀπὸ κορδέλλα σκούρα. Ἐμπρὸς τὸ κορσάζο γαρνίρεται μὲ γραβάτα ἐπίσης ἀπὸ κορδέλλα.

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Τὸ χρῶμα ποὺ συνειθίζεται τελευταῖα, περισσότερον ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα, εἶνε τὸ μπλέ, σ' ὅλες του τὰς ἀποχρώσεις.

Μπλὲ ἀνοιχτό, μπλὲ σκοῦρο, μπλὲ περβάνς, μπλὲ τυρκουάζ, μπλὲ—σιὲλ καὶ μπλὲ μαρέν, συνδυάζονται πολλὲς φορὲς μεταξύ τους καὶ ἀποτελοῦν θαυμάσια καὶ ἁρμονικώτατα σύνολα: Π. χ. ἕνα φόρεμα ἀπὸ λαινὰζ μπλὲ ἀνοικτὸ εἶνε πολὺ τῆς μόδας ὅταν εἶνε κεντημένο μὲ μπλὲ σκοῦρο.

Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς καὶ γιὰ τὰ φορέματα ἐμπριμὲ ποὺ ἔχουν φόντο μπλὲ—μαρὲν ἀνοιχτό.

Ὡραῖο ἀνσάμπλ γίνεται καὶ μὲ φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν μπλὲ ἀνοιχτὸ καὶ ἐπανωφόρι ἀπὸ λαινὰζ μπλὲ σκοῦρο. Τὸ φόρεμα αὐτὸ γαρνίρεται μὲ κεντήματα μπλὲ σκοῦρα τὸ δὲ ἐπανωφόρι μὲ τὰ ἴδια σχέδια κεντήματος, ἀλλὰ ἀνοιχτοῦ μπλὲ χρώματος. Ἐπίσης τὰ μπλὲ καπέλλα εἶνε πολὺ τῆς μόδας.

— Τὰ μοντέρνα φορέματα γαρνίρονται περισσότερο στὶς φοῦστες, παρὰ στὰ κορσάζα. Ἔτσι οἱ φοῦστες γαρνίρονται ἐμπρὸς μὲ ποδιὲς μὲ πολὺ πλατειὰ πλισσέ, οἱ ὁποῖες προσαρμόζονται ἔτσι ὥστε νὰ φθάνουν λίγο ἐπάνω ἀπ' τὸ κορσάζο, ἀφίνοντας νὰ φαίνεται ἡ τάγια ἐμπρὸς πιὸ κοντή.

Μιὰ ζώνη τοποθετημένη πιὸ κάτω κάνει τὴν τάγια νὰ φαίνεται χαμηλότερη. Ἡ ζώνη αὐτὴ γίνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα τοῦ φορέματος.

Σὲ πολλὰ φορέματα ἡ πλισσὲ αὐτὴ ποδιὰ δὲν εἶνε ἐνκρουστέ, ἀλλ' ἀποτελεῖ μέρος τοῦ φορέματος. Δηλαδὴ τὸ φόρεμα εἶνε ἴσιο στὰ πλάγια καὶ πίσω καὶ μόνον ἐμπρὸς πλισσέ.

Καὶ τὰ βολὰν παραμένουν ἀκόμη πολὺ τῆς μόδας. Ἀρχίζουν ὅμως νὰ συνηθίζονται βολὰν ἀπὸ ὕφασμα διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ ὕφασμα τοῦ φορέματος: Π. χ. βελούδινα φορέματα μὲ βολὰν ἀπὸ ταφτᾶ φορέματα μάλλινα μὲ βολὰν ἀπὸ κρέπ, καὶ φορέματα ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμέ, βολὰν ἀπὸ ἁπλὸ κρέπ.

Νά κ' ἕνα πολὺ σὶκ καὶ πολὺ τῆς μόδας φόρεμα. Γίνεται ἀπὸ κρὲπ κόκκινο μὲ ἄσπρες βοῦλες: Τὸ ντεκολτέ του εἶνε τετράγωνο, τρεῖς δὲ μικρὲς πιέτες στὸν ὦμο, δίνουν φάρδος στὸ κορσάζο.

Τὸ μανίκι εἶνε μακρύ, καὶ ἔχει μία μπορντούρα ἀπὸ κόκκινο πλισσέ.

Ἡ φοῦστα εἶνε πλατειὰ ἀπὸ κόκκινο ἐπίσης κρὲπ μὲ ἄσπρες βοῖλες καὶ σκεπάζεται μὲ δύο κομμάτια πλισσὲ πλάτους ὀκτὼ ἑκατοστομέτρων τὸ καθένα. Τὰ κομμάτια αὐτὰ γίνονται ἀπὸ κόκκινο ταφτᾶ καὶ τὸ μὲν πρῶτο φθάνει ὡς τὴ μέση σχεδὸν τῆς φούστας, τὸ δὲ δεύτερο ἀπέχει δέκα ἑκατοστόμετρα ἀπὸ τὸ πρῶτο, ἔτσι ποὺ νὰ μὴ φαίνεται παρὰ λίγο μόνο μέρος ἀπὸ τὸ φουρώ.

Ἡ ζώνη τοῦ φορέματος αὐτοῦ εἶνε ντραπὲ ἀπὸ ταφτᾶ χρώματος κερασιοῦ, καὶ κλεῖ πίσω στὴν τάγια μὲ μιὰν ἀγκράφα ἀπὸ στράς.

Τὰ ἁπλούστερα φορέματα, ἐκεῖνα δηλαδὴ ποὺ φοροῦμε σὲ κάθε ὥρα, σὲ κάθε περίσταση, γαρνίρονται μὲ μιὰ σουρωτὴ ποδιὰ προσαρμοσμένη ἐμπρὸς στὴν φοῦστα μὲ ἕξη ἢ ὀχτὼ σειρὲς σουρωτές. Ἔτσι τὸ φάρδος τῆς φούστας συμμαζεύεται ἀρκετὰ στὸ ἐπάνω μέρος της.

Ἡ ποδιὰ τῶν φορεμάτων αὐτῶν γίνεται πολὺ πλατειά, εἶνε μᾶλλον μία τουνὶκ ἡ ὁποία ἀφήνει ἀκάλυπτο τὸ ἴσιο φόρεμα πίσω. Κάποτε ἡ ποδιὰ εἶνε πρόσθετη. Ὅλο αὐτὸ τὸ φάρδος ποὺ πέφτει φυσικὰ πρὸς τὰ ἐμπρὸς δίνει στὴ σιλουέττα μία χάρι πολὺ ἰδιόρρυθμη. Συχνά, μία ζώνη δεμένη ἐμπρὸς μὲ μακρυὰ πὰν κάνει νὰ φαίνεται ἀκόμη φαρδύτερο τὸ φόρεμα ἐμπρός.

— Στὰ φορέματα τοῦ λούσου, τὸ φάρδος ἐπιτυγχάνεται μὲ παννὼ κομμένα ἂν φὸρμ καὶ μυτερὰ στὶς ἄκρες. Συχνὰ τὰ παννὼ αὐτὰ γίνονται ἀπὸ ὕφασμα διαφορετικὸ τοῦ φορέματος.

Π. χ. σὲ φόρεμα ἀπὸ βελοῦδο γίνονται ἀπὸ κρὲπ-ζωρζέτ, σὲ φόρεμα ἀπὸ κρὲπ γίνονται ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμέ. Ἐπίσης πολλὲς φορὲς στὰ φορέματα λούσου ἕνα μόνο παννὼ διαφορετικοῦ χρώματος εἶνε ἐνκρουστὲ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ στὴ φοῦστα, καὶ πέφτει κάτω σὲ ἄκρες ἄνισες καὶ μυτερές, πολὺ μακρυές. Π. χ. ἕνα φόρεμα ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμὲ εἶνε ἴσιο δεξιά, καὶ ἀριστερὰ φαρδαίνει μ' ἕνα παννὼ ἐνκρουστὲ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζέτ, τὸ ὁποῖον καταλήγει σὲ μυτερὲς ἄκρες πολὺ μακρυές. Τὸ κορσάζο γαρνίρεται μὲ ἕνα ζαμπὼ ἀπὸ τὸ ἴδιο κρὲπ-ζωρζὲτ καὶ φθάνει ἕως κάτω στὴν φοῦστα δεξιά. Ἔτσι τὸ φόρεμα γαρνίρεται καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

— Οἱ νερβὺρ γαρνίρουν συχνὰ ὁλόκληρη τὴν φοῦστα. Πότε εἶνε ἴσιες καὶ πότε διαγώνιες, ἀραιὲς ἢ πυκνές.

— Τὰ κορσάζα συνηθίζονται πολὺ ἁπλᾶ πρὸ πάντων στὰ φορέματα χοροῦ.

Τρεῖς ἢ τέσσαρες πιέτες στοὺς ὤμους κάνουν τὸ κορσάζο νὰ πέφτη φαρδὺ καὶ μπλούζαν στὴν τάγια.

Ἀντιθέτως ἡ φοῦστα τῶν βραδυνῶν φορεμάτων εἶνε πολὺ σουρωτὴ καὶ φουσκωτή. Γαρνίρεται συχνὰ μὲ παννὼ ἀπὸ δαντέλλα τὴν ὁποίαν ἡ ἄκρη δὲν ξεπερνᾶ τὴν φοῦστα. Ἀντιθέτως ἡ φοῦστα πρέπει νὰ εἶνε λίγο μακρύτερη.

— Νά κ' ἡ τελευταῖες πληροφορίες γιὰ τὴ μόδα ἀπὸ τὸ Παρίσι: Οἱ φοῦστες γίνονται ὁλοένα μακρύτερες, οἱ τάγιες ἀνεβαίνουν, καὶ τὰ μαλλιὰ μακραίνουν. Μακραίνουν τόσο ὥστε νὰ μποροῦν νὰ γίνωνται ὀντυλέ. Καθὼς λένε τὸν χειμῶνα θὰ ἰδοῦμε τὸ βράδυ μὲ τουαλέττες πολὺ ντεκολτέ, σινιὸν χαμηλὰ στὸ σβέρκο, καὶ κοτσίδες οἱ ὁποῖες θὰ περιβάλλουν σὰν διάδημα τὸ κεφάλι.

Ἀλλ' ἂς μὴ βιασθοῦμε νὰ τὸ πιστέψουμε, καὶ ἂς μὴν ἀφήσωμε ἀπὸ τώρα μὲ αὐτὴν τὴν ζέστη τὰ μαλλιά μας νὰ μακρύνουν τόσο πολὺ γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ σχηματίσωμε μ' αὐτὰ σινιὸν καὶ πλεξίδες τὸν χειμῶνα.

Ἂν ὅμως πράγματι ἡ μόδα αὐτὴ ἐπικρατήση τὸν χειμῶνα τότε μποροῦμε νὰ καταφύγωμε στὰ ποστὶς γιὰ τὰ βράδυα.

Πρέπει ὥστόσο νὰ ξέρετε ὅτι τὸ χτένισμα ἀλὰ γκαρσὸν ἔχει καταργηθεῖ ἐντελῶς πειὰ καὶ τὰ μαλλιὰ πρέπει νὰ κόβωνται ἔτσι ὥστε νὰ εἶνε δυνατὸν νὰ κτενίζωνται πιὸ γυναικεῖα καὶ νὰ γίνωνται ὀντυλέ.

Ἡ Μεντάιν

τὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ γάμου.

— Νομίζετε πῶς σκοτώθηκα, ἔ; ἀπαίσιοι ἀδελφοί! Γρήγορα τὴν γυναῖκα μου.

Ὅλοι φοβήθηκαν καὶ ὅλοι σκύψαν ἄλλοι φοβισμένοι καὶ ἄλλοι ντροπιασμένοι τὰ κεφάλια.

Ἡ κόρη ἡ μικρή, ποὺ βέβαια δὲν ἤθελε ἐκεῖνον ποὺ τὶς ἔδιναν μὲ τὸ στανειὸ καὶ ποὺ ὅλο κύτταζε στὴ πόρτα, προσμένοντας τὸν ἀγαπημένο της, ποὺ τὴν γλύτωσε ἀπὸ τὸν Δράκοντα, τὸν γνώρισεν καὶ ρίχτηκε ἀμέσως στὴν ἀγκαλιά του.

Σὲ λίγες μέρες παντρεφτήκαν καὶ ἔζησαν, ὥς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους χρυσᾶ κι' εὐτυχισμένα.

Τὰ ἄλλα δυὸ ἀδέρφια του καθὼς καὶ ἡ ἀχάριστες ἡ ἄλλες δυὸ κόρες ἔγιναν «ταχταμπήκια» (κορέοι) ἀπ' τὴν κακία καὶ τὴν μοχθηρία τους καὶ ἀπὸ τότε βασανίζουνε ὅλον τὸν κόσμο.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ "ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ,,
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α. Ε.
Ζητήσατε εἰς τὰ καλύτερα Καταστήματα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχιῶν Κρὲπ-ντε-Σίν, Φουλάρ, Ζωζρέτ, Κρὲπ-Σατέν, Κρὲπ-Φάϊγ, Σαρμέζ, Ταφτᾶ, Πονζέ, κλπ.
Πρὸς διάκρισιν τῆς γνησιότητός των φέρουν εἰς τὰς παρυφὰς (οὔγιαν) ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ Α. Ε.

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΣΕΒΕΝΤΕΞ
Πρώτην φορὰν εἰσάγονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀγορὰν τα παγκοσμίου φήμης Ἀγγλικὰ Κασμήρια ΣΕΒΕΝΤΕΞ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΥΠΕΡΟΧΑ εἰς ἀφήν, ποιότητα, εἰς χρωματισμὸν καὶ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ
Ἀποκλειστικὸς εἰσαγωγεὺς δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα:
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ & ΛΙΑΝΙΚΗ
Ὁδὸς Βύσσης (ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης)

Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ περάσετε εὐχάριστα τὸ καλοκαῖρι σας εἶνε νὰ προμηθευθῆτε τὰ βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου». Ὅπου κι' ἂν βρίσκεσθε, στὴν ἐξοχή, σὲ ταξείδια, στὶς λουτροπόλεις, εἴτε ἂν παραμείνετε εἰς τὰς πόλεις σας ἡ «**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ**» θὰ εἶνε ὁ πιὸ καλός, ὁ πιὸ εὐχάριστος, ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς σύντροφός σας.

Εἰς τὴν «**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ**» συμπεριλαμβάνονται ἔργα τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἀριστουργηματικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου καὶ ἔχουν κυκλοφορήσει εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων καί ποὺ μόνον τὸ ὄνομα τῶν συγγραφέων των ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀξίας των.

Ἰδοὺ ὁ λεπτομερὴς κατάλογος τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου» :

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Τοῦ **ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ**

(*Σελίδες μεγ. σχημ. 540. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 60 ἐξωτ. δρ. 80*).

Ὁ «Καπετὰν Φάντασμα» ἔργον μυστηριώδες, αἰσθηματικώτατον, περιπαθέστατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν Ἰσπανίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος, περὶ τὸν πῦργον ἑνὸς εὐγενοῦς ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

Τοῦ **ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ**

(*Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 30 ἐξωτ. δρ. 40*).

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὡς τώρα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Α ΠΕΡΙΠΕΤΕΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ

Τοῦ **ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ**

(*Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20*)

Ἕνα ἀπὸ τ' ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ», αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰςὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στὸν Νότιον Πολον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ ρομάντζου, γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Τοῦ **ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ**

(*Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20 ἐξωτ. δρ. 30*).

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιάς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατον εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δυὸ αὐτῶν ἁγνῶν ἐραστῶν, τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

Τοῦ **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ**

(*Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20 ἐξωτ. δρ. 30*).

Ἡ «Σφίγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξιδίων Ἰουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, τραγικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ

Τῆς **ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ**

(*Σελίδες 150. Τιμὴ ἐσωτ.δρ. 15. ἐξωτ. 20*)

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφερὰν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας τῶν ὁποίων μ' ἐξαιρετικὴ λεπτότητα περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Τοῦ **ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ**

(*Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15 ἐξωτ. δρ. 20*).

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν δραματικὴν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Τῆς **ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ**

(*Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15 ἐξωτ. δρ. 20*).

Ἡ Λάγκερλεφ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει τιμηθεῖ μὲ τὸ Παγκόσμιον βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου» ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ

Τοῦ **ΜΥΡΖΕ**

(*Σελίδες 183. Τιμὴ ἐσωτ.δρ. 15 ἐξωτ. 20*)

Ἡ «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μποέμ». Ἡ ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἔρωτές των, οἱ φτώχειες των περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης».

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ «Μπουκέτου» οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν πρῶτος πρὸς δρχ. 375, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δρχ. 250 διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 375 διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἕκαστος τόμος τοῦ «**ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ**» εἶνε ὁλόκληρος βιβλιοθήκη, ἡ ἐκλεκτικότης τῆς ὁποίας εἶνε ἐξαιρετική. Εἰς ἕκαστον τόμον περιέχονται ὑπερπεντακόσια διηγήματα καὶ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀνεκδότων, κωμωδιῶν, ποικίλων, περιέργων, καὶ ὑπερχίλιαι εἰκόνες χρωματισταὶ καὶ μή.

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὑπάρχουν τὰ μυθιστορήματα «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ», «Η ΔΙΑΒΟΛΟΓΥΝΑΙΚΑ», «ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΥΑΣ», «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ», καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Μαίτερλεγκ «Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΜΑΛΑΙΝ».

Εἰς δὲ τὴν δεύτερον τόμον «Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ», «Η ΔΟΛΟΦΟΝΗΜΕΝΗ», «Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ», ἡ ἀρχὴ τοῦ «ΞΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ» καὶ τῆς «ΜΟΥΜΙΑΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕ».

Εἰς τὸν τρίτον ἡ συνέχεια τοῦ «ΞΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ» καὶ τῆς «ΜΟΥΜΙΑΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕ», ἡ «ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΠΑΛΗΑ», τὰ «ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ», τὰ «ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ» καὶ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ», κ.τ.λ.

Εἰς τὸν τέταρτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» «Ο [illegible]», «ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ», «ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ», «ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ».

Ἐπίσης πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ περίφημα «Ἡμερολόγια τοῦ Μπουκέτου» τῶν ἐτῶν 1926, 1927 καὶ 1928 πρὸς δρχ. 25 ἕκαστον ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.